Carlos Castaneda
Focul lăuntric

The Fire from Within

Traducere din limba engleză Alexandra Petrea

„Ceva apuca marginea oglinzii ca şi când ar fi venit din interiorul sticlei, ca şi când suprafaţa ar fi fost o fereastră deschisă şi ceva sau cineva s-ar fi căţărat pur şi simplu prin ea."

Prefaţă

Am scris pe larg despre relaţia mea de ucenicie cu vrăjitorul mexican indian, don Juan Matus. Deoarece conceptele şi practicile sale îmi erau complet străine, don Juan a dorit să le înţeleg şi să le aprofundez. Nu am altceva de făcut decât să redau învăţăturile sale în formă narativă, o naraţiune care cuprinde ce s-a întâmplat, exact cum s-a întâmplat.

Învăţătura lui don Juan se baza pe ideea că omul are două tipuri de conştiinţă. Le-a denumit partea dreaptă şi cea stângă. A descris prima drept o stare a conştiinţei obişnuite, necesară în viaţa de zi cu zi. Iar despre a doua a spus că este partea misterioasă a omului, acea stare a conştiinţei de care ai nevoie pentru a fi vrăjitor sau vizionar. Don Juan şi-a împărţit instrucţia în consecinţă, în învăţături pentru partea dreaptă şi învăţături pentru cea stânga.

Şi-a desfăşurat învăţăturile pentru partea dreaptă când mă aflam în starea mea normala de conştiinţa, iar eu am descris aceste învăţături în toate relatările mele. În starea mea de conştiinţa normala, don Juan mi-a spus că este vrăjitor. Ba chiar m-a prezentat altui vrăjitor, don Genaro. Datorita naturii legăturii noastre, am ajuns în mod logic la concluzia că mă luaseră ucenicul lor.

Aceasta ucenicie s-a încheiat printr-un act de neînţeles, pe care atât don Juan, cât şi don Genaro m-au pus să-l execut. M-au făcut să sar, din vârful unui munte teşit, în prăpastie.

Am descris într-una dintre relatările mele ce s-a întâmplat pe vârful acelui munte. Ultimul act al învăţăturilor lui don Juan a fost înfăptuit de însuşi don Juan; don Genaro; doi ucenici, Pablito şi Nestor; şi eu. Pablito, Nestor şi cu mine am sărit în prăpastie de pe vârful acelui munte.

Ani de zile după aceea, m-am gândit că încrederea mea

neţărmurită în don Juan şi don Genaro a fost de ajuns să alunge teama iraţională în faţa anihilării. Acum ştiu că n-a fost aşa; ştiu că secretul stătea în învăţăturile lui don Juan pentru partea stângă şi că a fost nevoie de o uriaşă disciplina şi perseverenţa din partea lui don Juan, don Genaro şi a însoţitorilor săi, pentru a desfăşura acele învăţături.

Mi-a luat aproape zece ani să-mi amintesc ce s-a întâmplat exact în învăţăturile sale pentru partea stânga, încât să mă facă să execut de bunăvoie un asemenea act de neînţeles; să sar într-o prăpastie.

În învăţăturile sale pentru partea stângă, don Juan mi-a explicat ce-mi făceau, de fapt, el, don Genaro, însoţitorii lor şi cine erau. Nu mă învăţau vrăjitorii, ci cum să stăpânesc cele trei aspecte ale cunoaşterii străvechi, pe care o posedau: conştiinţa, *stalkingul* şi *intenţia.* Ei nu erau vrăjitori; erau vizionari. Iar don Juan nu era numai un vizionar, ci şi un nagual.

Don Juan îmi explicase deja multe lucruri despre nagual şi *vedere* în învăţăturile sale pentru partea dreaptă. Înţelesesem ca *vederea* este capacitatea fiinţelor omeneşti de a-şi mări câmpul de percepţie, până când sunt capabile să evalueze nu numai aparenţele exterioare, ci şi esenţa tuturor lucrurilor. Explicase, de asemenea, că vizionarii *văd* omul ca pe un câmp de energie, care arata ca un ou luminos. Majoritatea oamenilor, a spus el, au câmpurile lor energetice împărţite în două. Puţini bărbaţi şi femei au patru sau, uneori, trei părţi. Deoarece aceşti oameni poseda mai multă energie decât cei obişnuiţi, pot deveni naguali, după ce învaţă *să vadă.*

În învăţăturile sale pentru partea stângă, don Juan mi-a explicat complexitatea abilităţii de a *vedea* şi de a fi un nagual. A fi un nagual, spunea el, este mult mai complex decât să fii, pur şi simplu, un om care a învăţat *să vadă.* Să fii nagual înseamnă să fii conducător, profesor, ghid.

În calitate de nagual, don Juan era conducătorul unui grup de vizionari, cunoscuţi sub numele de partidul nagualilor, care era compus din opt femei vizionare, Cecilia, Delia, Hermelinda, Carmela, Nelida, Florinda, Zuleica şi Zoila; trei bărbaţi vizionari, Vicente, Silvio Manuel şi Genaro; şi patru curieri sau mesageri, Emilito, John Turna, Marta şi Teresa.

În afară de faptul că era conducătorul partidului nagualilor, don Juan învăţa şi îndruma, de asemenea, un grup de vizionari ucenici, cunoscuţi drept partidul noilor naguali. Era alcătuit din patru tineri, Pablito, Nestor, Eligio, Benigno şi cinci femei, Soledad, La Gorda, Lidia, Josefina şi Rosa. Eu eram conducătorul nominal al noului partid al nagualilor, împreună cu femeia nagual Carol.

Ca don Juan să-mi poată împărtăşi învăţăturile sale pentru partea stânga, era necesar să intru într-o stare unică de claritate perceptuală, cunoscuta drept conştiinţa elevata. Pe parcursul anilor

cât am fost cu el, m-a adus în repetate rânduri în această stare, prin intermediul unei lovituri aplicate cu palma în partea de sus a spatelui.

Don Juan mi-a explicat că, într-o stare de conştiinţă elevată, ucenicii se pot comporta aproape la fel de natural ca în viaţa de zi cu zi, dar se pot concentra cu o forţa şi o claritate neobişnuită. Totuşi, o calitate inerentă a conştiinţei elevate este aceea că nu poţi să-ţi aminteşti în mod obişnuit de ea. Ceea ce transpare într-o asemenea stare face parte din conştiinţa de zi cu zi a ucenicului numai printr-un uriaş efort de recuperare.

Interacţiunea mea cu partidul nagualilor a fost un exemplu al acestei dificultăţi de a-mi aminti. Cu excepţia lui don Genaro, am luat legătura cu ei numai când eram într-o stare de conştiinţa elevată; de aceea, în viaţa mea de zi cu zi n-am putut să-mi amintesc de ei, nici măcar ca de nişte personaje vagi, din vise. Modul în care mă întâlneam cu ei de fiecare dată era aproape un ritual. Mă duceam cu maşina acasă la don Genaro, într-un mic orăşel din sudul Mexicului. Don Juan ni se alătura imediat şi abordam toţi trei învăţăturile lui don Juan pentru partea dreaptă. După aceea, don Juan mă făcea să schimb nivelurile de conştiinţă şi apoi mergeam cu maşina într-un oraş mai mare, din apropiere, unde locuiau el şi alţi cincisprezece vizionari.

De fiecare dată când intram într-o stare elevată a conştiinţei, nu încetam să mă minunez de diferenţa dintre cele două părţi ale conştiinţei mele. Aveam mereu senzaţia că mi se ridicase un văl de pe ochi, ca şi când aş fi fost aproape orb înainte, iar acum puteam să văd. Libertatea şi bucuria neţărmurita care mă cuprindea în acele momente nu se pot compara cu nimic. Totuşi, în acelaşi timp, simţeam o înspăimântătoare tristeţe şi un dor care mergeau mână în mână cu libertatea şi bucuria. Don Juan îmi spusese că nu există desăvârşire fără tristeţe şi dor, pentru că fără ele nu este nici cumpătare, nici bunătate. Înţelepciunea fără bunătate, a spus el, şi cunoaşterea fără sobrietate sunt nefolositoare.

Organizarea învăţăturilor sale pentru partea stângă a impus, de asemenea, ca don Juan, împreună cu unii dintre vizionarii săi, să-mi explice cele trei faţete ale cunoaşterii lor: măiestria conştiinţei, măiestria *stalkingului* şi măiestria *intenţiei.*

Această carte se ocupă de măiestria conştiinţei, care face parte din setul lui loial de învăţături pentru partea stângă; setul pe care l-a folosit pentru a mă pregăti să execut uimitorul act al saltului în prăpastie.

Datorită faptului că experienţele pe care le povestesc aici au avut loc într-o stare elevată de conştiinţă, ele nu pot avea caracteristicile vieţii de zi cu zi. Le lipseşte contextul lumesc, deşi mi-am dat toată silinţa să-l furnizez, fără să apelez la ficţiune. În starea elevată de conştiinţă, eşti foarte puţin conştient de ce se petrece în jurul tău,

pentru că eşti concentrai asupra detaliilor acţiunii care se desfăşoară.

În acest caz, acţiunea care se desfăşura consta, în mod natural, în elucidarea măiestriei conştiinţei. Don Juan înţelegea măiestria conştiinţei drept o versiune modernă a unei tradiţii extrem de vechi, pe care o numea tradiţia străvechilor vizionari tolteci.

Deşi simţea că era legat intrinsec de acea veche tradiţie, se considera unul dintre vizionarii unui nou ciclu. Când l-am întrebat o dată care era caracteristica esenţiala a vizionarilor noului ciclu, mi-a spus că stăpânesc atât de bine conştiinţa, *stalkingul* şi *intenţia*, încât nu sunt surprinşi de moarte ca ceilalţi muritori, ci îşi aleg momentul şi modul plecării din aceasta lume. În acel moment, sunt consumaţi de un foc lăuntric şi dispar de pe faţa pământului liberi, de parcă n-ar fi existat niciodată.

1. Noii vizionari

În drum spre munţi, am ajuns în oraşul Oaxaca din sudul Mexicului unde speram să-l întâlnesc pe don Juan. A doua zi în zori, pe când mă pregăteam de plecare, am avut inspiraţia să trec cu maşina prin piaţa principală a oraşului şi acolo l-am găsit, aşezai pe banca lui preferată, ca şi când m-ar fi aşteptat să trec.

M-am aşezat lângă el. Mi-a spus că venise să rezolve nişte treburi în oraş, că stătea la o pensiune şi că eram binevenit dacă doream să zăbovesc în compania lui încă două zile, cât trebuia să mai rămână. Am discutat apoi o vreme despre preocupările şi problemele pe care le aveam în mediul universitar.

După cum îi era obiceiul, m-a plesnit pe spate atunci când mă aşteptam cel mai puţin, iar lovitura a avut darul să mă propulseze într-o stare de conştiinţă elevată.

Am zăbovit tăcuţi o vreme, eu aşteptând cu nerăbdare să spună ceva. Totuşi, când a începui să vorbească, a reuşit să mă ia încă o dată prin surprindere.

— În Mexic, cu secole înainte de venirea spaniolilor, mi-a spus el, trăia o comunitate extraordinara de iniţiaţi tolteci, bărbaţi capabili de fapte nemaiauzite. Ei au constituit ultima verigă dintr-un lanţ al cunoaşterii care a acoperit o perioada multimilenară.

Vizionarii tolteci erau persoane aparte, şamani cu puteri fabuloase, iniţiaţi capabili să dezlege mistere, deţinători ai unor cunoştinţe secrete pe care le foloseau anihilând voinţa oamenilor şi făcându-i să-şi concentreze atenţia asupra unui lucru ales de ei la întâmplare.

Aici s-a oprit din povestire şi m-a privit cu intensitate. Simţeam că aştepta să-i pun o întrebare, numai că eu nu prea ştiam ce l-aş fi putut

întreba.

— Sunt dator să subliniez un aspect important, a continuat el; acela că şamanii aveau darul, puterea de a acapara atenţia victimelor lor. Lucrurile nu erau niciodată lăsate la voia întâmplării. Dacă am pomenit asta, să ştii că nu m-am referit o clipă la tine. Nimic nu mă surprinde. Unul dintre cele mai dificile lucruri de acceptat este conştiinţa că atenţia poate fi manipulată.

Eram de-a dreptul derutat. Ştiam că vrea să-mi transmită o informaţie, că doreşte să mă călăuzească spre o concluzie anume. Aveam senzaţia că urma să aud ceva cunoscut, familiar, senzaţie care mă încerca ori de câte ori ataca tema unei noi suite de învăţături.

I-am mărturisit ce simţeam, iar el mi-a răspuns cu un surâs misterios. Îndeobşte, zâmbetul său exulta de bucurie. De astă dată, mi-a lăsat însă impresia că îl frământa ceva. O clipă, mi-a trecut prin minte că, poate, se gândea să se oprească în acest punct al discuţiei. M-a fixat din nou cu o privire intensă şi m-a cântărit grav din cap până-n picioare. După care, aparent satisfăcut, a clătinat din cap şi mi-a spus că sunt pregătit pentru ultimul exerciţiu la care dorea să mă supună, un examen prin care trece în mod obligatoriu orice luptător înainte de a se şti pregătit pentru a porni în marea călătorie pe cont propriu. Am fost mai uimit decât oricând.

— Vom vorbi despre conştiinţă, a continuat el. Vizionarii tolteci cunoşteau şi stăpâneau arta manipulării conştiinţei. De fapt, ei au fost maeştrii săi supremi. Când susţin ca ştiau prin ce metode poate fi canalizată conştiinţa victimei, înţeleg că practicile şi cunoştinţele secrete, ale căror depozitari erau, le permiteau să iscodească şi să descifreze marea taina a stării de veghe a creierului. Multe dintre practicile lor au supravieţuit până-n zilele noastre, dar, din fericire, într-o forma diferita. Spun, din fericire, deoarece aceste îndeletniciri, după cum îţi voi explica în continuare, nu au avut darul să-i conducă pe vizionarii tolteci spre libertatea de sine, ci spre propria lor condamnare la moarte.

— Ştii ce practici foloseau? l-am întrebai.

— Bineînţeles, mi-a răspuns el. Nimic nu ne împiedica să cunoaştem tehnicile pe care le foloseau, numai că asta nu înseamnă neapărat că trebuie să le aplicăm. Fiindcă noi privim lumea dintr-o perspectiva diferită. Facem parte dintr-un nou ciclu al cunoaşterii.

— Te consideri vrăjitor, nu-i aşa, don Juan? l-am întrebat.

— Nu, mi-a răspuns. Eu sunt un luptător care *vede* ce se ascunde dincolo de aparenţe. În fond, noi suntem *los nuevos videntes* – noii vizionari. Vizionarii din vechime erau simpli vrăjitori.

Pentru un om om obişnuit, a reluat el, magia este un lucru negativ, condamnabil, cu toate acestea, fascinant. De-aceea te-am încurajat, când erai în stare de veghe, să crezi că suntem vrăjitori. E

mai bine să ne percepi aşa, fiindcă asta sporeşte interesul, curiozitatea. Pentru noi, a fi vrăjitor este sinonim cu a apuca pe o uliţă înfundată.

Voiam să înţeleg cât mai clar ce voia să spună, dar a refuzat să-mi dea lămuriri. Mi-a promis că va dezvolta subiectul pe măsură ce îmi va explica ce se înţelege prin conceptul de conştiinţa.

Atunci l-am rugat să-mi vorbească despre originile cunoaşterii toltece.

— Primul pas pe care l-au făcut toltecii pe calea cunoaşterii a fost acela de a adopta regimul vegetarian, a spus el. Nu contează dacă au fost împinşi spre acest gest de curiozitate, foame sau dintr-o greşeală, adevărul rămâne unul singur, că ei mâncau numai plante. Îndată ce plantele omnipotente au început să-şi exercite influenţa asupra lor sau, în orice caz, curând după aceea, unii dintre ei au început să analizeze experienţa prin care treceau. După părerea mea, primii dintre cei care au ales calea cunoaşterii au fost foarte temerari, însă au interpretat greşit lucrurile.

— Nu cumva totul este o presupunere a ta, don Juan?

— Nu, nici vorbă. Eu însumi sunt vizionar şi este de ajuns să-mi concentrez *vederea* asupra acelei perioade pentru a şti exact ce s-a petrecut în trecut.

— Chiar poţi *vedea* în detaliu tot ce s-a întâmplat la vremea aceea? l-am întrebat.

— *A vedea* este o senzaţie cu totul specială a cunoaşterii, mi-a răspuns el. Sau, altfel spus, a faptului de a şti ceva mai presus de orice îndoială. Eu ştiu precis ce au făcut acei oameni nu numai datorită *vederii* mele, cât mai ales fiindcă suntem strânşi legaţi laolaltă.

Don Juan mi-a explicat în continuare că, în accepţiunea sa, termenul „toltec” nu avea sensul pe care i-l atribuiam eu. Pentru mine el semnifica cultură toltecă, sau Imperiu Toltec. Pentru el, toltec însemna „iniţiat”.

Mi-a spus că, în perioada la care făcea referire, cu veacuri, poate chiar milenii, înainte de cucerirea Mexicului de către spanioli, toţi iniţiaţii vieţuiau într-o vastă regiune geografică ce se întindea la nord şi la sud de Valea Mexicului, ei ocupându-se cu îndeletniciri specifice: erau tămăduitori, vraci, povestitori, dansatori, proroci şi cunoşteau secretele preparării unor mâncăruri şi licori cu puteri magice. Toate aceste ocupaţii stimulau cunoaşterea, astfel încât ei ajuns să dobândească înţelepciunea care i-a deosebii de oamenii de rând. Aceiaşi tolteci erau oameni ca oricare alţii, putând în acelaşi timp duce o existenţa obişnuită; de aceea ei practicau meserii ca acelea de medic, artist, dascăl, negustor, ca oricare om din zilele noastre. Numai că ei îşi practicau meşteşugul sub îndrumarea şi controlul

strict al unor bresle bine organizate, în timp devenind atât de iscusiţi şi de preţuiţi, încât au ajuns să domine şi să conducă indirect comunităţi întregi care locuiau în alte regiuni.

Don Juan a spus că după ce unii dintre aceşti oameni au început să vadă – după ce învăţaseră, timp de veacuri întregi, să se folosească de plantele cu putere – cei mai activi dintre ei au socotit că trebuie să le transmită şi oamenilor de rând cunoştinţele dobândite şi să-i înveţe *să vadă* la rândul lor. Acesta a fost începutul sfârşitului lor. Cu timpul, numărul vizionarilor a sporit, însă preocuparea lor faţă de ceea ce *vedeau*, care îi umplea de respect şi teamă, s-a transformat într-o adevărată obsesie, încât au sfârşit prin a-şi pierde vizionarismul. Ei erau foarte versaţi în a *vedea*, putând exercita un control extraordinar asupra lumilor stranii cu care veneau în contact. Dar cunoaşterea le-a fost de prisos. *Vederea* le-a slăbit forţa şi au căzut în capcană: îi obseda numai ceea ce *vedeau.*

— Au fost totuşi vizionari care au scăpat de aceasta soarta ingrată, a continuat don Juan, oameni care, în ciuda vederii lor, şi-au păstrat cunoştinţele. Unii dintre aceştia s-au străduit să folosească vederea ca pe un dat pozitiv şi să o transmită semenilor. Sunt convins că, sub îndrumarea lor, populaţii din oraşe întregi au păşit în alte lumi, din care nu s-au mai întors niciodată.

Însă acei vizionari capabili numai de a *vedea*, fără a transmite cunoştinţele lor, au fost până la urma nişte rataţi, iar când ţinutul în care trăiau a fost invadat de un popor străin, ei s-au trezit neputincioşi în faţa cuceritorului, ca oricare om de rând.

Aceşti cuceritori, a continuat el, au pus stăpânire pe lumea toltecă – şi-au însuşit-o – fără a învăţa însă niciodată să *vadă.*

— De ce crezi că nu au reuşit niciodată să fie *vizionari*? l-am întrebat.

— Fiindcă ei nu au făcut decât să copieze tehnicile şi metodele vizionarilor, fără a-şi însuşi profundele cunoştinţe iniţiatice ale aceloraşi tolteci. Până în zilele noastre există nenumăraţi vrăjitori pe tot cuprinsul Mexicului, urmaşi ai acelor cuceritori, care urmează căile înţelepciunii toltece fără a înţelege însă nici ceea ce fac, nici ce spun, ei înşişi nefiind vizionari.

— Cine au fost cuceritorii, don Juan?

— Alţi indieni, a spus el. La sosirea spaniolilor, bătrânii iniţiaţi dispăruseră de câteva secole, însă, între timp, se născuse o nouă generaţie de vizionari care doreau să-şi asigure un loc în noul ciclu.

— Ce-nseamnă, o nouă generaţie de vizionari?

— După dispariţia, prin distrugere, a lumii toltece originare, iniţiaţii care au supravieţuit s-au izolat şi şi-au dedicat viaţa studierii aprofundate a metodelor iniţiatice pe care le practicau. Primul lucru

pe care l-au făcut a fost acela de a stabili că *stalkingul, visatul* şi *intenţia* sunt practici esenţiale, dar au aflat şi că trebuie să renunţe la folosirea plantelor energizante. Poate că tocmai aici trebuie să căutăm explicaţia a ceea ce li s-a întâmplat în realitate după ce au folosit plantele energizante.

Primul ciclu abia se înfiripa când cuceritorii spanioli au invadat ţinutul. Din fericire, noii iniţiaţi erau temeinic pregătiţi să facă faţă primejdiei. Deveniseră între timp practicanţi experimentaţi în arta *stalkingului.*

Don Juan a mai spus că secolele de subjugare care au urmat le-au oferit noii generaţii de vizionari condiţii ideale de a-şi perfecţiona măiestria. În mod destul de bizar, tocmai rigoarea şi coerciţia care au dominat acea perioadă le-au oferit impulsul de a-şi perfecţiona noile principii. Iar datorita faptului că şi-au tăinuit preocupările, au fost lăsaţi să-şi vadă liniştiţi de ceea ce descoperiseră.

— Au existat mulţi vizionari din generaţia nouă în timpul cuceririi? l-am întrebat.

— La început, da. Spre sfârşit n-a mai rămas decât o mână de iniţiaţi. Restul fuseseră exterminaţi.

— Dar în zilele noastre, don Juan?

— Au mai rămas câţiva. Sunt împrăştiaţi peste tot, înţelegi?

— Îi cunoşti? l-am întrebat.

— Întrebarea ta e simplă, dar răspunsul, foarte complicat, mi-a răspuns el. Pe unii îi cunoaştem foarte bine. Însă nu sunt ca noi; fiindcă s-au concentrat asupra unor aspecte diferite ale cunoaşterii, ca dansul, tămăduirea, vrăjitoria, povestitul, în locul a ceea ce recomandau vizionarii noii generaţii, adică *stalkingul, visatul şi intenţia.* Cei care sunt asemenea nouă nu îndrăznesc să se încrucişeze cu noi. Vizionarii care au trăit pe vremea conchistadorilor au stabilit astfel căile, încât să evite exterminarea în confruntarea lor cu spaniolii. Fiecare dintre aceşti vizionari a încercat să-şi asigure descendenţa. Însă nu toţi au avut urmaşi, aşa că au mai rămas puţini.

— Cunoşti pe vreunul care este exact ca noi? l-am întrebat.

— Pe câţiva, mi-a răspuns el sec.

L-am rugat atunci să-mi spună tot ce ştia, fiindcă eram profund interesat de acest subiect; pentru mine era vital să intru în posesia unor nume şi a unor adrese pe care doream să le folosesc pentru coroborări de date şi stabilirea autenticităţii fenomenului.

Don Juan nu părea înclinat să mă ajute.

— Vizionarii din noua generaţie au trecut şi ei prin faza de coroborări, a spus el. Jumătate dintre ei şi-au lăsat oasele în camera de coroborare. Acum ei prefera să trăiască retraşi, ca nişte păsări solitare. Mai bine să lăsăm lucrurile aşa cum sunt. Dacă vrei să

discutam, mai bine am vorbi despre ascendenţa noastră spirituala directa. Despre acest subiect, şi tu, şi eu putem vorbi cât ne pofteşte inima.

Mi-a explicat ca toate şcolile de iniţiere au început în acelaşi moment şi într-o manieră similară. Spre sfârşitul secolului al şaisprezecelea, fiecare nagual, cu bună ştiinţa, s-a izolat cu grupul lui, evitând orice contact direct cu alte grupuri de iniţiaţi. Rezultatul acestei segregări drastice a dus la apariţia unor ramuri distincte. Ramura noastră era formata din paisprezece naguali şi o sulă douăzeci şi cinci de vizionari, a spus el. Unii dintre cei paisprezece naguali aveau în grijă doar şapte vizionari, alţii, unsprezece, iar restul, până la cincisprezece.

Mi-a spus că mentorul său – sau binefăcătorul său, după cum l-a numit el însuşi – era nagualul Julian, iar cel dinaintea lui Julian a fost nagualul Elias. L-am întrebat dacă ştia numele celor paisprezece naguali. Mi-a spus cum îi chema pe fiecare, în ordine, aşa că am aflat cine erau. A mai adăugat că îi cunoscuse personal pe cei paisprezece vizionari care formau grupul binefăcătorului său şi că îl întâlnise şi pe mentorul binefăcătorului său, nagualul Elias, şi pe cei unsprezece discipoli din grupul său.

Don Juan a ţinut să mă asigure că ramura din care făceam noi parte era deosebită de celelalte, deoarece în anul 1723 trecuse printr-o transformare totală, ca urmare a unei influenţe venite din exterior, ce avea să ne transfigureze şi să schimbe complet şi inexorabil cursul frăţiei noastre. Pe moment nu a vrut să insiste asupra evenimentului, însă a spus ca, de atunci, pentru noi, a începui o nouă eră; şi că cei opt naguali care conduc de arunci ramura noastră sunt consideraţi a fi complet diferiţi de cei şase care i-au precedat.

Probabil ca a doua a don Juan a avut unele treburi de rezolvat, deoarece nu l-am revăzut decât la amiază. Între timp, au sosit în oraş trei dintre discipolii lui, Pablito, Nestor şi la Gorda. Veniseră să cumpere ustensile şi materiale pentru atelierul de tâmplărie pe care-l avea Pablito. I-am însoţit şi i-am ajutat să-şi ducă la bun sfârşit căutările, apoi ne-am întors toţi la pensiune.

Eram toţi aşezaţi la masă, sporovăind, când a intrat în încăpere don Juan. Ne-a anunţat că urma să purcedem la drum după prânz, dar că, înainte de a ne aşeza la masă, avea ceva de discutat cu mine, între patru ochi. Mi-a propus să facem câţiva paşi în jurul rondului din piaţa centrală, iar după aceea să ne întâlnim cu ceilalţi la restaurant.

Pablito şi Nestor s-au ridicat imediat şi au spus că mai aveau câteva drumuri de făcut înainte de a ne întâlni. La Gorda avea însă un aer de vădita nemulţumire.

— Despre ce aveţi de gând să vorbiţi? a trântit-o ea, dar şi-a dat seama imediat că făcuse o greşeala şi a început să chicotească.

Don Juan i-a aruncat o privire stranie, însă n-a scos o vorbă.

Încurajată de tăcerea lui, la Gorda ne-a propus să o luăm cu noi şi ne-a promis solemn că nu avea să ne sâcâie în niciun fel.

— Sunt convins că nu ne vei sâcâi, i-a răspuns don Juan, însă nu vreau să auzi o vorbă din ceea ce am eu să-i spun.

Furia i s-a citit la Gordei pe chip. A roşit violent, iar, în timp ce ieşeam cu don Juan din încăpere, chipul i s-a întunecat de nelinişte şi mânie, parcă pocindu-se brusc. A rămas cu gura căscată, iar buzele i s-au uscat brusc.

Dispoziţia tinerei mi-a produs o mare teamă. Am simţii un sentiment de disconfort. Deşi n-am scos o vorbă, don Juan a părut să-şi dea seama ce sentimente mă încercau.

— Ar trebui să-i mulţumeşti la Gordei zi şi noapte, mi-a spus el fără alt preambul. Te ajuta să-ţi distrugi importanţa de sine. Este micuţul tiran al vieţii tale, dar tu nu dai semne să fi priceput acest lucru.

Am făcut câţiva paşi prin piaţeta până când starea de nervozitate a dispărut. Apoi ne-am aşezat alături pe bancheta lui preferata.

— Vechii iniţiaţi au fost cu adevărat norocoşi, a început don Juan, deoarece aveau tot timpul din lume să afle lucruri minunate. Ei cunoşteau minuni pe care mintea noastră de acum nu şi le poate închipui.

— Cine i-a învăţat toate astea? l-am întrebat.

— Au învăţat totul singuri, prin *vedere*, mi-a răspuns el. Multe dintre lucrurile pe care noi le ştim în lumea noastră au fost descoperite de ei. Vizionarii din noua generaţie au corectat greşelile făcute de înaintaşii lor, însă baza cunoştinţelor şi acţiunilor noastre s-a pierdut în negura timpurilor toltece.

Mi-a explicat apoi că una dintre cele mai simple, dar nu lipsite de importanţă, descoperiri este învăţătura conform căreia omul este caracterizat de două tipuri de vizionarism: Iniţiaţii de şcoală veche, sau bătrânii, le-au definit drept partea stângă şi partea dreaptă a omului.

— Bătrânii considerau că cea mai bună metodă de transmitere a învăţăturilor lor, a continuat el, era de-a-i face pe ucenici să facă un salt în partea lor stângă, intrând astfel în conştiinţa elevată. Adevăratul proces de învăţare acolo se petrece.

Foarte mulţi copii au fost încredinţaţi bătrânilor vizionari, a continuat don Juan. Ei deveneau ucenicii bătrânilor iniţiaţi, iar acesta era unicul mod de viaţă pe care îl cunoşteau. La rândul lor, copiii, când ajungeau la vârsta maturităţii, îşi luau pe lângă ei alţi copii pe care să-i înveţe. Imaginează-ţi câte lucruri fabuloase trebuie să fi descoperit în călătoriile pe care le făceau de la stânga la dreapta şi

invers, în atâtea veacuri de concentrare.

I-am spus cât de tulburătoare socoteam că sunt aceste călătorii interioare. El mi-a spus ca noi doi ne asemănam, datorita experienţelor noastre similare. Binefăcătorul său, nagualul Julian, reuşise să desăvârşească starea de profundă schismă interioară obligându-l să călătorească de la un tip de conştiinţă la altul şi invers. Mi-a mai spus că sentimentul de claritate şi cel de libertate pe care le-a trăit în starea de conştiinţă elevată, contrastau total cu temerile, judecăţile, furia şi nevoia de a se apăra, care îl dominau în starea normală de conştiinţa.

Bătrânii vizionari au creat această polaritate cu intenţia de a o pune în slujba propriilor interese. Cu ajutorul ei, îşi obligau învăţăceii să atingă starea de concentrare necesară spre a asimila tehnicile vrăjitoreşti. Dimpotrivă, iniţiaţii din şcoala nouă, a spus el, o folosesc spre a-şi conduce discipolii la convingerea că omul posedă infinite resurse interioare în stare latentă, încă nedescoperite şi nefructificate de către el.

— Cel mai important demers pe care s-au străduit să-l facă tinerii iniţiaţi, a spus don Juan în continuare, este acela de a fi încercat să explice marele mister al conştiinţei. Strădania lor este concentrată în câteva concepte şi acţiuni care sunt apoi transmise discipolilor numai când sunt în stare de conştiinţă elevată.

A mai spus că valoarea noii metode de transmitere a cunoştinţelor, descoperită şi pusă la punct de tinerii iniţiaţi, constă în aceea că nimeni nu îşi mai aminteşte nimic din experienţa avută în timpul stării de conştiinţă elevată. Această incapacitate de a-ţi aminti ridică o barieră de netrecut pentru luptători care, dacă vor să continue pe calea desăvârşirii, trebuie mai întâi să aducă la suprafaţă toate cunoştinţele asimilate în inconştient. Abia după ani de luptă interioară şi eforturi de disciplinare sunt capabili să-şi amintească aceste învăţături. Abia atunci vor fi asimilat toate conceptele şi procedurile care le-au fost inculcate şi vor fi dobândit astfel forţa pe care tinerii iniţiaţi doresc să o dezvolte.

2. Micii tirani

Don Juan nu a reluat discuţia despre măiestria conştiinţei decât câteva luni mai târziu. În acel moment, ne aflam în casa în care locuia grupul nagualului.

— Hai să facem o plimbare, mi-a spus don Juan, punându-şi mâna pe umărul meu. Sau, şi mai bine, ce-ar fi să ne ducem în oraş, în piaţetă, acolo unde mulţi oameni se duc când vor să poarte o discuţie.

M-a luat prin surprindere adresându-mi-se atât de direct, deoarece locuiam în aceeaşi casă de două zile şi până atunci nu-mi

spusese mai mult decât câteva vorbe de salut.

Pe când ieşeam din casă împreuna cu don Juan, ne-a ajuns din urmă la Gorda care ne-a rugat să o luam şi pe ea. Părea decisă să nu accepte un refuz. Don Juan i-a răspuns cu severitate că avea ceva de vorbit cu mine între patru ochi.

— Vreţi să vorbiţi despre mine, a spus la Gorda, iar ionul şi gesturile ei trădau suspiciunea şi neliniştea.

— Aşa este, i-a răspuns don Juan pe un ton sec, apoi a trecut pe lângă ea, fără să-i arunce o privire.

L-am urmat şi am străbătut tăcuţi drumul până în piaţeta centrală a oraşului. După ce ne-am aşezat, l-am întrebai ce Dumnezeu puteam noi discuta despre la Gorda. Încă mă ardea privirea ameninţătoare pe care ne-o aruncase când plecasem de acasă.

— Nu avem nimic de discutat nici despre femeia la Gorda, nici despre altcineva anume, mi-a spus el. I-am dat acest răspuns doar ca să-i provoc importanţa de sine. Şi uite că a mers. Sunt sigur că-i furioasă pe noi. Pe cât o cunosc eu, cred că, până acum, şi-a repetat de mii de ori în minte, încât să se fi şi convins, că are toate motivele să aibă încredere în sine, dar, tot prin autosugestie, cred că a reuşit să-şi construiască o dreapta indignare la adresa noastră pentru că am respins-o, făcând-o să pară o proastă. Nu aş fi surprins văzând-o că dă buzna peste noi aici, în părculeţ.

— Dacă nu vom vorbi despre la Gorda, atunci despre ce vrei să discutăm? l-am întrebat.

— Vom continua discuţia pe care am început-o în Oaxaca, mi-a răspuns. Pentru a înţelege deplin conceptul de conştiinţă, pe care doresc să ţi-l explic în continuare, va trebui să arunci în joc întreaga ta putere de concentrare şi să-ţi foloseşti voinţa pentru a putea trece de la un nivel de conştiinţa la altul. Cât timp vom purta aceasta discuţie, te rog să-mi acorzi atenţia şi răbdarea ta.

I-am spus, cu o undă de reproş în glas, că mă făcuse să mă simt foarte prost în ultimele doua zile ferindu-se să-mi adreseze o vorbă. M-a privit lung şi a ridicat din sprâncene. Preţ de o clipa, pe buze i-a jucat un zâmbet care a dispărut imediat. Atunci am înţeles că încerca să-mi sugereze că nu eram cu nimic mai bun decât la Gorda.

— Am făcut-o dinadins, să-ţi zgândăr importanţa de sine, mi-a spus el încruntat. Cel mai mare duşman al omului este importanţa de sine. Ia gândeşte-te puţin. Ce ne moleşeşte oare mai mult dacă nu sentimentul ca suntem nedreptăţiţi, chiar ofensaţi, la gândul că un semen de-al nostru a comis o eroare de judecată la adresa noastră? Orgoliul ne dictează să ne petrecem cea mai mare parte a existenţei măcinându-ne la gândul că am fost jigniţi.

Tinerii iniţiaţi recomandă luptătorilor să se străduiască din

răsputeri să elimine importanţa de sine din viaţa lor. Eu am urmat această povaţă, iar cea mai mare parte a strădaniilor pe care le-am depus cu tine a fost să-ţi dovedesc necontenit că vom deveni invulnerabili numai dacă ne debarasam de orgoliu.

Pe măsură ce vorbea, ochii au început să-i strălucească. Mi-am spus în sinea mea că stă să izbucnească în hohote de râs, deşi nu pricepeam ce l-ar fi putut înveseli, când, deodată, am tresărit speriat, simţind o palmă usturătoare peste obrazul drept.

Am ţâşnit în picioare. La Gorda stătea în spatele meu cu mâna încă ridicată în aer. Faţa îi era roşie de furie.

— Acum chiar aveţi ce spune pe socoteala mea; acum chiar v-am dat un motiv! a ţipat ea. Dacă aveţi ceva să-mi reproşaţi, mai bine spune-ţi-mi în faţă!

Ieşirea de furie părea să o fi epuizat, fiindcă în clipa următoare s-a aşezat direct jos, pe ciment, şi a izbucnit în hohote de plâns. Don Juan rămăsese imperturbabil, cu o expresie de seninătate indescifrabilă întipărită pe chip. Eu încremenisem de furie. La Gorda mi-a aruncat o privire încărcată de reproş, apoi s-a întors spre don Juan şi i-a spus cu blândeţe că nu aveam absolut niciun drept s-o criticam.

Don Juan era atât de amuzat, încât se scutura de râs mai să cadă de pe bancă. Nu reuşea să articuleze un cuvânt. A încercat o dată sau de două ori să-mi spună ceva, însă, nereuşind, s-a ridicat şi s-a îndepărtat hohotind.

Am dat să alerg după el, încă privind-o furios pe la Gorda – pe care, în acel moment, o găseam demnă de dispreţ – când s-a petrecut un fapt extraordinar. Am înţeles într-o străfulgerare ce găsise don Juan atât de amuzant în scena anterioară. Eu şi la Gorda ne asemănam într-un chip grotesc. Importanţa de sine a noastră era de proporţii monumentale. Surprinderea şi furia resimţite în clipa în care la Gorda mă plesnise peste obraz erau aidoma sentimentelor de furie şi suspiciune pe care le nutrise la Gorda faţă de mine. Don Juan nu se înşela. Importanţa de sine este o povară teribila şi un obstacol.

Abia atunci am alergat după el, lacrimi de fericire prelingându-mi-se pe obraji. L-am ajuns din urmă şi i-am împărtăşit revelaţia pe care o avusesem. Privirea îi strălucea de maliţie şi încântare.

— Cum s-o ajut pe la Gorda? am întrebat.

— Cu nimic, mi-a răspuns el. Revelaţiile se fac întotdeauna pe cont propriu.

A schimbat subiectul şi mi-a spus că toate semnele erau favorabile continuării discuţiei acasă, fie într-una din încăperile mari cu fotolii comode, fie în curtea din spate împrejmuită de un coridor acoperit. Mi-a spus că, atunci când avea de purtat o discuţie iniţiatică

în interiorul casei, într-una din cele două zone, toată lumea îi respecta dorinţa ştiind că sunt teritorii interzise.

Aşadar, ne-am întors acasă. Don Juan le-a relatat tuturor atitudinea la Gordei. Încântarea pe care au manifestat-o toţi ai casei la gândul că aveau motiv să o ia pe la Gorda peste picior a pus-o pe aceasta într-o postură extrem de incomodă.

— Importanţa de sine nu poate fi înfrântă cu dulcegării, a comentat don Juan când mi-am exprimat îngrijorarea faţă de la Gorda.

Atunci i-a rugat pe toţi să părăsească încăperea. Ne-am aşezat, iar don Juan şi-a început runda de explicaţii.

Mi-a spus ca vizionarii, fie de şcoală veche sau nouă, se împart în două categorii. Prima categorie o formează cei care sunt decişi să practice cumpătarea şi care-şi pot canaliza energia şi acţiunile spre împlinirea unor ţeluri pragmatice de care vor beneficia atât iniţiaţii, cât şi omenirea, în general. Cealaltă categorie constă din cei care nesocotesc valoarea cumpătării şi care nu urmăresc ţeluri pragmatice. Printre iniţiaţi circula opinia conform căreia cea de-a doua categorie nu a reuşit să rezolve problema orgoliului.

— Orgoliul nu este caracterizat nici de simplitate, nici de naivitate, mi-a explicat. Pe de o parte, el constituie miezul tuturor lucrurilor bune din noi, dar, pe de altă parte, el este şi rădăcina putregaiului. Pentru a ne debarasa de orgoliul care dă naştere la tot ce este putred în noi, trebuie să adoptăm tactica recomandata de maeştri. De-a lungul veacurilor, vizionarii i-au ţinut la mare cinste pe toţi cei care au atins împlinirea de sine astfel.

M-am plâns că ideea de a eradica importanţa de sine, deşi mă atrăgea nespus, îmi era greu, dacă nu imposibil de înţeles. I-am mai spus că recomandările pe care mi le făcuse pentru a scăpa de orgoliu mi se parcau atât de vagi, încât îmi era imposibil să le urmez.

— Ţi-am repetat de multe ori că, pe drumul cunoaşterii, omul trebuie să fie inventiv, să aibă imaginaţie. Vezi tu, pe calea cunoaşterii nimic nu este atât de limpede sau simplu pe cât ne-am dori.

Neliniştea pe care o simţeam m-a îndemnat să îi argumentez că sfaturile şi avertismentele pe care mi le dădea îmi aminteau de canoanele catolice. După ce o viaţă întreagă mi se repetase ce condamnabil este păcatul, devenisem nesimţitor şi crud.

— Luptătorii luptă împotriva orgoliului nu din principiu, ci abordându-l ca pe o chestiune de strategie, mi-a răspuns el. Eroarea pe care o comiţi este că încerci să-ţi explici problema în termeni morali.

— Bine, don Juan, eu te consider o persoana profund morală, am insistat.

— N-ai observat decât impecabilitatea mea, a spus el.

— Impecabilitatea, ca şi strădania de a scăpa de orgoliu, este un concepi mult prea vag ca să aibă valoare pentru mine, am remarcat eu.

Don Juan a chicotit, înecându-se de râs, iar eu l-am provocat să-mi explice ce înţelege prin impecabilitate.

— Impecabilitatea nu este altceva decât folosirea corecta a energiei, a spus el. Prin această afirmaţie nu fac nicio aluzie la moralitate. Eu am învăţat să-mi drămuiesc energia, iar acest lucru m-a ajutai să aspir la atingerea impecabilităţii. Ca şi tu să înţelegi asta, trebuie să înveţi singur să-ţi cruţi energia.

Am păstrat tăcere o vreme. Doream să reflectez la ceea ce aflasem. A începui să vorbească, pe neaşteptate.

— Luptătorii elaborează adevărate inventare strategice. Ei trec pe o listă tot ceea ce au de făcut. Abia apoi hotărăsc ce anume din listă poate fi modificat, oferindu-şi astfel răgazul necesar de a-şi dezvolta energia.

I-am argumentat că, în acest caz, lista lor ar cuprinde, practic, tot ceea ce există pe lume. Mi-a explicat răbdător că inventarul strategic la care făcea referire nu cuprindea decât tiparele comportamentale, care nu sunt esenţiale pentru supravieţuire sau atingerea bunăstării.

N-am scăpat ocazia şi am insistat asupra faptului că supravieţuirea şi bunăstarea sunt categorii care se pretează la nesfârşite interpretări, de aici şi concluzia că este imposibil ca oamenii să cadă de acord asupra a ceea ce este esenţial pentru supravieţuire şi bunăstare la modul general.

Pe măsură ce vorbeam, am început să-mi pierd din elan. În cele din urma, am amuţit, pricepând inutilitatea efortului meu de argumentare.

Don Juan mi-a spus atunci că, pe lista strategică a luptătorilor, orgoliul figurează drept activitatea care consumă cea mai mare cantitate de energie, de unde şi efortul de a-l eradica.

— Una dintre principalele preocupări ale unui luptător este de a elibera aceasta energie în scopul de a înfrunta necunoscutul o dată cu ea, a continuat don Juan. Iar acţiunea prin care reîndrumezi această energie se numeşte impecabilitate.

Mi-a spus că cea mai eficienta strategie a fost elaborata de iniţiaţi pe vremea cuceririi spaniole, vizionarii de atunci fiind maeştri incontestabili ai *stalkingului.* Ea constă din şase elemente care se întrepătrund. Cinci dintre ele sunt denumite însuşirile luptătorului: stăpânirea de sine, disciplina, răbdarea, alegerea momentului potrivit şi *voinţa.* Ele sunt specifice luptătorului care îşi asumă efortul de a se debarasa de orice importanţă de sine. Cel de-al şaselea element, poate cel mai important dintre toate, ţine de lumea exterioara şi se cheamă

micul tiran.

M-a fixat sugestiv, parcă încercând să mă întrebe dacă înţelegeam sau nu.

— Sunt de-a dreptul uluit, i-am spus. Nu este pentru prima oară când susţii că la Gorda este micul tiran din viaţa mea. Dar ce este acela un mic tiran?

— Micul tiran este un torţionar, mi-a răspuns. Cineva care fie deţine putere de viaţă şi de moarte asupra luptătorului, fie, pur şi simplu, îl sâcâie necontenit distrăgându-i atenţia de la lucrurile esenţiale.

În timp ce-mi vorbea, pe chipul lui don Juan s-a aşternut un zâmbet radios. Mi-a spus că vizionarii din noua generaţie au o clasificare proprie a micilor tirani. Deşi conceptul pe care l-au elaborat reprezintă una dintre cele mai importante şi serioase descoperiri, tinerii vizionari l-au abordat cu un nesecat umor. M-a asigurat ca din fiecare clasificare pe care au elaborat-o răzbate o nuanţa de umor maliţios, umorul fiind unica manieră de a neutraliza rigiditatea ce pune stăpânire pe conştiinţa umană în momentul elaborării unor clasificări greoaie.

În deplin acord cu viziunea lor, tinerii iniţiaţi au considerai oportun să menţioneze drept cap de lista sursa primară de energie, unica forţă conducătoare din univers, pe care au denumit-o, cu simplitate, tiranul. Restul despoţilor şi satrapilor sunt, fireşte, infinit inferiori categoriei de tiran. Prin comparaţie cu cauza primară care poate stimula energia, cele mai despotice şi de temut fiinţe de pe lume sunt măscăricii: drept urmare, ei au fost clasificaţi drept micuţii tirani, *pinches tiranos.*

El a spus că existau două subclase de micuţi tirani de ordin inferior. Prima subclasă este formată din micii tirani care persecută şi fac mizerii celor din jur, fără a provoca însă moartea cuiva. Ei au fost denumiţi micuţii tiranei, *pinches tiranitos.* Cea de-a doua este compusă din tirani care sâcâie şi exasperează fără nicio finalitate, gratuit. Ei au fost denumiţi puştimea micilor tirani, *repinches tiranitos*, sau adolescenţii micilor tirani, *pinches tiranitos chiquititos.*

Am găsit groteşti clasificările pe care le făcea. Eram convins că inventa termenii în spaniolă. Chiar l-am întrebat dacă am dreptate.

— Câtuşi de puţin, mi-a răspuns cu o expresie amuzată. Pur şi simplu, tinerii vizionari se pricepeau să facă clasificări. Genaro este, fără îndoială, unul dintre cei mai buni, un as. Dacă urmăreşti cu atenţie firul gândirii lui, ai să-nţelegi ce părere au vizionarii din generaţia tânără despre clasificările lor.

A izbucnii într-un hohot tumultuos de râs, înţelegându-mi nedumerirea când l-am întrebai dacă nu cumva îşi bate joc de mine.

— Departe de mine acest gând, a spus el, surâzând. Genaro ar fi în stare de aşa ceva, eu însă nu, mai cu seama cunoscându-ţi părerea despre clasificări. Adevărul este că tinerii vizionari sunt teribil de ireverenţioşi.

A adăugat ca micuţii tiranei sunt, la rândul lor, împărţiţi în patru categorii: cei care chinuie cu brutalitate şi violenţă; cei care creează, cu şiretenie, o stare insuportabilă de nelinişte; cei care oprimă cu tristeţe şi, în fine, ultimii, cei care îi chinuie pe luptători stârnindu-le furia.

— La Gorda face parte dintr-o categorie care-i este proprie, a adăugat el. Ea este un micuţ tiran activ, însă aflat la vârsta copilăriei. Te agasează până la plictiseală şi abia apoi te înfurie. Uneori îţi mai trage şi palme. Prin toate aceste metode, ea te ajută să înveţi să te detaşezi.

— Bine, dar este imposibil! am protestat.

— Aşteaptă, încă n-ai amestecat toate ingredientele care compun strategia elaborată de tinerii vizionari. Îndată ce-o vei face, ai să pricepi cât este de eficient şi de inteligent să te foloseşti de un micuţ tiran. Susţin cu toată convingerea că, prin intermediul acestei tactici, luptătorul nu numai că ajunge să nu mai acorde importanţă orgoliului, ci va înţelege în final că aspiraţia spre impecabilitate este unicul lucru care contează pe drumul spre cunoaştere.

El a mai spus că ceea ce tinerii vizionari aveau în minte era o manevră extraordinară, în care micul tiran poate fi asemuit cu un pisc de munte, iar însuşirile luptătorilor sunt asemenea unor alpinişti care şi-au propus să se întâlnească în vârf.

— În general, ei nu fac apel decât la patru dintre însuşiri, a continuat el. Cea de-a cincea, *voinţa*, este păstrată pentru confruntarea finală, când luptătorii vor fi puşi în faţa plutonului de execuţie, dacă mă pot exprima astfel.

— Şi de ce procedează aşa?

— Fiindcă *voinţa* aparţine unei alte sfere, ţine de necunoscut. Celelalte patru ţin de cunoscut, adică exact locul în care sălăşluiesc micuţii tirani. În fond, ce face ca un om să se transforme într-un micuţ tiran dacă nu exact obsesia de a-şi dori să manipuleze ceea ce îi este cunoscut?

Don Juan mi-a explicat că numai aceia dintre vizionari care sunt luptători desăvârşiţi şi pot să-şi controleze *voinţa* reuşesc să se transpună în starea în care cele cinci elemente ale stării de luptă îşi fac efectul. O atare combinaţie este modalitatea supremă inaccesibilă omului aflat pe o treaptă de cunoaştere obişnuită.

— Patru elemente sunt suficiente pentru a ţine piept şi celui mai înrăit micuţ tiran, a continuat el. Cu condiţia, fireşte, să fi întâlnit

unul. După cum spuneam, micuţul tiran este elementul exterior, cel pe care nu-l putem controla, dar poate cel mai important dintre toate. Binefăcătorul meu spunea adeseori că este norocos luptătorul care întâlneşte un mic tiran. Ce voia să spună este că ai noroc dacă-ţi iese unul în cale, fiindcă nu mai trebuie să pleci în lume şi să-l cauţi tu.

Mi-a explicat că una dintre cele mai mari realizări ale vizionarilor care au trăit pe vremea colonizării spaniole a fost o adevărată creaţie pe care el o definea drept evoluţie în trei trepte. Înţelegând natura umană, ei au ajuns la concluzia de necontestat că, dacă vizionarii se pot controla în confruntarea cu micuţii tirani, atunci înseamnă că pot înfrunta necunoscutul fără a fi pedepsiţi, ba chiar pot rezista în prezenţa a ceea ce nu poate fi cunoscut.

— Un om obişnuit ar putea crede că ordinea în care am făcut afirmaţia ar trebui răsturnată, a spus el în continuare. Vizionarul capabil să-şi ţină firea în confruntarea cu ceea ce este necunoscut cu siguranţă poate ţine piept şi unui mic tiran. Totuşi, lucrurile nu stau astfel. Ceea ce a dus la distrugerea lumii bătrânilor a fost tocmai o atare presupunere plină de aroganţă. Acum ştim bine cum stau lucrurile. Ştim că nimic nu poate căli şi disciplina mai bine spiritul unui luptător decât provocarea de a înfrunta oameni imposibil de suportat care deţin puterea. Numai un spirit disciplinat poate găsi sobrietatea şi seninătatea care îl pot ajuta să reziste tensiunii incognoscibilului.

L-am dezaprobat vehement. I-am spus că, după părerea mea, tiranii nu au decât o alternativă: fie să-şi reducă victimele la neputinţă, fie să le împingă spre brutalitate, aşa încât acestea ajung la fel de sângeroase ca torţionarii lor. Am subliniat că există numeroase studii despre efectele torturii fizice şi psihice asupra victimelor.

— Diferenţa constă tocmai în ceea ce spui tu, mi-a răspuns el. Este vorba de victime, nu de luptători. Odinioară, gândeam şi eu ca tine şi îţi voi mărturisi ce m-a determinat să-mi schimb părerea. Mai întâi, însă, aş dori să revenim la ce spuneam despre cucerire. Vizionarii care au trăit în acea perioadă nu puteau găsi un teren mai bun. Spaniolii au fost micii tirani care au pus la grea încercare calităţile vizionare ale iniţiaţilor. După ce i-au înfruntat pe cuceritori, vizionarii puteau înfrunta orice. Ei au fost cei norocoşi. În vremurile acelea, întâlneai micuţi tirani la tot pasul.

După acei minunaţi ani de abundenţă experimentală, lucrurile s-au schimbat profund. Niciodată de atunci şi până acum despoţii nu au mai avut o anvergură asemănătoare, fiindcă numai atunci s-au bucurat de privilegii şi autoritate nelimitate. Ingredientul perfect care poate stimula plămădirea iniţiatului superb este tiranul cu prerogative absolute.

Din nefericire, în vremurile noastre, vizionarii trebuie să depună

eforturi serioase dacă vor să găsească unul de nădejde. În cele mai multe cazuri, ei trebuie să se mulţumească cu plevuşcă.

— Tu, don Juan, ai reuşit să găseşti un mic tiran?

— Eu am avut noroc. M-a găsit pe mine unul de proporţii uriaşe. Dar, la vremea aceea, gândeam exact ca tine. N-aş fi crezut pentru nimic în lume că sunt norocos fiindcă îl întâlnisem.

Don Juan mi-a spus că a trecut prin marea încercare cu câteva săptămâni înainte de a-l întâlni pe binefăcătorul său. Pe atunci abia împlinise douăzeci de ani şi lucra ca salahor la o fabrică de zahăr. Dintotdeauna fusese puternic şi vânjos, aşa că îi fusese foarte uşor să-şi găsească slujbe unde era nevoie de forţa muşchilor. Într-o zi, pe când muta nişte saci cu zahăr, s-a apropiat de el o femeie. Era bine îmbrăcată şi părea să fie bogată. Avea în jur de cincizeci de ani, după cum a spus don Juan, şi părea o persoană foarte autoritara. L-a privit pe don Juan, i-a spus ceva şefului de echipă după care a plecat. Şeful de echipă s-a apropiat de el şi i-a spus că, pentru un onorariu, îl va recomanda să lucreze acasă la patron. Don Juan i-a răspuns bărbatului că nu are de unde să-i dea bani. Maistrul i-a zâmbit şi i-a spus că nu trebuie să-şi facă griji pentru bani, fiindcă va primi destui în ziua de salariu. L-a bătut pe don Juan pe spate şi i-a mai spus că-i o mare cinste să lucrezi pentru patron.

Don Juan mi-a spus că, fiind un biet indian ignorant şi modest, care-şi ducea traiul de la o zi la alta, nu numai că a dat crezare fiecărei vorbe, dar chiar s-a gândit că dăduse norocul peste el. I-a promis şefului de echipă să-i plătească oricât doreşte. Atunci maistrul a menţionat o sumă frumuşică pe care urma să o achite în rate.

Imediat după aceea, şeful de echipă l-a condus pe don Juan acasă la patron – gospodăria acestuia se afla la oarecare distanţă de oraş – iar aici l-a încredinţat unui alt şef de echipă, un zdrahon de bărbat, masiv, sumbru şi hidos care i-a pus o sumedenie de întrebări. Voia să ştie o mulţime de lucruri despre familia lui. Când don Juan i-a răspuns că nu avea pe nimeni, individul a fost atât de încântat, încât a reuşit să strecoare un zâmbet printre dinţii stricaţi.

I-a promis lui don Juan că-l va plăti regeşte, atât de mult, încât va putea să pună şi nişte bani deoparte şi i-a mai spus că nu trebuia să cheltuiască o leţcaie de vreme ce urma să primească de mâncare şi un loc de dormit în casă.

Felul în care a râs bărbatul i s-a părut înfricoşător. Don Juan a ştiut din prima clipă că trebuie să scape de acolo. A fugit spre ieşire, însă bărbatul i-a tăiat calea şi a îndreptat spre el un pistol pe care i l-a înfipt în stomac.

— Eşti aici să munceşti până la ultima suflare, i-a spus el. Să nu uiţi ce ţi-am spus.

L-a mânat pe don Juan înapoi, împungându-l cu un baston de

cauciuc, şi l-a împins în spatele casei. După ce a spus, insistând, că oamenii lui muncesc din zori şi până-n noapte fără o clipă de răgaz, l-a pus pe don Juan să scoată din pământ două buturugi enorme. I-a mai spus că, dacă îi va trece vreodată prin minte să evadeze sau să se prezinte la autorităţi, o să-l împuşte... iar dacă va reuşi vreodată să evadeze, el o să jure în faţa judecătorului că don Juan a încercat să-şi omoare stăpânul.

— Ai să munceşti aici până la moarte, i-a spus. Atunci îţi va lua locul un alt indian tot aşa cum şi tu ai înlocuit o altă piele roşie care a murit Don Juan mi-a spus că domeniul semăna cu o fortăreaţă bine păzită de bărbaţi înarmaţi până-n dinţi cu cuţite mari. N-a avut de ales şi s-a pus pe treabă, încercând să nu se mai gândească la soarta nemiloasă care se abătuse asupra sa. Când ziua de lucru s-a sfârşit, individul s-a întors şi l-a dus, îmbrâncindu-l, până în bucătărie, spunând că nu-i place privirea lui obraznica. L-a ameninţat că-i va tăia tendoanele de la braţe dacă nu ascultă orbeşte de ce-i spune el.

În bucătărie, o bătrână i-a adus de mâncare, însă don Juan era prea supărat şi speriat să se atingă de ceva. Bătrâna l-a povăţuit c-ar face bine să mănânce cât mai mult, deoarece corvoada nu se va sfârşi niciodată. L-a prevenit că bărbatul pe care-l înlocuise murise în ajun; fusese atât de slăbit, încât nu mai putuse munci şi căzuse de la al doilea cat al casei.

Don Juan mi-a spus că a muncit în casa patronului timp de trei săptămâni şi că individul acela odios nu l-a slăbit o clipă, terorizându-l şi brutalizându-l neîncetat. Îl silea să lucreze în cele mai periculoase condiţii, punându-i să facă cele mai imposibile lucrări, şi îl ameninţa cu arma, cuţitul sau bastonul de cauciuc. Îl trimitea zilnic la grajduri să le cureţe în timp ce armăsarii nervoşi erau înăuntru. La începutul fiecărei zile de lucru, don Juan îşi spunea că aceasta va fi ultima din viaţa sa şi că supravieţuirea nu însemna decât o repetare a chinului la nesfârşit.

Sfârşitul s-a precipitat în clipa în care don Juan a cerut să-şi ia liber. Pretextul a fost că trebuia să facă un drum până-n oraş şi să-i plătească şefului de echipă de la fabrică suma pe care i-o datora. Şeful lui de echipă i-a răspuns că nici vorbă nu putea fi măcar de un minut de pauză, că trebuia să muncească încontinuu ca să-şi plătească datoria faţa de stăpân, căruia-i era îndatorat până peste urechi pentru cinstea pe care i-o făcuse angajându-l la el.

Don Juan a înţeles că soarta îi este pecetluită. Abia atunci a priceput uneltirile individului. În cârdăşie cu şeful de echipă de la fabrică, găseau câte un indian amărât, îl aduceau în casă unde îi scoteau sufletul muncindu-l până cădea lat, iar simbria acestuia o împărţeau cei doi. Când a înţeles planul ticălos, furia i-a fost atât de cumplită, încât a fugit, urlând, prin bucătărie în corpul principal al

casei. Reacţia lui i-a luat prin surprindere pe şeful de echipă şi pe muncitorii aflaţi acolo. Don Juan a fugit pe uşa principală şi aproape scăpase când zdrahonul l-a ajuns din urmă pe drum şi l-a împuşcat în piept. Acolo l-a abandonat, crezându-l mort.

Don Juan a spus că nu-i fusese dat să moară atunci. Binefăcătorul lui l-a găsit şi l-a salvat, îngrijindu-i până s-a însănătoşit.

— Când i-am povestit binefăcătorului meu păţania prin care trecusem, a spus don Juan, acesta nu a reuşit să-şi ascundă încântarea. „Şeful acela de echipă este o adevărată mana cerească, mi-a spus binefăcătorul meu. Este un dar pe care-ar fi păcat să-l iroseşti. Trebuie să te-ntorci în locul acela într-o bună zi."

Era extaziat, vorbind fără contenire despre şansa unică pe care o avusesem, una la un milion, cum spunea el, de a fi găsit un micuţ tiran cu puteri practic nelimitate. La început, mi-am zis că bătrânul era complet ticnit. Mulţi ani a trebuit să treacă până să pricep exact ce voise să spună.

— E una dintre cele mai oribile întâmplări pe care mi-a fost dat să le aud în viaţa mea, am spus eu. Te-ai mai întors vreodată acolo?

— Cum să nu... trei ani mai târziu. Binefăcătorul meu nu se-nşelase. Un tiran în miniatură cum era cel pe care-l cunoscusem eu nu se-ntâlneşte decât la un milion de oameni şi-ar fi păcat să dai cu piciorul unui asemenea noroc.

— Cum ai făcut să te-ntorci?

— Binefăcătorul meu a gândit o întreagă stratagemă, făcând uz de cele patru calităţi ale luptătorului: stăpânirea de sine, disciplina, răbdarea şi alegerea momentului potrivit.

Don Juan a adăugat că binefăcătorul său, explicându-i ce are de făcut pentru a profita de întâlnirea cu acel căpcăun de om, i-a mai spus care erau cele patru trepte ale cunoaşterii în accepţiunea tinerilor vizionari. Prima treaptă este aceea de a fi hotărât să înveţi. După ce învăţăceii îşi schimbă părerea despre ei înşişi şi despre viaţă, ei urcă pe treapta a doua, devenind luptători, adică fiinţe capabile de o disciplină extraordinară şi de o stăpânire de sine ieşita din comun. După ce dobândesc răbdarea şi alegerea momentului potrivit, ei urcă pe treapta a treia, devenind vizionari. Când iniţiaţii învaţă *să vadă* ce se ascunde dincolo de aparenţe, se poate spune că au păşit pe cea de-a patra treaptă şi au devenit vizionari.

Binefăcătorul lui don Juan i-a spus că acesta luase calea cunoaşterii de suficientă vreme, încât să fi dobândit un minim din primele două calităţi: stăpânirea de sine şi disciplina. Don Juan a insistat asupra faptului că ambele calităţi ţin de o stare intimă. Luptătorul are veşnic privirea orientată spre interior şi îşi dedică existenţa unei neobosite şi totale cercetări a sinelui.

— La vremea aceea, îmi era interzis accesul la însuşirea celorlalte două elemente, a continuat don Juan. Răbdarea şi alegerea momentului potrivit nu ţin neapărat de o stare interioară. Ele fac parte mai degrabă din sfera iniţiaţilor. Binefăcătorul meu este cel care mi le-a dezvăluit prin intermediul stratagemei de care-ţi vorbeam.

— Asta înseamnă că nu l-ai fi putut înfrunta pe micuţul tiran prin forţe proprii? l-am întrebat.

— Sunt sigur că aş fi reuşit şi singur, deşi mă-ndoiesc că aş fi dus totul la bun sfârşit cu acelaşi fler şi cu inima uşoară. Binefăcătorul meu, în timp ce-mi dezvăluia căile, pur şi simplu, exulta de bucurie la gândul acestei întâlniri. Vezi tu, confruntarea dintre un luptător şi un mic tiran, de care acesta se foloseşte, nu se limitează doar la un exerciţiu de ascuţire a spiritului, ci atrage după sine bucurie şi fericire.

— Cum poate aduce bucurie un monstru ca cel pe care mi l-ai descris?

— Bine, dar el era nevinovat, în comparaţie cu adevăraţii monştri pe care i-au avut de înfruntat bătrânii vizionari în timpul cuceririi spaniole. Conform mărturiilor, vizionarii din acea perioadă savurau bucuria de a-i întâlni. Ei au furnizat dovada ca până şi cel mai ticălos tiran poate aduce plăcere, cu condiţia, fireşte, ca cel pe care-l înfruntă să fie un luptător.

Don Juan mi-a explicat că eroarea pe care o comite frecvent omul de condiţie spirituală obişnuită în confruntarea cu tiranul nu constă în strategia folosită. Pentru omul de rând, greşeala fatală este că-l ia pe tiran în serios. El acordă prea mare importanţă stărilor şi simţămintelor proprii, ca şi celor ale tiranului. Dimpotrivă, luptătorul iniţiat nu numai că elaborează o strategie bine gândită, dar înţelege să se elibereze de povara orgoliului. Ceea ce-l ajută să-şi ţină orgoliul în frâu este un adevăr incontestabil: realitatea există prin interpretarea pe care i-o dăm noi. Admiterea acestui adevăr a constituit avantajul lunarilor pe care l-au avut vizionarii din noua generaţie asupra spaniolilor limitaţi.

Mi-a spus că era tot mai sigur că-l poate învinge pe şeful de echipă numai gândindu-se la acest adevăr simplu: micuţii tirani se iau prea mult în serios, în timp ce luptătorii nu o fac.

Urmând planul binefăcătorului său, don Juan a obţinut o slujbă la aceeaşi fabrică de zahăr la care lucrase odinioară. Atât de mulţi zilieri se perindau pe acolo, pentru a dispărea a doua zi fără urmă, încât nimeni nu şi-a amintit că mai trecuse pe acolo.

Strategia binefăcătorului său preciza că don Juan trebuia să fie îndatoritor cu oricine ar fi venit să caute o noua victimă. Întâmplarea a făcut ca aceeaşi femeie să treacă pe la fabrică şi să-l remarce aşa cum făcuse cu ani în urmă. Numai că don Juan era mult mai puternic

şi mai vânjos decât înainte.

Lucrurile au urmat cursul binecunoscut. Totuşi, strategia impunea să respingă de la bun început cererea şefului de echipă de a fi răsplătit pentru că-l recomandase. Individul nu mai păţise niciodată aşa ceva, iar refuzul l-a luat prin surprindere. El l-a ameninţat pe don Juan că-l dă afară. Don Juan nu s-a lăsat mai prejos şi l-a ameninţat că se va duce direct acasă la doamna care trecuse pe acolo şi că-i va cere să fie primii. Don Juan ştia că femeia, care era soţia proprietarului fabricii, nu era la curent cu matrapazlâcurile celor doi. I-a spus şefului de echipă că ştie unde locuieşte, fiindcă mai lucrase ca tăietor de trestie de zahăr pe plantaţiile din ţinut. Atunci bărbatul a început să se tocmească, iar don Juan a fost cel care i-a cerut bani dacă voia să se ducă şi să lucreze acasă la patron. Individul a cedat şi i-a întins câteva bancnote. Don Juan şi-a dat prea bine seama de tertip: individul cedase aparent, ca să-l facă să meargă la patron acasă.

— El a fost cel care m-a condus încă o dată la domeniu, a spus don Juan. Era o veche hacienda a proprietarilor fabricii, oameni foarte înstăriţi care fie erau la curent cu ceea ce se petrece şi nu le păsa, fie erau prea indiferenţi să remarce ce se întâmpla în jurul lor.

Îndată ce-am ajuns acolo, am dat fuga în casă s-o caut pe stăpână. Am găsit-o, m-am aruncat în genunchi înaintea ei şi i-am sărutat mâinile recunoscător. Cei doi indivizi erau livizi de furie.

Individul care răspundea de muncile din gospodărie s-a comportat conform aceluiaşi tipar. Insă eu eram înarmat cum se cuvine pentru a-i face faţă: eram instruit şi aveam cele patru calităţi, stăpânirea de sine, disciplina, răbdarea şi alegerea momentului potrivit Totul s-a desfăşurat conform planului binefăcătorului meu. Stăpânirea de sine m-a ajutat să-ndeplinesc cele mai grele corvezi pe care mi le cerea individul. Ceea ce ne epuizează într-o situaţie similară... omul care nu are niciun dram de mândrie este nenorocit la gândul de a fi făcut să se simtă inutil.

Am făcut bucuros tot ceea ce mi s-a cerut. Eram puternic şi plin de veselie. Nu dădeam o ceapă degerată pe gândul că cineva mi-ar putea călca mândria în picioare sau că aş fi avut de ce să-mi fie teamă. Mă aflam acolo ca luptător impecabil. Dacă reuşeşti să-ţi păstrezi starea de armonie interioară când cineva te calcă în picioare, înseamnă ca eşti stăpân pe tine.

Don Juan mi-a explicat că strategia binefăcătorului său îi impunea ca, în loc să se lase copleşit de milă faţă de propria-i soarta, cum se întâmplase în trecut, el trebuia imediat să găsească punctele forte, punctele slabe şi ciudăţeniile de comportament ale celuilalt.

Aşa a descoperit că punctele forte ale individului erau natura sa violentă şi marea cutezanţă: îl împuşcase pe don Juan ziua în amiaza mare, sub privirile unei mulţimi de oameni. Cel mai important punct

slab al său era că-şi iubea slujba şi n-ar fi făcut nimic s-o pună în pericol. Sub nicio formă n-ar fi încercat să-l omoare pe don Juan în interiorul gospodăriei în miezul zilei. Cealaltă slăbiciune a sa era familia; soţia şi copiii locuiau într-o cocioabă nu departe de casă.

— A reuşi să strângi aceste informaţii în timp ce eşti bătut se numeşte a avea disciplină, a spus don Juan. Individul era un scelerat, un monstru obişnuit. Nu avea pic de delicateţe sau milă. După tinerii vizionari, micuţul tiran perfect nu are nicio însuşire care-i poate răscumpăra păcatele şi salva sufletul.

Don Juan a spus că celelalte două atribute necesare în luptă, răbdarea şi alegerea momentului potrivit, pe care nu le dobândise încă la acea vreme, fuseseră automat incluse de binefăcătorul său în strategia elaborata. Răbdarea presupune a şti să aştepţi – fără grabă, fără nelinişte – cu simplitate şi bucurie până se va petrece ceea ce trebuie să se întâmple.

— Eram înjosit zi de zi, a continuat don Juan, atât de umilit, încât uneori plângeam sub loviturile individului. Cu toate acestea, eram senin. Sfaturile binefăcătorului meu m-au ajutat să rezist zi după zi, fără să ajung să-l urăsc de moarte pe torţionarul meu. Eram luptător. Ştiam că trebuie să aştept şi mai ştiam ce aştept. În aceasta consta marea bucurie a luptei.

A mai spus că planul binefăcătorului său reclama hărţuirea sistematică a tiranului prin adoptarea unei atitudini de ordin superior, aşa cum vizionarii noului ciclu procedaseră în timpul Cuceririi făcându-şi scut din biserica catolică. La acea vreme, un preot modest avea uneori puteri mai mari decât un nobil.

Pavăza lui don Juan era doamna care îi dăduse slujba. Îngenunchea în faţa ei şi îi repeta că este o sfântă ori de câte ori o întâlnea. O implora să-i dea medalionul cu chipul sfântului care o proteja, ca să se roage pentru sănătatea şi fericirea ei.

— Până la urmă, mi-a oferit unul, a continuat don Juan, iar asta l-a dat gata pe individ. Când i-am convins pe servitori să ne rugăm cu toţii noaptea, puţin a lipsit să nu facă infarct. Cred că atunci a luat hotărârea de a mă ucide. Nu-şi putea permite luxul de a mă lăsa să continuu.

Am organizat atunci, drept contramăsură, un rozariu la care i-am poftit să participe pe toţi servitorii casei. Doamna a socotit că am plămada unui om pios.

N-am reuşit să mai închid ochii după aceasta şi nici n-am mai putut dormi în patul meu. În fiecare seară urcam pe acoperiş. De-acolo l-am văzut căutându-mă de două ori în miez de noapte, cu sclipiri ucigaşe în privire.

În fiecare zi mă obliga să merg la grajduri, în speranţa că armăsarii mă vor zdrobi sub copile; numai că eu fixasem într-un colţ

nişte scânduri groase sub care mă ascundeam pentru a mă apăra. El nu a aflat niciodată, fiindcă îi era sila de cai – o altă slăbiciune a lui care, după cum avea să se dovedească, i-a fost fatală.

Don Juan a spus că alegerea momentului potrivit este calitatea care determină eliberarea tuturor frustrărilor. Stăpânirea de sine, disciplina şi răbdarea sunt asemenea unui zăgaz care stăvileşte tot ce vine din exterior. Alegerea momentului potrivit este ecluza care permite accesul în stăvilar.

Individul nu cunoştea altceva în afara violenţei, cu ajutorul căreia îi teroriza pe cei din jur. Dacă reuşeam să-i anihilez violenţa, îl reduceam la neputinţa. Don Juan ştia că individul nu va îndrăzni să-l omoare în văzul tuturor celor ai casei, iar într-o bună zi, în prezenţa muncitorilor şi a stăpânei, l-a insultat, făcându-i laş şi spunându-i că se teme de moarte de soţia patronului. Stratagema binefăcătorului său menţiona că, într-un asemenea moment, el trebuia să între în stare de alertă, să fie cu mintea şi simţurile treze dacă dorea să întoarcă situaţia împotriva tiranului. În asemenea momente, se întâmpla cele mai neaşteptate lucruri. Cel mai umil dintre sclavi îşi ridiculizează torţionarul, îşi bate joc de el, îl face să se simtă ridicol în faţa unor martori importanţi, apoi se retrage, nedându-i tiranului timp să riposteze, nici să-l pedepsească.

— O clipă mai târziu, tipul îşi ieşise din minţi de furie, dar eu deja mă aruncasem, plin de recunoştinţă, la picioarele doamnei, a continuat el.

Don Juan a povestit că, după ce doamna a intrat în casă, individul şi amicii lui l-au chemat să vină în spate, chipurile cu nişte treabă. Tipul era livid de furie. După cum vorbea, don Juan a înţeles ce avea de gând să facă. Don Juan s-a prefăcut că este de acord, însă, în loc să meargă spre ei, a fugit spre grajd. Era convins că armăsarii vor face o asemenea gălăgie că, probabil, stăpânii vor ieşi din casă să vadă ce se petrece. Mai ştia că monstrul nu va îndrăzni să-l împuşte; lichidarea ar fi fost prea zgomotoasă, iar omul era prea timorat de spaima de a-şi pierde slujba. Don Juan mai ştia că omul nu va îndrăzni să între în grajd – poate doar dacă ajunsese la limita răbdării.

— Am sărit în staulul celui mai nărăvaş cal, a spus don Juan, iar micul tiran, orbit de furie, şi-a smuls cuţitul din teacă şi s-a repezit după mine. Imediat m-am ascuns sub scânduri. Calul nu l-a lovit decât o singură dată şi totul s-a sfârşit aici.

Petrecusem şase luni în acea casă, iar în toată această perioadă exersasem din plin cele patru atribute ale stării de luptă. Mulţumită lor, am izbândit. Nicio clipă nu m-am compătimit pentru soarta pe care o aveam şi n-am vărsat o lacrimă de neputinţă. Nu, am fost vesel şi senin. Stăpânirea de sine şi disciplina se ascuţiseră ca niciodată, iar atunci am avut prilejul să văd cu ochii mei ce minuni pot face pentru

un luptător impecabil răbdarea şi alegerea momentului potrivit. Mai mult, nicio clipă nu i-am dorit omului moartea.

Binefăcătorul meu mi-a explicat un lucru foarte interesant. A îndura înseamnă a ascunde spiritual ceva ce luptătorul ştie că se va petrece când va fi momentul. Asta nu înseamnă că luptătorul complotează spre răul cuiva sau că plănuieşte să plătească poliţe mai vechi. Răbdarea este ceva independent. Atâta vreme cât luptătorul este stăpân pe sine, disciplinat şi ştie care este momentul potrivit, răbdarea îi dă siguranţa celui ce merită că va primi ceea ce i se cuvine.

— Se-ntâmpla ca micii tirani să mai şi câştige şi să-l învingă pe luptătorul care îi înfruntă? l-am întrebat.

— Bineînţeles. La începutul Cuceririi, a fost o perioadă în care războinicii piereau ca muştele. Au fost, pur şi simplu, decimaţi. Micuţii tirani ucideau pe cine doreau, după toane. În asemenea condiţii de tensiune, vizionarii au reuşit să atingă starea de sublim.

Don Juan a spus că acela a fost momentul în care vizionarii au înţeles că trebuie să se aulodepăşească în efortul de a găsi noi căi.

— Vizionarii din noul ciclu s-au folosit de micuţii tirani, mi-a spus don Juan, privindu-mă fix în ochi, nu numai pentru a scăpa de balastul pe care îl reprezenta orgoliul, ci mai cu seamă pentru a perfecţiona tehnica spirituala extrem de complexă care făcea posibilă experienţa transcendentală. Vei ajunge să înţelegi în ce constă această tehnica pe măsură ce vom discuta despre măiestria conştiinţei.

I-am explicat lui don Juan că m-ar interesa să ştiu dacă în prezent, în zilele noastre, micuţii tirani pe care el îi denumise puştime sunt capabili să înfrângă un luptător.

— Tot timpul este posibil, mi-a răspuns el. Totuşi, consecinţele nu sunt atât de cumplite ca în trecutul îndepărtat. În prezent, se înţelege de la sine că luptătorului îi rămâne întotdeauna şansa de a-şi reface forţele sau de a se salva, pentru a reveni mai târziu. Dar există şi un revers al medaliei. A fi înfrânt de un micuţ tiran începător nu atrage neapărat moartea, însă poate avea urmări devastatoare. Indicele de mortalitate, în sens figurat, este aproape la fel de ridicat. Ce vreau să spun este că luptătorii care cedează în faţa unui mic tiran sunt distruşi de propriul sentiment al eşecului şi al nevredniciei. Asta îmi spune că rata mortalităţii este ridicată.

— Cum se poate măsura înfrângerea?

— Oricine face jocul unui mic tiran îşi semnează condamnarea la moarte. Să acţionezi la mânie, fără să faci apel la control şi disciplină, să uiţi că trebuie să fii răbdător, asta înseamnă să fii înfrânt.

— Ce se întâmpla după ce luptătorii sunt înfrânţi?

— Fie strâng rândurile, fie abandonează căutarea cunoaşterii şi

trec pentru totdeauna în tabăra micilor tirani.

3. Emanaţiile Vulturului

A doua zi, am plecat cu don Juan pe jos într-o plimbare spre oraşul Oaxaca. Era 2:00 după-amiaza, iar la acea oră drumul era pustiu.

În timp ce mergeam agale, don Juan a început deodată să vorbească. Mi-a spus că discuţia despre tirani, pe care o purtasem în ajun, fusese doar o introducere la marea temă pe care o oferea conştiinţa. Când am făcut afirmaţia că îmi deschisese o nouă perspectivă, m-a rugat să fiu mai explicit.

I-am spus că avea legătură cu o discuţie despre indienii yaqui pe care o purtasem cu ani în urmă. În cursul explicaţiilor sale iniţiatice, pentru partea dreaptă, încercase să mă convingă de faptul că yaquii socoteau actul oprimării ca oferindu-le anumite avantaje. Îl contrazisesem vehement atunci, motivându-i că era imposibil să găseşti vreun avantaj în condiţiile mizere. Insă a insistat, spunând că nu are rost să te scandalizezi gândindu-te numai la yaqui, când condiţiile în care trăiesc oamenii, în general, sunt atât de groaznice.

— Nu-i deplânge pe bieţii indieni yaqui, îmi spusese atunci. Mai degrabă compătimeşte specia umană. Cât despre indienii yaqui, aş putea spune că ei sunt norocoşii. Ei sunt cei asupriţi şi tocmai de aceea unii dintre ei vor ieşi triumfători din viaţă; însă asupritorii lor, micuţii tirani care îi calcă în picioare, nu-şi vor găsi loc nici în iad.

M-am grăbit să-i răspund, bombanindu-l cu sloganuri politice. Nu-i înţelesesem deloc punctul de vedere. Deşi încercase să-mi explice din nou conceptul de micuţ tiran, îmi scăpase esenţa. Abia acum ideile începeau să se clarifice.

— Până acum nu-ţi era clar, a spus el râzând de mine, după ce i-am mărturisit neputinţa mea. Mâine, când vei reveni la starea de conştiinţă normală, n-ai să-ţi aminteşti ce revelaţie ai avut acum.

M-am simţit deodată cumplit de trist, ştiind că nu se-nşală.

— Eu însumi am trecut prin starea pe care o vei avea tu, a continuat. Binefăcătorul meu, nagualul Julian, m-a ajutat, transpunându-mă în stare de conştiinţă elevată, ca să am revelaţia a ceea ce abia acum tu ai înţeles despre micuţii tirani. În viaţa de zi cu zi, am sfârşit prin a-mi schimba părerea despre lume, fără să-mi pot explica cum ajunsesem la asemenea concluzii.

De când mă ştiu am fost asuprit, aşa că a fost o vreme când eram otrăvit de ură împotriva asupritorilor. Imaginează-ţi ce surprins am fost să constat că ajunsesem să caut tovărăşia micuţilor tirani. Mi-am spus că, pesemne, îmi ieşisem din minţi.

Am ajuns într-un loc unde, pe marginea drumului, era prăvălită în neorânduială o aglomerare de bolovani pe jumătate îngropaţi de o surpare de teren. Don Juan s-a dus la ei, s-a aşezat pe unul şi m-a poftit să iau loc în faţa lui. Imediat, fără alt preambul, şi-a început prelegerea despre arta măiestriei conştiinţei.

Mi-a spus că există adevăruri pe care vizionarii, fie ei din ciclul vechi sau nou, le descoperiseră despre conştiinţă şi că le ordonaseră într-o secvenţa anume, spre a fi mai uşor de înţeles.

Mi-a explicat că măiestria conştiinţei consta în asimilarea adevărurilor respective într-o ordine prestabilită. Primul adevăr este acela că senzaţia de familiaritate faţă de lumea pe care o percepem ne obligă să credem că realitatea înconjurătoare este formată din obiecte, cu existenţă de sine stătătoare şi în forma sub care le percepem, în timp ce, de fapt, nu există o lume a obiectelor, ci un univers format din emanaţiile Vulturului.

Mi-a spus că, înainte de a trece la explicarea emanaţiilor vulturului, trebuie să-mi vorbească despre ceea ce este cunoscut, ceea ce este necunoscut şi ceea ce nu poate fi cunoscut. Majoritatea adevărurilor legate de conştiinţă au fost descoperite de bătrânii vizionari, a adăugat el. Însă ordinea în care au fost organizate aceste adevăruri le-o datorăm vizionarilor din noul ciclu. În lipsa acestei ordonări, aceste adevăruri ar fi rămas de nepătruns.

Mi-a spus că una dintre cele mai mari erori pe care le-au comis vechii vizionari a fost aceea de a nu fi dat importanţa cuvenită ordinii. Urmarea fatală a acestei erori de judecată a fost ipoteza conform căreia ceea ce este necunoscut şi ceea ce nu poate fi cunoscut sunt unul şi acelaşi lucru. Vizionarilor din noul ciclu le-a revenit datoria de a îndrepta această eroare. Ei au stabilit frontiere şi au definit necunoscutul drept ceva ascuns minţii omeneşti, un mister învăluit într-un context înfricoşător, dar care, totuşi, poate fi pătruns de mintea omului. Necunoscutul devine la un moment dat cunoscut. Pe de altă parte, incognoscibilul este imposibil de exprimat, imposibil de înţeles şi imposibil de atins sau de realizat. Este ceva care nu ni se va dezvălui niciodată, totuşi veşnic prezent, ameţitor de frumos şi înspăimântător în acelaşi timp prin infinitatea sa.

— Cum pot face vizionarii distincţie între cele două concepte? l-am întrebai.

— Există o regulă simplă a degetului mare, mi-a spus. Când se confruntă cu necunoscutul, în om se trezeşte spiritul de aventură. Necunoscutul are această calitate de a ne dărui speranţă şi fericire. Omul se simte atunci puternic, exaltat. Până şi teama pe care o stârneşte ne dă un sentiment înălţător, de împlinire. Tinerii vizionari au văzut ca omul dă ce are mai bun în el în faţa necunoscutului.

Mi-a spus că, dacă ceea ce este luat drept necunoscut se

dovedeşte până la urmă a fi ceea ce nu poate fi cunoscut, atunci rezultatul este dezastruos. În prezenţa lui, vizionarii îşi pierd puterile, sunt debusolaţi. Un sentiment cumplit de oprimare pune stăpânire pe sufletul lor, trupul îşi pierde vigoarea, iar judecata şi înţelepciunea îi părăsesc, hoinărind la-ntâmplare şi fără rost, fiindcă ceea ce nu poate fi cunoscut nu are niciun fel de efect energizant. El este în afara sferei pe care o poate cuprinde mintea omenească şi tocmai de aceea nu trebuie să-i tulburi ordinea neinvitat şi nici chiar cu prudenţa. Tinerii vizionari au înţeles ca trebuia să fie pregătiţi pentru a plăti un preţ exorbitant dacă intrau în contact cât de mic cu acesta.

Don Juan mi-a explicat că noii vizionari au avut de înfruntat şi depăşii bariere formidabile impuse de tradiţie. Când a început noul ciclu, niciunul dintre aceştia nu ştia cu exactitate care dintre tehnicile impuse de imensa moştenire iniţiatică erau corecte şi care nu. Evident, vechii vizionari se înşelaseră, dar noii vizionari nu ştiau unde. Au început pornind de la ipoteza ca tot ce înfăptuiseră înaintaşii lor era eronat. Vechii vizionari fuseseră maeştri în elaborarea speculaţiilor. Ei au presupus, printre altele, că extraordinara lor facultate de *a vedea* era o pavăza. Au fost încredinţaţi că sunt intangibili, asta până când invadatorul i-au ras de pe faţa pământului, rezervându-le o moarte cumplită. În ciuda convingerii ferme că sunt invulnerabili, vechii vizionari erau lipsiţi de apărare, nu aveau niciun fel de protecţie.

Noii vizionari nu şi-au irosit vremea speculând pe marginea a ceea ce era incorect. Nu, ei au început să exploreze necunoscutul, cu scopul de a-l identifica şi delimita de incognoscibil.

— Cum au reuşit să identifice necunoscutul, don Juan? l-am întrebat.

— Folosind metoda *vederii* controlate, mi-a răspuns el. I-am explicat că sensul întrebării mele era ce se înţelege prin identificarea necunoscutului.

Mi-a spus că prin identificarea necunoscutului acesta devine accesibil percepţiei omului. Aplicând constant practicile vizionarismului, noii vizionari au descoperit că necunoscutul şi cunoscutul sunt pe picior de egalitate, deoarece amândouă conceptele se situează în câmpul percepţiei umane. Într-adevăr, vizionarii pot părăsi cunoscutul la un moment dat pentru a pătrunde în necunoscut.

Ceea ce transcende însă capacitatea noastră de percepţie este incognoscibilul, iar diferenţa dintre acesta şi cognoscibil este crucială. Confuzia între cele două câmpuri i-ar pune pe vizionari într-o postură extrem de ingrată în confruntarea cu incognoscibilul.

— Când vechii vizionari au trecut prin această experienţă, a continuat don Juan, ei au socotit că tehnicile elaborate de ei nu mai funcţionau cum se cuvine. O clipă nu le-a trecut prin minte că mare

parte din ceea ce există în acel tărâm depăşeşte puterea noastră de înţelegere. A fost o eroare de judecata îngrozitoare din partea lor, pentru care, de altfel, au plătit scump.

— Ce s-a-ntâmplat după ce au făcut diferenţa între necunoscut şi incognoscibil? l-am întrebat.

— Atunci a început noul ciclu, mi-a răspuns. Această distincţie marchează graniţa dintre vechi şi nou. Tot ceea ce au întreprins de atunci şi până în prezent noii vizionari îşi are originea fel înţelegerea acestei diferenţe.

Don Juan a spus că *vederea* a fost elementul hotărâtor care a dus atât la distrugerea lumii vechi, cât şi la naşterea lumii noi. Prin intermediul *vederii* noii vizionari au descoperit anumite fapte incontestabile cu ajutorul cărora au ajuns să tragă concluzii de o importanţă covârşitoare, care au revoluţionat lumea, despre natura umană şi lume, în general. Aceste concluzii, care au făcut posibilă apariţia noului ciclu, constituiau adevărurile despre conştiinţă pe care dorea să mi le explice.

Don Juan m-a rugat să-l însoţesc într-o plimbare prin părculeţul din centrul oraşului. Pe drum, am început să vorbim despre mecanisme şi instrumente delicate. El a spus că instrumentele sunt prelungiri ale simţurilor noastre, iar eu am susţinut că există şi instrumente care nu pot fi trecute în această categorie, deoarece îndeplinesc anumite funcţii pe care nu sunt pregătite din punct de vedere fiziologic să le îndeplinească.

— Simţurile omului sunt capabile de mult mai multe lucruri decât ne închipuim, a afirmat el.

— Îţi pot spune imediat că există instrumente capabile să detecteze undele radio emise din cosmos, am spus. În timp ce simţurile noastre nu pot detecta asemenea unde.

— Eu am o părere întrucâtva diferită, mi-a spus el. Eu cred că simţurile noastre pot detecta orice influx sau câmp din mediul înconjurător.

— Atunci cum rămâne cu ultrasunetele? nu m-am lăsat eu. Organismul uman nu este echipat să le perceapă.

— Vizionarii nutresc convingerea că ne-am deschis spre univers o infimă porţiune a simţurilor, mi-a răspuns el.

A căzut o clipă de gânduri, ca şi când nu se hotăra ce să spună în continuare, apoi mi-a zâmbit.

— Primul adevăr despre conştiinţă, după cum ţi-am explicat, a început el, este că lumea înconjurătoare nu este ceea ce pare a fi, deci nu este ce credem noi despre ea. Noi credem că este o lume formata din obiecte, însă nici vorba să fie aşa.

S-a oprit, ca şi când aştepta să vadă ce efect produseseră spusele

sale. I-am spus ca sunt de acord cu premisa lui dacă reducem totul la un câmp energetic. Mi-a spus că eram pe punctul de a intui un adevăr, dar că a-l explica raţional nu înseamnă să-i dovedeşti existenţa. Nu îl interesa dacă îl aprob sau nu, ci strădania mea de a înţelege ce presupune acest adevăr.

— Existenţa câmpurilor de energie nu poate fi atestată, a continuat el. Vreau să spun că este imposibil pentru omul obişnuit. Însă, dacă le poţi *vedea*, atunci înseamnă că eşti vizionar, iar în acest caz înseamnă că explici adevărurile despre conştiinţă. Înţelegi ce vreau să spun?

A continuat spunând că toate concluziile la care ajungem pe cale raţională au prea puţină influenţă, poate chiar niciuna, asupra cursului vieţii noastre, nemodificându-l. Dovadă stau atâtea exemple, oameni care nutresc cele mai ferme şi clare convingeri, oameni cu principii, dar ale căror acţiuni sunt întotdeauna la polul opus şi care nu găsesc altă explicaţie comportamentului lor decât că e omeneşte să greşeşti.

— Primul adevăr ar fi că lumea este ceea ce pare a fi, dar este totuşi diferita, a continuat el. Nu este atât de solidă şi reală pe cât ne-a obişnuit să credem percepţia noastră, dar nici nu se poate spune că-i o himeră. Lumea nu este o iluzie, după cum susţin unii; este reală dintr-un punct de vedere şi ireală din alt punct de vedere. Fii foarte atent la ce urmează să-ţi spun, fiindcă doresc să înţelegi bine, nu doar să accepţi. Noi percepem realitatea. Iată un fapt cu greutate. Dar ceea ce percepem nu este un fapt de acelaşi fel, fiindcă învăţăm ce să percepem.

Ceva aflat în lumea din afară ne afectează simţurile. Aceasta este partea de real. Partea neorealistă este ceea ce ne transmit simţurile că se află în exterior. Să luăm, de pildă, un munte. Simţurile ne spun că el este un obiect. Are dimensiuni, culoare, formă. Avem chiar şi categorii de munţi, iar aceste clasificări sunt foarte precise. Până acum totul e corect. Singura fisură ar fi că niciodată nu ne-a trecut prin minte că simţurile joacă un rol superficial. Simţurile percep realitatea în acest mod, fiindcă o trăsătură specifică a conştiinţei noastre le dictează să procedeze astfel.

Am dat să-mi exprim din nou aprobarea, însă nu pentru că doream să vadă că-l aprob; în fond, nu pricepusem prea bine explicaţia sa. Mai degrabă reacţionam la o situaţie care simţeam că tinde să devină ameninţătoare. M-a oprit.

— Când folosesc cuvântul „lume”, a continuat don Juan, mă refer la tot ceea ce ne înconjoară. Am un termen mult mai bun, fireşte, însă el ar fi de neînţeles pentru tine. Vizionarii susţin că noi credem că exista o lume de obiecte în jurul nostru doar fiindcă aşa ne dictează conştiinţa. Ceea ce există cu adevărat în exterior sunt emanaţiile

Vulturului, fluidul în continuă mişcare, şi totuşi neschimbat, etern.

M-a oprit cu un gest exact în clipa în care mă pregăteam să-l întreb ce înţelege prin emanaţiile Vulturului. Mi-a explicat că una dintre cele mai impresionante moşteniri pe care ni le-au lăsat vechii vizionari a fost descoperirea că raţiunea oricărei fiinţe dotate cu capacitate de percepţie, cu simţuri, este de a-şi perfecţiona conştiinţa. Don Juan a spus că aceasta este o descoperire epocală.

Jumătate în glumă, jumătate în serios, m-a întrebat dacă cunoşteam un răspuns mai bun la întrebarea obsedantă la care omul nu a găsit încă răspuns: care este sensul existenţei umane? Am abordat imediat o poziţie defensiva, argumentând că întrebarea în sine era lipsita de sens şi că nu i se putea da un răspuns logic. I-am spus ca o discuţie pe aceasta temă impune abordarea unei discuţii ample pe tema credinţelor religioase şi că totul se reduce, în final, la credinţă.

— Vechii vizionari nu reduceau discuţia la credinţa, a spus el. Ei nu aveau simţ practic în aceeaşi măsură ca noii vizionari, însă erau suficient de pragmatici, încât să nu se înşele asupra înţelesului a ceea ce *vedeau.* Prin întrebarea anterioară, care te-a tulburat atât de mult, încercam să-ţi atrag atenţia asupra faptului că numai pe cale raţională nu putem găsi răspuns la întrebarea asupra sensului existenţei noastre. De fiecare dată când încercăm, răspunsul ne deturnează spre credinţă. Vechii vizionari au ales o altă cale şi au găsit un răspuns care nu implică exclusiv credinţa.

Mi-a spus că vechii vizionari, asumându-şi riscuri enorme, au reuşit *să vadă* forţa indescriptibilă care se află la originea tuturor fiinţelor senzitive. Ei au denumit-o, în mod convenţional. Vulturul deoarece în cele câteva străfulgerări care le-au fost îngăduite *au văzut-o* ca pe o entitate infinită, asemănătoare ca formă unui vultur alb-negru.

Ei *au văzut* că Vulturul este cel care aduce conştiinţa. Vulturul este cel care creează fiinţe senzitive ca ele să trăiască şi să îmbogăţească conştiinţa pe care el le-o hărăzeşte o dată cu viaţa Ei au mai văzut că acelaşi Vultur devorează conştiinţa îmbogăţită după ce fiinţele renunţă la ea o dată cu moartea.

Pentru vechii vizionari, a spus don Juan în continuare, a afirma că sensul existentei este acela de a îmbogăţi conştiinţa nu este o chestiune de credinţă, nici de deducţie. Ei *au văzut.*

Ei au văzut cum conştiinţa fiinţelor senzitive se desprinde în momentul morţii şi zboară, asemenea unui ghem de bumbac luminos, spre ciocul Vulturului care urmează să o absoarbă. Pentru vechii vizionari, aceasta constituia dovada că fiinţele senzitive trăiesc doar pentru a îmbogăţi conştiinţa care este hrana Vulturului.

Lămuririle lui don Juan s-au întrerupt pentru moment în acest

punct, fiindcă trebuia să plece într-o scurtă călătorie de afaceri, iar Nestor l-a condus cu maşina până la Oaxaca. Privindu-i cum se îndepărtează, mi-am amintit că, la începutul relaţiei cu don Juan, de fiecare dată când spunea că trebuie să purceadă într-o călătorie de afaceri eu credeam că foloseşte un eufemism şi că, în realitate, era vorba despre altceva. Abia târziu mi-am dat seama că vorbea serios. Înaintea unei asemenea călătorii, îmbrăca unul dintre nenumăratele sale costume impecabil lucrate, încât n-ai fi zis că este bătrânul indian pe care-l cunoşteam. Am făcut la un moment dat câteva comentarii asupra acestei metamorfoze complete.

— Nagualul este o persoană suficient de flexibila, încât să ia orice înfăţişare doreşte, mi-a spus el. Printre altele, a fi un adevărat nagual înseamnă că nu doreşti să dovedeşti nimic în mod special. Nu uita ce ţi-am spus acum, fiindcă vom reveni de nenumărate ori asupra acestui subiect.

Şi chiar am revenit asupra lui de nenumărate ori şi în toate modurile imaginabile. Prin afirmaţiile sale, mi-a demonstrat că nu are de apărat niciun punct anume de vedere, dar că în cursul călătoriei sale la Oaxaca mi s-a oferit umbra unui motiv de îndoială. Am înţeles brusc că nagualul are totuşi o idee de apărat – imaginea Vulturului – iar ceea ce presupune aceasta descriere impune, după părerea mea, o apărare pătimaşă.

I-am cerut lămuriri unuia dintre tovarăşii lui don Juan, însă el a evitat să-mi satisfacă curiozitatea. Mi s-a răspuns că subiectul este tabu până-n clipa în care don Juan îşi va fi încheiat explicaţiile.

Imediat ce s-a întors, ne-am instalat pentru o discuţie, iar prima întrebare pe care i-am pus-o s-a referit la presupunerea mea.

— Patima nu are nimic de a face cu susţinerea unor adevăruri de asemenea anvergură, mi-a răspuns el. Dacă-ţi închipui că încerc să le apăr, să ştii că te-nşeli. Ele au fost ordonate şi explicate pentru plăcerea şi iluminarea spirituală ale luptătorilor, nu pentru a antrena sentimente de proprietate. Spunându-ţi că nagualul nu are opinii de aparat, voiam să spun, printre altele, că nagualul are spiritul curăţat de orice obsesie.

I-am spus că nu reuşeam să-i urmez învăţăturile, fiindcă făcusem o adevărată obsesie pentru Vultur şi pentru ceea ce reprezenta. Am făcut nenumărate remarci asupra ciudăţeniei unei asemenea idei.

— Nu este o simplă idee, mi-a spus. Este un adevăr. Noii vizionari nu se jucau cu ideile.

— Bine, dar ce tip de forţa sau energie ar putea reprezenta Vulturul?

— Nu ştiu cum aş putea să-ţi răspund mai bine. Vulturul este la fel de real pentru vizionari pe cât de autentică este pentru noi legea gravitaţiei sau timpul, însă la fel de abstract şi inaccesibil.

— Numai puţin, don Juan. Vorbim despre concepte abstracte, dar care se referă la fenomene reale ce pot fi confirmate. Există atâtea discipline care se pot ocupa de această problemă.

— Vulturul şi emanaţiile sale pot fi demonstrabile, mi-a replicat don Juan. Iar disciplina pe care au dezvoltat-o noii vizionari este dedicată acestui tip de demonstraţie.

L-am rugat să-mi explice ce reprezintă emanaţiile Vulturului.

Mi-a spus că emanaţiile Vulturului sunt un lucru imuabil şi de sine stătător care însumează tot ceea ce există, atât cunoscutul, cât şi incognoscibilul.

— De fapt, este imposibil de descris în cuvinte ce reprezintă cu adevărat emanaţiile Vulturului, a continuat don Juan. Vizionarul trebuie să le perceapă el însuşi, dincolo de cuvinte.

— Dar dumneata, don Juan, le-ai fost vreodată martor?

— Fireşte. Cu toate acestea, nu ţi le pot descrie. Sunt o prezenţă, aproape o masă eterogenă, o presiune care creează o senzaţie ameţitoare, copleşitoare, orbitoare. Omul nu poate decât să întrezărească emanaţiile, după cum întrezăreşte doar Vulturul însuşi.

— Don Juan, cu alte cuvinte, Vulturul este originea emanaţiilor?

— Inutil să precizez că Vulturul este originea a ceea ce emană el însuşi.

— Voiam să te-ntreb dacă acest adevăr poate fi vizualizat.

— Nu există nimic la el care ar putea ţine de vizual. Vizionarul simte prezenţa Vulturului cu fiecare fibră a corpului său. Fiecare om poartă în sine ceva ce îi permite să fie martorul, cu tot corpul, prezenţei Vulturului. Vizionarii explică în termeni foarte simpli actul *vederii* Vulturului: cum omul este format din emanaţiile Vulturului, nu trebuie decât să-şi canalizeze atenţia spre părţile care-l compun. Problema apare în conştiinţa umană deoarece conştiinţa umană arc nenumărate meandre şi este confuză. În momentul crucial în care emanaţiile spirituale încep să se manifeste, conştiinţa omului se simte obligată la interpretări. Rezultatul este o viziune a Vulturului şi a emanaţiilor Vulturului. În realitate, însă, nu există nici Vultur, nici emanaţii ale Vulturului. Ceea ce exista acolo este ceva ce nu poate înţelege nicio fiinţă vie.

L-am întrebat dacă sursa emanaţiilor a fost denumită Vultur fiindcă vulturii în general au atribute importante.

— Acest lucru este valabil în cazul a ceva ce nu poate fi cunoscut, dar care aminteşte vag de ceva cunoscut, mi-a răspuns el. În acest sens, s-au făcut câteva încercări de a le conferi vulturilor atribute pe care nu le au. Aşa se întâmplă întotdeauna când oameni influenţabili învaţă să interpreteze un rol care presupune sobrietate. Vizionarii sunt de mărimi şi forme dintre cele mai diferite.

— Vrei să spui că există mai multe tipologii de vizionari?

— Nu, vreau să spun că există o mulţime de imbecili care devin vizionari. Vizionarii sunt oameni plini de slăbiciuni sau, mai degrabă, oamenii plini de slăbiciuni pot deveni vizionari. La fel se poate întâmpla ca oameni nenorociţi să devină oameni de ştiinţă străluciţi.

Trăsătura caracteristică a vizionarilor răi este că aceştia doresc să uite miracolul vieţii. Sunt atât de copleşiţi de capacitatea lor de a *vedea*, încât ajung să creadă că numai geniul lor contează. Vizionarul trebuie să fie un model dacă vrea să depăşească indiferenţa aproape imposibil de învins, caracteristică condiţiei noastre de oameni. Mult mai important decât *vederea* în sine este ce fac vizionarii cu ceea ce *văd.*

— Ce vrei să spui, don Juan?

— Gândeşte-te la ce ne-au făcui unii vizionari. Suntem încurcaţi de viziunea lor a unui Vultur care domneşte asupra noastră şi ne devorează fiinţa în momentul morţii.

Mi-a spus că există o certă moliciune a spiritului în această versiune şi că lui îi displăcea ideea că ceva ne devorează la sfârşit. Din punctul lui de vedere, ar fi fost mai corect să spunem că există o forţă care ne atrage conştiinţa, tot aşa cum magnetul atrage pilitura de fier. În momentul morţii, fiinţa noastră, în totalitatea ei, se dezintegrează sub forţa de atracţie a acestei forţe imense.

Găsea grotescă interpretarea devorării fiinţei de către Vultur, deoarece ea vulgariza, transformând un act inefabil, ce nu putea fi cuprins cu mintea, nici descris, în ceva la fel de lumesc ca mâncatul.

— Eu mă socotesc un om obişnuit, am spus. Descrierea Vulturului care ne devorează a făcut o impresie profunda asupra mea.

— Adevăratul impact poate fi măsurat numai în clipa în care *vezi* tu însuţi, mi-a spus. Să nu uiţi însă niciodată că noi nu scăpăm de defecte nici după ce devenim vizionari. Aşadar, dacă vei vedea acea forţă, s-ar putea să le dai dreptate vizionarilor molatici care au denumit-o Vultur. Aşa am păţit eu însumi. Dar pe de altă parte, s-ar putea să nu fii de acord cu ei. S-ar putea să rezişti tentaţiei de a atribui trăsături omeneşti unui lucru care este de neînţeles şi să-i dai o altă denumire, una poate mai corectă.

Vizionarii care *văd* emanaţiile Vulturului se referă la ele numindu-le porunci, a spus don Juan. Nu m-ar deranja să le numesc eu însumi porunci, dacă nu m-aş fi obişnuit să le spun emanaţii. Este o reacţie la preferinţa pe care o manifestă binefăcătorul meu; fiindcă în viziunea lui, acestea sunt porunci. Consider că termenul se potriveşte mai bine cu personalitatea sa puternică decât cu a mea, în timp ce mie mi se potriveşte un termen mai impersonal. Pentru mine, „porunci” are o conotaţie prea omeneasca, însă exact asta sunt, porunci.

Don Juan spunea că a *vedea* emanaţiile înseamnă a atrage dezastrul. Noii vizionari au descoperit în scurt timp imensele dificultăţi pe care le implica acest act şi, după străduinţe chinuitoare de a depista necunoscutul şi a-l delimita de incognoscibil, au ajuns la concluzia că tot ce există este făcut din emanaţiile Vulturului. Numai o mică parte din aceste emanaţii este accesibilă conştiinţei umane, iar această parte este redusa la o fracţiune infimă de constrângerile existenţei noastre de zi cu zi. Această fracţiune infimă din emanaţiile Vulturului reprezintă cunoscutul; porţiunea mică şi posibil accesibila conştiinţei umane este necunoscutul, iar ceea ce rămâne, şi care nu poate fi calculat, reprezintă incognoscibilul.

A continuat spunând că noii vizionari, înzestraţi cu o natură mai pragmatica, au conştientizat imediat puterea coercitiva a emanaţiilor. Ei au înţeles că toate fiinţele vii sunt nevoite să folosească emanaţiile Vulturului, fără a afla vreodată ce reprezintă. De asemenea, au înţeles că organismele sunt astfel alcătuite, încât să controleze un anumit registru din aceste emanaţii şi că fiecărei specii îi este specific un registru diferit. Emanaţiile exercită mare presiune asupra organismelor, iar prin intermediul acestei presiuni organismele îşi alcătuiesc universul pe care îl pot percepe.

— În cazul nostru, şi în calitatea noastră de fiinţe umane, a spus don Juan, noi folosim aceste emanaţii şi le interpretăm drept realitate. Însă ceea ce omul poate percepe reprezintă o părticică atât de mică din emanaţiile Vulturului, încât ar fi ridicol să acordăm un credit prea mare percepţiilor noastre, deşi, în acelaşi timp, ar fi imposibil să le nesocotim. Noii vizionari au descoperit toate aceste adevăruri numai prin strădanii serioase... şi după ce au avut de înfruntat primejdii uriaşe.

Don Juan era aşezat pe locul său obişnuit din sala încăpătoare. În mod normal, această încăpere era nemobilată – oamenii şedeau pe saltele aşezate direct pe podea – însă Carol, femeia nagual, reuşise să aducă fotolii comode pentru şedinţele la care participam când ea sau eu îi citeam, pe rând, lui don Juan din operele poeţilor de limbă spaniolă.

— Te rog să fii foarte atent la ceea ce vom face, mi-a spus el după ce ne-am aşezai. Vom vorbi despre măiestria conştiinţei. Adevărurile pe care le vom aborda reprezintă principiile acestei măiestrii.

A adăugat că, în învăţăturile sale pentru partea dreapta, demonstrase aceste principii conştiinţei mele normale, cu ajutorul unuia dintre tovarăşii săi vizionari, Genaro, şi că Genaro se jucase cu conştiinţa mea cu umorul ireverenţios pentru care noii vizionari erau renumiţi.

— Genaro ar trebui să fie cu noi, să-ţi povestească el însuşi despre Vultur, a spus el, dar versiunile lui sunt prea necuviincioase.

Convingerea sa este că acei vizionari care au denumit forţa Vulturul erau fie foarte proşti, fie au făcut o glumă uriaşă fiindcă vulturii nu numai că depun ouă, dar ei mai depun şi excremente.

Don Juan mi-a spus că a găsit atât de corecte comentariile lui Genaro, încât nu s-a putut stăpâni să nu izbucnească în râs. A mai adăugat că, dacă noii vizionari ar fi fost cei care au descris Vulturul, atunci, cu siguranţă, descrierea lor ar fi fost făcută pe jumătate în glumă.

I-am mărturisit lui don Juan că la un anumit nivel eu vedeam Vulturul ca pe o imagine poetică şi, ca atare, mă încânta; dar, dacă luam sensul său literal, atunci îmi provoca o spaimă teribilă.

— Una dintre cele mai teribile forţe din existenţa unui luptător este frica, mi-a spus el. Ea îl stimulează să înveţe.

Mi-a amintit că datorăm descrierea Vulturului vechilor vizionari. Noii vizionari sfârşiseră cu descrierile, comparaţiile şi ipotezele de orice fel. Îi interesa să pătrundă direct în miezul lucrurilor şi de aceea riscau expunându-se la cele mai mari pericole – pentru a-şi satisface această dorinţă. Ei *au văzut* cu adevărat emanaţiile Vulturului, însă n-au îndrăznit niciodată să forţeze o descriere a Vulturului. Intuiau că *a vedea* Vulturul presupunea un consum prea mare de energie şi că vizionarii antichităţii plătiseră scump pentru îndrăzneala de a fi întrezărit în fulgurarea unei clipe incognoscibilul.

— Cum au reuşit vechii vizionari să ajungă la descrierea Vulturului? l-am întrebat.

— Aveau nevoie de un set minim de instrucţiuni despre incognoscibil, în scopuri educative, mi-a răspuns. Au rezolvat aceasta nevoie cu ajutorul unei descrieri sumare a forţei care guvernează tot ceea ce există pe lume, însă nu a emanaţiilor, imposibil de redat în limbaj comparativ. Vizionarii pot simţi uneori dorinţa presantă de a risca pe cont propriu comentarii pe tema anumitor emanaţii, însă strădania rămâne una de ordin personal. Cu alte cuvinte, nu există nicio versiune potrivită a emanaţiilor, aşa cum există în cazul Vulturului.

— Noii vizionari par a fi fost gânditori abstracţi, am remarcat eu. Seamănă cu filozofii perioadei moderne.

— Dimpotrivă, noii vizionari au fost oameni extrem de pragmatici, mi-a răspuns el. Nu i-a preocupat o clipă elaborarea teoriilor raţionale.

Mi-a spus că vechii vizionari erau teoreticieni. Ei au construit edificii monumentale de abstracţiuni potrivite lor şi vremurilor în care trăiau. Aidoma filozofilor moderni, ei nu controlau înlănţuirea ideatică proprie. Dimpotrivă, noii vizionari, impregnaţi de simţ practic, reuşeau *să vadă* un flux de emanaţii şi *să vadă* modul în care omul şi alte fiinţe le folosesc, pentru a-şi construi propriul univers perceptibil.

— Cum foloseşte omul aceste emanaţii, don Juan?

— Este atât de simplu, încât pare o prostie. Pentru vizionar, omul este o fiinţă luminoasă. Luminozitatea umană este formată din acea parte a emanaţiilor Vulturului cuprinsă în coconul nostru ovoidal. Această porţiune specială de emanaţii, închisă într-un înveliş, este ceea ce ne conferă calitatea de oameni. A percepe înseamnă a armoniza emanaţiile conţinute în interiorul coconului cu cele care se află în afara lui.

Vizionarii pot *vedea*, de pildă, emanaţiile din interiorul oricărei fiinţe vii şi ne pot spune apoi care dintre emanaţiile exterioare se pot armoniza cu acestea.

— Emanaţiile seamănă cu nişte raze luminoase? l-am întrebat.

— Nu, deloc. Ar fi prea simplu. Sunt ceva imposibil de descris. Totuşi, mi-aş permite un comentariu personal spunând că sunt ca nişte fascicule luminoase. Un lucru cu adevărat imposibil de înţeles pentru conştiinţa normală este că aceste fascicule sunt conştiente. Nu-ţi pot explica ce înseamnă asta, fiindcă nici eu nu înţeleg exact ce spun. Tot ceea ce-ţi pot spune cu titlu de comentariu personal este că fasciculele sunt conştiente de existenţa lor, vii şi vibrante, că sunt atât de multe, încât numerele îşi pierd înţelesul, şi că fiecare conţine o eternitate în sine.

4. Strălucirea conştiinţei

Tocmai mă întorsesem dintr-o excursie în munţii din ţinut, unde fusesem în compania lui don Juan şi a lui don Genaro la cules de plante medicinale. Eram la don Genaro acasă, aşezaţi la masă, când don Juan m-a făcut să schimb nivelurile de conştiinţă. Don Genaro nu mă scăpase o clipă din priviri şi a începui să chicotească. Nu s-a putut abţine să nu remarce cât de bizar i se părea că eu lucram cu două standarde diferite, pentru cele două părţi ale conştiinţei mele. Cel mai semnificativ exemplu era legat de relaţia pe care o aveam cu el. Partea dreapta a conştiinţei mele îl percepea ca pe temutul şi respectatul vrăjitor don Genaro, o persoană ale cărei acte incomprehensibile mă încântau, umplându-mă în acelaşi timp de o teroare paralizantă. Pentru partea mea stângă, el era Genaro, pur şi simplu, sau Genarito, fără niciun don ataşat numelui său, un vizionar fermecător şi bun ale cărui acte erau comprehensibile şi coerente, în perfectă armonie cu ceea ce făceam sau mă străduiam să fac.

Am fost de acord cu el şi am adăugat că pentru partea mea stângă, fiinţa a cărei simplă prezenţă mă făcea să tremur ca o frunză scuturata de vânt era Silvio Manuel, unul dintre cei mai misterioşi tovarăşi ai lui don Juan. Am adăugat că don Juan, ca nagual autentic, transcende orice standard arbitrar, fiind respectat şi admirat de mine

în ambele stări.

— Dar nu temut? a întrebat Genaro cu voce tremurată.

— Foarte temut, a intervenit don Juan, mimând frica.

Am izbucnit cu toţii în hohote de râs, însă don Juan şi Genaro râdeau cu asemenea poftă, că imediat i-am bănuit că ştiu ceva ce mie îmi era necunoscut.

Don Juan citea în mine ca într-o carte deschisă. Mi-a explicat că în stadiul tranzitoriu, înainte de a intra total în starea de conştiinţă a părţii stângi, omul este capabil de o putere de concentrare impresionantă, fiind însă permeabil la orice influenţa imaginabilă. Eu începusem să mă las influenţat de suspiciune.

— La Gorda se află permanent în acest stadiu, mi-a spus el. Are o capacitate extraordinară de asimilare, însă te calcă pe nervi. Nu se poate abţine să nu se lase condusă de orice i se potriveşte, inclusiv, fireşte, de lucrurile bune, cum ar fi concentrarea profundă.

Don Juan mi-a explicat că noii vizionari au descoperit că perioada de tranziţie este momentul în care se produce procesul de învăţare temeinică, dar şi acela în care luptătorii trebuie supravegheaţi şi trebuie să primească explicaţii pentru o evaluare corectă a cunoştinţelor asimilate. Dacă înainte de a pătrunde în partea stânga nu li se dă nicio explicaţie, ei vor deveni mari vrăjitori, însă slabi vizionari, cum erau vechii tolteci.

— Femeile-luptătoare, în special, cădeau pradă ispitei pe care o conţinea partea stângă, a spus el. Ele sunt atât de agere, încât îşi pot deschide cu uşurinţă partea stângă, deseori mult prea rapid ca să nu-şi facă rău.

După o lungă perioadă de tăcere, Genaro a aţipit. Atunci a început don Juan să vorbească. A spus că noii vizionari au fost obligaţi să inventeze o nouă terminologie, mult mai sugestivă pentru explicarea adevărului secund despre conştiinţa. Binefăcătorul său schimbase unii dintre termeni, alegându-i pe aceia care i se potriveau mai bine, iar el însuşi recursese la aceeaşi metodă, ghidat de convingerea vizionarilor conform căreia nu este importam termenul folosit atâta vreme cât adevărurile au fost demonstrate prin intermediul *vederii.*

Eram curios să aflu ce termeni modificase el, însă nu ştiam cum să formulez mai bine întrebarea. A înţeles că aveam îndoieli în privinţa dreptului sau a capacităţii sale de a-i modifica şi mi-a explicat că, dacă termenii pe care îi sugerăm izvorăsc din raţiunea noastră, ei nu vor reuşi să transmită decât înţelegerea lumeasca a existenţei cotidiene.

L-am întrebat de ce simţise nevoia de a modifica terminologia.

— Este datoria nagualului să caute noi modalităţi de exprimare

pentru o mai bună prezentare a lucrurilor, mi-a răspuns el. Curgerea timpului modifică lucrurile şi orice nou nagual este obligat să introducă termeni noi, idei noi, ca să descrie ceea ce *vede.*

— Vrei să spui că ideile nagualului sunt inspirate de existenţa cotidiană? l-am întrebat.

— Nu. Ceea ce vreau să spun este că nagualul vorbeşte despre *vederea* sa în forme şi termeni noi, a spus el. De pildă, asemenea nagualului din noua generaţie, tu ar trebui să afirmi că percepţia izvorăşte din conştiinţă. Deci tu vei susţine acelaşi lucru pe care l-a afirmat binefăcătorul meu, însă într-o formă diferită.

— Don Juan, ce reprezintă percepţia în accepţiunea noilor vizionari?

— Ei susţin că percepţia este o condiţie a alinierii. Emanaţiile din interiorul coconului intră în armonie cu cele din mediul exterior cu care au afinitate. Reglarea este cea care permite cultivarea stării de conştiinţă de către orice organism viu. Vizionarii fac atari afirmaţii fiindcă ei *văd* fiinţele vii aşa cum sunt în realitate: fiinţe de lumină cu înfăţişarea unor bule de lumina alburie.

L-am întrebat cum stabilesc emanaţiile din interiorul coconului relaţia de afinitate cu cele ambiante, astfel încât să realizeze percepţia.

— Emanaţiile din interior şi cele din exterior sunt aceleaşi fascicule de lumină, a spus el. Fiinţele receptive senzorial sunt bule minuscule alcătuite din aceste fascicule, puncte luminoase de dimensiuni microscopice, ataşate acestor emanaţii infinite.

A continuat explicându-mi că luminozitatea unei fiinţe este creată de acea parte a emanaţiilor Vulturului pe care le conţine aleatoriu în coconul său de lumină. Când vizionarii *văd* percepţia, ei sunt martorii unui fenomen special: luminozitatea emanaţiilor Vulturului din exteriorul coconului unei fiinţe vii sporeşte luminozitatea emanaţiilor din interiorul coconului. Luminozitatea exterioară o atrage pe cea interioară; o prinde în capcană, dacă se poate spune astfel, şi o fixează. Acest fenomen de fixare este conştiinţa specifică fiecărei fiinţe.

Vizionarii pot, de asemenea, *vedea* modul în care emanaţiile din afara coconului exercită o presiune specială asupra porţiunii corespunzătoare a emanaţiilor interioare. Această presiune determină gradul de conştiinţă pe care îl are o fiinţă.

L-am rugat să-mi explice cum exercită presiune emanaţiile Vulturului din afara coconului asupra celor din interior.

— Emanaţiile Vulturului sunt mai mult decât simple fascicule luminoase, mi-a răspuns el. Fiecare dintre ele reprezintă o sursă de energie nelimitata. Gândeşte-te în felul acesta: de vreme ce unele

dintre emanaţiile din afara coconului sunt identice cu emanaţiile din interior, energiile lor se manifestă ca o presiune continuă. Însă coconul izolează emanaţiile din interiorul reţelei sale, în acest mod direcţionând presiunea.

Ţi-am spus la un moment dat ca bătrânii vizionari erau maeştri incontestabili în arta manevrării conştiinţei, a continuat el. Ceea ce pot, în fine, adăuga acum, drept completare, este că ei erau maeştri şi stăpâneau această artă, fiindcă au învăţat să manipuleze structura coconului uman. Îţi mai spuneam că ei au desluşit misterul stării de concentrare. Prin aceasta voiam să spun că ei *au văzut* conştiinţa ca pe o lumină strălucind în interiorul coconului fiinţelor însufleţite. Ei au denumit-o, pe bună dreptate, strălucirea conştiinţei.

A mai explicat că vechii vizionari *au văzut* conştiinţa omului ca pe o lumină strălucitoare de culoarea chihlimbarului, mult mai intensă decât restul coconului. Această strălucire este ca o bandă îngustă, aşezată pe verticală în partea dreaptă a coconului şi pe toată lungimea lui. Arta bătrânilor vizionari consta în deplasarea luminii de la locul său originar, de la suprafaţa coconului, şi diseminarea sa spre interior, în toată masa sa.

S-a întrerupt şi l-a privit pe Genaro care era cufundat într-un somn profund.

— Lui Genaro puţin îi pasă de explicaţii, a spus el. El este un om al faptelor, nu al vorbelor. Binefăcătorul meu l-a îndemnat constant să înfrunte probleme nerezolvabile şi atunci a pătruns în partea stângă propriu-zisă, nemaiavând niciodată răgaz pentru meditaţie sau problematizări.

— Nu-i mai bine să fii aşa, don Juan?

— Depinde. Pentru el, este perfect. Pe tine sau pe mine nu ne-ar satisface aceasta postura, fiindcă noi suntem chemaţi să explicăm. Genaro sau binefăcătorul meu seamănă mai mult cu vizionarii din vechime decât cu cei noi: ei pot controla lumina strălucitoare a conştiinţei şi o pot manevra cum doresc.

S-a ridicat de pe salteaua pe care şedeam şi şi-a dezmorţii braţele şi picioarele. L-am îndemnat să continue lecţia, însă mi-a spus, zâmbind, că aveam nevoie de odihnă, că puterea de concentrare îmi slăbise.

S-a auzit o bătaie în uşă şi atunci m-am trezit. Se înnoptase. Eram atât de buimăcit, încât nu-mi aminteam unde mă aflu. O parte din mine era departe, ca şi când o parte a fiinţei mele încă dormita, cu toate că eram treaz de-a binelea. Prin fereastra deschisă luna arunca destulă lumină, ca să văd ce este în jur.

L-am văzut pe don Genaro ridicându-se şi îndreptându-se spre uşă. Atunci mi-am dat seama că sunt la el acasă. Don Juan dormea dus pe o saltea aşezată direct pe podea. Aveam senzaţia clară ca toţi trei

adormisem după ce ne întorsesem dintr-o excursie în munţi.

Don Genaro a aprins lampa cu petrol, iar eu l-am urmat în bucătărie. Cineva îi adusese o oală cu tocană fierbinte şi o stivă de tortillas.

— Cine ţi-a adus de mâncare? l-am întrebat. Ai vreo femeie care-ţi găteşte?

Don Juan venise şi el în bucătărie. M-au privit amândoi, zâmbind. Dintr-un motiv pe care nu mi-l puteam explica, zâmbetul lor m-a îngheţat de spaimă. Mai aveam puţin şi începeam să ţip de teamă când don Juan mi-a dat o palmă pe spate, ajutându-mă să trec în starea de conştiinţă elevată. Atunci am priceput că, poate, în timp ce dormeam, poale când mă trezisem, alunecasem înapoi în starea de conştiinţa obişnuita.

Îndată ce am revenit în starea de conştiinţa elevată, am resimţit o senzaţie stranie, un amestec de uşurare şi mânie, dar şi o tristeţe acuta. Eram uşurat că-mi revenisem, fiindcă începusem să percep acele stări de neînţeles ca formând adevăratul meu Eu. Explicaţia era foarte simpla: în acele stări mă simţeam împlinit, întreg, ca şi când nu-mi lipsea nimic. Furia şi tristeţea erau reacţia la neputinţă. Eram mai conştient decât oricând de limitele fiinţei mele.

L-am rugat pe don Juan să-mi explice cum era posibil să fac ceea ce făceam. În starea de conştiinţă elevata eram capabil să arunc o privire spre trecutul imediat şi să-mi amintesc totul despre mine; puteam explica amănunţit tot ceea ce făcusem în starea normală sau de elevaţie; ţineam minte până şi neputinţa de a-mi aminti. Însă îndată ce reveneam la nivelul normal, de conştiinţă obişnuită, nu reuşeam să-mi amintesc nimic din experienţa trăită în starea de conştiinţă elevata, nici dacă viaţa mea ar fi depins de asta.

— Opreşte-te, opreşte-te, mi-a spus don Juan. Încă nu ţi-ai amintit nimic. Starea de conştiinţă elevata este doar una intermediară. Sunt infinit de multe lucruri dincolo de ea, iar tu ai călătorit în aceste zone de nenumărate ori. În acest moment, nu-ţi poţi aminti nimic, chiar dacă viaţa ta ar depinde de asta.

Avea dreptate. Nu pricepeam o iotă din ce-mi spunea. L-am implorat, aşadar, să-mi ofere o explicaţie.

— Vine şi explicaţia, mi-a spus. Procesul este lent, însă ajungem şi la el. Este lent, fiindcă noi doi ne asemănăm: ca şi ţie, îmi place să înţeleg. Eu sunt opusul binefăcătorului meu, care nu avea har pedagogic. Pentru el numai faptele erau valabile. Îi plăcea să ne dea câte o problemă imposibil de înţeles, lăsându-ne apoi să ne frământăm şi să o rezolvăm pe cont propriu. Unii dintre noi n-au reuşit să dezlege niciuna, aşa că am sfârşit prin a împărtăşi soarta vizionarilor din vechime: fapte şi niciun strop de cunoaştere autentică.

— Acele amintiri sunt blocate în mintea mea? l-am întrebat.

— Nu. Lucrurile ar fi prea simple, mi-a răspuns el. Acţiunile vizionarilor sunt foarte complexe şi nu pot fi reduse la o înţelegere simplistă a fiinţei umane împărţite în minte şi corp. Nu-ţi aminteşti ce-ai făcut sau experienţa prin care ai trecut, fiindcă, atunci când trăiai ce ai uitat, *vedeai.*

L-am rugat pe don Juan să-mi traducă ceea ce spusese.

Mi-a explicat, fără să se grăbească, că tot ceea ce nu reuşeam să-mi amintesc se petrecuse în stări în care conştiinţa mea obişnuită era intensificată, condiţie care confirma că alte zone ale fiinţei mele erau active în acel moment.

— Ceea ce ai uitat, indiferent care ar fi natura sa, rămâne blocat în fiinţa ta împlinită, întreagă, a spus el. A folosi aceste zone înseamnă *a vedea.*

— Don Juan, sunt mai derutat decât oricând, i-am spus.

— Nu te învinuiesc pentru asta, mi-a răspuns. *A vedea* înseamnă să dezvălui esenţa a tot ceea ce există, să fii martor al necunoscutului şi să prinzi cu coada ochiului o licărire a incognoscibilului. În această stare, *vederea* nu aduce alinare. În mod normal, vizionarii se smintesc aflând că existenţa este un ansamblu imposibil de înţeles şi că starea omenească de conştiinţă normală o strică cu limitările sale.

A repetat că trebuia să plonjez într-o stare de concentrare totală, că înţelegerea era de o importanţă hotărâtoare, că noii vizionari conferiseră valoarea cea mai mare înţelegerii profunde, care exclude afectul.

— De pildă, zilele trecute când ai înţeles limpede ce înseamnă orgoliul la Gordei şi al tău, a continuat el, în fapt nu ai înţeles nimic. Ai avut o izbucnire emoţională. Afirm acest lucru, fiindcă a doua zi vă dădeaţi din nou importanţă, fiecare de la înălţimea orgoliului sau, ca şi când nu aţi fi înţeles niciodată nimic.

Vechii vizionari au păţit acelaşi lucru. Le plăceau reacţiile afective. Însă când a sosit momentul să înţeleagă ceea ce *văzuseră*, ei nu erau pregătiţi şi au fost incapabili să mai înţeleagă ceva. Dacă îşi doreşte să înţeleagă, omul are nevoie de sobrietate, nu de emotivitate. Fereşte-te de cei care plâng că au înţeles, fiindcă aceştia nu înţeleg nimic.

Pe calea cunoaşterii, nebănuit de multe capcane îi pândesc pe cei lipsiţi de înţelegere echilibrată, a continuat el. Nu fac decât să subliniez ordinea în care noii vizionari au organizai adevărurile despre cunoaştere, astfel încât să-ţi servească drept îndrumar, un ghid pe care trebuie să-l coroborezi cu ceea ce *vezi*, dar nu cu ochii. A urmat o pauză lungă. M-a fixat intens aşteptând în mod vădit să-i pun o întrebare. Toţi cad în greşeala de a crede că *vederea* este realizată cu ajutorul ochilor, a continuat el. Nu trebuie să te surprindă că după atâţia ani nu ţi-ai dat încă seama că a *vedea* nu ţine de ochi. Este

firesc să comiţi o asemenea eroare.

— Atunci ce este *vederea*? l-am întrebat.

Mi-a răspuns ca *vederea* este aliniere, iar eu i-am atras atenţia că afirmase despre percepţie că este aliniere. Mi-a explicat că alinierea emanaţiilor utilizate în mod curent reprezintă modalitatea de a percepe lumea cotidiană, în timp ce alinierea emanaţiilor, care nu sunt niciodată folosite în mod obişnuit, reprezintă *vederea.* Atunci când se produce o aliniere de acest tip, *vezi. Vederea*, de aceea, fiind produsă de o aliniere în afară de obişnuit, nu este ceva la care te poţi uita, pur şi simplu. Mi-a mai spus că, în ciuda faptului că *am văzut* de nenumărate ori, faptul nu se produsese pentru a ignora vederea fizică. Pur şi simplu, căzusem pradă modului în care este descrisă *vederea.*

— Când vizionarii *văd* ceva explică totul pe măsură ce noua aliniere se produce, a continuat el. O voce le şopteşte la ureche ce reprezintă fiecare fenomen. Dacă aceasta voce nu se manifestă, înseamnă că experienţa în care este antrenat vizionarul nu este *vedere.*

După o scurtă pauză a continuat să-mi explice ce este vocea *vederii.* Mi-a spus că e greşit să credem că a *vedea* este a auzi, fiind infinit mai mult decât atât, dar că vizionarii au optat pentru folosirea sunetului ca măsură pentru o nouă aliniere.

A denumit vocea *vederii* un lucru foarte misterios şi inexplicabil.

— Concluzia mea personala este că vocea *vederii* aparţine doar omului, a spus el. Ea se produce deoarece vorbirea este specifică doar omului. Vechii vizionari credeau că vocea aparţine unei entităţi copleşitoare, intim legată de umanitate, o forţă care i! protejează pe om. Noii vizionari au descoperit că această entitate, pe care au denumit-o tiparul uman, nu este înzestrată cu capacitatea de a vorbi. Pentru noii vizionari, vocea *vederii* este ceva de neînţeles; ei susţin că ea este lumina conştiinţei care interpretează emanaţiile Vulturului, aşa cum harpistul interpretează o melodie pe coardele harpei sale.

A refuzat să-mi dea alte explicaţii, argumentând că mai târziu, pe măsură ce-şi va continua prelegerile, totul se va limpezi în mintea mea.

Mă concentrasem atât de profund ascultând explicaţiile lui don Juan, încât mi-a fost imposibil să-mi amintesc dacă şezusem la masă să mănânc. Când don Juan s-a oprit, am remarcat că aproape sfârşise de mâncat porţia de tocană.

Genaro mă fixa amuzat, cu un zâmbet luminos aşternut pe chip. În faţa mea, pe masă, era farfuria goală. Rămăsese doar un rest minuscul de tocană, ca şi când atunci aş fi terminat. Nu-mi aminteam să mă fi atins de mâncare, cum nu-mi aminteam nici să fi mers la masă, nici să mă fi aşezai pe scaun.

— Ţi-a plăcut tocana? m-a întrebat Genaro, ferindu-se să-mi întâlnească privirea.

I-am răspuns afirmativ, nedorind să recunosc că aveam probleme cu memoria.

— După gustul meu, a fost o idee prea condimentată, a spus Genaro. Tu nu eşti obişnuit cu mâncărurile picante şi sunt îngrijorat gândindu-mă că s-ar putea să-ţi facă rău. Ai exagerat cerând două porţii. Presupun că eşti mai lacom când eşti în stare de conştiinţa elevată, nu-i aşa?

I-am dat dreptate. Mi-a întins un ulcior mare, plin cu apă, să-mi stâng setea şi să calmez arsura din gâtlej. Am băut-o pe toată dintr-o suflare şi arunci amândoi au izbucnit în hohote nestăvilite de râs.

Am înţeles deodată ce se petrecea. A fost aproape o senzaţie fizică, asemeni unui fulger cu lumină gălbuie ce m-a lovit între ochi, o străfulgerare, ca şi când un chibrit fusese aprins pe fruntea mea. Abia arunci am priceput ca Genaro glumea. De fapt, nu mâncasem nimic. Fusesem atât de absorbit de explicaţiile lui don Juan, încât uitasem de tot şi de toate. Farfuria aşezată pe masă, înaintea mea, era a lui Genaro.

După cină, don Juan a continuat să-mi ofere explicaţii despre conştiinţa elevată. Genaro era aşezat lângă mine şi asculta atent, de parcă atunci ar fi auzit explicaţiile pentru prima oară.

Don Juan a spus că presiunea emanaţiilor din afara coconului, denumite emanaţii aflate în stare de libertate, exercitata asupra emanaţiilor din interiorul coconului este egală la toate fiinţele înzestrate cu simţuri. Totuşi, rezultatele acestei presiuni sunt foarte diferite, deoarece coconii reacţionează la această presiune în toate chipurile imaginabile. Cu toate acestea, există grade de uniformitate între anumite limite.

— Acum, a continuat el, când vizionarii *văd* presiunea emanaţiilor libere năpustindu-se asupra emanaţiilor din interior, care se află în permanentă mişcare, făcându-le să se oprească, ei ştiu că fiinţa luminoasă din acel moment este fixată de conştiinţa.

Când afirm că emanaţiile libere se năpustesc asupra celor din interiorul coconului, făcându-le să se oprească din mişcare, înseamnă că vizionarii *văd* ceva imposibil de descris, un lucru al cărui înţeles îl recunosc fără umbră de tăgadă. Înseamnă că vocea *vederii* le-a transmis mesajul că emanaţiile din interiorul coconului sunt în repaus total şi că şi-au găsit perechea cu cele din exterior.

El a mai adăugat că vizionarii susţin, în mod firesc, faptul ca starea de conştiinţă provine din exterior, ca adevăratul mister nu se află în interiorul nostru. Cum, prin firea lucrurilor, emanaţiile libere sunt făcute să fixeze ce se află în interiorul coconului, şiretlicul conştiinţei este de a lăsa emanaţiile de fixare să se contopească cu

ceea ce se află în interiorul nostru. Vizionarii cred că, dacă lăsam să se producă acest lucru, atunci devenim ceea ce suntem în realitate – un fluid în permanentă prefacere, etern.

A urmat un lung moment de tăcere. Privirea lui don Juan avea o strălucire intensă, părând că mă priveşte de foarte departe. Aveam sentimentul că ochii săi sunt două puncte luminoase, cu existenţă de sine stătătoare. O clipă, a părut că înfruntă o teribila forţă invizibilă, un foc interior care era pe punctul de a-l mistui. Momentul a trecut însă, iar el a continuat spunând:

— Gradul de conştiinţă al fiecărei fiinţe senzitive este direct proporţional cu gradul în care aceasta reuşeşte să se lase purtată de presiunea emanaţiilor libere.

După o lungă pauză, don Juan a reluat firul explicaţiilor. El a spus că vizionarii *au văzut* că, din chiar clipa în care suntem concepuţi se naşte conştiinţa, se îmbogăţeşte, prin procesul existenţei. A spus că vizionarii *au văzut*, de pildă, cum se dezvoltă conştiinţa unei insecte sau a unui om din momentul concepţiei, în forme uimitor de diferite, însă cu egală consecvenţă.

— Când începe să se dezvolte conştiinţa, în momentul în care fiinţa a fost conceputa sau la naştere? l-am întrebat.

— Conştiinţa se dezvoltă din momentul conceperii, mi-a răspuns el. Ţi-am atras mereu atenţia că energia sexuală este ceva de o extremă importanţă şi că ea trebuie folosită şi controlata cu deosebita grijă. Tu însă ai respins totdeauna ce ţi-am spus, crezând că mă refer la control în funcţie de moralitate, în timp ce eu am în minte economisirea şi recanalizarea energiei. Don Juan l-a privit pe Genaro care a înclinat din cap, în semn că-i aprobă spusele. Genaro îţi va explica ce susţinea binefăcătorul nostru spiritual, nagualul Julian, despre păstrarea şi recanalizarea energiei sexuale, mi-a spus don Juan.

— Nagualul Julian susţinea că a face dragoste este o problemă de descărcare energetică, a început Genaro. De pildă, el n-a avut niciodată probleme după ce a făcut dragoste, fiindcă deţinea resurse inepuizabile de energie. Însă i-a fost de ajuns o privire ca să-şi dea seama că penisul meu nu servea decât la făcut pipi. Mi-a spus că eu nu deţin suficientă energie pentru a face sex. Mi-a spus că părinţii mei erau prea plictisiţi şi prea obosiţi când m-au conceput; că eram rezultatul unei partide de sex din plictis, *cojida aburrida.* Că aşa mi-a fost dat să mă nasc, plictisit şi obosit. Nagualul Julian le recomanda oamenilor de soiul meu să nu facă niciodată dragoste, fiindcă numai aşa pot conserva stropul de energie cu care s-au născut.

Aceeaşi recomandare le-a făcut-o lui Silvio Manuel şi lui Emilito. El *a văzut* că ceilalţi deţin suficientă încărcătură energetică, nefiind vlăstarul unei partide de sex din plictis. El le-a spus că pot folosi

energia lor sexuală cum le trece prin minte, însă le-a atras atenţia să se controleze şi să înţeleagă porunca Vulturului că sexul este pentru folosirea luminii conştiinţei. I-am spus cu toţii că pricepusem.

Într-o bună zi, fără niciun avertisment, cu ajutorul binefăcătorului său, nagualul Elias, el a ridicat vălul celeilalte lumi, obligându-ne pe toţi să pătrundem în ea, fără zăbavă. Cu excepţia lui Silvio Manuel, noi, ceilalţi, am fost cât pe ce să murim acolo. Nu aveam suficientă energie ca să rezistăm impactului celeilalte lumi. Cu excepţia lui Silvio Manuel, niciunul dintre noi nu respectasem recomandarea nagualului.

— Ce este valul celeilalte lumi? l-am întrebat pe don Juan.

— Ce a spus Genaro – este un văl, mi-a răspuns don Juan. Dar te îndepărtezi de subiect. Aşa faci tot timpul. Vorbeam despre porunca Vulturului legată de sex. Porunca Vulturului este ca energia sexuală să fie folosită pentru a crea viaţă. Prin intermediul energiei sexuale, Vulturul dăruieşte conştiinţă. Aşadar, când fiinţele senzitive sunt angajate în actul sexual, emanaţiile din interiorul coconilor lor se străduiesc să transmită conştiinţă noii fiinţe dotate cu simţuri pe care o creează.

A mai adăugat că în cursul actului sexual, emanaţiile închise în coconul fiecăruia din cei doi parteneri trec printr-o stare de mare agitaţie al cărei punct culminant este o contopire, o fuziune a două părţi a luminii conştiinţei, una de la fiecare partener, care se desprind de coconul fiecăruia.

— Actul sexual este întotdeauna o dăruire de conştiinţă, chiar dacă dăruirea poate să nu fie confirmată, a continuat el. Emanaţiile din interiorul coconului uman nu iau în glumă actul sexual.

Din capul mesei unde era aşezat, Genaro s-a aplecat spre mine şi mi s-a adresat pe un ton scăzut, clătinând din cap pentru a da mai mare importanţă spuselor sale:

— Nagualul adevăr grăieşte, mi-a spus el, făcându-mi cu ochiul. Emanaţiile chiar nu ştiu.

Don Juan a făcut un efort să-şi înfrâneze râsul şi a adăugat că marea eroare pe care o comite omul este aceea de a se comporta cu profund dispreţ faţă de marea taină a vieţii şi de a crede că sublimul act de a da viaţă şi energie creatoare nu ar fi altceva decât o atracţie de ordin pur fizic pe care fiecare o poate manevra jupă bunul său plac.

Genaro a făcut câteva mici gesturi obscene, răsucindu-şi pelvisul de câteva ori. Don Juan a înclinat din cap, spunând că la asta se referea. Genaro i-a mulţumit pentru a-i fi fost recunoscută unica şi singura contribuţie la explicarea conştiinţei.

Amândoi s-au pus pe râs ca nişte proşti, spunând că, dacă aş fi ştiut că binefăcătorul lor lua în serios explicarea conştiinţei, m-aş fi

amuzat cot la cot cu ei.

L-am întrebat cu toată seriozitatea pe don Juan ce înţeles puteau să aibă toate aceste lucruri pentru un om obişnuit.

— Te referi la ce face Genaro? m-a întrebat el, prefăcându-se a fi serios.

Veselia lor era totdeauna contagioasă. Abia după multă vreme au reuşit să se potolească. Energia lor atinsese un nivel atât de înalt, încât prin comparaţie cu ei eu păream bătrân şi decrepit.

— Sincer să fiu, nu ştiu, a reuşit don Juan să-mi răspundă într-un târziu. Nu ştiu decât ce semnificaţie are pentru luptători. Ei ştiu că unica energie autentică pe care o posedăm este energia sexuală creatoare de viaţă. Acest adevăr îi face să fie în permanenţă conştienţi de răspunderea pe care o au.

Dacă luptătorii doresc să aibă suficientă energie pentru a *vedea*, ei trebuie să-şi drămuiască energia sexuală. Aceasta a fost lecţia pe care ne-a transmis-o nagualul Julian. El ne-a împins în necunoscut, unde era cât pe ce să ne aflăm cu toţii moartea. Întrucât toţi voiam *să vedem*, fireşte că ne-am abţinut să risipim lumina conştiinţei noastre.

Îl auzisem şi altă dată exprimându-şi această convingere şi de fiecare dată ajungeam la un conflict de opinii. De fiecare dată mă simţeam obligat să protestez şi să ridic obiecţii la ceea ce socoteam a fi o atitudine puritană faţă de sex.

Am ridicai din nou aceleaşi obiecţii. Cei doi au izbucnit în hohote de râs, până le-au dat lacrimile.

— Ce poate fi făcut cu senzualitatea naturală a omului? l-am întrebat pe don Juan.

— Nimic, mi-a răspuns el. Nu-i nimic rău în senzualitatea umană. Greşită este ignoranţa şi dispreţul omului pentru natura sa magică. Este o greşeală să iroseşti necugetat forţa sexuală dătătoare de viaţă şi să nu ai copii, dar tot o greşeală este şi a nu conştientiza că, prin a avea copii, omul contribuie la lumina conştiinţei.

— Cum ştiu vizionarii că a procrea înseamnă a-ţi aduce contribuţia la lumina conştiinţei? l-am întrebat.

— Ei *văd* că la crearea unei progenituri, lumina conştiinţei părinţilor scade, dar creşte cea a copilului. La părinţii foarte sensibili şi bolnăvicioşi, lumina conştiinţei aproape dispare. Pe măsură ce copilului îi sporeşte conştiinţa, în coconul luminos al părinţilor se dezvoltă o pată mare, întunecată, chiar pe locul din care a fost preluată lumina. Îndeobşte, acest loc este partea centrală a coconului. Uneori, aceste pete pot chiar fi văzute suprapuse pe corp.

L-am întrebat ce se putea face pentru a-i ajuta pe oameni să înţeleagă mai bine lumina conştiinţei.

— Nimic, mi-a spus el. Cel puţin, vizionarii nu pot face nimic.

Vizionarii caută să fie liberi, să devină martori nepărtinitori, incapabili să formuleze o părere; de altfel, ei ar trebui să-şi asume răspunderea de a crea un ciclu adaptat mai sistematizat. Nimeni nu poate face asta. Noul ciclu, dacă urmează să vina, trebuie să vină de la sine.

5. Prima atenţie

A doua zi în zori, după micul dejun, don Juan m-a ajutat să trec de la un nivel al conştiinţei la altul.

— Astăzi, sunt de părere să mergem într-un decor original, i-a spus don Juan lui Genaro.

— Neapărat, a zis Genaro pe un ton grav. M-a privit, apoi, coborând vocea de parcă s-ar fi ferit să nu-l aud, a zis: Chiar crezi ca el... poate că-l depăşeşte...

În câteva secunde, am fost cuprins de sentimente de teamă şi suspiciune care au atins cote de neînchipuit, insuportabile. Transpiram abundent, abia mai putând respira. Don Juan a venit lângă mine şi, cu o expresie de amuzament greu înfrânat, m-a liniştit spunându-mi că Genaro se amuza pe seama mea şi că, de fapt, urma să purcedem spre locul în care vieţuiseră vizionarii primordiali cu mii de ani în urmă.

În timp ce îmi vorbea, fără voia mea, privirea mi-a alunecat spre Genaro. Acesta a clătinat uşor din cap, de la stânga la dreapta. Gestul era aproape imperceptibil, ca şi când ar fi dorit să-mi spună că don Juan încearcă să mă amăgească. M-a cuprins o stare de agitaţie frenetică, învecinată cu isteria, de care am scăpat când Genaro a izbucnit în hohote de râs.

Am rămas uimit de uşurinţa cu care eram capabil să trec de la o stare la alta, emoţiile atingând înălţimi de neînchipuit pentru ca, în clipa următoare, să scadă la zero, lăsându-mă gol de orice sentiment.

Don Juan. Genaro şi eu însumi am părăsit locuinţa lui Genaro în zorii zilei şi am purces într-o scurtă călătorie prin ţinut, peste dealurile roase de vreme. Am zăbovit la un moment dat şi ne-am aşezat pe creasta unei stânci uriaşe, turtite, din mijlocul unei pante terasate, într-un lan de porumb care părea a fi fost cules de puţin timp.

— Aceasta este obârşia, mi-a spus don Juan. Vom reveni în acest loc de două ori în cursul lecţiilor noastre.

— În cursul nopţii, aici se petrec lucruri bizare, mi-a spus Genaro. Nagualul Julian a prins aici un aliat. Sau, mai degrabă, acest aliat...

Don Juan a schiţat un gest vizibil din sprâncene, făcându-i pe Genaro să se oprească în mijlocul propoziţiei. Mi-a zâmbit.

— E prea devreme pentru poveşti de groază, a spus Genaro. Să

aşteptăm lăsarea nopţii.

S-a ridicat şi a început să meargă în jurul stâncii, parcă pe furiş, ocolind-o în vârful picioarelor, cu spinarea arcuita spre spate.

— Ce-a vrut să spună prin aceea că binefăcătorul tău a prins aici un aliat? l-am întrebai pe don Juan.

Nu mi-a răspuns imediat. Părea să fi intrat în transă în timp ce urmărea mişcările aproape rituale ale lui Genaro.

— Se referea la folosirea rafinată a conştiinţei, mi-a răspuns el, în cele din urmă, fără a-şi desprinde privirea de la Genaro.

Genaro înconjurase stânca şi revenise pentru a se aşeza lângă mine. Respira cu greutate, aproape gâfâind.

Don Juan părea fascinat de prestaţia lui Genaro. Din nou, am avut senzaţia că cei doi se amuză pe seama mea, că puneau la cale ceva ce mie îmi scăpa.

Deodată, don Juan şi-a început prelegerea, vorbindu-mi pe un ton care m-a liniştit imediat. Mi-a spus că, după trudă îndelungată, vizionarii au ajuns la concluzia că conştiinţa oamenilor ajunşi la maturitate, împlinita în urma procesului evolutiv, nu mai poate fi numită conştiinţă, deoarece s-a transformat într-o forma mult mai intensă şi complexă, pe care vizionarii au denumit-o atenţie.

— Cum ştiu vizionarii că conştiinţa umană este cultivata şi că evoluează? l-am întrebat.

El a spus că, într-un anume moment al dezvoltării fiinţei umane, fâşia de emanaţii din interiorul coconului devine extrem de strălucitoare; pe măsură ce persoana acumulează experienţă, ea începe să strălucească. În anumite situaţii, strălucirea acestor emanaţii este atât de puternică, încât tinde să devină incandescenta, aprinzându-se la contactul cu emanaţiile din exterior. Vizionarii care asista la o evoluţie de asemenea proporţii sunt obligaţi să presupună că conştiinţa este materia primă, iar atenţia, produsul finit al maturizării.

— Cum descriu vizionarii atenţia? l-am întrebat.

— Ei spun ca atenţia este cea care stăpâneşte şi stimulează conştiinţa spre evoluţie prin însuşi procesul vieţii.

A adăugat că pericolul de a furniza definiţii este că simplifică lucrurile, cu scopul de le face inteligibile; în acest caz, în definirea atenţiei, riscăm să transformam o realizare magică, miraculoasă, într-un lucru comun. Atenţia este cea mai de preţ, poate unica împlinire umană. Ea evoluează pornind de la starea de conştiinţă animalică până ajunge să acopere întreaga paleta a alternativelor umane. Vizionarii o împing spre perfecţiune, încât ajunge să acopere întregul spectru al posibilităţilor umane.

Am vrut să aflu dacă alternativele şi resursele umane aveau, în

accepţiunea vizionarilor, o semnificaţie aparte.

Don Juan mi-a răspuns că alternativele umane reprezintă tot ceea ce ţine de puterea noastră de a alege ca persoane. Ele au de a face cu nivelul stării noastre cotidiene, cu alte cuvinte, ceea ce este cunoscut, şi tocmai de aceea sunt limitate ca număr şi finalitate. Resursele umane aparţin necunoscutului. Ele nu reprezintă ceea ce putem noi alege, ci lucrul la care am putea aspira. Mi-a spus că un exemplu de alternativă umană este convingerea, pe care noi înşine am adoptat-o, conform căreia corpul uman este un obiect printre alte obiecte ale lumii materiale. Un exemplu de posibilităţi umane este extraordinara realizare a vizionarilor care percep corpul ca pe o fiinţă luminoasă de formă ovoidală. Cu corpul perceput ca obiect, omul abordează cunoscutul, iar cu corpul ca ou luminos, el cercetează necunoscutul; de aceea, gama posibilităţilor omeneşti este inepuizabilă.

— Vizionarii susţin ca există trei tipuri de atenţie, a continuat don Juan. Când spun acest lucru, se refera numai la oameni, nu şi la celelalte fiinţe vii. Cele trei nu sunt simple tipuri de atenţie, ci, mai degrabă, trei niveluri ale desăvârşirii prin cunoaştere. Există primul, al doilea şi al treilea tip de atenţie, fiecare cu domeniul său distinct, de sine stătător.

Mi-a explicat că primul tip de atenţie la om este conştiinţa de animal, care s-a dezvoltat prin procesul acumulării de experienţă într-o facultate evoluată, complexă şi extrem de fragilă, ce are grijă de relaţia cu lumea cotidiană sub nenumăratele sale aspecte. Cu alte cuvinte, toate lucrurile pe care le conştientizam fac parte din prima atenţie.

— Prima atenţie ne conferă calitatea de oameni obişnuiţi, a continuat el. În virtutea ascendentului absolut pe care îl are asupra vieţii noastre, prima atenţie este, poate, cel mai de preţ bun pe care îl deţinem, dacă nu poate chiar unicul.

Ţinând cont de valoarea ei reală, noii vizionari au supus prima atenţie unui examen minuţios cu ajutorul *vederii.* Ceea ce au descoperit a fost de natura să le modeleze viziunea despre lume, pe care au transmis-o urmaşilor lor, aceştia şi-au însuşit-o chiar dacă majoritatea lor nu înţeleg exact ce *au văzut* cu adevărat vizionarii.

Mi-a atras atenţia, insistând asupra acestui punct, că concluziile la care au ajuns noii vizionari în urma analizei lor minuţioase au prea puţin de a face, dacă nu chiar deloc, cu raţiunea şi calitatea noastră de fiinţe raţionale, deoarece pentru a analiza şi explica ce reprezintă prima atenţie, omul trebuie mai întâi să o *vadă.* Numai vizionarii sunt capabili de o asemenea performanţă. Este esenţial să poţi analiza ceea ce văd vizionarii în prima atenţie. Acest fapt acordă primei atenţii unica şansă pe care o poate avea de a conştientiza propriile-i lucrări.

— În raport cu ceea ce *văd* vizionarii, prima atenţie este lumina

conştiinţei dezvoltată până la străluminare, a continuat el. Aceasta este o strălucire fixată la suprafaţa coconului, dacă se poate spune aşa. Este lumina care învăluie cunoscutul.

A doua atenţie este o stare de strălucire a conştiinţei mult mai complexă şi mai specializată. Ea are de a face cu necunoscutul. Ea se produce dacă recurgem la emanaţiile nefolosite din interiorul coconului uman.

Explicaţia pentru care susţin că cea de-a doua atenţie este specializată este aceea că pentru a apela la emanaţiile nefolosite de care pomeneam, omul face uz de tactici elaborate şi mai puţin obişnuite, care impun disciplina şi o concentrare supremă.

Mi-a spus că, după cum amintea anterior în şedinţele iniţiatice în arta *visatului*, concentrarea necesară omului spre a-l aviza că visează este etapa premergătoare sau pregătitoare a celei de-a doua atenţii; concentrarea este o formă a conştiinţei care nu se circumscrie aceleiaşi categorii căreia i se supune conştiinţa ce ne ajută să facem faţă lumii cotidiene.

A spus că cea de-a doua atenţie mai este numită şi conştiinţa stângă şi că este cel mai vast univers pe care şi-l poate omul închipui, atât de vast, încât este nelimitat.

— Ultimul lucru pe care mi-l doresc ar fi să mă rătăcesc acolo, a continuat el. Este un hăţiş atât de întortocheat şi de straniu, încât vizionarii lucizi care pătrund pe acest teritoriu o fac numai în cunoştinţă de cauză şi respectând cele mai severe condiţii.

Problema este că a pătrunde în teritoriul celei de-a doua atenţii este un lucru uşor, însă atracţia pe care o exercită apoi asupra ta este irezistibilă.

Mi-a spus că vechii vizionari, maeştri ai conştiinţei, au aplicat cunoştinţele iniţiatice la propria aură a conştiinţei, făcând-o să se extindă la dimensiuni greu de cuprins cu mintea omenească. Scopul lor a fost acela de a aprinde toate emanaţiile din interiorul coconului, fâşie cu fâşie. Ei au reuşit, dar însuşi faptul de a fi aprins pe rând o fâşie după alta a fost un proces esenţial, de natură să-i transforme în prizonierii hăţişului celei de-a doua atenţii.

— Noii vizionari au corectat această eroare, a continuat el, lăsând măiestria conştiinţei să evolueze firesc, adică permiţând extinderea strălucirii aurei dincolo de graniţele coconului luminos, dintr-o singură încercare.

Cea de-a treia atenţie este atinsa atunci când strălucirea aurei se transformă în foc interior: este o strălucire orbitoare care nu trezeşte o bandă o dată, ci aprinde toate emanaţiile Vulturului cuprinse în coconul uman.

Don Juan şi-a exprimat respectul pentru efortul noilor vizionari de

a atinge cel de-al treilea tip de atenţie cât timp sunt în viaţă şi conştienţi de propria lor individualitate.

Nu a considerai că merită să discutăm despre acele rare cazuri de oameni sau fiinţe dotate cu sensibilitate care pătrund pe tărâmul necunoscutului sau pe tărâmul a ceea ce nu poate fi cunoscut, fără a fi conştienţi de aceasta; el s-a referit la aceasta experienţă numind-o darul pe care ţi-l face Vulturul. El a susţinut că har este şi putinţa noilor vizionari de a pătrunde pe teritoriul celei de a treia atenţii, dar aceasta are un sens diferit. Este mai mult o răsplată a împlinirii.

El a adăugat că, în clipa morţii, oamenii pătrund pe tărâmul incognoscibilului şi că unii abia atunci ating a treia atenţie, însă procesul este foarte rapid şi se produce numai pentru a purifica hrana Vulturului.

— Împlinirea suprema a omului, a spus el, este de a atinge acest nivel de atenţie când este încă în deplinătatea forţelor sale omeneşti, nu când devine conştiinţă dematerializată, mişcându-se ca o scânteie care pluteşte spre ciocul Vulturului, aşteptând să fie devorată.

Ascultând explicaţiile lui don Juan, am pierdut din nou complet contactul cu lumea înconjurătoare. Probabil, între timp, Genaro se ridicase şi plecase de lângă noi, fiindcă nu se vedea nicăieri. Într-un chip inexplicabil, m-am surprins stând ghemuit pe stâncă, cu don Juan pe vine lângă mine, ţinându-mă în această poziţie şi împingându-mă uşurel de umeri. M-am întins pe piatră şi am închis ochii. Dinspre apus, adia o briză blândă.

— Să nu adormi, mi-a spus don Juan. Sub nicio formă nu trebuie să adormi pe piatra asta. M-am ridicat. Don Juan mă privea cu insistenţa. Destinde-te, a continuat el. Şi lasă să se stângă ecourile dialogului interior.

Întreaga mea putere de concentrare era orientata spre spusele lui, când, deodată, am simţit o împunsătura de spaimă. La început nu am înţeles ce este, ba am crezut că trec printr-o scurtă criză de neîncredere. Apoi am înţeles deodată, ca pe o împunsătură în inimă, că era după-amiază târziu. Ceea ce crezusem a fi fost o discuţie de o oră se dovedea a fi consumat oală ziua.

Am ţâşnit speriat în picioare, total conştient de ciudăţenia situaţiei, neputând-mi explica ce se întâmplase cu mine. Don Juan m-a prins din zbor, încercând să mă tempereze cu forţa. Ne-am rostogolit laolaltă pe pământul moale, iar aici m-a reţinut cu o încleştare de fier. Nu-mi imaginasem până atunci că don Juan avea atâta forţă fizică.

Tremuram violent din tot corpul. Mâinile mi se bălăbăneau incontrolabil cu fiecare convulsie. Treceam prin ceva asemănător unei crize de epilepsie. Cu toate acestea, o parte a fiinţei mele era detaşată în asemenea măsură, încât urmărea aproape cu fascinaţie trupul care vibra, se scutura, se răsucea.

Într-un târziu, convulsiile s-au potolit, criza s-a calmat, iar don Juan mi-a dat drumul. Gâfâia în urma efortului depus. Mi-a sugerat să ne căţărăm înapoi pe stâncă şi să zăbovim acolo până îmi voi reveni. Nu m-am putut abţine să insist, punându-i obişnuita mea întrebare: Ce mi se-ntâmplase? Mi-a răspuns că, în timp ce-mi vorbea, trecusem de o anumită limită, pătrunzând profund în partea stângă. El şi Genaro mă urmaseră. Apoi am părăsit acea zonă la fel de brusc după cum intrasem.

— Te-am prins la timp, mi-a spus. Altfel, ţi-ai fi revenit, regăsindu-ţi direct eul tău obişnuit.

Eram de-a dreptul buimăcit. Mi-a explicat ca toţi trei ne jucasem puţin cu conştiinţa. Probabil mă speriasem şi îi părăsisem înainte de a se sfârşi.

— Genaro este un adevărat maestru al conştiinţei, a continuat don Juan. Silvio Manuel este as în controlul *voinţei.* Amândoi au fost împinşi fără milă în necunoscut. Binefăcătorul meu a procedat cu ei aşa cum procedase înainte binefăcătorul lui cu el. În anumite privinţe. Genaro şi Silvio Manuel seamănă foarte mult cu vechii vizionari. Îşi cunosc puterile, însă nu sunt preocupaţi peste măsură să afle cum ajung să facă anumite lucruri. Astăzi, Genaro n-a scăpat prilejul să forţeze puţin nota, solicitând aura ta, şi ne-am pomenit toţi trei prinşi în strania zonă a necunoscutului.

L-am implorat să-mi spună ce se petrecuse în zona necunoscutului.

— Asta va trebui să-ţi aminteşti singur, mi-a şoptit un glas la ureche.

Am fost atât de sigur că era vocea *vederii*, încât nu m-am simţit speriat. Nici măcar n-am simţit nevoia de a ceda imboldului să întorc capul să mă conving.

— Da, sunt vocea *vederii* şi ţin să-ţi spun că eşti un nătărău, s-a făcut din nou auzită vocea, de astă dată chicotind.

Am întors capul şi l-am văzut pe Genaro aşezat în spatele meu. Am fost atât de surprins, încât am izbucnit în râs, cu o idee mai isteric decât ei.

— Se întunecă, mi-a spus Genaro. După cum ţi-am promis ceva mai devreme astăzi, vom avea un festin aici.

Don Juan l-a întrerupt, spunând că ar trebui să ne oprim aici, că era suficient pentru o singură zi şi că eu eram genul de nătărău de la care te poţi aştepta să moară de frică.

— Nu, n-are nimic, a răspuns Genaro, bătându-mă afectuos pe umăr.

— De ce nu-l întrebi pe el? i-a spus don Juan lui Genaro.

— Chiar eşti un nătărău? m-a întrebat Genaro, încruntându-se.

Nu i-am răspuns, iar reacţia mea i-a făcut pe cei doi să se tăvălească de râs. Genaro s-a rostogolit de pe stâncă şi a căzut pe pământ.

— L-am prins, i-a spus Genaro lui don Juan, referindu-se la mine, după ce don Juan a sărit în picioare şi l-a ajutat să se ridice. N-o să recunoască niciodată că este un nătărău. E prea mândru să recunoască aşa ceva, dar îi tremură cămaşa pe el de frică, gândindu-se ce s-ar întâmpla dacă ar recunoaşte că-i prost.

Privindu-i cum râd cu atâta poftă, mi-am spus ca numai indienii sunt în stare să se amuze cu o asemenea bucurie. Totuşi, eram convins că exista o mare doza de maliţiozitate în râsul lor. Se amuzau pe seama unuia care nu era indian.

Don Juan a simţit imediat ce sentimente mă încearcă.

— Nu te lăsa copleşit de importanţa de sine, mi-a spus el. Nu eşti cu nimic special, din niciun punct de vedere. Niciun om, fie el indian sau nu, nu este deosebit. Nagualul Julian şi binefăcătorul său şi-au prelungit viaţa cu mulţi ani amuzându-se pe seama noastră.

Genaro s-a cocoţat vioi înapoi pe stâncă şi s-a aşezat lângă mine.

— Dacă aş fi în pielea ta, m-aş simţi atât de îngrozitor de jenat, încât aş plânge, mi-a spus el. Hai, plângi, plângi. Lasă-te în voia lacrimilor şi-ai să vezi că te vei simţi mai bine.

Spre marea mea uimire, am început să plâng ca un copil. În clipa următoare, m-am înfuriat atât de cumplit, încât am început să urlu. Abia atunci am început să mă simt ceva mai bine.

Don Juan m-a bătut cu blândeţe pe spate. Mi-a spus că, de obicei, furia te ajută să-ţi vii în fire, alteori teama sau chiar râsul. Eram astfel alcătuit, încât datorită firii mele violente nu puteam reacţiona decât la mânie.

El a adăugat că o trecere bruscă în strălucirea conştiinţei ne slăbeşte. Ei încercaseră să mă întărească, să mă susţină şi încurajeze. După toate aparenţele, Genaro nu reuşise decât să-mi stârnească furia.

Între timp se înserase. Deodată, Genaro ne-a arătat cu degetul o scânteiere în aer la nivelul ochilor. În lumina amurgului părea a fi o molie uriaşă care se răsucea în zbor în jurul locului pe care stăteam.

— Fii foarte atent cu firea ta exagerată, mi-a spus don Juan. Nu fi atât de aprig la mânie. Lasă-l pe Genaro să te călăuzească. Şi nu-ţi desprinde privirea de pe acel punct luminos.

Punctul care tremura în lumină era, fără îndoială, o molie. Îi distingeam cu claritate fiecare trăsătură. I-am urmărit atent zborul spiralat, obosit, până când am reuşit să-i *văd* fiecare firicel de praf de pe aripi.

Ceva m-a smuls din starea de concentrarea totală. Am simţit, mai mult intuind, în spatele meu, o rafală de zgomot mut, dacă aşa ceva

este posibil. M-am întors şi am văzut un şir de oameni pe celalalt versant al stâncii puţin mai înalt decât cel pe care eram noi aşezaţi. Mi-am spus ca, probabil, localnicii trebuie să fi devenit bănuitori faţă de prezenţa noastră prelungită acolo toată ziua şi se suiseră pe stâncă să ne facă rău. Am ştiut imediat că aveau intenţii rele.

Don Juan şi Genaro au coborât iute de pe stâncă şi mi-au spus să mă grăbesc. Am plecat imediat de acolo, fără a mai arunca măcar o privire înapoi să vedem dacă oamenii aceia ne urmăresc sau nu. Pe drumul de întoarcere acasă la Genaro, nici don Juan, nici Genaro nu a scos o vorbă. Ba chiar am fost redus la tăcere de don Juan care şi-a dus degetul la buze, făcându-mi semn să tac şi însoţindu-şi gestul de un sunet ameninţător. Genaro nu a intrat cu noi în casă, ci a plecai mai departe în timp ce don Juan m-a tras înăuntru.

— Cine erau oamenii aceia, don Juan? l-am întrebat după ce ne-am instalat în siguranţă înăuntru şi am aprins lampa.

— Aceia nu erau oameni, mi-a răspuns el sec.

— Zău aşa, don Juan, nu-ncerca să mă păcăleşti, i-am spus. Erau bărbaţi, doar i-am văzut cu ochii mei.

— Fireşte, i-ai văzut cu ochii tai, mi-a răspuns el, numai că asta nu înseamnă mare lucru. Ochii te-au înşelat. Aceia nu erau oameni şi ne urmăreau. Genaro se ocupă acum de ei, să-i îndepărteze de pe urmele tale.

— Bine, dar, dacă nu sunt oameni, atunci ce sunt?

— Oh, păi tocmai aceasta este marea taină, a spus el. E unul dintre marile mistere ale conştiinţei, care nu poate fi rezolvat pe cale raţională, prin simple explicaţii. Putem doar fi martori ai manifestării unui mister, însă nu ni-l putem explica.

— Atunci, de ce nu mă laşi să-i fiu martor? i-am spus.

— Dar asta ai făcut, de două ori într-o singură zi, mi-a spus el. În clipa asta nu-ţi aminteşti, însă ai să-ţi aminteşti când se vor redeştepta în tine emanaţiile care au strălucit când ai fost martor la marele mister al conştiinţei la care mă refer. Între timp, hai mai bine să revenim la lecţiile noastre despre conştiinţă.

A reluat explicaţiile, spunându-mi că conştiinţa începe să se manifeste cu o tensiune permanentă pe care o exercită emanaţiile din univers asupra celor închise în interiorul coconului. Această presiune dă naştere primului act de conştientizare; ea opreşte mişcarea emanaţiilor din interior care luptă să străpungă carapacea coconului, care luptă să moară.

— În accepţiunea vizionarilor, adevărul suprem este că fiinţele vii luptă să moară, a continuat el. Ceea ce ţine moartea pe loc este conştiinţa.

Don Juan mi-a spus că noii vizionari sunt profund tulburaţi de

faptul că conştiinţa poate preîntâmpina moartea, dar, în acelaşi timp, ea o poate provoca, furnizând astfel hrană spirituală Vulturului. Cum nu puteau explica acest lucru, deoarece nu există cale raţională de înţelegere şi explicare a existenţei, vizionarii şi-au dat seama că cunoaşterea este constituită din alternative contradictorii.

— De ce au dezvoltat un sistem de contradicţii? l-am întrebat.

— Nu au dezvoltat nimic, mi-a răspuns. Au descoperit adevăruri incontestabile cu ajutorul *vederii* lor. Aceste adevăruri sunt organizate în sensul unor contradicţii în aparenţă evidente, asta-i tot.

Să-ţi dau un exemplu. Se presupune că vizionarii ar trebui să fie fiinţe raţionale, riguroase, adevărate modele de cumpătare, numai că, în acelaşi timp, ei trebuie să se ferească tocmai de aceste calităţi, pentru a se elibera interior şi a rămâne permanent deschişi la miracolele şi misterele existenţei.

Exemplul lui m-a năucit, deşi nu complet. Înţelegeam la ce se referă. El însuşi îmi îndrumase raţionalitatea, dar în scopul de a o înăbuşi, de a determina totala sa absenţă. I-am explicat cum percep punctul lui de vedere.

— Doar sentimentul de cumpătare supremă poate arunca o punte de legătură între aceste contrarii, mi-a spus.

— Atunci, don Juan, am putea spune că arta constituie o asemenea punte?

— Poţi numi puntea care leagă contradicţiile cum vrei – artă, afect, cumpătare, dragoste şi chiar bunătate.

Don Juan şi-a continuat explicaţiile spunând că, după ce au examinat prima atenţie, noii vizionari au înţeles că toate fiinţele organice, cu excepţia omului, încearcă să calmeze propriile emanaţii prinse în interior şi în permanentă stare de agitaţie, pentru a le armoniza cu emanaţiile exterioare cărora le corespund. Fiinţele umane nu procedează în acelaşi mod; atenţia lor primă face inventarul emanaţiilor Vulturului, care se află în interiorul coconului.

— Ce este acela un inventar, don Juan? l-am întrebat.

— Oamenii observă emanaţiile pe care le au în interiorul coconului, mi-a răspuns el. Nici o altă fiinţă nu este capabilă de înţelegere. Din clipa în care presiunea exercitată de emanaţiile aflate în libertate fixează emanaţiile din interior, se declanşează prima atenţie care începe să se supravegheze pe sine. Remarcă toate transformările prin care trece sau, cel puţin, încearcă să le observe, prin toate modalităţile mai mult sau mai puţin aberante de care este capabila. Acesta este procesul pe care vizionarii l-au denumit inventariere.

Nu vreau să spun că oamenii au libertatea de a alege sau respinge ideea de a face o inventariere. Inventarierea este porunca

Vulturului. Ceea ce ţine de voinţa umană este maniera în care dai ascultare acestei porunci.

Mi-a spus că, oricât i-ar displăcea să numească emanaţiile porunci, exact asta sunt ele: porunci de la care nu te poţi sustrage. Calea de a scăpa de aceste porunci este una singură: aceea de a le da ascultare.

— În cazul inventarierii primei atenţii, a continuat el, vizionarii o fac Fiindcă le este imposibil să nu i se supună. Însă îndată ce au adoptat-o, o şi reneagă. Vulturul nu ne comandă să preamărim propriul inventar, ne porunceşte doar să-l facem.

— Cum *văd* vizionarii că omul face un inventar? l-am întrebat.

— Emanaţiile din interiorul coconului uman nu sunt calmate în scopul de a le armoniza cu cele din exterior, mi-a răspuns el. Acest lucru devine evident după ce *ai văzut* cum se comportă alte fiinţe. În momentul în care se liniştesc, unele dintre ele se contopesc cu cele aflate în stare liberă şi se deplasează cu ele. Vizionarii pot vedea, de pilda, lumina emanaţiilor scarabeilor mărindu-se până la dimensiuni enorme.

Oamenii tempereazǎ mişcarea propriilor emanaţii, apoi reflectează asupra lor. Emanaţiile se concentrează practic asupra lor însele.

El a mai spus că oamenii îndeplinesc comanda de a face evaluarea emanaţiilor, împingând-o la extrema sa logică şi nesocotind orice altceva. O dată ce s-au cufundat în analiza, se pot petrece două lucruri. Fie ignoră impulsurile pe care le transmit emanaţiile în stare liberă, fie le folosesc într-un mod specializat.

Rezultatul ignorării acestor impulsuri, după ce s-a realizat inventarierea, este o stare unică cunoscută drept raţiune. Rezultatul obţinut în urma folosirii specializate a fiecărui impuls este cunoscut drept cufundare în gânduri.

Raţiunea umană se prezintă vizionarului sub forma unei lumini estompate, neobişnuit de omogene, care arareori reacţionează la presiunea constantă exercitată de emanaţiile libere – o lumină care face ca cochilia ovoidală să se întărească, devenind în acelaşi timp mai fragilă.

Don Juan a remarcai că raţiunea care caracterizează specia umană ar trebui să fie generoasă, însă ea este, în realitate, foarte rară. Majoritatea fiinţelor umane recurg la cufundare în gânduri.

El a afirmat că conştiinţa tuturor fiinţelor vii se caracterizează printr-un grad de meditaţie, prezentă pentru a face posibila interacţiunea. Nici o altă fiinţă în afara primei atenţii nu prezintă un asemenea grad de cufundare în gânduri. Spre deosebire de oamenii raţionali, care ignora impulsurile emanaţiilor libere, indivizii care se

concentrează profund asupra lor folosesc fiecare impuls transformându-l într-o forţa care să pună în mişcare emanaţiile prinse în interiorul coconului.

În urma studierii acestor situaţii, vizionarii au ajuns la o concluzie pragmatică. Ei *au văzut* că oamenii dominaţi de raţionalitate tind să trăiască mai mult fiindcă, nesocotind impulsul emanaţiilor libere, ei reuşesc să tempereze agitaţia din interiorul coconului uman. Pe de altă parte, indivizii preocupaţi de propriul Eu îşi scurtează viaţa tocmai fiindcă folosesc impulsul emanaţiilor libere pentru a crea o şi mai mare agitaţie în interior.

— Ce *văd* vizionarii când se uită la fiinţe preocupate de propriul Eu? l-am întrebat.

— Le *văd* ca pe explozii de lumină puternica, urmate de lungi pauze de întuneric, mi-a spus.

Don Juan s-a oprit din expunere. Nu mai aveam alte întrebări de pus sau poate că eram prea obosit să mă mai intereseze ceva. S-a auzit un trosnet puternic care m-a făcut să tresar. Uşa s-a deschis până la perete, iar Genaro a intrat în încăpere, gâfâind.

S-a prăbuşit pe saltea, acoperit din cap până în picioare de transpiraţie.

— Îi vorbeam despre prima atenţie, i-a spus don Juan.

— Prima atenţie nu funcţionează decât în cazul a ceea ce este cunoscut, a spus Genaro. Dar nu valorează nicio ceapă degerată în cazul necunoscutului.

— Nu ai dreptate, i-a răspuns don Juan. Prima atenţie funcţionează perfect în zona necunoscutului. Îl blochează; îl neagă cu o asemenea tărie, încât necunoscutul sfârşeşte prin a-şi încheia existenţa pentru prima atenţie.

— Făcând inventarierea, devenim invulnerabili. Acesta-i şi motivul pentru care a apărut inventarierea de la bun început.

— Despre ce vorbeşte? l-am întrebat pe don Juan.

Nu mi-a dat niciun răspuns. L-a privit, în schimb, pe Genaro de parcă aştepta răspunsul de la el.

— Dacă deschid uşa, a spus Genaro, crezi că prima atenţie va reuşi să stăpânească ceea ce va intra?

— A mea sau a ta nu va reuşi, dar a lui va reuşi în mod sigur, a spus don Juan, arătând spre mine. Hai să facem o încercare.

— Chiar dacă el este acum în stare de conştiinţă elevata? l-a întrebat Genaro pe don Juan.

— Păi, tocmai în asta consta deosebirea, i-a răspuns don Juan. Genaro s-a ridicat, s-a dus la uşă şi a deschis-o larg, smucind-o. Imediat s-a ferit, sărind înapoi. În încăpere a pătruns o rafală de aer rece. Don Juan şi Genaro s-au postai lângă mine. Amândoi m-au privit

uimiţi.

Am vrut să închid uşa, fiindcă frigul care pătrunsese în casă mă făcea să nu mă simt în largul meu. În timp ce mă-ndreptam spre uşă, don Juan şi Genaro mi-au sărit în faţă, barându-mi drumul.

— Remarci ceva neobişnuit în încăpere? m-a întrebat Genaro.

— Nu, i-am răspuns cu sinceritate.

În afara vântului rece care se strecura înăuntru prin uşa deschisă, nu se petrecuse nici o altă schimbare demnă de remarcat.

— Când am deschis uşa, înăuntru au pătruns fiinţe ciudate, mi-a spus el. Chiar nu observi nimic?

Ceva în glasul lui mi-a atras atenţia, dându-mi de înţeles că, de data asta, nu glumea.

Toţi trei am ieşit din casa, eu încadrat de don Juan şi Genaro. Don Juan a luat cu el lampa cu petrol, iar Genaro a încuiat uşa. Am urcat în maşină, intrând prin dreapta. M-au împins pe mine primul, după care ne-am îndreptat spre casa lui don Juan care se afla în orăşelul învecinat.

6. Fiinţe anorganice

A doua zi i-am cerut insistent lui don Juan să-mi explice de ce plecasem într-o asemenea grabă de la Genaro. A refuzat însă să pomenească măcar de incident. Nici Genaro nu s-a arătat mai cooperant. De fiecare dată când îl întrebam ce se petrecuse, îmi făcea complice cu ochiul şi zâmbea prosteşte.

În după-amiaza aceleiaşi zile, don Juan mi s-a alăturat în curtea din spatele casei, unde stăteam de vorbă cu ciracii lui. Ca la un semnal, toţi învăţăceii novici s-au ridicat şi au plecat.

Don Juan m-a apucat de braţ şi m-a luat la plimbare pe culoarul care înconjura curtea interioară. N-a scos o vorbă în timp ce ne plimbam cu paşi mari, fără grabă, ca şi când ne-am fi aflat a plimbare într-o grădină publică.

Don Juan s-a oprit brusc şi s-a întors spre mine. M-a cântărit din cap până-n picioare, scrutându-mă cu atenţie. Mi-am dat seama că mă *vedea.* M-am simţit cuprins de o stare de oboseala stranie, o moleşeală care nu m-a părăsit decât când şi-a mutat privirea de la mine. A început să vorbească pe neaşteptate.

— Motivul pentru care şi eu, şi Genaro am refuzat să dam importanţă incidentului de ieri seară, a început el, este că ai fost foarte speriat cât timp te-ai aflat în zona necunoscutului. Genaro te-a obligat să pătrunzi pe acest tărâm unde ţi s-au întâmplat multe lucruri.

— Ce fel de lucruri, don Juan?

— Lucruri pe care îmi este greu, dacă nu chiar imposibil, să ţi le explic în clipa de faţă, mi-a răspuns. Încă nu ai acumulat surplusul de energie necesar pentru ca, o dată pătruns în necunoscut, să-l poţi înţelege. Când noii vizionari au ordonai adevărurile despre conştiinţă, ei *au văzut* că prima atenţie consumă toată energia luminoasă de care dispune omul, vlăguindu-l, nelăsându-i un strop. Asta-i problema cu care te confrunţi acum. Aşa că vizionarii le-au sugerat luptătorilor ca, atunci când pătrund în necunoscut, să economisească energie. Se pune întrebarea, de unde vor primi ei energie de vreme ce toată le este luată? O vor primi, spun noii vizionari, dacă se debarasează de obiceiurile inutile.

S-a oprit, aşteptând să-i adresez întrebări. Am vrut să aflu dacă eradicarea obiceiurilor inutile nu avea o influenţă oarecare asupra luminii conştiinţei.

Mi-a răspuns că acest proces face posibilă detaşarea conştiinţei de reflectarea de sine, ceea ce îi oferă libertatea de a se concentra asupra altor lucruri.

— Necunoscutul este veşnic prezent, a continuat el, dar el depăşeşte posibilitatea conştiinţei noastre normale. Necunoscutul reprezintă partea superfluă a omului obişnuit. Şi este superfluă deoarece omul obişnuit nu are suficientă energie pentru a-l înţelege.

După perioada petrecută pe teritoriul luptătorului, cred ca dispui de suficientă energie liberă, încât să sesizezi necunoscutul, dar nu destulă, încât să-l înţelegi sau măcar să-ţi aminteşti de el.

Mi-a explicat că la locul de pe stânci pătrunsesem profund în necunoscut. Dar mă lăsasem pradă firii mele exagerate şi mă înfricoşasem, ceea ce reprezenta cel mai rău lucru care i se poate întâmpla cuiva. Aşa că dădusem buzna afara din partea stângă, aşa cum un liliac scapă din iad; din nefericire, târând după mine o cohortă de lucruri bizare.

I-am spus lui don Juan că se îndepărtează de la subiect, că ar trebui să fie ceva mai deschis şi să-mi spună exact ce înţelege printr-o cohortă de lucruri bizare.

M-a luat de braţ şi a continuat să mă conducă cu paşi mari prin curte.

— Când încerc să-ţi explic despre conştiinţă, a spus el, plec de la premisa că toate lucrurile, sau aproape toate, sunt aşezate la locul lor. Hai să discutăm puţin despre vechii vizionari. După cum ţi-am mai spus, Genaro seamănă foarte mult cu ei. M-a condus apoi în sala mare a casei, unde, după ce ne-am aşezat, a început să-mi dea explicaţii lămuritoare. Noii vizionari erau, pur şi simplu, înspăimântaţi de cunoştinţele pe care le acumulaseră vechii vizionari de-a lungul anilor, a spus don Juan. Lucru lesne de-nţeles. Noii vizionari erau conştienţi de faptul că cunoaşterea conduce doar la distrugerea totala. Totuşi, ei

nu se puteau abţine şi erau fascinaţi de aceasta, mai cu seamă de practicile pe care le impunea.

— Cum de ştiau noii vizionari care erau aceste practici? l-am întrebat.

— Ele sunt lăsate moştenire de străvechea civilizaţie toltecă, mi-a spus. Noii vizionari află despre existenţa lor şi şi le însuşesc din mers. Nu le pun niciodată în practică, însă ele sunt o parte a cunoaşterii lor.

— Ce fel de practici sunt acestea, don Juan?

— Sunt formule magice, incarnaţii, procedee laborioase care au legătura cu stăpânirea unei forţe misterioase. Cel puţin, pentru vechii tolteci ea era misterioasă, aceştia disimulând-o şi făcând-o mai înspăimântătoare decât este în realitate.

— Ce este această forţă misterioasă? l-am întrebai.

— Este o forţă prezentă în tot ceea ce exista, a spus el. Vechii vizionari n-au încercat niciodată să descifreze misterul forţei care i-a ajutat să elaboreze practicile misterioase, preferind s-o accepte ca pe ceva sacru. Noii vizionari au cercetat-o cu atenţie, denumind-o *voinţă, voinţa* emanaţiilor Vulturului sau *intenţie.*

Don Juan şi-a continuat explicaţiile, spunându-mi că toltecii au împărţit cunoaşterea sacră în cinci grupe constând fiecare din două categorii: pământul şi întunericul, focul şi apa, sus şi jos, sonor şi tăcut, mişcare şi staţionare. El a făcut câteva speculaţii exprimându-şi opinia că trebuie să fi fost mii de tehnici diferite care au devenit tot mai complexe o dată cu trecerea vremii.

— Cunoaşterea secretă a pământului, a continuat el, se referă la tot ce se află pe sol. Existau diverse seturi specifice de mişcări, cuvinte, unguente, poţiuni care se aplicau oamenilor, animalelor, insectelor, plantelor, pietrelor, solului.

Existau tehnici cu ajutorul cărora vechii vizionari se puteau transfigura, transformându-se în fiinţe înspăimântătoare. Ei îşi foloseau cunoştinţele sacre despre pământ fie pentru a stimula, fie pentru a distruge tot ce exista pe pământ.

Opusul pământului este întunericul şi zonele de umbră. Practicile legate de acestea erau cele mai periculoase, deoarece recurgeau la entităţi fără viaţă organică, fiinţe vii care sunt prezente pe pământ, populându-l împreună cu toate fiinţele organice.

Indubitabil, cea mai valoroasă descoperire a vechilor vizionari, mai cu seamă pentru ei, a fost aceea că viaţa organică nu este unica formă de viaţă de pe pământ.

Nu am înţeles foarte bine ce voise să spună şi am aşteptat să-mi dea lămuriri asupra afirmaţiilor sale.

— Fiinţele organice nu sunt unicele creaturi de pe pământ care au viaţă, a spus el, după care s-a oprit, parcă spre a-mi da timp să

diger spusele sale.

L-am contrazis, oferindu-i o amplă argumentaţie conţinând definiţii ale vieţii şi fiinţelor vii. I-am vorbit despre reproducere, metabolism, creştere şi dezvoltare, procese care fac distincţia între organismele vii şi lucrurile neanimate.

— Exemplele tale se inspiră din lumea organică, a spus el, însă aceasta este doar una dintre ipostaze. Nu-i bine să te referi exclusiv la o categorie.

— Cum altfel ar putea sta lucrurile? l-am întrebat.

— Din punctul de vedere al vizionarilor, a fi viu este sinonim cu a avea conştiinţa trează, mi-a răspuns el. Pentru omul obişnuit, a avea conştiinţa trează înseamnă a fi un organism. Pentru ei, a fi conştient înseamnă că emanaţiile care produc conştiinţa sunt prinse în interiorul unui receptacul.

Fiinţele organice vii au un cocon în care sunt cuprinse aceste emanaţii. Însă există şi alte creaturi, ale căror receptacule nu au aspectul unui cocon pentru vizionari. Cu toate acestea, ele conţin emanaţiile conştiinţei şi caracteristicile vieţii, însă altele decât reproducerea şi metabolismul.

— Ca de pildă, ce, don Juan?

— Ca de pildă, dependenţa afectivă, tristeţea, bucuria, mânia, şi aşa mai departe. Dar am uitat ceea ce era mai important: iubirea, un soi de iubire pe care omul nu-l poate concepe.

— Vorbeşti serios, don Juan? l-am întrebat sincer uimit.

— Foarte serios, mi-a răspuns el cu prefăcută seriozitate, după care a izbucnit în hohote de râs. Dacă acceptăm ceea ce *văd* vizionarii, a continuat el, atunci viaţa este cu adevărat extraordinară.

— Dacă acele fiinţe sunt vii, de ce nu se fac cunoscute omului? l-am întrebat.

— Asta şi fac, tot timpul. Ele nu-şi dezvăluie existenţa numai vizionarilor, ci şi oamenilor obişnuiţi. Problema este că întreaga energie de care dispunem este consumată de prima atenţie. Nu numai că inventarul uman înghite tot, mai mult, el întăreşte coconul până la a-l face inflexibil. În asemenea condiţii, nu este posibilă nicio interacţiune.

Don Juan mi-a amintit de nenumăratele momente ale uceniciei mele când, încercând să-mi transmită cunoştinţele sale, am avut viziuni directe ale unor fiinţe anorganice. I-am răspuns că, la vremea aceea, încercasem să explic şi să disec aproape fiecare dintre aceste cazuri. Formulasem chiar ipoteza că învăţăturile sale, pe care le însoţise de administrarea unor plante halucinogene, erau orientate spre smulgerea recunoaşterii din partea ucenicului a unei interpretări primitive asupra lumii. I-am spus că nu o denumisem formal

interpretare primitivă, că folosisem, în schimb, o terminologie antropologică, etichetând-o drept „viziune asupra lumii mai adecvată tipurilor de societate în care oamenii se îndeletniceau cu vânătoarea şi culesul”.

Don Juan a izbucnit în hohote şi a râs până şi-a pierdut suflul.

— Zău că nu ştiu dacă eşti mai prost în starea normală de conştiinţa sau când eşti în stare de conştiinţă elevată, mi-a spus el. În stare normala nu mai eşti bănuitor, însă devii supărător de raţional. Cred că-mi placi mai mult când eşti adânc cufundat în partea stângă, în ciuda faptului că atunci te sperie orice, aşa cum s-a întâmplat ieri.

Înainte de a apuca să-i răspund, mi-a spus că îi compătimea pe vechii vizionari pentru că respinseseră realizările noilor vizionari, ca un soi de contrapondere, cu ajutorul cărora intenţiona să-mi ofere o imagine mai cuprinzătoare a pericolelor la care eram expus.

A continuat apoi seria explicaţiilor pe marginea practicilor iniţiatice pe care le-au exersat vechii vizionari. Mi-a spus că o altă descoperire măreaţă pe care o făcuseră era legată de următoarea categorie a cunoaşterii secrete: focul şi apa. Ei au descoperit calitatea excepţională a flăcării, aceea că ea poate transporta fizic omul, aşa cum o face apa.

Don Juan a numit-o descoperire genială. I-am atras atenţia că legile fundamentale ale fizicii demonstrează cu exactitate imposibilitatea acestui fenomen. M-a rugat să am răbdare şi să-i ascult până la capăt explicaţiile înainte de a trage concluzii pripite. Mi-a atras atenţia că ar trebui să-mi înfrânez raţionalitatea excesiva, fiindcă ea se pare că-mi afectează constant starea de conştiinţă elevată. Nu era vorba de a reacţiona la influenţele venite din exterior, ci de a mă lăsa în seama propriilor mele impresii.

A continuat spunându-mi că vechii tolteci, deşi aveau capacitatea de a *vedea*, nu înţelegeau ceea ce *vedeau.* Ei se mulţumeau să facă uz de descoperirile lor, fără a încerca să le încadreze într-un tablou mai amplu. În cazul categoriei foc şi apă, ei au divizat focul în căldură şi flacără, iar apa în umiditate şi curgere. Ei au stabilit legătura dintre căldură şi umiditate denumindu-le proprietăţi inferioare. Considerau flacăra şi curgerea drept proprietăţi superioare, magice, şi le-au folosit drept mijloc de transport corporal spre tărâmul vieţii anorganice. Prinşi în hăţişul unei viziuni de acest tip asupra vieţii şi a practicilor care utilizau apa şi focul, vechii vizionari au ajuns într-un impas din care le-a fost imposibil să scape.

Don Juan m-a asigurat că noii vizionari au recunoscut caracterul extraordinar al descoperirii fiinţelor anorganice, însă într-o manieră diferită de cea a vechilor vizionari. Descoperind că pot stabili o relaţie intimă, de egalitate cu un alt tip de viaţă, vechii vizionari au căpătat o siguranţă de sine şi un fals sentiment de invulnerabilitate care le-a

atras blestemul.

L-am rugat să-mi explice mai amănunţit tehnicile prin care erau folosite focul şi apa. Mi-a răspuns că cunoaşterea vechilor vizionari era pe cât de complexa pe atât de inutilă şi că nu avea să insiste asupra acestui aspect, ci doar ţinea să sublinieze faptul.

În continuare, mi-a expus pe scurt practicile pentru lumea de deasupra şi cea subterană. Lumea de deasupra consta din cunoştinţe sacre despre vânt, ploaie, fulgere, nori, tunet, lumina zilei şi soarele. Lumea de jos se referea la ceaţă, apa izvoarelor subterane, mlaştini, cutremure, noapte, lumina selenară şi lună.

Lumea sunetului şi cea a liniştii erau o categorie a cunoaşterii secrete care avea legătură cu stăpânirea sunetului şi a tăcerii. Lumea mişcării şi cea a staţionării erau practici legate de aspectele misterioase ale mişcării şi repausului.

L-am întrebat dacă poate exemplifica vreuna din tehnicile pe care tocmai le expusese. Mi-a răspuns că, de-a lungul anilor, îmi dăduse zeci de asemenea exemple. Am insistat, spunându-i că ştersesem toate amintirile pe care mi le inoculase.

Nu mi-a răspuns. Fie era supărat fiindcă insistam cu atâtea întrebări, fie se străduia să găsească un exemplu bun. După o vreme, a surâs, spunându-mi că vizualizase un exemplu potrivit.

— Tehnica ce mi-a venit în minte trebuie pusă în practică pe fundul unui curs de apă adânc, mi-a spus. Este o apă lângă casa lui Genaro.

— Ce va trebui să fac?

— Trebuie să faci rost de o oglindă de mărime medie.

Am fost surprins de cererea lui şi nu m-am putut abţine să nu remarc că toltecii nu aveau oglinzi.

— Aşa este, nu aveau, mi-a spus el zâmbind. Oglinda este contribuţia personala a binefăcătorului meu la perfecţionarea acestei tehnici. Vizionarii din antichitate foloseau o suprafaţă reflectorizantă.

Mi-a explicat ca tehnica consta în scufundarea unui obiect cu suprafaţă lucioasă pe fundul unei ape curgătoare. Putea fi folosit orice obiect cu suprafaţa plata capabil să reflecte imagini.

— Te rog să construieşti, dintr-o foaie de metal, o ramă solidă pentru o oglindă de mărime medie, a spus el. Apa nu trebuie să treacă prin ea, aşa că va trebui s-o faci etanşă folosind smoală. Trebuie s-o realizezi cu mâinile tale. După ce o vei fi terminat, te rog s-o aduci la mine şi atunci vom trece la fapte.

— Ce se va-ntâmpla, don Juan?

— Nu mai fi aşa de curios. Tu însuţi m-ai rugat să-ţi dau un exemplu de tehnică folosită de tolteci. Eu i-am adresat aceeaşi rugăminte binefăcătorului meu. Cred că fiecare cere câte un exemplu

la un moment dat. Binefăcătorul meu mi-a mărturisit că şi el a făcut-o în tinereţe. Binefăcătorul său, nagualul Elias, i-a dat un exemplu, acelaşi pe care mi l-a dat, la rândul său, binefăcătorul meu şi pe care urmează să ţi-l dau eu ţie.

La vremea la care binefăcătorul meu mi-a dat acest exemplu nu ştiam cum a făcut-o, însă acum mi-e clar. Va veni ziua în care şi tu vei înţelege cum funcţionează această tehnică. Cu alte cuvinte, abia atunci vei înţelege ce se ascunde în spatele acestei demonstraţii.

La început, am crezut că don Juan se aştepta să mă-ntorc acasă, la Los Angeles, şi acolo să construiesc rama pentru oglinda. I-am spus că-mi va fi imposibil să-mi amintesc ce am de făcut dacă ies din starea de conştiinţă elevată.

— Sunt două nereguli în comentariul tău, mi-a spus. Primul, că va fi imposibil să rămâi în starea de conştiinţă elevată, fiindcă nu vei putea să-ţi continui existenţa decât dacă eu sau Genaro, sau oricare dintre luptătorii grupului nagualului te îndrumă clipă de clipă, aşa cum fac eu acum. A doua este că, în Mexic, nu suntem pe Lună. Şi-aici sunt magazine cu obiecte de fierărie. Mergem la Oaxaca şi poţi cumpăra acolo tot ce-ţi trebuie.

A doua zi ne-am dus cu maşina până în oraş şi am cumpărat toate obiectele de care aveam nevoie. Contra unei sume nesemnificative, am reuşit să le asamblez eu însumi într-un atelier mecanic. Don Juan m-a rugat să pun rama în portbagajul maşinii mele. Abia dacă s-a obosit să-i arunce o privire.

După-amiaza târziu, m-am suit în maşină şi am pornit spre casa lui Genaro, unde am ajuns abia a doua zi în zori. L-am căutat peste tot pe Genaro, însă nu era nicăieri. Iar casa părea părăsită.

— De ce păstrează Genaro casa? l-am întrebat pe don Juan. Doar stă cu dumneata, nu-i aşa?

Don Juan nu mi-a răspuns. S-a mulţumit doar să-mi arunce o privire ciudată, după care s-a dus să aprindă lampa cu petrol şi m-a lăsat singur în camera întunecată. M-am simţit deodată cuprins de o imensă oboseală pe care am atribuit-o drumului lung, în serpentine, pe care îl străbătusem noaptea urcând muntele. M-am dus să mă întind. În bezna din jurul meu nu puteam vedea unde pusese Genaro saltelele şi m-am împiedicat de o stivă de saltele. Atunci am înţeles de ce nu renunţa Genaro la această casă: îi supraveghea pe ucenicii săi Pablito, Nestor şi Benigno care stăteau aici de câte ori treceau printr-o experienţă transcendentală şi intrau în starea de conştiinţă elevată.

M-a cuprins o stare de beatitudine, iar oboseala s-a risipit o dată cu apariţia ei. I-am împărtăşit revelaţia mea, însă n-a fost impresionat, spunându-mi că nu are importanţă, deoarece, oricum, nu-mi voi mai aminti nimic în scurt timp.

Mi-a cerut, în schimb, să-i arăt oglinda. S-a arătat încântat,

remarcând că era uşoară şi solidă în acelaşi timp. A observat că folosisem şuruburi metalice pentru a fixa cadrul din aluminiu pe o placa de metal ce servea drept suport pentru oglinda cu o lungime de 46 de centimetri şi o lăţime de 36 de centimetri.

— Eu am confecţionat un cadru din lemn pentru oglinda mea, mi-a spus don Juan. A ta arata mai bine decât aceea. Oglinda pe care am folosit-o eu era mai grea şi, în acelaşi timp, mai fragilă.

Acum îţi voi explica ce vom face, a continuat el după ce examinase oglinda. Sau, poate, ar fi mai potrivit să spun ce vom încerca să facem. Noi doi vom aşeza oglinda pe suprafaţa apei care curge pe lângă casă. Râul este destul de lat şi de adânc pentru scopul pe care ni l-am propus.

Ideea este să lăsăm curgerea apei să exercite presiune asupra noastră, să ne lăsam purtaţi de ea.

Înainte să apuc să fac vreun comentariu sau să-i pun vreo întrebare, mi-a amintit ca, în trecut, folosisem un curs de apă asemănător şi că realizasem extraordinare performanţe de percepţie. S-a referit la urmările ingerării plantelor halucinogene prin care trecusem în mai multe rânduri în timp ce mă aflam cufundat în canalul de irigare din spatele casei lui din nordul Mexicului.

— Ai răbdare şi nu-ţi uita întrebările până-ţi explic ce ştiau vizionarii despre conştiinţă, mi-a spus el. Cred că după aceea vei înţelege într-o altă lumină tot ce ne străduim să facem. Însă, mai întâi, trebuie să continuăm cu însuşirea tehnicii.

Ne-am dus la râul din apropiere şi am ales un loc cu stânci plate care ieşeau din apă. Mi-a spus că apa era suficient de adâncă pentru a ne sluji scopul.

— Ce speri să se petreacă? l-am întrebat, cuprins de o nedumerire tot mai mare.

— Nici eu nu ştiu prea bine. Ştiu însă ce vom încerca să facem. Vom ţine oglinda foarte strâns, atenţi să nu ne scape. Apoi o vom aşeza pe suprafaţa apei şi o vom lăsa să se scufunde. Ea se va lăsa la fund, iar noi o vom menţine acolo. Fii liniştit, am verificat. Este destul mâl pe fund, aşa că nu va fi nicio problemă să ne afundăm degetele sub oglindă, să o prindem bine şi să o ţinem strâns.

M-a rugat să mă întind pe burtă pe stânca plată care se iţea din mijlocul pârâului cu apă lină şi să ţin oglinda strâns, prinzând-o cu ambele mâini de colţurile uneia dintre laturile sale. După care s-a întins şi el, cu faţa spre mine, şi a prins oglinda în acelaşi fel. Apoi, cu mare băgare de seamă, am lăsat oglinda să se scufunde în apă, fără a-i da o clipă drumul, şi am susţinut-o vârându-ne mâinile în apă până la coate.

Don Juan mi-a poruncit să-mi golesc mintea de gânduri şi să nu-

mi dezlipesc privirea de pe suprafaţa oglinzii. A insistat, spunându-mi că secretul acestei experienţe era să nu mă gândesc la nimic. Am fixat intens luciul oglinzii. Curentul blând al apei o legăna tulburând uşor imaginea chipurilor noastre reflectate în oglindă. După câteva minute, timp în care am fixat atent oglinda, fără a-mi desprinde o clipă privirea de pe ea, am căpătat senzaţia că, treptat, chipurile noastre reflectate prindeau un contur tot mai precis şi că trăsăturile noastre erau mai clare. Mi s-a părut chiar că oglinda se mărise, ajungând aproape de un metru pătrat. Deodată, curgerea apei a părut să se fi oprit, iar cele două chipuri reflectate au devenit atât de clare, încât am avut sentimentul că oglinda nu mai era pe fund, ci la suprafaţa apei. Încă şi mai ciudată mi s-a părut claritatea cu care se reflectau trăsăturile noastre, parcă mai conturate. Îmi percepeam propriul chip ca şi cum ar fi fost pus sub o lupă, dar nu în sensul că ar fi fost mărit, ci că trăsăturile mele prinseseră un contur foarte precis. Îmi vedeam cât se poate de limpede fiecare por de pe frunte.

Don Juan mi-a şoptit să nu fac greşeala să mă privesc în ochi, nici să mă uit în ochii lui, ci să-mi las privirea să rătăcească asupra trăsăturilor noastre reflectate de oglinda, fără a o fixa cu adevărat pe niciuna.

— Fixează cu atenţie un punct, uită-te, dar încearcă să nu vezi! mi-a repetat el în şoaptă, vorbindu-mi pe un ton poruncitor.

M-am conformat imediat recomandării sale, neputându-mă totuşi abţine să nu remarc în treacăt ca afirmaţia sa conţinea o contradicţie aparenta. În chiar clipa în care această părere îmi trecea prin minte, am avut senzaţia că ceva din interiorul fiinţei mele prindea contur reflectându-se în oglindă şi atunci am înţeles sensul ascuns a ceea ce mi se păruse înainte a fi o contradicţie. „Este posibil să priveşti un lucru fără a-l vedea cu adevărat!”, mi-am spus în sinea mea, ca în clipa în care acest gând ţâşnea în conştiinţa mea, în oglindă să se ivească un al treilea chip alături de al meu şi de al lui don Juan, în partea de jos a oglinzii, chiar în stânga mea.

Am început să tremur din toate încheieturile. Don Juan mi-a şoptit să nu mă las copleşii de teamă, nici de surprindere. Mi-a repetat pe un ton poruncitor să nu-mi desprind privirea de pe chipul celui nou-venit, dar să încerc să nu-l văd cu adevărat. Cu un efort de voinţă inimaginabil, m-am străduit să nu tresar şi să nu scap oglinda din mâini. Don Juan mi-a repetat, murmurând, să nu mă pierd cu firea, să-ncerc să mă stăpânesc. M-a înghiontit de câteva ori cu umărul.

Încet-încet, am reuşit să-mi stăpânesc spaima. Am fixat cu insistenţă cel de-al treilea chip care se reflecta în oglindă, cernind imaginea sa printre gene, şi, treptat, mi-am dat seama că nu era nici chip omenesc, nici de animal. De fapt, nu era un cap. Era o formă inertă, lipsită de orice mobilitate sau vitalitate interioară. În clipa în

care acel gând a prins contur în mintea mea, am înţeles deodată că gândul nu-mi aparţinea. Conştientizarea aceasta nu venea din interiorul meu: gândul îmi fusese transmis. Preţ de o clipă, o imensă nelinişte a pus stăpânire pe mintea mea, apoi un lucru de neînţeles mi-a devenit familiar. Ceea ce crezusem a fi fost gândurile mele era o voce care îmi murmura la ureche.

— *Văd!* am exclamat în engleză, fără a emite însă vreun sunet.

— Da, *vezi*, mi-a şoptit vocea la ureche, exprimându-se în spaniolă.

În acea clipă, m-am simţii prizonierul unei forţe cu mult mai puternice decât fiinţa mea, m-am simţit înrobit. Nu simţeam durere, nici măcar teamă. De fapt, nu mai simţeam nimic. Ştiam cu certitudine, fără umbră de îndoială, fiindcă acesta era mesajul pe care mi-l transmitea vocea, că nu mă puteam elibera din încleştarea acestei forţe prin niciun act de voinţă sau de forţă fizică. Ştiam că mă pierd, că mor. Instinctiv, am ridicat privirea spre don Juan, iar când ochii ni s-au întâlnit, acea forţă mi-a dat drumul. Eram eliberat. Don Juan îmi zâmbea, parcă ştiind prin ce trecusem.

Abia atunci mi-am dat seama că stau în picioare. Don Juan ţinea oglinda sprijinind-o pe cant, pentru a lăsa apa să se scurgă de pe ea.

Ne-am întors împreună acasă, fără a scoate o vorbă pe drum.

— Toltecii erau, pur şi simplu, fascinaţi de descoperirile pe care le-au făcut, mi-a spus don Juan.

— Acum înţeleg de ce, i-am răspuns.

— Şi eu, mi-a răspuns don Juan.

Forţa care mă ţinuse încătuşat fusese atât de puternică, încât mă sleise de puteri şi, preţ de câteva ore de la acea experienţă, am fost incapabil să scot o vorbă, cu atât mai puţin să formulez vreun gând coerent. Mă imobilizase, privindu-mă de orice scânteie de voinţă. După atâta vreme, nu reuşisem să-mi revin decât parţial.

— Fără să fi intervenit în mod deliberat, a continuat don Juan, am împărţit special pentru voi tehnica vechilor tolteci în două etape. Prima este suficientă să vă familiarizeze cu ceea ce se petrece, iar în cadrul celei de-a doua, vom încerca să desăvârşim ceea ce au încercat să descopere vizionarii antici.

— Ce s-a petrecut cu adevărat acolo, don Juan? l-am întrebat.

— Există două variante. Mai întâi, îţi voi prezenta versiunea vechilor vizionari. Ei au considerat că suprafaţa unui obiect strălucitor introdus în apă şi reflectată de aceasta sporeşte puterea apei. Ceea ce au făcut ei a fost să privească atent corpuri de apă, iar suprafaţa care se reflecta i-a ajutat la accelerarea procesului. Ei credeau cu tărie că ochiul omenesc este cheia cu care poţi pătrunde în universul necunoscutului. Fixând atent apa, ei au permis, practic, ochiului şi

vederii fizice să deschidă o cale.

Don Juan a spus că vechii vizionari au remarcat un lucru extraordinar: umiditatea apei sporeşte sau scade, doar fluiditatea apei este în continua prefacere. Ea curge, au conchis ei, în căutarea altor niveluri care se află în străfundul nostru. Ei considerau că apa nu ne-a fost dată doar pentru a întreţine viaţa, ci şi ca o verigă de legătură, o cale pe care să putem accede la nivelurile profunde ale fiinţei noastre.

— Sunt multe nivelurile din străfundul fiinţei omeneşti? l-am întrebat.

— Vechii vizionari au descoperit şapte niveluri, mi-a răspuns el.

— Don Juan, dumneata le cunoşti pe toate?

— Ca vizionar, eu aparţin noului ciclu şi, prin urmare, viziunea mea este diferita, mi-a spus el. Acum, nu fac decât să-ţi prezint ce au făcut vechii vizionari şi să-ţi explic la ce convingeri au ajuns.

A afirmat că simplul fapt de a fi avut o altă viziune nu presupunea neapărat că practicile bătrânilor vizionari nu ar fi fost valabile; poate interpretarea lor să fi fost eronată, însă adevărurile descoperite aveau o valoare pragmatică pentru ei. În ceea ce priveşte practicile legate de apă, aceştia erau convinşi că este posibil, din punct de vedere omenesc, ca fluiditatea apei să transporte corpul fizic oriunde între nivelul nostru obişnuit şi oricare din celelalte şapte niveluri profunde; sau că putem fi transportaţi la nivelul esenţei oriunde în spaţiul acestui nivel, pe firul apei, fie spre izvor, fie spre vărsare.

În consecinţa, foloseau apa curgătoare pentru a fi transportaţi la acest nivel al nostru şi la cel al lacurilor adânci sau al văilor cu apă, ca să fie transportaţi în profunzime.

— Ceea ce urmăreau prin tehnica pe care ţi-o prezint, îmbrăca două aspecte, a continuat el. Pe de-o parte, foloseau fluiditatea apei pentru a fi transportaţi la primul nivel. Iar pe de alta, o foloseau pentru a avea o întâlnire faţă-n faţă cu o fiinţă de la primul nivel. Forma de cap din oglindă era una dintre acele creaturi care venise să se uite la noi.

— Deci există în realitate! am exclamat eu.

— Bineînţeles că exista, mi-a răspuns el.

A spus că vechii vizionari au fost afectaţi de aberanta lor insistenţă de a rămâne lipiţi de procedurile lor, dar acceptau indiferent ce întâlneau. Au descoperit că cel mai sigur mod de a întâlni una dintre acele creaturi este prin intermediul apei. Nu contează mărimea apei; este la fel de bun şi un ocean, şi un iaz. El alesese un mic pârâu, pentru că nu-i plăcea să se ude. Am fi obţinut aceleaşi rezultate într-un lac sau un râu mai mare.

— Cealaltă viaţă vine să descopere ce se petrece când fiinţele umane cheamă, a continuat el. Acea tehnică toltecă este ca o bătaie la

uşa lor. Vechii vizionari au spus că suprafaţa lucioasă de pe fundul apei a servit drept momeala şi fereastră. Prin urmare, oamenii şi acele creaturi se întâlnesc la o fereastră.

— Asta mi s-a întâmplat mie acolo? am întrebat.

— Vechii vizionari ar fi spus că ai fost tras de forţa apei şi forţa primului nivel, plus influenţa magnetică a creaturii de la fereastră.

— Dar am auzit o voce în urechea mea spunând că eram pe moarte, am spus eu.

— Vocea avea dreptate. Erai pe moarte şi ai fi murit, dacă n-aş fi fost eu acolo. Acesta este pericolul practicării tehnicilor toltecilor. Sunt extrem de eficiente, dar, de cele mai multe ori, letale.

I-am spus că mărturisesc cu ruşine că m-am speriat. Faptul că *am văzut* acea formă în oglindă şi am simţit forţa aceea învăluitoare în jurul meu, se dovedise a fi prea mult pentru mine cu o zi înainte.

— Nu vreau să te sperii, mi-a declarat el, dar încă nu ţi s-a întâmplat nimic. Dacă ţi se va întâmpla ce mi s-a întâmplat mie, pregăteşte-te pentru şocul vieţii tale. E mai bine să tremuri de spaimă acum decât să mori de frică mâine.

Teama mea era atât de cumplită, încât nu puteam nici măcar să dau glas întrebărilor care-mi veneau în minte. Îmi venea greu să înghit. Don Juan a râs până l-a apucat tusea şi s-a înroşit la faţă. Când mi-am recăpătat glasul, fiecare din întrebările mele l-au făcut să se zguduie de râs.

— Nici nu-ţi dai seama ce nostim este pentru mine, mi-a spus el, în cele din urmă. Nu râd de tine, ci de situaţie. Binefăcătorul meu m-a făcut să trec prin aceleaşi etape şi, când mă uit la tine, mă văd, fără să vreau, pe mine.

I-am spus că-mi este rău de la stomac. A spus că era normal ia-mi fie frică şi că era greşit şi lipsit de sens să-mi stăpânesc teama. Vechii vizionari au căzut în capcană, pentru că şi-au suprimat spaima când ar fi trebuit să fie îngroziţi până-n măduva oaselor. Deoarece nu au vrut să-şi stopeze căutările sau să-şi abandoneze conceptele, şi-au stăpânit, în schimb, teama.

— Ce vom mai face cu oglinda? m-am interesat.

— Oglinda aceea va fi folosită la o întâlnire faţă-n faţă între tine şi creatura pe care de-abia ai întrezărit-o ieri.

— Ce se întâmplă într-o întâlnire faţă-n faţă?

— Se întâmplă că o formă de viaţă, cea omenească, întâlneşte altă formă de viaţă. Vechii vizionari spun că, în acest caz, aceasta este o creatură de la primul nivel al fluidităţii apei.

Mi-a explicat că vechii vizionari au presupus că cele şapte niveluri de sub noi erau niveluri ale fluidităţii apei. Pentru ei, un izvor avea o semnificaţie nebănuită, deoarece credeau că, într-un asemenea caz,

fluiditatea apei se inversează şi merge din adânc spre suprafaţă. Considerau că acesta este mijlocul, în timp ce creaturile de la celelalte niveluri, aceste alte forme de viaţă, vin în planul nostru să se zgâiască la noi, să ne observe.

— În această privinţă, acei vechi vizionari nu se înşelau, a continuat el. Ei au pus punctul pe i. Entităţi pe care noii vizionari le numesc aliaţi apar într-adevăr în jurul apelor.

— Creatura din oglindă era un aliat?

— Bineînţeles, dar nu unul care poate fi folosit Tradiţia aliaţilor, cu care te-am obişnuit în trecut, vine direct de la vechii vizionari. Făceau minuni cu aliaţii, dar nimic din ce făceau nu avea valoare când apărea adevăratul inamic: ceilalţi oameni.

— Întrucât acele creaturi sunt aliaţi, înseamnă că sunt foarte periculoase, am spus eu.

— La fel de periculoase pe cât suntem şi noi, oamenii, nici mai mult, nici mai puţin.

— Ne pot ucide?

— Nu direct, dar ne pot speria de moarte, în mod sigur. Pot traversa chiar hotarele sau pot veni, pur şi simplu, prin oglindă. După cum ţi-ai dat seama, probabil, până acum, străvechii tolteci nu s-au oprit nici ei la fereastră. Au găsit căi ciudate de a se duce dincolo de ea.

Cea de-a doua etapă a tehnicii a început la fel ca prima, doar că mi-a trebuit de două ori mai mult timp să mă relaxez şi să-mi opresc frământarea interioară. Când am făcut asta, reflecţia feţei lui don Juan şi a mea au devenit brusc clare. M-am uitat când la el, când la mine timp de aproape o oră. Mă aşteptam ca aliatul să apară în orice clipă, dar nu s-a întâmplat nimic. Mă durea gâtul. Îmi înţepeniseră picioarele şi spatele. Îmi venea să îngenunchez pe stânca, să-mi alin durerea de şale. Don Juan mi-a şoptit că, în clipa în care aliatul îşi va arăta forma, neliniştea mea va dispărea.

A avut perfectă dreptate. Şocul trăit când am văzut capul rotund la marginea oglinzii a risipit orice nelinişte.

— Acum ce facem? am şoptit.

— Relaxează-te şi nu te uita fix nicăieri, mi-a răspuns el. Uită-te la tot ce apare în oglindă. Uită-te, fără să te holbezi.

L-am ascultat. M-am uitat la tot ce era în cadrul oglinzii. Aveam un zumzet ciudat în urechi. Don Juan mi-a şoptit că ar trebui să-mi mişc ochii în direcţia acelor de ceasornic, dacă simţeam că sunt învăluit de o forţă neobişnuită; dar, în niciun caz, a subliniat el, nu trebuia să ridic capul să-l privesc.

După o clipă, am observat că oglinda reflecta mai mult decât imaginea feţelor noastre şi forma rotundă. Suprafaţa ei se întunecase.

Apăruseră puncte de lumină violeta, care se măreau. Erau, de asemenea, puncte negre. Apoi s-a transformat în ceva care semăna cu un cer noros, nocturn, în lumina lunii. Deodată, întreaga suprafaţă a venit în prim plan, de parcă ar fi fost o imagine în mişcare. Era o privelişte tridimensională a adâncurilor, care-ţi tăia respiraţia.

Ştiam că-mi era imposibil să mă opun uriaşei atracţii a acelei privelişti. Mă duceam spre ea.

Don Juan mi-a şoptit cu hotărâre că ar trebui să-mi mut privirile, dacă-mi era dragă viaţa. Mişcarea mi-a adus imediat alinare. Am putut din nou să disting reflecţiile noastre şi pe cea a aliatului. Pe urmă, aliatul a dispărut şi a reapărut din nou, în capătul celălalt al oglinzii.

Don Juan mi-a poruncit să ţin oglinda cu toată puterea. M-a prevenit să fiu calm şi să nu fac mişcări bruşte.

— Ce-o să se întâmple? am murmurat.

— Aliatul va încerca să iasă, mi-a răspuns el.

De îndată ce a spus asta, m-am simţit tras cu putere. Mă apucase ceva de braţe. Venea de sub oglinda. Era ca o forţa absorbantă, care crea o presiune uniformă peste tot în jurul cadrului.

— Ţine oglinda strâns, dar n-o sparge, mi-a poruncit don Juan. Nu te lăsa absorbit. Nu lăsa aliatul să scufunde prea adânc oglinda.

Forţa care ne trăgea în jos era uriaşă. Am simţit că o să mi se rupă degetele sau că o să fiu zdrobit de stâncile de pe fundul apei. Don Juan şi cu mine ne-am pierdut amândoi echilibrul la un moment dat şi a trebuit să coborâm de pe pietrele plate. Apa era puţin adâncă, dar zbaterea aliatului în jurul ramei oglinzii era la fel de înspăimântătoare ca şi când am fi fost într-un fluviu. Apa din jurul picioarelor noastre se rotea nebuneşte, dar imaginile din oglindă rămâneau netulburate.

— Atenţie! a strigat don Juan. Vine!

Trasul s-a transformat într-o împingere de dedesubt. Ceva trăgea de marginea oglinzii; nu de marginea exterioară a ramei, de care ţineam noi, ci de cea interioară, a sticlei. Era ca şi când suprafaţa ar fi fost, într-adevăr, o fereastră deschisă şi ceva sau cineva se căţăra prin ea.

Don Juan şi cu mine luptam cu disperare fie să împingem oglinda în jos, când era împinsă, fie s-o ridicăm, când era trasă. Stăteam aplecau şi ne mişcam încet în aval faţă de locul iniţial. Apa era mai adâncă şi pietrele alunecoase.

— Să ridicăm oglinda din apă şi să scăpăm de el, a spus don Juan pe un ton aspru.

Zbaterea continua neabătută. Parcă am fi prins cu mâinile goale un peşte enorm, care înota furios de jur-împrejur.

M-am gândit că oglinda era, de fapt, un chepeng şi o formă

ciudată încerca să se caţăre prin el. Se sprijinea pe marginea chepengului cu toată greutatea şi era destul de mare ca să deplaseze reflecţia feţei lui don Juan şi a mea. Nu ne mai vedeam. Distingeam doar o masă care încerca să se ridice.

Acum, oglinda nu mai stătea pe fundul apei. Degetele mele nu mai atingeau pietrele. Se afla la jumătatea adâncimii, ţinută de forţele opuse ale mişcărilor aliatului şi ale noastre. Don Juan a spus că o să-şi întindă mâinile pe sub oglindă şi că eu trebuie să le apuc repede, ca s-o putem ridica mai bine, prin forţa braţelor noastre. Când i-a dat drumul, s-a înclinat în partea lui. M-am întins repede să-l prind de mâini, dar nu era nimic dedesubt. Am şovăit o secundă în plus şi oglinda a zburat din mâinile noastre.

— Apuc-o! Apuc-o! a strigat don Juan.

Am prins oglinda exact când era gata să aterizeze pe pietre. Am ridicat-o din apă, dar nu destul de repede. Apa semăna cu un clei. Când am tras oglinda, am tras şi o bucată de material greu, ca un cauciuc, care mi-a smuls, pur şi simplu, oglinda din mâini şi a căzut la loc, în apă.

Don Juan, dând dovadă de o extraordinară agerime, a prins oglinda şi a ridicat-o fără nicio greutate, cu marginea în sus.

Niciodată, în viaţa mea nu m-a mai cuprins o asemenea melancolie. Era o tristeţe fără o bază reală. Am asociat-o cu amintirea adâncurilor pe care le *văzusem* în oglindă. Era un amestec de dor după acele adâncuri şi teamă de răcoroasa lor singurătate.

Don Juan a remarcat că, pentru luptători era foarte natural să fii trist fără niciun motiv anume. Vizionarii spun că oul luminos, interpretai drept câmp de energie, simte destinaţia finală ori de câte ori se distrug hotarele cunoscutului. Este de ajuns să întrezăreşti eternitatea dincolo de cocon, pentru a tulbura comoditatea inventarului nostru. Melancolia care rezulta este uneori atât de intensa, încât poate duce la moarte.

A spus că, cel mai bun mod de a scăpa de melancolie este s-o iei în râs. A comentat pe un ton glumeţ că prima atenţie făcea totul pentru a reinstaura ordinea tulburată de contactul meu cu aliatul. Deoarece nu se putea reinstaura prin mijloace raţionale, prima atenţie o făcea concentrându-şi toate puterile asupra tristeţii.

I-am spus că, în orice caz, melancolia era reală. Să te laşi pradă ei, să fii posomorit nu se potrivea cu sentimentul de singurătate pe care l-am resimţit când mi-am amintit de acele adâncuri.

— Ceva ajunge, în sfârşit, la tine, a spus el. Nimic nu este mai singuratic decât eternitatea. Şi nimic nu este mai comod pentru noi decât faptul ca suntem fiinţe umane. Aceasta este, într-adevăr, altă contradicţie – cum poate omul să se menţină în limitele umanităţii sale şi să se aventureze totuşi de bunăvoie în singurătatea absolută a

eternităţii? Oricând vei rezolva această ghicitoare, vei fi gata pentru călătoria definitivă.

Am ştiut atunci cât se poate de sigur care era motivul tristeţii mele. Era un sentiment recurent, unul pe care nu-l voi uita niciodată, până când nu-mi voi da seama din nou de acelaşi lucru: nimicnicia umanităţii faţă de imensitatea acelui lucru în sine, pe care-l *văzusem* reflectat în oglindă.

— Fiinţele umane sunt, într-adevăr, un nimic, don Juan, am spus eu.

— Ştiu exact ce gândeşti, mi-a răspuns el.

— Sigur, suntem un nimic, dar tocmai asta este provocarea finală: aceea că noi, nişte nimicuri, putem înfrunta singurătatea eternităţii.

Apoi a schimbat brusc subiectul, lăsându-mă cu gura deschisă, fără să apuc să pun ultima întrebare. A început să discute despre confruntarea noastră cu aliatul. A spus că, mai întâi de toate, lupta cu aliatul nu fusese o gluma. Nu fusese chiar o problemă de viaţă şi moarte, dar nici ceva lipsit de importanţă.

— Am ales tehnica aceea, a continuat el, pentru că mi-a arătat-o binefăcătorul meu. Când l-am rugat să-mi dea un exemplu din tehnicile vechilor vizionari, a fost cât pe ce să leşine de râs: rugămintea mea i-a amintit de propria sa experienţă. Binefăcătorul său, nagualul Elias, îi făcuse, de asemenea, o demonstraţie dură a aceleiaşi tehnici.

Don Juan a spus că, deoarece a confecţionat rama oglinzii sale din lemn, ar fi trebuit să-mi ceară să fac la fel, dar a vrut să ştie ce s-ar întâmpla dacă rama era mai solidă decât a lui sau a binefăcătorului său. Ramele lor s-au rupt şi aliatul a reuşit să iasă de fiecare dată.

Mi-a explicat că, în timpul propriei sale experienţe, aliatul a rupt rama. El şi binefăcătorul său au rămas cu două bucăţi de lemn în mână, în timp ce oglinda s-a scufundat şi aliatul a ieşit din ea.

Binefăcătorul lui ştia la ce probleme să se aştepte. În reflecţia oglinzii, aliaţii nu sunt chiar înspăimântători, pentru că *se vede* numai o formă, o masă. Dar, când ies, în afară de faptul că arată înspăimântător, sunt o belea. A remarcat că, de îndată ce îşi părăsesc nivelul, este foarte greu să se mai întoarcă. Acelaşi lucru este valabil şi pentru oameni. Dacă vizionarii se aventurează la nivelul acelor creaturi, există toate şansele să nu se mai audă niciodată de ei.

— Oglinda mea a fost sfărâmată de forţa aliatului, a spus el. Nu mai era nicio fereastră şi aliatul nu se mai putea întoarce, aşa că a venit după mine. De fapt, a luat-o la fugă după mine, rostogolindu-se. M-am târât în patru labe, în cea mai mare viteză, urlând îngrozit. Am luat-o la fugă peste dealuri, de parcă eram posedat. Aliatul s-a aflat tot timpul la câţiva centimetri de mine.

Don Juan mi-a spus ca binefăcătorul său a fugit după el, dar era prea bătrân şi nu se putea mişca destul de repede; a avut însă înţelepciunea să-i spună lui don Juan să se întoarcă. În felul acesta, a putut lua măsuri pentru a scăpa de aliat. A strigat că o să facă un foc şi că don Juan trebuia să alerge în cerc, până era totul gata. A luat-o înainte, ca să adune crengi uscate, în timp ce don Juan a alergat pe un deal, înnebunit de frică.

Don Juan mi-a mărturisit că, în timp ce alerga în cerc, i-a trecut prin minte ca binefăcătorul sau savura, de fapt, situaţia. Ştia că binefăcătorul său era un luptător capabil să se bucure în orice situaţie. De ce nu şi în aceea? Preţ de o clipă, s-a înfuriat atât de rău pe binefăcătorul său, încât aliatul nu l-a mai urmărit, iar don Juan şi-a acuzat explicit binefăcătorul de răutate. Binefăcătorul nu i-a răspuns, dar a făcut un gest de groază când s-a uitat dincolo de don Juan şi aliat, care-i domina ameninţător pe amândoi. Don Juan a uitat de furia sa şi a început din nou să alerge în cerc.

— Binefăcătorul meu era, într-adevăr, un bătrân împieliţat, a spus don Juan râzând. Învăţase să râdă în sinea lui. Nu i se citea pe faţă, aşa că se putea preface că plânge sau că e furios când, în realitate, râdea. În ziua aceea, în timp ce mă urmărea aliatul, binefăcătorul a stat şi s-a apărat de acuzaţiile mele. Am auzit doar frânturi din lunga sa conversaţie, de fiecare dată când alergam pe lângă el. Când a terminat cu asta, am auzit frânturi din altă explicaţie lungă: că trebuia să adune multe lemne, că aliatul era mare, că focul trebuia să fie la fel de mare ca aliatul, că manevra putea să nu ţină.

— Numai frica mea înnebunitoare mă făcea să merg mai departe. În cele din urmă, şi-a dat seama, probabil, că era cât pe ce să cad răpus de epuizare; a făcut focul şi m-a apărat cu flăcările de aliat.

Don Juan a spus că au stat toată noaptea lângă foc. Cel mai rău era când binefăcătorul trebuia să plece să mai aducă crengi uscate şi-l lăsa singur. Era atât de înspăimântat, încât i-a promis lui Dumnezeu că va părăsi calea cunoaşterii şi se va face fermier.

— Dimineaţa, după ce-mi epuizasem toată energia, aliatul a reuşit să mă bage-n foc şi m-am ars rău, a adăugat don Juan.

— Ce s-a întâmplat cu aliatul? m-am interesat.

— Binefăcătorul meu nu mi-a spus niciodată ce s-a întâmplat cu el, mi-a răspuns. Dar cred că aleargă şi acum aiurea, fără ţintă, încercând să găsească drumul înapoi.

— Ce s-a întâmplat cu promisiunea ta făcută lui Dumnezeu?

— Binefăcătorul meu mi-a spus să nu mă îngrijorez. Fusese o promisiune bună, dar nu ştiam atunci că nu are cine să audă asemenea promisiuni, pentru că nu există Dumnezeu. Nu sunt decât emanaţiile Vulturului şi lor nu li se pot face promisiuni.

— Ce s-ar fi întâmplat dacă te-ar fi prins aliatul? am întrebat.

— Poate că aş fi murit de frică. Dacă aş fi ştiut ce însemna să fiu prins, l-aş fi lăsat s-o facă. La vremea aceea, eram un om nechibzuit. Când te prinde un aliat, fie faci atac de cord şi mori de frică, fie te lupţi cu el. Pe urmă, după ce se zbate feroce, energia aliatului scade. Aliatul nu ne poate face nimic şi nici invers. Suntem separaţi de un abis.

Străvechii vizionari credeau că, în momentul în care energiile aliatului scad, acesta îşi predă toate puterile omului. Aiurea! Vechii vizionari aveau aliaţi care veneau din urechile lor şi puterea acestora nu însemna nimic pentru ei.

Don Juan mi-a explicat că noii vizionari fuseseră cei care a trebuit să lămurească această confuzie. Descoperiseră că singurul lucru care contează este impecabilul, adică energia eliberată. Au existat, într-adevăr, unii vizionari străvechi care au fost salvaţi de aliaţii lor, dar acest fapt nu avusese nimic de-a face cu puterea aliaţilor de a-i apăra de ceva; mai degrabă caracterul impecabil al oamenilor le permisese să folosească energia celorlalte forme de viaţă.

Noii vizionari au descoperit, de asemenea, cel mai important lucru despre aliaţi: ce anume îi face nefolositori sau folositori pentru om. Aliaţii nefolositori, care există în număr mare, sunt aceia care au emanaţii interioare incomparabile cu emanaţiile noastre. Sunt atât de diferiţi de noi, încât nu ne putem folosi de ei. Alţi aliaţi, în număr foarte mic, se aseamănă cu noi, adică posedă emanaţii ocazionale care se potrivesc cu ale noastre.

— Cum este utilizat acest tip de aliat de către om? am întrebat.

— Ar trebui să folosim alt cuvânt, nu „a utiliza”, a răspuns el. Aş spune că ceea ce are loc între vizionarii şi aliaţii de acest tip este un schimb mutual de energie.

— Cum are loc acest schimb?

— Prin emanaţiile lor asemănătoare, mi-a răspuns el. Acele emanaţii aparţin, fireşte, conştiinţei stângi a omului; partea pe care omul obişnuit nu o foloseşte niciodată. Din acest motiv, aliaţii sunt total separaţi de lumea conştiinţei drepte, de partea raţională.

A afirmat că emanaţiile asemănătoare furnizează amândouă o bază comună. Apoi, prin intermediul acestei familiarităţi, se stabileşte o legătură mai profundă, care permite ambelor forme de viaţă să profite. Vizionarii caută calitatea eterică a aliaţilor, sunt foarte eficienţi ca cercetaşi şi paznici. Aliaţii, la rândul lor, caută câmpul energetic mai puternic al omului, prin intermediul căruia se pot materializa.

M-a asigurat că vizionarii experimentaţi se folosesc de aceste emanaţii comune, până le aduc în prin plan; în acel moment are loc

schimbul. Străvechii vizionari nu au înţeles acest proces şi au creat tehnici complexe de a privi în adâncurile pe care le *văzusem* în oglinda.

— Vechii vizionari aveau un instrument foarte complicat, care-i ajuta să coboare, a continuat el. Era o frânghie răsucită în mod deosebit, pe care şi-o legau în jurul taliei. Avea un capăt moale, înmuiat în răşină, care se potrivea în buric, ca un dop. Vizionarii aveau unul sau mai mulţi asistenţi, care-i ţineau de frânghie, în timp ce se pierdeau în contemplarea adâncurilor. Să priveşti direct reflecţia unui lac adânc şi limpede este, evident, mult mai copleşitor şi periculos decât ce am făcut noi cu oglinda.

— Dar oare chiar coborau cu trupul? am întrebat.

— Vei rămâne surprins să vezi de ce sunt capabili oamenii, mai ales dacă-şi stăpânesc conştiinţa, mi-a răspuns el. Vechii vizionari erau aberanţi. În drumurile lor spre adâncuri, au descoperit minuni. Era o rutină pentru ei să găsească aliaţi.

Bineînţeles, ţi-ai dat seama până acum că „adâncurile” sunt o figură de stil. Nu există adâncuri, doar manevrarea conştiinţei. Totuşi, vechii vizionari nu şi-au dat seama de acest lucru.

I-am explicat lui don Juan că, din ce-mi spusese despre experienţa sa cu aliatul, plus propria mea impresie subiectivă, când am simţit forţa aliatului în apă, am ajuns la concluzia că aliaţii sunt foarte agresivi.

— Nu chiar, a spus el. Nu pentru că nu ar avea destulă energie să fie agresivi, ci mai degrabă au o altfel de energie. Seamănă mai mult cu un curent electric. În timp ce fiinţele organice seamănă mai mult cu valurile de căldură.

— Atunci de ce te-a urmărit atâta timp?

— Nu este niciun mister, mi-a răspuns. Frica animalică este cea care-i atrage cel mai mult; eliberează acel gen de energie care li se potriveşte. Emanaţiile din interiorul lor sunt aţâţate de frica animalică. Deoarece frica mea era iraţională, aliatul s-a simţit atras sau, mai degrabă, frica mea a agăţat aliatul şi nu i-a mai dat drumul.

A spus că vechii vizionari sunt cei care au descoperit că aliaţilor le place frica animalică mai mult decât orice. Ba chiar au ajuns până acolo încât au oferit-o special aliaţilor lor, speriind oamenii de moarte. Vechii vizionari erau convinşi că aliaţii aveau sentimente umane, dar noii vizionari *vedeau* altfel lucrurile. *Vedeau* că aliaţii sunt atraşi de energia eliberată de emoţiile lor, iubirea este la fel de eficientă ca ura sau tristeţea.

Don Juan a adăugat că, dacă ar fi nutrit iubire faţă de acel aliat, aliatul ar fi venit, oricum, după el, deşi urmărirea s-ar fi desfăşurat într-o altă atmosfera. L-am întrebat dacă aliatul nu l-ar mai fi urmărit,

dacă şi-ar fi stăpânit teama. A răspuns că stăpânirea fricii erau un truc al vechilor vizionari. Au învăţat s-o controleze până într-atât, încât puteau s-o elimine. Îşi atrăgeau aliaţii cu propria lor teamă şi, înlăturând-o treptat, ca mâncarea, îşi ţineau aliaţii sub control.

— Acei vizionari străvechi erau oameni înspăimântători, a continuat don Juan. Nu aş folosi timpul trecut – sunt înspăimântători chiar şi azi. Scopul lor este să domine, să stăpânească totul.

— Chiar şi azi, don Juan? l-am întrebat eu, încercând să-l fac să-mi explice mai departe.

A schimbat subiectul, spunând că ratase ocazia de a se speria peste măsură. A spus că, în mod sigur, felul în care acoperisem rama oglinzii cu smoală împiedicase scurgerea apei în spatele sticlei. Considera că fusese factorul decisiv care împiedicase aliatul să zdrobească oglinda.

— Păcat, a spus el. Poate că ai fi ajuns să-l placi pe aliat. Apropo, nu era acelaşi cu cel care a venit cu o zi înainte. Cel de-al doilea îţi semăna perfect.

— Nu ai şi tu aliaţi, don Juan?

— După cum ştii, am aliaţii binefăcătorului meu, mi-a răspuns el. Nu pot spune că nutresc aceleaşi sentimente pentru ei ca binefăcătorul meu. Era un om senin, dar pasional, care a renunţat cu dărnicie la tot ce poseda, inclusiv la energia sa. Îşi iubea aliaţii. Pentru el nu era nicio problemă să lase aliaţii să-i folosească energia şi să se materializeze. Era mai ales unul care putea chiar să ia o formă umană grotescă.

Don Juan a continuat, spunând că, deoarece nu era părtinitor faţă de aliaţi, nu-mi permisese să-i cunosc cu adevărat, cum făcuse binefăcătorul lui cu el, în timp ce se afla în convalescenţă, după rana de la piept. Totul a început de la gândul că binefăcătorul lui era un om ciudat. După ce de-abia scăpase din ghearele unui tiran josnic, don Juan bănuia ca iar căzuse într-o cursă. Intenţiona să aştepte câteva zile, să-şi recapete puterea şi apoi să fugă, când bătrânul nu era acasă. Dar bătrânul îi citise, probabil, gândurile, pentru că, într-o zi, pe un ton confidenţial, i-a şoptit lui don Juan că ar trebui să se înzdrăvenească mai repede, ca să scape amândoi de temnicerul şi torţionarul lor. Apoi, tremurând de frică şi neputinţă, bătrânul a deschis uşa şi a apărut în cameră un om monstruos, cu faţă de peşte, ca şi când ar fi tras cu urechea până atunci. Avea o culoare gri-verzuie, un singur ochi uriaş, care nu clipea şi era mare cât uşa. Don Juan mi-a declarat că a fost atât de surprins şi îngrozit, încât a leşinat şi i-a trebuit ani de zile să-şi revină.

— Aliaţii tăi îţi sunt folositori, don Juan? am întrebat.

— Este foarte greu de spus, a răspuns el. Îmi iubesc aliaţii pe care mi i-a dat binefăcătorul meu. Sunt capabili să ofere o neţărmurită

afecţiune. Dar, pentru mine, sunt de neînţeles. Mi-au fost daţi drept însoţitori, în caz că o să rămân vreodată singur în acea imensitate care consta din emanaţiile Vulturilor.

7. Punctul de asamblare

Don Juan şi-a întrerupt explicarea măiestriei conştiinţei timp de câteva luni, după confruntarea mea cu aliaţii. Într-o zi, a început din nou. Această revenire a fost declanşata de un eveniment ciudat.

Don Juan era în nordul Mexicului. Era târziu, după-amiaza. Îndată ce am ajuns în casa lui de acolo, m-a transpus în starea conştiinţei elevate. Mi-am amintit imediat că don Juan se întorcea întotdeauna la Sonora, considerată un mijloc de reînnoire. Îmi explicase că un nagual, în calitate de conducător cu responsabilităţi uriaşe, trebuie să aibă un punct fizic de referinţă, un loc în care să se producă o confluenţă de energii. Deşertul Sonora era pentru el un asemenea loc.

Când am intrat în starea de conştiinţa elevată, am observat că mai era cineva care se ascundea în semiîntuneric, în casa. L-am întrebat pe don Juan dacă Genaro era cu el. Mi-a răspuns că era singur, că-l remarcasem pe unul dintre aliaţi, cel care păzea casa.

Don Juan a făcut atunci un gest ciudat. S-a strâmbat, ca şi când ar fi fost surprins sau îngrozit. Deodată, a apărut forma înspăimântătoare la uşa camerei unde stăteam. Prezenţa străinului m-a speriat atât de tare, încât m-a apucat ameţeala. Înainte să-mi revin din spaimă, omul s-a năpustit asupra mea cu o ferocitate cumplită. Când m-a apucat de braţe, am tresărit de parcă m-ar fi curentat.

Am rămas mut de groază. Don Juan îmi zâmbea. Am mormăit, am gemut, încercând să deschid gura, ca să strig după ajutor, şi am simţit din nou o tresărire şi mai mare.

Omul m-a strâns mai tare şi a încercat să mă trântească jos. Don Juan m-a îndemnat foarte liniştit să-mi revin, să nu lupt împotriva spaimei, ci să mă las în voia ei.

— Teme-te, fără să fii îngrozit, a spus el.

Don Juan a venit alături de mine şi, fără să intervină în luptă, mi-a şoptit la ureche că ar trebui să mă concentrez asupra punctului mijlociu al corpului meu.

Pe parcursul anilor, insistase să-mi măsor cu exactitate corpul şi să găsesc cu exactitate punctul de mijloc, atât în lungime, cât şi în lăţime. Spusese întotdeauna că un asemenea punct este adevăratul centru al energiei pentru noi toţi.

De îndată ce mi-am concentrat atenţia asupra punctului de mijloc, omul mi-a dat drumul. În momentul acela, mi-am dat seama că ceea ce luasem drept fiinţă umană era o aparenţă. În clipa în care şi-a pierdut

forma umană pentru mine, aliatul a devenit un strop amorf de lumină opacă. A plecat de lângă mine. M-am luat după el, împins de o forţă uriaşă, care m-a făcut să urmăresc lumina opacă.

Don Juan m-a oprit. M-a condus cu blândeţe pe veranda casei şi m-a făcut să mă aşez pe o ladă solidă, pe care o folosea drept bancă.

Eram profund tulburat de experienţă, dar şi mai tulburat de faptul că frica mea paralizantă dispăruse atât de repede şi complet.

Am discutat despre brusca mea schimbare. Don Juan a afirmat că nu era nimic ciudat în legătură cu această schimbare şi că teama nu există atâta timp cât lumina conştiinţei a trecut dincolo de un anumit prag, în coconul omului.

Pe urmă, a început să-mi explice. A conturat pe scurt adevărurile referitoare la conştiinţă, despre care discutase: faptul că nu există o lume obiectivă, doar un univers de câmpuri energetice pe care vizionarii le numesc emanaţiile Vulturului. Că fiinţele umane sunt alcătuite din emanaţiile Vulturului şi sunt în esenţă bule de energie luminoasă; fiecare dintre noi este învăluit într-un cocon care cuprinde o mică porţiune din aceste emanaţii. Această conştiinţă este realizată de presiunea constantă pe care emanaţiile din afara coconului, numite emanaţii libere, o exercită asupra celor din interiorul coconului. Această conştiinţă dă naştere percepţiei, care se produce când emanaţiile din interiorul coconului se aliniază cu emanaţiile corespunzătoare din exteriorul lor.

— Următorul adevăr este acela că percepţia are loc, a continuat el, pentru că în fiecare din noi există un agent numit punct de asamblare, care selectează emanaţiile interne şi externe, în vederea alinierii. Alinierea pe care o percepem drept lume este produsul punctului specific în care punctul nostru de asamblare este localizat pe coconul nostru.

A repetat acest lucru de câteva ori, pentru a-mi lăsa timp să înţeleg. Apoi a spus că, pentru a corobora adevărurile despre conştiinţă, am nevoie de energie.

— Ţi-am spus, a continuat el, că legătura cu micii tirani ajută vizionarii să realizeze o manevră sofisticată: acea manevră constă în mutarea punctelor lor de asamblare.

A spus că, pentru ca eu să percep un aliat, mi-am mutat punctul de asamblare departe de poziţia sa obişnuita. Cu alte cuvinte, lumina conştiinţei mele se mutase dincolo de un anumit prag, anihilându-mi frica. Toate acestea s-au întâmplat pentru că aveam un surplus de energie.

Mai târziu, în noaptea aceea, după ce ne-am întors dintr-o excursie pe munţii din jur, care făcuse parte din învăţăturile sale pentru partea dreaptă, don Juan m-a pus din nou să mă transpun într-o stare de conştiinţă elevată, apoi şi-a continuat explicaţia. Mi-a spus

că, pentru a discuta despre natura punctului de asamblare, trebuia să înceapă cu o discuţie despre prima atenţie.

A spus că noii vizionari cercetau căile neobservate în care funcţionează prima atenţie şi, pe măsură ce încercau să le explice altora, au creat o ierarhie pentru adevăruri despre conştiinţă. M-a asigurat că nu orice vizionar este dispus să dea explicaţii. De exemplu, binefăcătorului său, nagualul Julian, puţin îi păsa de explicaţii. Dar binefăcătorul nagualului Julian, nagualul Elias, pe care don Juan avusese norocul să-l cunoască, era interesat de ele. Din explicaţiile îndelungi şi detaliate ale nagualului Elias, din cele laconice ale nagualului Julian şi din propriile sale lucruri *văzute*, don Juan a ajuns să înţeleagă şi să coroboreze acele adevăruri.

Don Juan a spus că prima noastră atenţie trebuie să scoată în evidenţă anumite emanaţii selectate din banda îngusta de emanaţii în care este localizata conştiinţa umană, pentru a aduce în prim plan lumea pe care o percepem. Emanaţiile înlăturate se află încă la îndemâna noastră, dar rămân inactive, necunoscute nouă pe durata vieţii noastre.

Noii vizionari numesc emanaţiile scoase în evidenţă partea dreapta, conştiinţa normală, lumea aceasta, cunoscutul, prima atenţie. Omul le numeşte realitate, raţionalitate, bun-simţ.

Emanaţiile scoase în evidenţă alcătuiesc o mare parte din conştiinţa omului, dar o foarte mică porţiune din spectrul total de emanaţii sunt prezente în interiorul coconului unui om. Emanaţiile neluate în seama din banda unui om sunt considerate un fel de preambul la necunoscut, necunoscutul în sine constând din totalul emanaţiilor care nu fac parte din banda umană şi nu sunt scoase niciodată în evidenţă. Vizionarii le numesc conştiinţa stângă, nagualul, cealaltă lume, necunoscutul, cea de-a doua atenţie.

— Acest proces de scoatere în evidenţă a unor anumite emanaţii, a continuat don Juan, a fost descoperit şi practicat de vechii vizionari. Ei şi-au dat seama că un nagual sau o femeie nagual poate împinge această scoatere în evidenţă dincolo de emanaţiile obişnuite şi o poate deplasa către cele învecinate. Această împingere este cunoscută drept lovitura nagualului.

Don Juan a spus că respectiva deplasare a fost utilizată de vechii vizionari în mod practic, pentru a-i ţine legaţi pe ucenicii lor. Prin acea lovitură, şi-au făcut ucenicii să între într-o stare de conştiinţă elevată, impresionanta. În timp ce aceştia erau deosebit de supuşi, vechii vizionari i-au învăţat tehnici aberante, care i-au transformat în oameni siniştri, la fel ca profesorii lor.

Noii vizionari folosesc aceeaşi tehnică, dar, în loc s-o utilizeze în scopuri sordide, o folosesc pentru a-şi dirija ucenicii să înveţe despre posibilităţile omului.

Don Juan a explicat că lovitura nagualului trebuie să fie dată într-un punct anume, în punctul de asamblare, care variază de la om la om. De asemenea, lovitura trebuie să fie dată de un nagual care *vede.* M-a asigurat că este la fel de inutil să ai puterea unui nagual, să nu *vezi* sau *să vezi*, dar să nu ai puterea unui nagual. În ambele cazuri, se obţin drept rezultat simple lovituri. Un vizionar poate lovi în punctul exact la nesfârşit, fără să aibă puterea de a deplasa conştiinţa, iar un nagual care nu *vede* nu va fi capabil să lovească în punctul exact.

A spus, de asemenea, că vechii vizionari au descoperit ca punctul de asamblare nu se afla în corpul fizic, ci în învelişul luminos, în coconul însuşi. Nagualul identifică acel punct prin intensitatea sa luminoasă şi mai mult îl împinge decât îl loveşte. Forţa împingerii creează o adâncitură în cocon şi este resimţita ca o lovitură în partea dreaptă a pieptului, o lovitură care-ţi taie răsuflarea.

— Există tipuri diferite de adâncituri? m-am interesat eu.

— Sunt numai două tipuri, mi-a răspuns el. Unul este o concavitate, celălalt, o crăpătură; fiecare are alt efect. Concavitatea este o caracteristică temporară şi produce o deplasare temporară – dar crăpătura este o caracteristică profunda, permanentă a coconului şi produce o deplasare permanentă.

A explicat că, în mod obişnuit, un cocon luminos întărit de autoreflecţie nu este deloc afectat de lovitura nagualului. Uneori, coconul omului este foarte uşor de îndoit şi cea mai mică forţa creează o adâncitură în formă de cupă, care este o treime din mărimea coconului; sau creează o crăpătură care se poate întinde pe lăţimea învelişului în formă de ou, sau pe lungimea lui, făcând coconul să pară încolăcit în jurul său.

Unele învelişuri luminoase, după ce a apărut adâncitura, revin instantaneu la forma lor iniţială, altele rămân aşa ore sau chiar zile în şir, abia după aceea îşi revin. Cu toate acestea, altele capătă o adâncitură care necesită altă lovitură din partea nagualului, într-o zonă învecinată, pentru a reda coconului luminos forma iniţială. Sunt foarte puţine cele care îşi păstrează permanent adâncitură. Indiferent câte lovituri primesc de la un nagual, nu revin niciodată la forma lor de ou.

Don Juan spunea mai departe ca adâncitura acţionează asupra primei atenţii, deplasând lumina conştiinţei. Adâncitura presează emanaţiile înăuntrul învelişului luminos şi vizionarii văd cum prima atenţie se concentrează în alta parte, sub forţa acelei presiuni. Adâncitura, prin deplasarea emanaţiilor Vulturului în cocon, face ca lumina conştiinţei să cadă asupra altor emanaţii din porţiuni inaccesibile în mod obişnuit primei atenţii.

L-am întrebat dacă lumina conştiinţei este *văzută* numai ia suprafaţa coconului luminos. Nu mi-a răspuns imediat. Mi s-a părut ca

a căzut pe gânduri. Mi-a răspuns după vreo zece minute. A spus că, în mod normal, lumina conştiinţei este *văzută* la suprafaţa coconului tuturor fiinţelor senzitive. După ce omul îşi dezvolta atenţia, lumina conştiinţei dobândeşte profunzime. Cu alte cuvinte, este transmisă de la suprafaţa coconului la un număr de emanaţii din interiorul său.

— Vechii vizionari au ştiut ce au făcut, când s-au ocupat de conştiinţă, a continuat el. Ei şi-au dat seama că, prin crearea unei adâncituri în coconul omului, puteau forţa lumina conştiinţei, deoarece ea luminează deja emanaţiile din interiorul coconului, răspândindu-se la cele învecinate.

— Faci ca totul să pară o treaba fizică, am spus. Cum pot fi transformate adânciturile în ceva care este doar o lumină?

— În mod inexplicabil, lumina este cea care creează o adâncitură în altă lumină, mi-a răspuns el. Greşeala ta este că rămâi în inventarul raţiunii. Raţiunea nu abordează omul ca pe o energie. Raţiunea se ocupă de instrumente care creează energie, dar nu a apărut niciodată, în mod serios, ideea că suntem mai buni decât instrumentele: suntem organisme care creează energie. Suntem o bula de energie. Atunci nu este o exagerare faptul că o bulă de energie va crea o adâncitură în altă bulă de energie.

A spus ca lumina conştiinţei creată de adâncitură ar trebui să fie numită pe drept atenţie elevată temporară, deoarece scoate în evidenţă emanaţiile care sunt atât de apropiate de cele obişnuite, încât schimbarea este minimă. Totuşi, schimbarea generează o mai mare capacitate de înţelegere şi concentrare şi, mai presus de orice, o mai mare capacitate de a uita. Vizionarii ştiau exact cum să folosească această schimbare pe scara calităţii. Ei *au văzul* că numai emanaţiile din jurul celor pe care le folosim zilnic devin brusc luminoase, după lovitura nagualului. Cele mai îndepărtate rămân nemişcate, ceea ce înseamnă că, în timp ce sunt într-o stare de atenţie elevată, fiinţele umane pot lucra ca şi când ar fi într-o lume a vieţii de zi cu zi. Necesitatea unui bărbat nagual şi a unei femei nagual a devenit esenţiala pentru ei, pentru că starea durează doar atâta timp cât rămâne adâncitura, după care experienţele sunt uitate imediat.

— De ce trebuie să uiţi? l-am întrebat.

— Pentru că emanaţiile cu o mai mare claritate încetează să fie scoase în evidenţă de îndată ce luptătorii nu mai sunt în starea de conştiinţă elevată, mi-a răspuns el. Fără acea scoatere în evidenţă, indiferent ce experimentează sau văd, dispare.

Don Juan a spus că una dintre sarcinile concepute de noii vizionari pentru discipolii lor consta în faptul că-i obligă să-şi amintească, adică să scoată din nou în evidenţă, mai târziu, acele emanaţii folosite în timpul stărilor de conştiinţă elevata.

Mi-a reamintit că Genaro mi-a recomandat întotdeauna să învăţ

să scriu cu vârful degetului, nu cu creionul, ca să nu strâng însemnări. Don Juan mi-a explicat că Genaro a vrut, de fapt, să spună că, în timp ce mă aflu într-o stare de conştiinţă elevata, ar trebui să utilizez emanaţii nefolosite pentru stocarea dialogului şi a experienţei şi, într-o zi, să anulez totul, scoţând din nou în evidenţă emanaţiile care au fost folosite.

A continuat să explice că o stare de conştiinţă elevată este *văzută* nu numai ca o lumină care merge mai adânc înăuntrul formei ovoidale a fiinţei umane, ci şi ca o lumină mai intensă la suprafaţa coconului. Totuşi, ea nu este nimic în comparaţie cu lumina produsă de o stare de conştiinţă totala, care este *văzută* ca o izbucnire de incandescenţă în întregul ou luminos. Este o explozie de lumină de o asemenea magnitudine, încât marginile învelişului înaintează şi emanaţiile interioare se extind dincolo de orice limită.

— Acestea sunt cazuri speciale, don Juan?

— Bineînţeles. Ele li se întâmpla numai vizionarilor. Nici un alt om sau fiinţă nu se luminează aşa. Vizionarii care ating în mod deliberat conştiinţa totala merită să fie văzuţi. Acesta este momentul când ard lăuntric. Focul lăuntric îi consumă. În aceasta stare de conştiinţa deplina, ei fuzionează cu emanaţiile libere şi aluneca în eternitate.

După câteva zile de stat la Sonora, l-am dus înapoi pe don Juan în sudul Mexicului, unde locuia cu luptătorii săi.

Următoarea zi a fost caldă şi ceţoasă. Mă simţeam ameţit, tulburat. Pe la jumătatea după-amiezii se lăsase o linişte neplăcută în oraş. Don Juan şi cu mine stăteam pe scaune confortabile, în camera mare. I-am spus că viaţa la ţară, în Mexic, nu este pe gustul meu. Nu-mi plăcea senzaţia că liniştea din acel oraş era forţată. Singurul zgomot pe care-l auzeam erau glasurile copiilor, ţipând în depărtare. Nu am reuşit niciodată să aflu dacă ţipau din joacă sau urlau de durere.

— Când te afli aici, eşti întotdeauna într-o stare de conştiinţa elevată, a spus don Juan. Asta schimba totul. Dar, indiferent ce ar fi, ar trebui să te obişnuieşti să trăieşti într-un oraş ca ăsta. Într-o zi, vei locui într-unul asemănător.

— De ce va trebui să locuiesc într-un oraş ca ăsta, don Juan?

— Ţi-am explicat că noii vizionari vor să fie liberi. Iar libertatea are cele mai devastatoare implicaţii. Printre aceste implicaţii se număra şi aceea că luptătorii trebuie să caute schimbarea cu orice scop. Ai tendinţa să trăieşti aşa ca acum. Îţi stimulezi raţiunea trecând-o prin propriul inventar sau punând-o în opoziţie cu inventarele prietenilor. Aceste manevre îţi lasă foarte puţin timp să-ţi examinezi soarta. Va trebui să renunţi la toate acestea. La fel, dacă nu ai cunoaşte decât liniştea încremenită a acestui oraş, ar trebui să

cauţi, mai devreme sau mai târziu, cealaltă faţă a monedei.

— Tu asta faci aici, don Juan?

— Cazul nostru este puţin diferit, pentru că noi suntem la capătul drumului. Nu mai căutam nimic. Ceea ce facem aici, nu poate fi înţeles decât de un luptător. Ne petrecem zilele fără să facem nimic. Aşteptăm. Voi repeta neobosit acest lucru: ştim că aşteptăm şi ştim ce aşteptăm. Aşteptăm libertatea!

Şi acum, că ştii asta, a adăugat el, zâmbind, să revenim la discuţia noastră despre conştiinţă.

De obicei, când eram în camera aceea, nu eram întrerupţi niciodată de nimeni şi don Juan hotăra întotdeauna lungimea discuţiilor noastre. De data aceasta, a răsunat o bătaie politicoasă la uşă şi a apărut Genaro, care s-a aşezat lângă noi. Nu-l văzusem din ziua în care fugisem din casa lui în mare grabă. L-am îmbrăţişat.

— Genaro are ceva să-ţi spună, a zis don Juan. Ţi-am explicat că este stăpânul conştiinţei. Acum o să-ţi explic ce înseamnă. El poate să determine punctul de asamblare să se adâncească în ou, după ce punctul a fost deplasat din poziţia sa de lovitura nagualului.

Mi-a explicat că Genaro mi-a împins punctul de asamblare de nenumărate ori, după ce am atins conştiinţa elevată. În ziua în care ne-am dus la stânca uriaşă să discutăm, Genaro a făcut ca punctul meu de asamblare să se deplaseze serios în partea stângă – de fapt, atât de serios, încât a fost puţin periculos.

Don Juan s-a oprit din vorba şi a părut gata să-i cedeze cuvântul lui Genaro. A dat din cap, ca şi când ar fi vrut să-i facă semn lui Genaro să spună ceva. Acesta s-a ridicat şi a venit lângă mine.

— Flacăra este foarte importanta, mi-a zis el, blând. Îţi aminteşti ziua în care te-am pus să te uiţi la reflecţia luminii pe o bucată de cuarţ, când stăteam pe stânca aceea mare?

Mi-am amintit, când l-am auzit pomenind de ea.

În ziua aceea, după ce don Juan a tăcut, Genaro a arătat refracţia luminii în timp ce aceasta trecea printr-o bucată de cuarţ lustruit, pe care o scosese din buzunar şi o pusese pe stânca turtită. Strălucirea cuarţului mi-a atras imediat atenţia. Pe urmă, m-am trezit întins pe stânca, în timp ce don Juan stătea lângă mine şi mă privea îngrijorat.

Mă pregăteam să-i spun lui Genaro ce-mi amintisem, când a începui deodată să vorbească. Mi-a şoptit la ureche şi a făcut semn spre una din cele două lămpi cu petrol din cameră.

— Uită-te la flacără, mi-a spus el. Nu are niciun pic de căldura. Flacăra pura te poate duce în adâncurile necunoscutului.

În timp ce vorbea, am început să simt o presiune ciudată; era o greutate fizică. Îmi ţiuiau urechile; punctul acela mă orbea, încât de-abia mai distingeam mobila. Parcă-mi pierdusem vederea. Deşi aveam

ochii deschişi, nu vedeam intensitatea luminii lămpii cu petrol. Totul în jurul meu era întunecat. Sclipiri fosforescente luminau bezna. Apoi, la fel de repede cum dispăruse, mi-a revenit vederea.

Nu-mi dădeam seama unde eram. Mi se părea că plutesc într-un balon. Eram singur. Mi-era frică şi raţiunea se grăbise să construiască o explicaţie care mi se părea logică în momentul acela: Genaro mă hipnotizase, folosindu-se de flacăra lămpii cu petrol. Mă simţeam aproape satisfăcut. Pluteam în linişte, încercând să nu mă îngrijorez. Credeam că un mod de a evita îngrijorarea era să mă concentrez asupra etapelor prin care va trebui să trec la trezire.

Primul lucru pe care l-am observat a fost că nu eram eu însumi. Nu puteam să mă uit la nimic, pentru că nu aveam cu ce. Când am încercat să-mi examinez corpul, mi-am dat seama ca de-abia eram conştient, şi totuşi era ca şi când aş fi privit în spaţiul infinit. Erau nori ameninţători de lumină strălucitoare şi mase de întuneric, totul fiind în mişcare. *Am văzut* clar o undă sclipitoare care venea spre mine, ca un enorm val molcom de ocean. Am ştiut atunci că eram ca o baliză plutind în spaţiu şi că valul o să mă ia şi o să mă ducă mai departe. Am acceptat acest fapt ca pe ceva inevitabil. Dar exact înainte să mă lovească, s-a întâmplat ceva complet neaşteptat: o rafală de vânt m-a zburat din calea valului.

Forţa vântului m-a dus cu o viteză uluitoare. Am trecut printr-un tunel imens de lumini intens colorate. Mi s-a tulburat complet vederea şi apoi am simţit că mă trezeam, că visasem. Fusese un vis hipnotic, indus de Genaro. În următoarea clipă, eram în cameră, cu don Juan şi Genaro.

A doua zi am dormit aproape tot timpul. Târziu, după-amiază, don Juan şi cu mine am reluat discuţiile. Genaro fusese mai devreme, dar refuzase să spună ceva despre experienţa mea.

— Genaro ţi-a împins din nou punctul de asamblare noaptea trecută, a spus don Juan. Dar poate că a făcut-o cu prea multă forţa.

I-am povestit nerăbdător lui don Juan ce văzusem, la care el a zâmbit, vădit plictisit.

— Punctul tău de asamblare s-a deplasat din poziţia normală, a spus el. Şi acest fapt te-a făcut să percepi emanaţiile care nu se percep în mod obişnuit. Pare o nimica toată, nu? Cu toate acestea, este o realizare supremă, pe care noii vizionari se străduiesc s-o elucideze.

Mi-a explicat că fiinţele umane aleg în repetate rânduri aceleaşi emanaţii pentru percepţie, din două motive. Primul şi cel mai important este acela că am fost învăţaţi că acele emanaţii sunt perceptibile, iar al doilea că punctele noastre de asamblare selectează şi prepara acele emanaţii pentru a fi folosite.

— Fiecare fiinţă umană are un punct de asamblare, a continuat el,

care selectează emanaţii, pentru a le scoate în evidenţa. Vizionarii pot *vedea* dacă fiinţele receptive la senzaţii împărtăşesc aceeaşi viziune asupra lumii, *văzând* dacă emanaţiile selectate de punctele lor de asamblare sunt aceleaşi.

A afirmat că una dintre cele mai importante realizări pentru noii vizionari a fost să descopere că locul în care se găseşte punctul pe coconul tuturor fiinţelor vii nu este o caracteristică permanentă, ci se fixează acolo din obişnuinţă. Aşa se explică accentul deosebit pus de noii vizionari pe noi acţiuni, noi practici. Doresc cu disperare să ajungă la noi utilizări, la noi obiceiuri.

— Lovitura nagualului are mare importanţă, a continuat el, pentru că ea face punctul să se mişte. Îi modifica locul. Uneori, ea creează chiar o crăpătură permanentă. Punctul de asamblare este dislocat complet, şi conştiinţa se schimba radical. Dar o problema de şi mai mare importanţa este înţelegerea corespunzătoare a adevărurilor despre conştiinţa, pentru a ne da seama că punctul poate fi deplasat din interior. Din păcate însă, fiinţele umane pierd întotdeauna pentru că n-o fac. Pur şi simplu, nu-şi cunosc posibilităţile.

— Cum se poate realiza acea schimbare din interior? m-am interesat.

— Noii vizionari spun că acea realizare este chiar tehnica, a spus el. Afirmă că, mai întâi, trebuie să-ţi dai seama că lumea pe care o percepem este rezultatul faptului că punctele noastre de asamblare se află într-un anumit loc pe cocon. De îndată ce se înţelege acest lucru, punctul de asamblare se poate deplasa aproape după cum dorim, ca urmare a noilor obiceiuri.

Nu prea am priceput ce înţelegea prin obiceiuri şi l-am rugat să mă lămurească.

— Punctul de asamblare al omului apare în jurul unei zone definite a coconului, pentru că îl comandă Vulturul, a spus el. Dar locul exact este determinat, de obicei, de acte repetate. Mai întâi, învăţăm că se poate afla acolo şi apoi îl comandam chiar noi să fie acolo. Comanda noastră devine comanda Vulturului şi acel punct este fixat în locul respectiv. Gândeşte-te cu multa grijă la următorul lucru: comanda noastră devine comanda Vulturului. Vechii vizionari au plătit scump pentru această descoperire. Vom reveni mai târziu asupra acestui aspect.

Mi-a spus din nou că vechii vizionari se concentraseră exclusiv să creeze mii de tehnici complexe de vrăjitorie. Dar nu şi-au dat seama niciodată că dispozitivele lor sofisticate, oricât ar fi fost de bizare, nu erau altceva decât nişte mijloace menite să distrugă fixarea punctelor lor de asamblare şi să le facă să se deplaseze.

L-am rugat să-mi explice ce spusese.

— Ţi-am explicat că vrăjitoria este ca şi când ai intra pe o strajă înfundată, mi-a răspuns el. Vreau să spun că practicile vrăjitoreşti nu au nicio valoare intrinsecă. Valoarea lor este indirectă, pentru că adevărata lor funcţie este aceea de a face punctul de asamblare să se deplaseze, determinând atenţia primă să-şi anuleze controlul asupra acelui punct.

Noii vizionari şi-au dat seama de adevăratul rol jucat de acele practici vrăjitoreşti şi au hotărât să treacă direct la deplasarea punctelor lor de asamblare, evitând ritualuri şi incantaţii fără rost. Ritualurile şi incantaţiile sunt necesare totuşi la un moment dat în viaţa fiecărui luptător. Te-am iniţiat personal în toate genurile de proceduri vrăjitoreşti, dar numai ca să-ţi distrag prima atenţie de la forţa de cufundare în gânduri, care îţi ţine punctul de asamblare fixat rigid.

A adăugat că împletirea obsesivă a primei atenţii cu cufundarea în gânduri sau raţiunea este o puternică forţa liant şi că acele ritualuri, datorită faptului că au un caracter repetitiv, forţează prima atenţie să elibereze energie din contemplarea inventarului. Ca urmare, punctul de asamblare îşi pierde rigiditatea.

— Ce se întâmplă cu cei ale căror puncte de asamblare îşi pierd rigiditatea? m-am interesat eu.

— Dacă nu sunt luptători, a spus el, zâmbind, cred că şi-au pierdut minţile. Aşa cum ai crezut şi tu, odată, că înnebuneşti. Dacă sunt luptători, ştiu că au înnebunit, dar aşteaptă răbdători. Vezi, să fii sănătos fizic şi psihic înseamnă să ai un punct de asamblare nemişcat. Când se deplasează, înseamnă practic că nu mai eşti în minţile tale.

A spus că luptătorii ale căror puncte de asamblare s-au deplasat au două opţiuni. Una este aceea să admită că sunt bolnavi şi să se poarte anormal, reacţionând emoţional la lumile ciudate la care sunt obligaţi să fie martori de către forţa de deplasare; iar alta este să rămână impasibili, neafectaţi, ştiind că punctul de asamblare revine întotdeauna la poziţia sa iniţială.

— Şi dacă punctul de asamblare nu revine la poziţia sa iniţială? am întrebat.

— Atunci, acei oameni sunt pierduţi, a spus el. Fie sunt nebuni incurabili, pentru că punctele lor de asamblare nu vor mai putea niciodată să asambleze lumea aşa cum o ştim, fie sunt vizionari unici, care şi-au început mişcarea către necunoscut.

— Ce determină dacă sunt una sau alta?

— Energia! Impecabilitatea! Luptătorii impecabili nu-şi pierd firea. Rămân neatinşi. Ţi-am spus de multe ori că luptătorii impecabili pot *vedea* lumi înspăimântătoare fără să fie afectaţi. În clipa imediat următoare ei sunt capabili să spună o glumă, să râdă cu prietenii lor, cu străinii.

I-am explicat atunci ceea ce îi spusesem de multe ori, anume că ceea ce mă făcea să cred că sunt bolnav erau nişte experienţe senzoriale dezbinătoare, pe care le avusesem ca urmare a ingerării unor plante halucinogene. Am trecut prin stări de tulburări spaţiale şi temporale, cu neplăcute pierderi de concentrare, viziuni şi halucinaţii de locuri şi oameni la care mă zgâiam de parcă ar fi existat cu adevărat. Nu puteam să nu mă gândesc că-mi pierd minţile.

— Conform canoanelor obişnuite, îţi pierdeai, într-adevăr, minţile, a spus el. Dar, din punctul de vedere al vizionarilor, nu era o mare pierdere. Pentru un vizionar, mintea nu este altceva decât autoreflecţia inventarului unui om. Dacă pierzi acea autoreflecţie, dar nu şi baza, trăieşti, practic, o viaţă infinit mai puternică decât dacă ai fi păstrat-o.

Mi-a spus că partea mea negativa era reacţia emoţională, care mă împiedica să-mi dau seama că ciudăţenia experienţelor mele senzoriale era determinată de profunzimea la care se deplasase punctul meu de asamblare în banda emanaţiilor umane.

I-am spus că nu înţelegeam ce-mi explica, pentru că acea configuraţie pe care o numise banda emanaţiilor umane era ceva de neînţeles pentru mine. Mi-o imaginasem ca pe un fel de fundă pe suprafaţa unei mingii.

Mi-a răspuns că mă induce în eroare faptul că o numise banda. De aceea va folosi o analogie pentru a ilustra la ce se referă. Mi-a explicat că forma luminoasa a omului este ca un burduf de brânză în care se injectează brânză mai închisă la culoare. S-a uitat la mine şi a pufnit în râs. Ştia că nu-mi place brânza.

A făcut o schema pe o tăbliţă. A desenat o formă ovoidală şi a împărţit-o în patru secţiuni longitudinale, spunând că va şterge imediat liniile de diviziune, pentru ca le desenase numai ca să am idee unde se afla banda pe coconul omului. Apoi a desenat o bandă mai groasă la linia de demarcaţie dintre prima şi a doua secţiune şi a şters liniile de diviziune. Mi-a explicat că banda era ca o brânză Cheddar, introdusă într-un un burduf de brânză.

— Dacă burduful ar fi transparent, a continuat el, ai avea o copie perfecta a coconului unui om. Brânza Cheddar se răspândeşte peste tot în burduf, dintr-o parte într-alta.

Punctul de asamblare al omului se afla sus, la trei pătrimi distanţă spre partea superioara a oului, pe suprafaţa coconului. Când un nagual apasă asupra acelui punct de luminozitate intensă, punctul se deplasează în brânza Cheddar. Conştiinţa elevată vine când lumina intensă a punctului de asamblare luminează emanaţiile latente din interiorul brânzei Cheddar. Când *vezi* lumina punctului de asamblare mişcându-se în acel disc, ai senzaţia că se deplasează spre partea stânga a suprafeţei coconului.

A repetat această analogie de trei sau patru ori, dar tot n-am înţeles, şi a trebuit să-şi continue explicaţiile. A spus ca transparenţa oului luminos dă impresia unei mişcări spre stânga când, de fapt, fiecare mişcare a punctului de asamblare este în adâncime, în centrul punctului luminos, de-a lungul grosimii benzii omului.

Am remarcat că, din ceea ce spunea, ar rezulta că vizionarii ar putea *să vadă* punctul de asamblare mişcându-se, dacă şi-ar folosi ochii.

— Omul nu este o necunoscută, a spus el. Luminozitatea omului poate fi *văzută* aproape, ca şi când te-ai uita cu ochiul liber.

Mi-a explicat apoi că vechii vizionari *văzuseră* mişcarea punctului de asamblare, dar nu le trecuse niciodată prin minte că era o mişcare de profunzime; în schimb, şi-au urmat *vederea* şi au încetăţenit expresia „deplasare la stânga”, pe care noii vizionari au reţinut-o, deşi ştiau că este o greşeală s-o numeşti aşa.

A spus, de asemenea, că, pe parcursul activităţii mele cu el, făcuse punctul meu de asamblare să se deplaseze de nenumărate ori, aşa cum se întâmplase chiar în clipa de faţa. Deoarece deplasarea punctului de asamblare era întotdeauna în profunzime, nu mi-am pierdut niciodată sensul identităţii, în ciuda faptului că am folosit mereu emanaţii pe care nu le mai folosisem niciodată.

— Când nagualul împinge punctul acela, a continuat el, punctul se termină în orice loc de-a lungul benzii omului, dar nu contează unde, pentru că, indiferent unde s-ar termina, este întotdeauna teren virgin.

Marea încercare inventată de noii vizionari pentru ucenicii lor luptători este aceea a călătoriei înapoi, pe care o fac punctele lor de asamblare sub influenţa nagualului. Aceasta retragere, când este completă, se numeşte recâştigarea totalităţii Eului.

A continuat spunând că motivul de discordie al noilor vizionari era acela că, pe parcursul evoluţiei noastre, de îndată ce lumina conştiinţei se concentrează asupra benzii de emanaţii a omului şi selectează o parte din ele, pentru a le scoate în evidentă, ea intră într-un cerc vicios. Cu cât scoate mai mult în evidenţă anumite emanaţii, cu atât mai stabil este punctul de asamblare. Se poate spune deci că acea comandă a noastră devine comanda Vulturului. Este de la sine înţeles că, atunci când conştiinţa noastră evoluează în atenţie primă, comanda este atât de puternică, încât este un adevărat triumf să spargi cercul şi să deplasezi punctul de asamblare.

Don Juan a spus că punctul de asamblare este, de asemenea, răspunzător de faptul că face atenţia primă să perceapă în termeni de ciorchini. Un exemplu de ciorchine de emanaţii scoase în evidenţă este corpul omenesc, perceput ca atare. Cealaltă parte a fiinţei noastre totale, coconul nostru luminos, nu este scos niciodată în

evidenţă şi este sortit uitării; pentru ca efectul punctului de asamblare nu este numai acela că ne face să percepem ciorchinii de emanaţii, ci şi faptul că ne face să nu luăm în seamă emanaţiile.

Când am insistat să-mi dea o explicaţie a ciorchinilor, mi-a spus că punctul de asamblare radiază o lumină care grupează mănunchiuri de emanaţii încastrate. Aceste mănunchiuri se aliniază apoi cu emanaţiile libere. Ciorchinii se formează chiar şi când vizionarii au de-a face cu emanaţii care nu se folosesc niciodată. Ori de câte ori sunt scoase în evidenţă, le percepem la fel cum percepem ciorchinii primei atenţii.

— Unul dintre cele mai importante momente pentru noii vizionari, a continuat el, a fost când au descoperit că necunoscutul consta doar din emanaţiile înlăturate de prima atenţie. Este o problema uriaşă, dar în care se pot produce ciorchini. Necunoscutul, pe de altă parte, este o eternitate în care punctul nostru de asamblare nu poate grupa nimic în ciorchini.

Mi-a explicat că punctul de asamblare este ca un magnet luminos care atrage emanaţiile şi le grupează oriunde se deplasează în limitele benzii de emanaţii ale unui om. Această descoperire a reprezentat gloria noilor vizionari, pentru că punea necunoscutul într-o nouă lumină. Noii vizionari au observat că unele viziuni obsesive ale vizionarilor, cele care erau aproape imposibil de conceput, au coincis cu o mutare a punctului de asamblare în zona benzii umane, care este diametral opusă localizării sale obişnuite.

— Acelea erau viziuni ale părţii întunecate a omului, a spus el.

— De ce o numeşti partea întunecată a omului? l-am întrebat.

— Pentru că este sumbră şi rău prevestitoare. Nu este numai necunoscutul, ci intervine şi problema cui-îi pasă-să-l-cunoască.

— Cum rămâne cu emanaţiile care sunt în interiorul coconului, dar în afara limitelor benzii umane? Pot fi percepute?

— Da, dar în moduri de nedescris, a spus el. Nu sunt necunoscutul uman, ca în cazul emanaţiilor nefolosite din banda umană, ci necunoscutul aproape incomensurabil, în care caracteristicile umane nu apar absolut deloc. Este cu adevărat o zonă atât de vastă, încât le-ar veni greu s-o descrie chiar şi celor mai buni vizionari.

Am insistat din nou, susţinând că misterul se află, evident în noi.

— Misterul este în afara noastră, a spus el. Înăuntrul nostru sunt doar emanaţiile care încearcă să spargă coconul. Iar acest fapt ne abate într-un fel sau altul din calea noastră, indiferent dacă suntem oameni obişnuiţi sau luptători. Doar noii vizionari îl pătrund. Se străduiesc să-l *vadă.* Şi, prin intermediul schimbărilor punctelor lor de asamblare, ajung să-şi dea seama ca misterul este perceput. Nu este

atât ceea ce percepem noi, ci ceea ce ne fac să percepem.

Ţi-am spus că noii vizionari cred că simţurile noastre sunt capabile să detecteze orice. Cred acest lucru, deoarece *văd* că poziţia punctului de asamblare este cea care dictează ce să perceapă simţurile.

Dacă punctul de asamblare aliniază emanaţii în interiorul coconului, într-o poziţie diferită de cea normală, simţurile umane percep în moduri de neconceput.

8. Poziţia punctului de asamblare

Data următoare, don Juan şi-a reluat explicarea măiestriei conştiinţei, când ne-am aflat din nou în casa lui din sudul Mexicului. Casa aceea era, practic, proprietatea tuturor membrilor nagual, dar Silvio Manuel era cel care trecea drept proprietar şi toată lumea îi spunea casa lui don Silvio Manuel, deşi eu, dintr-un motiv inexplicabil, mă obişnuisem să-i spun casa lui don Juan.

Don Juan, Genaro şi cu mine ne-am întors după o excursie pe munţi. În ziua aceea, în timp ce ne relaxam după lunga călătorie şi savuram un prânz târziu, l-am întrebat pe don Juan care este motivul acestei curioase şiretenii. M-a asigurai că nu era vorba de nicio şiretenie şi că a o numi casa lui Silvio Manuel era un exerciţiu în arta *stalkingului*, care trebuia făcut de toţi membrii partidului nagualilor, chiar şi în intimitatea gândurilor lor. Pentru cei care insistau să considere această casă în alţi termeni, era egal cu trădarea legăturilor lor cu partidul nagualilor.

Am protestat, spunând că mie nu mi-a spus niciodată asta. Nu voiam să creez disensiuni cu obiceiurile mele.

— Nu te îngrijora, mi-a spus el, zâmbind şi bătându-mă pe spate. Poţi să-i spui cum vrei acestei case. Nagual este cel care are autoritate. Femeia nagual, de exemplu, o numeşte casa umbrelor.

Conversaţia noastră a fost întreruptă şi nu l-am văzut până când nu m-a chemat să vin în curtea din spate, peste câteva ore.

El şi Genaro se plimbau în capătul opus al coridorului. Îi vedeam cum dau din mâini, în ceea ce părea a fi o conversaţie animată.

Era o zi senină, însorită. Soarele după-amiezii bătea direct în nişte ghivece cu flori care atârnau de jgheaburile acoperişului, în jurul coridorului, şi îşi aruncau umbrele pe zidurile de nord şi est ale curţii. Combinaţia luminii intense galbene a soarelui, cu umbrele mari, negre ale ghivecelor, încântătoarele şi delicatele umbre ale plantelor care creşteau în ele erau uluitoare. Cineva cu simţul echilibrului şi al ordinii îngrijise acele plante, pentru a crea un asemenea efect încântător.

— Femeia nagual a făcut asta, a spus don Juan, ca şi când mi-ar fi citit gândurile. După-amiaza, ea priveşte la aceste umbre.

Faptul că se uita la umbre după-amiaza a avut un efect devastator asupra mea. Lumina galbenă, intensă de la ora aceea, liniştea oraşului şi afecţiunea pe care o nutream pentru femeia nagual mi-au adus pentru o clipă în minte toată singurătatea drumului nesfârşit al luptătorilor.

Don Juan definise scopul acelui drum când îmi spusese că noii vizionari luptă pentru libertatea totală, că urmăresc eliberarea finală, care vine când ating conştiinţa totală. Am înţeles foarte clar, în timp ce mă uitam la umbrele de pe perete, ce a însemnat pentru femeia nagual când a spus că citirea poeziilor cu glas tare era singura eliberare pe care o resimţea spiritul ei.

Îmi amintesc că-mi citise cu o zi înainte, acolo, în curte, dar nu prea îi dădusem importanţa. Era o poezie de Juan Ramon Jimenez, „Hora Immensa” care, din câte mi-a spus, simboliza pentru ea singurătatea luptătorilor care trăiesc pentru a obţine libertatea totala.

Doar un clopoţel şi o pasare întrerup nemişcarea...
Se pare că cele două vorbesc cu soarele care apune.
Linişte colorată în auriu, după-amiaza este alcătuită din cristale.
O puritate rătăcitoare face copacii răcoroşi să se unduiască,
iar dincolo de aceştia,
un râu transparent visează că păşeşte peste perle,
se eliberează şi curge spre eternitate.

Don Juan şi Genaro au venit lângă mine şi m-au privit surprinşi.

— Ce facem noi, de fapt, don Juan? l-am întrebat. Este posibil ca luptătorii să nu facă altceva decât să se pregătească pentru moarte?

— Nici vorba, a spus el, bătându-mă încet pe umăr. Luptătorii se pregătesc să fie conştienţi şi ating conştiinţa totală numai când nu se mai cred importanţi. Doar atunci când sunt nimic, devin totul.

Am rămas tăcuţi un timp. Apoi, don Juan m-a întrebat dacă îmi era milă de mine. Nu i-am răspuns, pentru că nu eram sigur.

— Nu-ţi pare rău că eşti aici, nu? m-a întrebai don Juan, schiţând un zâmbet.

— Bineînţeles că nu-i pare, l-a asigurat Genaro.

Pe urmă, l-a cuprins îndoiala. S-a scărpinat în cap, după care s-a uitat la mine, arcuind din sprâncene.

— Sau poate că-ţi pare. Ia spune!

— Nu-i pare.

De data aceasta, don Juan a fost cel care l-a asigurat pe Genaro, după care a făcut aceleaşi gesturi: s-a scărpinat în cap, a ridicat din sprâncene.

— Sau poate că-ţi pare, a zis el. Ia spune!

— Nu-i pare! a exclamat Genaro şi au izbucnit amândoi într-un râs nestăpânit.

După ce s-au liniştit, don Juan a spus că importanţa de sine este forţa care declanşează orice criză de melancolie. A adăugat că luptătorii aveau dreptul să aibă stări profunde de tristeţe, dar că tristeţea există doar ca să-i facă să râdă.

— Genaro vrea să-ţi arate ceva mai palpitant decât toată autocompătimirea pe care poţi s-o acumulezi, a continuat don Juan. Este în legătură cu poziţia punctului de asamblare.

Genaro a început imediat să se plimbe pe coridor, arcuindu-şi spatele şi ridicându-şi coapsele la piept.

— Nagualul Julian i-a arătat cum să meargă aşa, a şoptit don Juan. Se numeşte ţinuta puterii. Genaro ştie diverse ţinute ale puterii. Priveşte-l atent.

Mişcările lui Genaro aveau, într-adevăr, o putere hipnotica. M-am pomenit urmărindu-i mersul, mai întâi cu ochii şi apoi, irezistibil, cu picioarele. I-am imitat ţinuta. Am mers din nou în jurul curţii şi ne-am oprit.

În timp ce mergeam, observasem extraordinara luciditate pe care mi-o aducea fiecare pas. Când ne-am oprit, aveam toate simţurile ascuţite. Puteam auzi fiecare sunet. Simţeam fiecare schimbare în lumina sau umbrele din jurul meu. Trebuia să fac ceva. Mă simţeam extraordinar de agresiv, de îndrăzneţ. În momentul acela, am văzut o întindere enormă de pământ în faţa mea, iar în spate am văzut o pădure. Copaci uriaşi stăteau aliniaţi ca un zid. Pădurea era întunecata şi verde; câmpia era însorită şi galbenă.

Respiram profund, accelerat, dar nu anormal. Totuşi, ritmul respiraţiei mele era cel care-mi dădea aripi. Îmi venea să zbor, sau poate corpul meu voia, dar exact când mă pregăteam să mă desprind, m-a oprit ceva.

Don Juan şi Genaro veniseră brusc lângă mine. Am mers pe coridor, cu Genaro la dreapta mea. M-a împins cu umărul. Am simţit greutatea corpului său asupra mea. M-a îndrumat la dreapta şi am pornit spre zidul de est al curţii. Preţ de o clipă, am avut ciudata impresie că o să trecem prin zid. Ba chiar m-am şi pregătit pentru impact, dar ne-am oprit chiar în faţa lui.

În timp ce faţa mea era lângă zid, m-au studiat amândoi cu mare atenţie. Ştiam ce căutau; voiau să se asigure că mi-am schimbat punctul de asamblare. Ştiam că aşa se întâmplase, pentru că mi se

schimbase starea de spirit. Iar ei ştiau asta, evident. M-au luat încet de braţe şi au mers în linişte cu mine în capătul celălalt al coridorului, spre un coridor întunecat, îngust, care lega curtea de restul casei. Ne-am oprit acolo. Don Juan şi Genaro s-au îndepărtat câţiva paşi de mine.

Am fost lăsat cu faţa la una din laturile casei care era învăluită în umbre. Mă uitam la o camera goală, întunecată şi aveam senzaţia unei oboseli fizice. Mă simţeam leneş, indiferent, deşi eram cuprins de o forţa spirituală. Mi-am dat seama atunci că pierdusem ceva. Nu mai aveam pic de forţă. De-abia mă mai ţineam pe picioare. În cele din urmă, mi-au cedat genunchii, m-am aşezat şi apoi m-am întins pe o parte. În timp ce stăteam acolo, am nutrit cele mai împlinite şi minunate gânduri de iubire faţă de Dumnezeu, de bunătate.

Apoi, deodată, m-am trezit în faţa altarului principal al unei biserici. Basoreliefurile acoperite cu frunze de aur sclipeau în lumina a mii de lumânări. Am văzut figuri întunecate de bărbaţi şi femei purtând o cruce enorma, aşezată pe un palanchin uriaş. M-am dat la o parte din calea lor şi am ieşit din biserică. Am văzut o mulţime de oameni, o mare de luminări înaintând spre mine. Radiam de fericire. Am alergat să le ies în întâmpinare. Forţa mea motrice era o iubire profunda. Voiam să fiu cu ei, să mă rog lui Dumnezeu. Eram la numai câţiva metri de masa de oameni, când m-a îndepărtat ceva.

În clipa următoare, m-am trezit lângă don Juan şi Genaro. Mă flancau în timp ce mergeam leneş în jurul curţii.

În timpul prânzului, a doua zi, don Juan a spus că Genaro împinsese punctul meu de asamblare prin forţa lui şi că putuse să facă acest lucru pentru că fusesem într-o stare de linişte interioară. Mi-a explicat ca punctul de articulaţie a tot ce fac vizionarii este ceva despre care discutase din ziua în care ne cunoscusem: şi anume, oprirea dialogului interior. A subliniat în repetate rânduri că dialogul interior este ceea ce ţine punctul de asamblare în poziţia sa iniţială.

— De îndată ce se atinge starea de linişte, este posibil orice, a zis el.

I-am spus că eram conştient de faptul că, în general, încetasem să vorbesc cu mine însumi, dar nu ştiam cum o făcusem. Dacă mi s-ar cere să explic procedura, n-aş şti ce să spun.

— Explicaţia este simplitatea în sine, a spus el. Ai făcut-o prin *voinţa* ta şi, în felul acesta, ai pus bazele unei noi *intenţii*, unei noi comenzi. Apoi, comanda ta a devenit comanda Vulturului.

Acesta este unul dintre cele mai extraordinare lucruri descoperite de noii vizionari: faptul că aceasta comandă a noastră se poate transforma în comanda Vulturului. Dialogul interior se opreşte în acelaşi fel cum începe: printr-un act de *voinţă.* La urma urmei, suntem obligaţi să începem să vorbim cu noi înşine de către cei care ne

învaţă. În procesul învăţării, ei îşi angajează propria *voinţa*, iar noi ne-o angajăm pe a noastră, fără să ştim, nici unii, nici alţii. În timp ce învăţăm să vorbim cu noi înşine, învăţăm să manevrăm *voinţa.* Ne îndemnăm să vorbim cu noi înşine. Pentru a nu mai vorbi, folosim exact aceeaşi metodă: folosim *voinţa* şi *intenţia.*

Am rămas tăcuţi timp de câteva minute. L-am întrebat la cine se referea când a spus că avem profesori care ne învaţă să vorbim cu noi înşine.

— Mă refeream la ce se întâmpla cu fiinţele umane în copilărie, mi-a răspuns el. Când sunt învăţate de toţi din jurul lor să repete un dialog nesfârşit despre ei înşişi. Dialogul se interiorizează şi numai aceasta forţa ţine fixat punctul de asamblare.

Noii vizionari spun că toţi copiii au sute de profesori care îi învaţă unde anume să-şi plaseze punctul lor de asamblare.

A spus că vizionarii *văd*, că, la început, copiii nu au un punct fix de asamblare. Emanaţiile lor sunt în mare fierbere, iar punctul de asamblare se deplasează peste tot în banda umana, conferindu-le copiilor o mare capacitate de a-şi concentra emanaţiile care, mai târziu, vor fi complet nebăgate în seamă. Apoi, pe măsură ce cresc, cei mai în vârstă din jurul lor, prin forţa considerabila pe care o au asupra lor, forţează punctele de asamblare ale copiilor să se stabilizeze, prin intermediul unui dialog interior din ce în ce mai complex. Dialogul interior este un proces care întăreşte constant poziţia punctului de asamblare, pentru că poziţia este arbitrară şi este nevoie de întăriri permanente.

— Totuşi, mulţi copii *văd*, a continuat el. Majoritatea celor care *văd* sunt consideraţi ciudaţi şi se fac toate eforturile pentru a fi îndreptaţi, pentru a fi se solidifica poziţia punctelor de asamblare.

— Ar fi posibil să încurajezi copiii să-şi menţină punctele de asamblare într-o stare mai fluidă? m-am interesai eu.

— Numai dacă trăiesc printre noii vizionari, a spus el. Altfel, s-ar încurca, cum au păţit vechii vizionari, în labirintul părţii tăcute a omului. Şi, te rog să mă crezi, este mai rău decât să fii prins în ghearele raţiunii.

Don Juan a continuat să-şi exprime profunda admiraţie faţă de capacitatea umană de a ordona haosul emanaţiilor Vulturului. A susţinut că fiecare dintre noi, în felul lui, este un magician iscusit şi că magia noastră consta în aceea că ne menţinem punctul de asamblare în stare fixă.

— Forţa emanaţiilor, în general, a continuat el, face ca punctul nostru de asamblare să selecteze anumite emanaţii şi să le adune pentru aliniere şi percepţie. Aceasta este comanda Vulturului, dar toate înţelesurile pe care le dăm percepţiilor este comanda noastră, talentul nostru magic.

A spus că, în lumina celor explicate, ceea ce m-a pus să fac Genaro ziua trecută a fost ceva extraordinar de complex, şi totuşi foarte simplu. A fost complex, pentru că a necesitat o extraordinară disciplina a fiecărei părţi a corpului; a fost nevoie ca dialogul interior să se oprească, să se atingă o stare de conştiinţă elevata şi cineva să plece cu punctul de asamblare al cuiva. Explicaţia acestor procedee complexe este foarte simplă: noii vizionari spun că, deoarece poziţia punctului de asamblare este o poziţie arbitrară, aleasă pentru noi de strămoşii noştri, se poate deplasa printr-un efort relativ mic; iar de îndată ce se deplasează, forţează noile alinieri ale emanaţiilor, adică noile percepţii.

— Îţi dădeam plante energizante, ca să-ţi deplasezi punctul de asamblare, a continuat don Juan. Sigur, plantele energizante au acest efect; dar foamea, oboseala, febra şi alte lucruri de acest gen pot avea un efect similar. Omul obişnuit greşeşte crezând că rezultatul unei deplasări este pur mental. Nu este, după cum poţi să confirmi chiar tu.

Mi-a explicai ca punctul meu de asamblare se deplasase de zeci de ori în trecut, la fel cum se deplasase cu o zi în urmă şi că, de cele mai multe ori, lumile în care se asamblase fuseseră atât de aproape de viaţa de zi cu zi, încât erau lumi fantome. A ţinut, de asemenea, să sublinieze că viziunile de acel gen sunt respinse automat de noii vizionari.

— Acele viziuni sunt produsul inventarului unui om, a continuat el. Sunt lipsite de valoare pentru luptătorii care caută libertatea deplină, pentru că sunt produse de o deplasare laterală a punctului de asamblare.

S-a oprit şi m-a privit. Ştiam că prin „deplasare laterală” înţelegea o deplasare a punctului dintr-o parte într-alta, de-a lungul lăţimii benzii de emanaţii umane, în loc de o deplasare în profunzime. L-am întrebat dacă era aşa.

— Este exact la ce m-am referit, a spus el. Pe ambele margini ale benzii de emanaţii umane există o ciudată acumulare de deşeuri, un morman incalculabil de rebuturi. Acesta este un depozit morbid şi sinistru. El avea mare valoare pentru vechii vizionari, dar nu şi pentru noi.

Cel mai uşor lucru care se poate face este să cazi în el. Ieri, Genaro şi cu mine am vrut să-ţi dăm repede un exemplu de deplasare laterală: de aceea ţi-am mişcat punctul de asamblare, dar oricine poate ajunge în acel depozit, oprindu-şi, pur şi simplu, dialogul interior. Dacă deplasarea este minimă, rezultatele sunt explicate drept fantezii ale minţii. Dacă deplasarea este însemnată, rezultatele sunt numite halucinaţii.

L-am rugat să-mi explice procesul de deplasare a punctului de

asamblare. A afirmat că, de îndată ce luptătorii obţineau liniştea interioara, oprindu-şi dialogul interior, sunetul mersului puterii, mai degrabă decât vederea sa, le afectează punctele de asamblare. Ritmul paşilor înfundaţi captează imediat forţa de aliniere a emanaţiilor din interiorul coconului, care a fost deconectau de liniştea interioară.

— Acea forţă se prinde imediat de marginile benzii, a continuat el. Pe marginea dreaptă întâlnim viziuni nesfârşite de activitate fizică, violenţa, crimă, senzualitate. Pe marginea stângă, găsim spiritualitatea, religia, pe Dumnezeu. Genaro şi cu mine ţi-am mutat punctul de asamblare pe ambele margini, ca să-ţi oferim o viziune de ansamblu a deşeurilor umane.

Don Juan a declarat din nou, ca şi când s-ar fi gândit mai bine, că unele dintre cele mai misterioase aspecte ale cunoaşterii vizionarilor sunt efectele incredibile ale liniştii interioare. A spus că, de îndată ce se obţine liniştea interioară, legăturile care prind punctul de asamblare de acel punct în care este plasat, încep să se desprindă, iar punctul de asamblare se poate mişca liber.

A spus că deplasarea obişnuită se face către stânga, aşa că o asemenea preferinţă de direcţie este o reacţie naturală a majorităţii fiinţelor umane, dar că sunt vizionari care pot direcţiona acea mişcare în poziţii aflate sub locul obişnuit în care este localizat punctul. Noii vizionari numesc această deplasare „deplasarea subterană”.

— Vizionarii suferă de asemenea deplasări subterane direcţionale, a continuat el. Punctul de asamblare nu rămâne acolo mult timp şi asta este bine, pentru că acela este locul animalului. Să mergi sub el este contrar interesului nostru, deşi este cel mai uşor.

Don Juan a spus, de asemenea, că, dintre numeroasele greşeli comise de vechii vizionari, una dintre cele mai grave a fost deplasarea punctelor lor de asamblare în zonele incomensurabile inferioare, care îi fac experţi în adoptarea formelor animalice. Aleg ca punct de referinţă diverse animale şi le numesc nagualul lor. Cred că, deplasând punctele lor de asamblare în locuri specifice, vor dobândi caracteristicile animalului ales de ei, forţa, înţelepciunea, viclenia, agilitatea sau ferocitatea sa.

Don Juan m-a asigurat că sunt multe exemple regretabile de asemenea practici, chiar şi printre vizionarii din ziua de azi. Relativa simplitate cu care punctul de asamblare al omului se mişcă spre o poziţie inferioara reprezintă o mare tentaţie pentru vizionari, mai ales pentru cei care au această înclinaţie. Prin urmare, este de datoria nagualului să-şi testeze luptătorii.

Mi-a spus că m-a testat, deplasând punctul meu de asamblare, în timp ce eram sub influenţa unei plante energizante. Mi-a ghidat apoi punctul de asamblare până când am putut să izolez benzile de emanaţie ale ciorilor, ceea ce a avut drept rezultat transformarea mea

într-o cioară.

I-am pus din nou lui don Juan întrebarea pe care i-o pusesem de zeci de ori. Voiam să ştiu dacă mă transformasem fizic într-o cioară sau aşa crezusem şi simţisem. Mi-a explicat că schimbarea punctului de asamblare în zona inferioară determina o transformare totală. A adăugat că, dacă punctul de asamblare se deplasează dincolo de un prag crucial, lumea dispare: încetează să mai fie ceea ce este pentru noi, la nivel uman.

A admis că transformarea mea a fost, într-adevăr, oribilă. Reacţia mea la acea experienţă i-a dovedit că nu aveam înclinaţii în acea direcţie. În caz contrar, aş fi avut nevoie de o energie imensă, pentru a lupta împotriva tendinţei de a rămâne într-o zonă inferioară, pe care unii vizionari o consideră confortabilă.

A spus, de asemenea, că oricare vizionar cunoaşte periodic o tendinţă descendentă, dar că o asemenea tendinţă devine tot mai rară, pe măsură ce punctul de asamblare se deplasează către stânga. De fiecare dată când se întâmplă acest lucru, forţa vizionarului se diminuează considerabil. Este un defect care necesita timp şi mare efort pentru a fi corectat.

— Aceste lipsuri fac ca vizionarii să fie extrem de posomoriţi şi înguşti la minte, a continuat el, iar în unele cazuri, extrem de raţionali.

— Cum pot vizionarii să evite aceste lucruri?

— Depinde de luptător, a spus el. Unii au o tendinţă naturală de a se lăsa prada rătăcirilor lor – cazul tău, de exemplu. Aceştia sunt cei mai loviţi. Pentru cei ca tine, recomand să fie supravegheaţi douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru. Femeile sau bărbaţii disciplinaţi sunt mai puţin înclinaţi spre acest gen de schimbare: pentru aceştia recomand o supraveghere de douăzeci şi trei de ore. M-a privit cu ochii sclipitori şi a râs. Femeile vizionare au tendinţe inferioare mai des decât bărbaţii, a spus el. Dar sunt capabile să părăsească această poziţie, fără niciun pic de efort, în timp ce bărbaţii zăbovesc periculos în acel loc.

A spus, de asemenea, că femeile vizionare posedă extraordinara capacitate de a face ca punctele lor de asamblare să se menţină în orice poziţie în zona inferioară. Bărbaţii nu pot. Ei sunt sobri, au un scop, dar foarte puţin talent; acesta este motivul pentru care un nagual trebuie să aibă opt femei vizionare în grupul lui. Femeile dau impulsul de a traversa vastitatea incomensurabilă a necunoscutului. Alături de această capacitate naturală, sau ca o consecinţă a ei, femeile sunt dotate cu o intensitate mai violentă. Pot, prin urmare, să reproducă o formă animalică cu o uşurinţă şi o ferocitate inegalabilă.

— Dacă te gândeşti la lucruri înfricoşătoare, a continuat el, la ceva fără nume care pândeşte în beznă, te gândeşti, fără să-ţi dai

seama, la o femeie vizionară care-şi menţine poziţia în zona incomensurabilă inferioară. Aici rezidă adevărata groază. Dacă întâlneşti vreodată o femeie vizionară aberantă, ia-o la goană!

L-am întrebat dacă alte organisme sunt capabile să-şi deplaseze punctele de asamblare.

— Punctele lor se pot deplasa, a spus el, dar deplasarea nu este o acţiune voluntară.

— Punctul de asamblare al celorlalte organisme este, de asemenea, antrenat să apară unde apare? m-am interesat eu.

— Fiecare organism nou-născut este antrenat într-un fel sau altul, mi-a răspuns el. Este posibil să nu înţelegem cum se face acest antrenament – la urma urmei, nici nu înţelegem cum se face în cazul nostru – dar vizionarii văd că nou-născuţii sunt puşi să facă ce face specia lor. Acelaşi lucru se întâmplă cu puii de om: vizionarii *văd* punctele lor de asamblare deplasându-se în toate direcţiile şi apoi *văd* cum prezenţa adulţilor leagă fiecare punct de un loc. Acelaşi lucru se întâmplă şi cu alte organisme. Don Juan s-a gândit o clipă, apoi a adăugat că există, într-adevăr, un singur efect unic al punctului de asamblare uman. Apoi mi-a arătat un copac, afară. Când noi, ca fiinţe umane serioase, adulte, privim un copac, a spus el, punctele noastre de asamblare aliniază un număr infinit de emanaţii şi realizează o minune. Punctele noastre de asamblare ne fac să percepem un ciorchine de emanaţii pe care-l numim copac.

A explicat că punctul de asamblare efectuează nu numai alinierea necesară percepţiei, ci desfiinţează, de asemenea, alinierea anumitor emanaţii, pentru a se ajunge la un mai mare rafinament al percepţiei, la o luare a caimacului, la o construcţie umană amăgitoare, fără egal.

A spus că noii vizionari observaseră că numai fiinţele umane sunt capabile să adune ciorchini de emanaţii. A folosit cuvântul spaniol *deznate*, pentru a descrie actul luării caimacului dintr-un vas cu lapte fiert, după ce s-a răcit. La fel, în termenii percepţiei, punctul de asamblare al omului ia o parte din emanaţiile deja selectate pentru aliniere şi alcătuieşte o construcţie mai viabilă.

— Luarea caimacului în cazul oamenilor, a continuat don Juan, este mai reală decât ceea ce percep alte creaturi. Aceasta este capcana care ne pândeşte. Această „luare a caimacului” este atât de reală, încât uităm că am construit-o, comandând punctelor noastre de asamblare să apară acolo unde apar. Uităm că sunt reale pentru noi, pentru ca noi am comandat să le percepem reale. Avem puterea să luăm caimacul aliniamentelor, dar nu ne putem proteja de propriile noastre comenzi. Asta trebuie să învăţăm. A da mână liberă „luării caimacului”, aşa cum facem, este o greşeala pentru care plătim la fel de scump cum au plătit vechii vizionari pentru ale lor.

9. Deplasarea inferioară

Don Juan şi Genaro şi-au făcut călătoria lor anuală în partea de nord a Mexicului, în deşertul sonoran, să caute plante medicinale. Unul dintre vizionarii grupului de naguali, Vicente Medrano, botanistul nostru, folosea acele plante pentru a prepara medicamente.

I-am însoţit pe don Juan şi Genaro la Sonora, în ultima parte a călătoriei lor, exact la timp ca să-i duc cu maşina acasă, în sud.

În ziua dinaintea plecării, don Juan şi-a continuat brusc explicarea măiestriei conştiinţei. Ne odihneam la umbra unor tufişuri înalte, la poalele munţilor. Era spre seară, aproape se întunecase. Fiecare din noi ducea un sac mare, plin cu plante. De îndată ce le-am pus jos, Genaro s-a întins pe pământ şi a adormit, folosindu-şi haina împăturită drept pernă.

Don Juan mi-a vorbit pe un ton scăzut, ca şi când n-ar fi vrut să-l trezească pe Genaro. A spus că până atunci îmi explicase majoritatea adevărurilor despre conştiinţă şi că mai rămăsese unul singur. Ultimul adevăr, m-a asigurat el, era cel mai bun dintre toate descoperirile vechilor vizionari, deşi ei nu au ştiut acest lucru. Valoarea sa colosală a fost recunoscută după câteva secole, de noii vizionari.

— Ţi-am explicat că omul are un punct de asamblare, a continuat el, şi că acel punct de asamblare aliniază emanaţii pentru percepţie. Am discutat, de asemenea, că acel punct se deplasează din poziţia sa fixă. Acum, ultimul adevăr este acela că, de îndată e punctul de asamblare se deplasează dincolo de o anumită limită, poate asambla lumi complet diferite de cea pe care o cunoaştem.

Tot în şoaptă, a spus că anumite zone geografice ajută nu numai la mişcarea punctului de asamblare, dar selectează, de asemenea, anumite direcţii pentru acea mişcare. De exemplu, deşertul sonoran ajută punctul de asamblare să se deplaseze în jos fata de poziţia sa obişnuită, în locul unde este animalul.

— De aceea există vrăjitori adevăraţi la Sonora, a continuat el. Mai ales vrăjitoare. Cunoşti deja pe una, pe La Catalina. În trecut, am aranjat întreceri între voi doi. Am vrut să fac să se declaseze punctul tău de asamblare, iar La Catalina, cu vrăjitoriile ei l-a desprins.

Don Juan mi-a explicat că experienţele pe care le-am avut cu La Catalina făcuseră parte dintr-o înţelegere dinainte stabilita între ei doi.

— Ce ai zice dacă am invita-o să ni se alăture? m-a întrebat Genaro cu glas tare, în timp ce se ridica.

Bruscheţea întrebării şi tonul ciudat al vocii sale m-au umplut imediat de groază.

Don Juan a râs şi m-a scuturat de braţe. M-a asigurat că nu

aveam de ce să mă sperii. A spus că această La Catalina era ca o verişoara sau mătuşă pentru noi. Făcea parte din lumea noastră, deşi nu urmărea aceleaşi scopuri. Era mult mai aproape de vechii vizionari.

Genaro a zâmbit şi mi-a făcut cu ochiul.

— Am înţeles că o plăceai, mi-a spus el. Chiar ea mi-a mărturisit că, ori de câte ori aveaţi o confruntare, cu cât te temeai mai mult, cu atât erai mai înfierbântat.

Don Juan şi Genaro au izbucnii într-un râs isteric.

A trebuit să recunosc că m-am temut întotdeauna de La Catalina, dar, în acelaşi timp, mi se părea o femeie foarte atrăgătoare. Ceea ce mă impresiona cel mai mult la ea era energia ei debordantă.

— Are atâtea energie, a spus don Juan, încât nu e nevoie să fii într-o stare de conştiinţă elevată pentru a-ţi deplasa punctul de asamblare până în profunzimea părţii stângi.

Don Juan a spus din nou că femeia La Catalina era strâns legată de noi, pentru că aparţinea grupului nagualului Julian. Ne-a explicat ca, de obicei, nagualul şi toţi membrii grupului său părăseau lumea împreună, deşi erau momente când o părăseau fie în grupuri mici, fie unul câte unul. Nagualul Julian şi grupul lui se încadrau în cea de-a doua categorie. Deşi părăsise lumea de aproape patruzeci de ani, La Catalina era încă aici.

Mi-a amintit un lucru despre care discutase cu mine înainte şi anume faptul ca grupul nagualului Julian era compus din trei bărbaţi extrem de inconsecvenţi şi opt femei superbe. Don Juan susţinuse că o asemenea nepotrivire era unul dintre motivele pentru care membrii grupului de naguali ai lui Julian părăsiseră lumea unul câte unul.

A spus că femeia La Catalina fusese legată de una dintre acele femei vizionare superbe din grupul de naguali al lui Julian care o învăţaseră manevre extraordinare pentru a-şi deplasa punctul de asamblare în zona inferioara. Acea vizionară a fost printre ultimele care au părăsit lumea. A trăit până la o vârsta extrem de înaintata şi, deoarece atât ea, cât şi La Catalina erau originare din Sonora, s-au întors, când era bătrână, în deşert şi au trăit împreuna până când vizionara a părăsit lumea. În anii petrecuţi împreuna, La Catalina a devenit cel mai devotat ajutor şi discipol al ei, un discipol care era dispus să înveţe căile extravagante, cunoscute de vechii vizionari, pentru deplasarea punctului de asamblare.

L-am întrebat pe don Juan dacă, în general, cunoştinţele la Catalinei erau inerent diferite de ale sale.

— Suntem exact la fel, a răspuns el. Seamănă mai mult cu Silvio Manuel sau Genaro; este versiunea lor feminină, dar, bineînţeles, fiind femeie, este infinit mai agresivă şi mai periculoasă decât amândoi.

Genaro l-a aprobat încuviinţând din cap.

— Infinit mai mult, a spus el, făcând din nou cu ochiul.

— Face parte din grupul tău? l-am întrebat pe don Juan.

— Am spus că este ca o verişoară sau o mătuşă pentru noi, mi-a răspuns el. Aparţine vechii generaţii, deşi este mai tânără decât noi toţi. Este ultima din acel grup. Ia rar legătura cu noi. Nu prea ne place. Suntem prea inflexibili pentru ea, fiindcă este obişnuită cu nagualul Julian. Preferă aventura necunoscutului faţă de căutarea libertăţii.

— Şi care este diferenţa? l-am întrebat pe don Juan.

— În ultima parte a adevărurilor mele despre conştiinţa, mi-a răspuns el, vom discuta amănunţit şi pe îndelete despre aceasta diferenţă. Ceea ce este important să ştii în clipa de faţă este că păzeşti cu gelozie secrete ciudate în partea stângă a conştiinţei tale; de aceea tu şi La Catalina vă plăceţi.

Am insistat din nou că nu acesta era motivul pentru care o plăceam, ci mai degrabă extraordinara ei forţa.

Don Juan şi Genaro au râs şi m-au bătut pe spate, ca şi când ar fi ştiut ceva în plus faţă de mine.

— Te place pentru că ştie cum eşti, a spus Genaro, plescăind. L-a cunoscut foarte bine pe nagualul Julian.

M-au privit amândoi lung şi m-au făcut să mă simt stânjenit.

— Ce vrei să insinuezi? l-am întrebat pe Genaro pe un ton ostil. Mi-a zâmbit şi a ridicat din sprâncene, dar a rămas tăcut. Don Juan a întrerupt tăcerea.

— Tu şi nagualul Julian aveţi puncte comune foarte ciudate, a spus el. Genaro încearcă să se lămurească dacă eşti conştient de acest lucru.

I-am întrebat pe amândoi cum naiba să fiu conştient de ceva atât de puţin probabil.

— La Catalina crede că eşti, a spus Genaro. Susţine acest lucru pentru că l-a cunoscut pe nagualul Julian mai bine decât oricare dintre noi.

Am afirmat că nu-mi venea să cred că l-a cunoscut pe nagualul Julian, deoarece părăsise aceasta lume în urmă cu aproape patruzeci de ani.

— La Catalina nu este o puicuţă, a spus Genaro. Pare tânăra, atâta tot; asta face parte din cunoaşterea ei, la fel cum făcea parte din cunoaşterea lui Julian. Ai văzut-o numai când arata tânără. Dacă ai vedea-o când arată bătrână, te-ar speria de moarte.

— Ceea ce face La Catalina, l-a întrerupt don Juan, poate fi explicat doar în termenii celor trei măiestrii: măiestria conştiinţei, măiestria *stalkingului* şi măiestria *intenţiei.*

Dar azi vom examina ce face ea în lumina ultimului adevăr despre conştiinţă: adevărul care spune că punctul de asamblare poate asambla lumi diferite de aceasta, după ce se deplasează din poziţia sa iniţială.

Don Juan mi-a făcut semn să mă ridic. Am apucat automat sacul cu plante medicinale. Genaro m-a oprit tocmai când mă pregăteam să-l pun pe umeri.

— Lasă sacul, a spus el, zâmbind. Trebuie să facem o mici plimbare sus, pe deal, s-o întâlnim pe La Catalina.

— Unde este? m-am interesat.

— Acolo, sus, a spus Genaro, arătând spre vârful unui mic deal. Dacă te uiţi cu ochii pe jumătate închişi, o s-o *vezi* ca pe an punct foarte întunecai pe fundalul verde al tufişurilor.

M-am uitat să văd punctul întunecat, dar n-am văzut nimic.

— De ce nu le duci acolo? mi-a sugerat don Juan.

Eram ameţit şi mi-era rău de la stomac. Don Juan m-a îndemnat, făcându-mi semn cu mâna să urc, dar nu am îndrăznit să mă mişc. În cele din urmă, Genaro m-a luat de braţ şi am urcat împreună spre vârful dealului. Când am ajuns acolo, mi-am dat seama că don Juan venise exact în spatele nostru. Am ajuns toţi trei în vârful dealului cam în acelaşi timp.

Don Juan a început să discute foarte calm cu Genaro. L-a întrebat dacă îşi amintea de câte ori nagualul Julian fusese cât pe ce să-i sufoce pe amândoi, pentru că se lăsaseră pradă spaimelor lor.

Genaro s-a întors spre mine şi m-a asigurat că nagualul Julian fusese un profesor nemilos. El şi propriul său profesor, nagualul Elias, care mai era încă în lumea aceasta atunci, împingea punctele de asamblare ale fiecăruia dincolo de o limita crucială şi-l lăsa să se apere singur.

— Ţi-am spus o dată că nagualul Julian ne-a recomandat să nu ne risipim energia sexuală, a continuat Genaro. Se referea la faptul că ai nevoie de energie pentru deplasarea punctului de asamblare. Dacă nu ai suficientă energie, lovitura nagualului nu va fi lovitura libertăţii, ci a morţii.

— Fără suficientă energie, a spus don Juan, forţa alinierii este zdrobitoare. Trebuie să ai energie să susţii presiunea alinierilor care nu se produc niciodată în circumstanţe obişnuite.

Genaro a spus că nagualul Julian era un profesor plin de inspiraţie. Găsea mereu metode de învăţare şi, în acelaşi timp, se distra. Unul dintre procedeele sale preferate de învăţare era luarea lor prin surprindere o dată sau de două ori în starea de conştiinţă normală şi deplasarea punctelor de asamblare. După aceea, nu mai avea altceva de făcut pentru a le capta atenţia decât să-i ameninţe cu

o lovitură neaşteptată din partea nagualului.

— Nagualul Julian a fost cu adevărat un om de neuitat, a spus don Juan. Avea mare influenţă asupra oamenilor. Făcea cele mai rele lucruri de pe lume, dar făcute de el păreau grozave. Dacă le-ar fi făcut altcineva, ar fi fost crude şi ticăloase.

Pe de altă parte, nagualul Elias, nu avea asemenea influenţă, dar era un profesor extraordinar.

— Nagualul Elias semăna mult cu nagualul Juan Matus, mi-a spus Genaro. Se înţelegeau foarte bine. Nagualul Elias l-a învăţat tot, fără să ridice vocea vreodată sau să-i joace vreo festă.

Nagualul Julian era cu totul altfel, a continuat Genaro, înghiontindu-mă prieteneşte. Aş spune că păstra cu gelozie secrete ciudate în partea lui stângă, la fel ca tine. Nu eşti de aceeaşi părere? l-a întrebat el pe don Juan.

Don Juan n-a răspuns, dar a dat din cap afirmativ. Părea că de-aceea se abţinea să nu pufnească în râs.

— Avea o fire jucăuşă, a spus don Juan şi au izbucnit amândoi în râs.

Faptul că făceau, evident, aluzii la ceva cunoscut de ei m-a făcut să mă simt şi mai ameninţat.

Don Juan a spus calm că se refereau la bizarele tehnici de vrăjitorie, pe care nagualul Julian le învăţase pe parcursul vieţii. Genaro a adăugat că nagualul Julian a avut un profesor unic, în afară de nagualul Elias. Un profesor care-l plăcuse în mod deosebit şi-l învăţase modalităţi noi şi complexe de deplasare a punctului său de asamblare. Drept rezultat, nagualul Julian avea un comportament extraordinar de excentric.

— Cine era acel profesor, don Juan? l-am întrebat.

Don Juan şi Genaro s-au uitat unul la celălalt şi au chicotit ca doi copii.

— Este greu de răspuns la această întrebare, a spus don Juan. Pot spune doar că a fost profesorul care a deviat cursul traiectoriei noastre. Ne-a învăţat multe lucruri, bune şi rele, dar, dintre cele rele, ne-a învăţat ce au făcut vechii vizionari. Aşa au căzut în cursă unii dintre noi. Nagualul Julian a fost unul dintre ei, şi La Catalina la fel. Sperăm să nu le urmezi exemplul.

Am început imediat să protestez. Don Juan m-a întrerupt. A spus că nu ştiam ce vorbeam.

În timp ce don Juan vorbea, m-am înfuriat pe el şi pe don Genaro. Am început deodată să zbier la ei cât mă ţinea gura. Reacţia mea a fost atât de contrară firii mele, încât m-a speriat. Parcă aş fi fost altcineva. M-am oprit şi m-am uitat la ei, să mă ajute.

Genaro ţinea mâinile pe umerii lui don Juan, ca şi când ar fi avut

nevoie de ajutor. Râdeau amândoi în hohote.

Eram atât de descurajat, încât era cât pe ce să izbucnesc în lacrimi. Don Juan a venit lângă mine. Mi-a pus mâna pe umăr, liniştitor. Mi-a spus că deşertul sonoran, din motive de neînţeles pentru el, genera agresivitate la oameni şi alte organisme.

— Se poate spune că e din cauza aerului prea uscat, a continuat el, sau pentru că este prea cald. Vizionarii ar spune că se manifestă o anumită confluenţă a emanaţiilor Vulturului care, după cum am mai spus, ajută la deplasarea în jos a punctului de asamblare.

Oricum ar fi, menirea luptătorilor pe lume este aceea de a se antrena pentru a fi martori, pentru a înţelege misterul existenţei noastre şi pentru a descoperi ce sunt în realitate. Este cel mai înalt scop al noilor vizionari. Dar nu toţi luptătorii îl ating. Credem că nagualul Julian nu l-a atins. A fost indus în eroare, la fel cum s-a întâmplat cu La Catalina.

A spus apoi că, pentru a fi un nagual fără pereche, trebuie să iubeşti libertatea şi să atingi o detaşare supremă. Mi-a explicat ca ceea ce face drumul luptătorului atât de periculos este faptul că e opus situaţiei de viaţă a omului modern. A spus, de asemenea, că omul modern a părăsit tărâmul necunoscutului şi misterului şi s-a aşezat pe tărâmul funcţionalului. A întors spatele lumii premoniţiilor, a bucuriei şi a întâmpinat cu căldură lumea plictiselii.

— Şansa care ţi se dă pentru a te întoarce la lumea misterului, a continuat don Juan, este uneori prea mult pentru luptători şi nu rezistă; sunt induşi în eroare de ceea ce am numit marea aventură a necunoscutului. Uită de căutarea libertăţii; uită că trebuie să fie martori obiectivi. Se cufundă în necunoscut şi-l apreciază.

— Credeţi că şi eu sunt la fel, nu-i aşa? l-am întrebat pe don Juan.

— Nu credem, ştim, a răspuns Genaro. La Catalina ştie mai bine decât oricine.

— De unde să ştie? am întrebat.

— Pentru că este ca tine, a răspuns Genaro, pronunţând cuvintele cu o intonaţie comică.

Mă pregăteam din nou pentru o discuţie aprinsă, când m-a întrerupt don Juan.

— Nu are rost să te înfierbânţi, mi-a spus el. Eşti ceea ce eşti. Lupta pentru libertate este mai grea pentru unii. Tu eşti unul dintre aceştia.

Pentru a fi martori obiectivi, a continuat el, începem să înţelegem că fixarea sau mişcarea punctului de asamblare este acolo. Există pentru noi şi lumea la care suntem martori, indiferent care ar fi acea lume.

Noii vizionari spun că, atunci când suntem învăţaţi să vorbim cu

noi înşine, învăţăm să ne adormim, pentru a ţine punctul de asamblare fixat într-un singur loc.

Genaro a bătut zgomotos din mâini şi a scos un fluierat care imita fluieratul unui antrenor de fotbal.

— Să facem punctul de asamblare să se mişte! a strigat el. Sus, sus, sus! Mişcă-te, mişcă-te, mişcă-te!

Râdeam toţi când tufişurile din partea mea au început brusc să se mişte. Don Juan şi Genaro s-au aşezat imediat, cu piciorul stâng îndoit sub ei. Piciorul drept, cu genunchiul în sus stătea ca un scut în faţa lor. Don Juan mi-a făcut semn să-l imit. A ridicat din sprâncene şi i-a apărut un gest de resemnare în colţul gurii.

— Vrăjitorii au şi ei rătăcirile lor, a spus el în şoaptă. Când punctul de asamblare se mişcă în zone inferioare poziţiei sale normale, viziunea vrăjitorilor se limitează. Dacă te văd stând în picioare, te vor ataca.

— Nagualul Julian m-a ţinut o dată timp de două zile în această poziţie de luptător, a murmurat Genaro. A trebuit chiar să urinez în timp ce stăteam în această poziţie.

— Şi să ai scaun, a adăugat don Juan.

— Exact, a şoptit Genaro. Apoi mi-a şoptit, ca şi când s-ar fi gândit mai bine. Sper că ai făcut caca mai devreme. Dacă nu ai intestinele goale când apare La Catalina, o să faci în pantaloni, dacă nu-ţi arăt cum să-i scoţi. Dacă trebuie să ai scaun în poziţia asta, trebuie să-ţi dai jos pantalonii.

A început să-mi arate cum să-mi scot pantalonii. A făcut-o cât se poate de serios. Eram concentrat asupra mişcărilor sale. Abia când mi-am scos pantalonii, mi-am dat seama că don Juan hohotea de râs. Am ştiut atunci că Genaro îşi bătuse din nou joc de mine. Mă pregăteam să-mi pun pantalonii, când don Juan m-a oprit. Râdea în asemenea hal, încât de-abia mai putea să vorbească. Mi-a sa spus să stau cum eram, pentru că Genaro făcea lucrurile jumătate în glumă, jumătate în serios, iar La Catalina era după tufişuri.

Am sesizat tonul lui preocupat, printre râsete. Am îngheţat pe loc. Peste câteva clipe, un foşnet în tufişuri m-a îngrozit într-atâta, încât am uitat de pantaloni. M-am uitat la Genaro. Îşi pusese pantalonii. A ridicat din umeri.

— Îmi pare rău, a murmurat el. Nu am avut timp să-ţi arăt cum să-i îmbraci la loc, fără să te ridici.

Nu am avut timp să mă înfurii sau să le împărtăşesc veselia. Dintr-o dată, în faţa mea, tufişurile s-au dat la o parte şi a apărut o creatură oribilă. Era atât de neobişnuita, încât nu mă mai temeam. Eram vrăjit. Ceea ce era în faţa mea nu putea fi o fiinţă umană: nu semăna nici pe departe cu aşa ceva. Aducea mai degrabă cu o reptila

sau o insecta uriaşă, grotescă. Sau chiar cu o pasare păroasă, respingătoare. Avea corp negru şi păr aspru, roşcat. Nu vedeam niciun fel de picioare, doar capul oribil, enorm. Nasul era turtit, iar nările erau două găuri enorme, laterale. Avea un fel de cioc cu dinţi. Dar aşa oribilă cum era, ochii, erau superbi. Semănau cu două izvoare vrăjite, de o claritate uluitoare. Erau inteligenţi. Nu semănau cu ochi umani, de pasare sau unii cunoscuţi.

Creatura s-a deplasat la stânga mea, foşnind tufişurile. Când mi-am mişcat capul s-o urmăresc, am observat că don Juan şi Genaro păreau la fel de vrăjiţi de prezenţa ei ca şi mine. M-am gândit că nici ei nu mai văzuseră aşa ceva.

Creatura a dispărut complet într-o clipă. Apoi s-a auzii un mormăit şi forma gigantică a apărut din nou în faţa noastră.

Eram fascinat şi, în acelaşi timp, îngrijorat de faptul că nu mă temeam deloc de acea creatură grotescă. Parcă panica mea dinainte fusese trăita de altcineva.

Am simţit, la un moment dat, ca începeam să mă ridic. Împotriva voinţei mele, mi s-au îndreptat genunchii şi m-am trezit în picioare, cu faţa la creatură. Am simţit vag că îmi scoteam haina, cămaşa, pantofii. Pe urmă, am rămas gol. Muşchii picioarelor s-au încordat groaznic. Am sărit în sus şi-n jos cu o colosală agilitate, după care, creatura şi cu mine am alergat către o verdeaţă inefabilă, în depărtare.

Creatura alerga înaintea mea, încolăcindu-se ca un şarpe. Apoi am ajuns-o. În timp ce ne grăbeam, mi-am dat seama de un lucru pe care-l ştiam deja – creatura era cu adevărat La Catalina. Deodată, La Catalina era alături de mine, în carne şi oase. Ne mişcam fără efort. Parcă am fi stat şi am fi mimat doar că ne mişcăm, în timp ce întreg peisajul din jurul nostru era în mişcare, dând impresia unei accelerări enorme.

Cursa noastră s-a oprit la fel de repede cum începuse, apoi am rămas singur cu La Catalina, în altă lume. Nu mi se părea nimic cunoscut. O lumină şi o căldură intensă veneau din ceea ce părea a fi pământul, un pământ acoperit cu stânci uriaşe. Sau, cel puţin, aşa părea a fi, stânci. Erau de culoarea nisipului, dar nu aveau greutate: semănau cu bucăţi de burete. Aş fi putut să le răstorn doar aplecându-mă asupra lor.

Eram atât de fascinat de forţa mea, încât am uitat orice altceva. Crezusem că acele bucăţi lipsite de greutate îmi opuneau rezistenţă şi forţa mea superioară fusese cea care le dărâmase.

Am încercat să le apuc cu mâinile şi mi-am dat seama că întregul meu corp se schimbase. La Catalina se uita la mine. Redevenise creatura grotescă de mai înainte, iar eu eram la fel ca ea. Nu mă vedeam, dar ştiam că eram amândoi la fel.

M-a cuprins o bucurie de nedescris, ca şi când bucuria ar fi fost o

forţă care venea din exteriorul meu. La Catalina şi cu mine ne-am distrat, ne-am încolăcit şi ne-am jucat până n-am mai avut gânduri, sentimente sau cunoaştere umană. Totuşi, eram foarte conştient. Conştiinţa mea era o cunoaştere vagă, care-mi dădea încredere; era o încredere nelimitata, o certitudine fizică a existenţei, nu în sensul unei simţiri umane a individualităţii, ci în sensul unei prezenţe care era totul.

Apoi totul s-a schimbat la loc, în parametri umani. La Catalina mă ţinea de mână. Mergeam prin deşert, printre tufişuri. Am avut imediat senzaţia dureroasă şi imediată că pietrele deşertului şi pământul tare îmi răneau groaznic picioarele goale.

Am ajuns într-un loc fără vegetaţie. Don Juan şi Genaro erau acolo. M-am aşezat şi m-am îmbrăcat.

Experienţa mea cu Catalina a întârziat întoarcerea noastră în sudul Mexicului. Mă descătuşase în mod incredibil. M-am disociat, în starea mea normală de conştiinţa. Parcă-mi pierdusem punctul de referinţa. Mă descurajasem. I-am spus lui don Juan că-mi pierdusem până şi dorinţa de a mai trai.

Stăteam pe veranda casei lui don Juan. Maşina mea era plină cu saci şi ne pregăteam de plecare, dar eram atât de disperat, încât am început să plâng.

Don Juan şi Genaro au râs până le-au dat lacrimile. Cu cât eram mai disperat, cu atât mai mare era bucuria lor. În cele din urmă, don Juan m-a făcut să mă transfer în starea de conştiinţă elevata şi mi-a explicat că râsul nu era o lipsă de respect din partea lor, ci o exprimare sinceră a fericirii de a mă vedea înaintând pe cărarea cunoaşterii.

— O să-ţi spun ce ne spunea nagualul Julian când ajungeam unde eşti tu, a continuat don Juan. În felul acesta, vei şti că nu eşti singur. Ceea ce ţi se întâmpla ţie se întâmplă oricui stochează destula energie pentru a arunca o privire necunoscutului.

Mi-a explicat că nagualul Julian obişnuia să le spună că fuseseră evacuaţi din casele în care stătuseră toată viaţa. Rezultatul economisirii energiei fusese ruperea de cuibul lor comod, dar îngrozitor de limitat şi plicticos, aflat în lumea vieţii de zi cu zi. Deprimarea lor, le-a spus nagualul Julian, nu era atât tristeţea pierderii cuibului, ci faptul că trebuia să-şi caute o nouă locuinţă.

— Noile locuinţe, a continuat don Juan, nu sunt atât de comode. Dar sunt mult mai spaţioase.

Ordinul tău de evacuare a venit sub forma unei adânci deprimări, o pierdere a dorinţei de a mai trăi, la fel cum ni s-a întâmplat şi nouă. Când ne-ai spus că nu mai vrei să trăieşti, nu ne-am putut stăpâni râsul.

— Acum ce o să se întâmple cu mine? m-am interesat.

— Trebuie să găseşti alt loc, folosind limbajul adecvat, mi-a răspuns don Juan.

Pe don Juan şi Genaro i-a cuprins din nou euforia. Fiecare dintre declaraţiile şi remarcile lor îi făceau să rida isteric.

— Este totul foarte simplu, a spus don Juan. Noul tău nivel de energie va crea un nou loc, care să-ţi adăpostească punctul de asamblare. Iar dialogul luptătorilor, pe care-l porţi cu noi de fiecare dată când suntem împreună, va solidifica această nouă poziţie.

Apoi Genaro şi-a luat o figură serioasa şi m-a întrebat cu un glas tunător:

— Azi ai avut scaun? M-a îndemnat să răspund, dând din cap. Hai, spune? Să continuăm dialogul luptătorilor noştri.

Când şi-au revenit din râs, Genaro a spus că trebuia să fiu conştient de următorul neajuns: din când în când, punctul de asamblare se întoarce în poziţia iniţială. Mi-a explicat că, în ceea ce-l privea, poziţia punctului său de asamblare îl forţase să vadă oamenii drept fiinţe ameninţătoare şi adesea înspăimântătoare. Spre uimirea lui, într-o zi şi-a dat seama că se schimbase. Era mult mai îndrăzneţ şi rezolvase cu succes o situaţie care l-ar fi aruncat în mod obişnuit într-o stare de teamă şi haos.

— M-am trezit făcând dragoste, a continuat Genaro şi mi-a făcut cu ochiul. De obicei, mă temeam de moarte de femei. Dar, într-o zi, m-am trezii în pat cu o femeie extrem de feroce. Acest lucru îmi era atât de străin, încât, când mi-am dat seama ce făceam, era cât pe ce să fac infarct. Şocul a făcut ca punctul meu de asamblare să revină în jalnica sa poziţie normala şi a trebuit să fug din casă, tremurând ca un iepure speriat.

Tu ai face bine să fii atent, ca să nu se întâmple la fel cu punctul tău de asamblare, a adăugat Genaro şi au început din nou să râdă.

— Poziţia punctului de asamblare pe coconul unui om, a explicat don Juan, este menţinută de dialogul intern şi, din această cauză, este, în cel mai bun caz, o poziţie instabilă. De aceea bărbaţii şi femeile îşi pierd minţile atât de uşor, mai ales cei ai căror dialog interior este repetitiv, plictisitor şi lipsit de profunzime.

Noii vizionari spun că cele mai mobile fiinţe umane sunt cele ale căror dialog interior este mai fluid şi variat.

A spus că poziţia punctului de asamblare al luptătorului este mult mai puternică, pentru ca, de îndată ce punctul de asamblare începe să se mişte în cocon, el creează o gropiţă în luminozitate, o gropiţă care adăposteşte de aici înainte punctul de asamblare.

— Acesta este motivul pentru care nu putem spune că luptătorii şi-au pierdut minţile, a continuat don Juan. Dacă îşi pierd ceva, îşi

pierd, de fapt, gropiţa.

Don Juan şi Genaro au considerat această afirmaţie atât de ilară, încât s-au tăvălit pe jos de râs.

L-am rugat pe don Juan să-mi explice experienţa mea cu La Catalina şi au hohotit de râs amândoi.

— Femeile sunt mult mai bizare decât bărbaţii, a spus don Juan, în cele din urmă. Faptul că au o deschizătură suplimentară între picioare le face să cadă pradă unor influenţe ciudate. Forţe puternice le posedă prin acea deschizătură. Doar aşa pot să le înţeleg rătăcirile.

A rămas tăcut un timp şi l-am întrebat ce voia să spună.

— La Catalina ni s-a înfăţişat ca un vierme uriaş, mi-a răspuns el.

Figura lui don Juan, când a spus acest lucru, şi explozia de râs a lui Genaro m-au înveselit. Era cât pe ce să leşin de râs.

Don Juan mi-a spus că iscusinţa la Catalinei era atât de extraordinară, încât putea face ce voia pe tărâmul animalului. Comportarea ei fără egal a fost motivată de afinitatea faţă de mine. Rezultatul final a fost acela că această La Catalina a împins punctul meu de asamblare în acelaşi loc cu al ei.

— Ce aţi făcut voi doi ca viermi? m-a întrebat Genaro, plesnindu-mă pe spate.

Don Juan era cât pe ce să se sufoce de râs.

— De aceea am spus că femeile sunt mai bizare decât bărbaţii, a zis el, în cele din urmă.

— Nu sunt de acord cu tine, a intervenit Genaro. Nagualul iulian nu avea o gaură suplimentată între picioare, dar era mai ciudat decât La Catalina. Cred că ea a învăţat poanta cu viermele de la el. Îi apărea în această ipostază.

Don Juan sărea în sus şi-n jos, ca un copil care încearcă să nu facă în pantaloni.

După ce a reuşit să se calmeze, a spus că nagualul Julian avea un talent să creeze şi să exploateze cele mai bizare situaţii. A afirmat, de asemenea, că La Catalina îmi dăduse un superb exemplu de deplasare inferioară. Mă lăsase s-o văd ca fiinţa care-şi luase acea formă deplasându-şi punctul de asamblare şi mă ajutase să-l deplasez pe al meu în aceeaşi poziţie care-i conferise ei acel aspect monstruos.

— Celălalt profesor pe care l-a avut nagualul Julian, a continuat don Juan, l-a învăţat cum să obţină locuri anume în acea imensitate a zonei inferioare. Niciunul din noi nu-l putea urma acolo, dar toţi membrii grupului său puteau, mai ales La Catalina şi femeia vizionară care o învăţase.

Don Juan a mai spus ca o schimbare inferioara dădea o viziune nu numai asupra altei lumi, ci şi asupra lumii noastre de zi cu zi, văzută din altă perspectivă. A adăugat că, pentru ca eu *să văd* altă lume,

trebuia să percep altă mare bandă de emanaţie a emanaţiilor Vulturului.

Pe urmă, şi-a încheiat explicaţia. A spus că nu avea timp să brodeze pe tema marilor benzi de emanaţii, pentru că trebuia să plecăm. Am vrut să mai stau puţin să discutăm, dar a spus că ar avea nevoie de mult timp să-mi explice acest subiect, iar eu ar trebui să fiu odihnit, ca să mă pot concentra.

10. Marile benzi de emanaţii

Peste câteva zile, în casa lui din sudul Mexicului, don Juan şi-a continuat explicaţia. M-a dus în camera mare. Era aproape seară. Camera era cufundată în beznă. Am vrut să aprind lămpile cu petrol, dar don Juan nu m-a lăsat. A spus că trebuia să las sunetul vocii sale să-mi deplaseze punctul de asamblare, astfel încât să radieze asupra emanaţiilor concentrării şi amintirii totale.

Mi-a spus apoi că vom discuta despre marile benzi de emanaţii. Considera subiectul o altă descoperire cheie făcută de vechii vizionari, dar pe care au dat-o uitării până a fost recuperată de noii vizionari.

— Emanaţiile Vulturului sunt grupate întotdeauna în ciorchini, a continuat el. Vechii vizionari au numit acei ciorchini marile benzi de emanaţii. De fapt, nu sunt benzi, dar numele li se potriveşte.

De exemplu, există un ciorchine incomensurabil care produce fiinţe organice. Emanaţiile acelei bande organice sunt pufoase. Sunt transparente şi au o lumină unică, proprie, o anumită energie. Sunt conştiente, sar. Acesta este motivul pentru care toate fiinţele organice sunt pline de energie. Celelalte benzi sunt mai închise la culoare, mai puţin pufoase. Unele nu au deloc lumină, ci sunt opace.

— Vrei să spui, don Juan, că toate fiinţele organice au acelaşi fel de emanaţii în coconul lor? am întrebat.

— Nu vreau să spun asta. Nu este chiar atât de simplu, deşi fiinţele organice aparţin aceleiaşi mari benzi. Gândeşte-te la ea ca la o enormă bandă lată de filamente luminoase, fire luminoase nesfârşite. Fiinţele organice sunt bule care cresc în jurul unui grup de filamente luminoase. Imaginează-ţi că, în această bandă de viaţă organica, unele bule se formează în jurul filamentelor luminoase din centrul benzii, iar altele pe margini; banda este destui de lată ca să adăpostească orice formă de fiinţă organică. În cadrul acestei dispuneri, bulele care sunt aproape de marginile benzii nu se întâlnesc cu emanaţiile din centru, care se contopesc doar cu cele aflate acolo. De asemenea, bulele din centru nu se întâlnesc cu emanaţiile de pe margini.

După cum poţi înţelege, fiinţele organice au acces la emanaţiile unei singure benzi; totuşi, vizionarii *văd* că, în cadrul acelei benzi organice, fiinţele sunt cât se poate de diverse.

— Sunt multe benzi mari? am întrebat.

— O infinitate, mi-a răspuns el. Dar vizionarii au descoperi: că, pe pământ, sunt numai patruzeci şi opt de asemenea benzi.

— Ce înseamnă asta, don Juan?

— Pentru vizionari înseamnă că sunt patruzeci şi opt de tipuri de organizări pe pământ, patruzeci şi opt de tipuri de ciorchini sau structuri. Viaţa organică este una dintre ele.

— Asta înseamnă că există patruzeci şi şapte de tipuri de viaţă anorganică?

— Nu, nici vorbă. Vechii vizionari au numărat şapte benzi care produc bule anorganice de conştiinţă. Cu alte cuvinte, sunt patruzeci de benzi care produc bule fără conştiinţa; acelea sunt benzile care generează numai organizare.

Gândeşte-te la marile benzi ca la nişte copaci. Toţi fac fructe produc recipiente pline cu emanaţii; totuşi, numai opt din ace copaci fac fructe comestibile, adică bule dotate cu conştiinţă. Şapte au fructe acre, dar comestibile, şi una are cel mai suculent fruct.

A râs şi a spus că, în această analogie a sa, adoptase punctul de vedere al Vulturului, pentru care cele mai delicioase bucăţele sunt bulele organice dotate cu conştiinţă.

— Ce le face pe cele opt benzi să genereze conştiinţă?

— Vulturul le conferă conştiinţă prin emanaţiile sale, a răspuns el.

Răspunsul lui m-a făcut să-l contrazic. I-am spus că a susţine că Vulturul conferă conştiinţă prin emanaţiile sale este ceea ce spune un om religios despre Dumnezeu şi anume că Dumnezeu conferă viaţă prin iubire. Asta nu înseamnă nimic.

— Cele două declaraţii nu sunt făcute din acelaşi punct de vedere, a spus el răbdător. Totuşi, cred că înseamnă acelaşi lucru. Diferenţa este că vizionarii *văd* că Vulturul conferă conştiinţă prin emanaţiile sale, dar oamenii religioşi nu *văd* cum Dumnezeu conferă viaţă prin iubirea sa.

A spus că Vulturul conferă conştiinţă prin trei mănunchiuri uriaşe de emanaţii care trec prin opt mari benzi. Aceste mănunchiuri sunt deosebite, pentru că fac vizionarii să vadă o nuanţă. Un mănunchi dă senzaţia de bej-roz, ceva ca o sclipire a felinarelor de culoare roz; un altul dă senzaţia de piersică, la fel ca luminile de neon; iar al treilea dă senzaţia că e de culoarea chihlimbarului, adică a mierii limpezi.

— Prin urmare, se pune problema de a *vedea* o nuanţă, când vizionarii *văd* că Vulturul conferă conştiinţă prin emanaţiile sale, a continuat el. Oamenii religioşi nu *văd* iubirea lui Dumnezeu, dar, dacă ar putea s-o *vadă*, ar şti că este fie roz, fie de culoarea piersicii sau a chihlimbarului.

Omul, de exemplu, este legal de mănunchiul de culoarea

chihlimbarului, dar la fel sunt şi alte fiinţe.

Am vrut să ştiu care fiinţe au aceleaşi emanaţii cu ale omului.

— Va trebui să găseşti singur astfel de detalii, *văzând* de unul singur, a spus el. Nu are niciun rost să-ţi spun care anume; o să faci alt inventar. Este de ajuns să spun că această căutare de unul singur este unul dintre cele mai fascinante lucruri pe care le vei face vreodată.

— Crezi că mănunchiurile roz şi de culoarea piersicii se văd şi la oameni? m-am interesat eu.

— Niciodată. Acele mănunchiuri aparţin altor fiinţe, mi-a răspuns el.

Eram gata să pun o întrebare, dar m-a oprit cu o mişcare a mâinii. Apoi s-a adâncit în gânduri. Un timp, am rămas în linişte.

— Ţi-am spus că lumina conştiinţei la oameni are culori diferite, a spus el, în cele din urmă. Ceea ce nu ţi-am spus atunci, pentru că nu ajunsesem încă la acel subiect, a fost aceea că nu sunt culori, ci nuanţe de chihlimbar.

A spus că mănunchiul de chihlimbar al conştiinţei are o infinitate de variante subtile, care denotă întotdeauna diferenţe în calitatea conştiinţei. Rozul şi verdele palid sunt cele mai obişnuite nuanţe. Chihlimbarul albastru este cel mai neobişnuit, dar chihlimbarul pur este de departe cel mai rar.

— Ce anume determina nuanţa respectivă de chihlimbar?

— Vizionarii spun ca acea cantitate de energie economisită şi stocată este cea care determină nuanţa. Nenumăraţi luptători au început cu o nuanţă obişnuită, roz, şi au terminat cu cel mai pur chihlimbar. Genaro şi Silvio Manuel sunt cele mai bune exemple.

— Ce forme de viaţă aparţin mănunchiurilor de conştiinţă roz şi de culoarea piersicii? am întrebat.

— Cele trei mănunchiuri cu toate nuanţele lor întretaie cele opt benzi, mi-a răspuns el. În banda organică, mănunchiul roz aparţine, în principal, plantelor, banda de culoarea piersicii, insectelor, banda de chihlimbar, omului şi celorlalte animale.

Aceeaşi situaţie se manifestă şi în cazul benzilor anorganice. Jele trei mănunchiuri de conştiinţă produc genuri specifice de fiinţe anorganice în fiecare dintre cele şapte benzi mari.

I-am cerut să descrie genurile de fiinţe anorganice existente.

— Acesta este alt lucru pe care trebuie *să*-l *vezi* singur, a spus el. Cele şapte benzi şi ceea ce produc ele sunt, într-adevăr, inaccesibile raţiunii umane, dar nu şi *vederii* umane.

I-am spus că nu prea înţeleg explicaţia marilor benzi, pentru că descrierea lui m-a obligat să mi le imaginez ca pe nişte mănunchiuri independente de sfori sau ca pe nişte benzi plate aidoma unor curele

de transmisie.

A explicat că marile benzi nu sunt nici plate, nici rotunde, ci grupate împreună, ca o căpiţă de firi, ţinută în aer de forţa mâinii care le-a aranjat. Prin urmare, nu există o ordine a emanaţiilor. Să spui că există o parte centrală sau că există margini, te induce în eroare, dar este necesar pentru a înţelege.

A explicat în continuare că fiinţele anorganice produse de celelalte şapte benzi de conştiinţă sunt caracterizate de existenţa unui recipient fără mişcare; este mai degrabă un receptacul fără formă, cu un grad scăzut de luminozitate. Nu arată aidoma cornului fiinţelor organice. Îi lipseşte coeziunea, calitatea care race fiinţele umane să semene cu nişte mingi luminoase, plesnind de energie.

Don Juan a spus că singura asemănare dintre fiinţele anorganice şi cele organice este aceea că toate au emanaţii de conştiinţă roz, de culoarea piersicii sau a chihlimbarului.

— Acele emanaţii, în anumite circumstanţe, a continuat el, facilitează cea mai fascinantă comunicare între fiinţele celor opt mari benzi.

A spus că, de obicei, fiinţele organice, cu marile lor câmpuri energetice, sunt iniţiatoarele comunicării cu fiinţele anorganice, dar urmarea sofisticată şi subtilă ţine întotdeauna de fiinţele anorganice. De îndată ce bariera este desfiinţată, fiinţele anorganice se schimba şi devin ceea ce vizionarii numesc aliaţi. Din momentul acela, fiinţele anorganice pot anticipa cele mai subtile gânduri ale vizionarului, toanele, temerile sale.

— Vechii vizionari sunt vrăjiţi de un asemenea devotament din partea aliaţilor lor, a continuat el. Se spune că vechii vizionari puteau să-şi pună aliaţii să facă orice voiau ei. Acesta era unul dintre motivele pentru care credeau în propria lor invulnerabilitate. S-au păcălit, pentru că şi-au dat prea mare importanţă. Aliaţii au putere numai dacă vizionarul care îi *vede* este impecabil; iar vechii vizionari nu erau.

— Sunt la fel de multe Fiinţe anorganice ca organismele vii? m-am interesat.

Mi-a spus că fiinţele anorganice nu sunt la fel de numeroase ca cele organice, dar acest fapt este compensat de numărul mare de benzi ale conştiinţei anorganice. De asemenea, diferenţele dintre Fiinţele anorganice sunt mult mai mari decât diferenţele dintre organisme, pentru că organismele aparţin doar unei singure benzi, în timp ce Fiinţele anorganice aparţin celor şapte benzi.

— În afară de asta, Fiinţele anorganice trăiesc infinit mai mult decât organismele, a continuat el. Aceasta problema i-a îndemnat pe vechii vizionari să-şi concentreze *vederea* asupra aliaţilor, din motive pe care ţi le voi expune ulterior.

A spus că vechii vizionari au ajuns, de asemenea, să-şi dea seama că marea energie a organismelor şi dezvoltarea ulterioară superioară a conştiinţei lor le-a făcut să fie bucatele delicioase pentru Vultur. În viziunea vechilor vizionari, lăcomia a fost motivul pentru care Vulturul a produs cât mai multe organisme posibile.

A explicat apoi că produsul celorlalte patruzeci de mari benzi nu este conştiinţa, ci o configuraţie de energie lipsită de viaţă. Vechii vizionari au numit vase produsul acelor benzi. În timp ce coconii şi recipientele sunt câmpuri de conştiinţa energetică, ceea ce explică luminozitatea lor independentă, vasele sunt recipiente rigide, care conţin emanaţii, fără să fie câmpuri de conştiinţă energetică. Luminozitatea lor vine numai din energia emanaţiilor cuprinse înăuntru.

— Nu trebuie să uiţi că tot ce este pe pământ este învelit, a continuat el. Tot ce percepem este alcătuit din coconi sau vase cu emanaţii. De obicei, nu percepem absolut deloc recipientele fiinţelor anorganice. S-a uitat la mine, aşteptând să-i dau un semn că am înţeles. Când şi-a dat seama că n-o s-o fac, a continuat: Lumea este alcătuită din patruzeci şi opt de benzi, a spus el. Lumea creată de punctul nostru de asamblare pentru percepţia noastră obişnuită este alcătuită din două benzi; una este banda organică, iar cealaltă, banda care are numai structură, nu şi conştiinţă. Celelalte patruzeci şi şase de mari benzi nu fac parte din lumea pe care o percepem în mod obişnuit. S-a oprit din nou, aşteptând întrebări din partea mea, dar nu aveam niciuna. Sunt alte lumi complete, care pot fi asamblate de punctele noastre de asamblare, a continuat el. Vechii vizionari au numărat şapte asemenea lumi, una pentru fiecare bandă de conştiinţă. Aş adăuga că două dintre acele lumi, în afară de lumea vieţii de zi cu zi, sunt uşor de asamblat; cu celelalte cinci este altceva.

Când ne-am aşezat din nou la discuţii, don Juan a început imediat să vorbească despre experienţa mea cu La Catalina. A spus că o deplasare a punctului de asamblare într-o zonă inferioară poziţiei sale obişnuite permite proprietarului o viziune detaliată, îngustă, care pare a fi o lume complet diferită. Este o viziune fascinantă, extrem de atrăgătoare, mai ales pentru ace: vizionari care au o fire aventuroasă, dar indolentă.

— Schimbarea perspectivei este foarte plăcută, a continuat don Juan. Este necesar un efort minim şi rezultatele sunt uluitoare. Dacă un vizionar este mânat de dorinţa unui câştig rapid, nu există o altă manevră mai bună decât deplasarea în jos. Singura problema este că, în acele poziţii ale punctului de asamblare, vizionarii sunt ameninţaţi de moarte, care survine mai brutal şi mai rapid decât în condiţia de om.

Nagualul Julian a considerat că acesta era un loc nemaipomenit

să zburde, dar atâta tot.

A spus că o adevărată schimbare a lumilor se produce atunci când punctul de asamblare se deplasează în banda omului suficient de adânc pentru a atinge un prag crucial, la care punctul de asamblare poate folosi altă mare bandă.

— Cum o foloseşte? am întrebat. A ridicat din umeri.

— Este vorba de energie, a spus el. Forţa alinierii captează altă bandă, cu condiţia ca vizionarul să aibă suficientă energie. Energia noastră obişnuita permite punctelor noastre de asamblare să folosească forţa alinierii uneia dintre marile benzi de emanaţii Şi percepem lumea pe care o cunoaştem. Dar, dacă avem un surplus de energie, putem folosi forţa alinierii altor mari benzi şi, în consecinţă, percepem alte lumi. Don Juan a schimbat brusc subiectul şi a început să vorbească despre plante. Poate că ţi se pare o ciudăţenie, a spus el, dar copacii, de exemplu, sunt mai apropiaţi de om decât furnicile. Ţi-am spus că între copaci şi om se poate stabili o minunată relaţie; pentru că au emanaţii comune.

— Cât de mari sunt coconii lor?

— Coconul unui copac uriaş nu este mult mai mare decât copacul însuşi. Interesant este ca unele plante mici au un cocon aproape la fel de mare ca trupul unui om şi de trei ori mai mare ca lăţime. Acelea sunt plantele energizante. Ele au cea mai mare cantitate de emanaţii comune cu omul, nu emanaţiile conştiinţei, ci alte emanaţii, în general.

Alt lucru unic la plante este acela că luminozităţile lor au nuanţe diferite. În general, sunt rozalii, deoarece conştiinţa lor este roz. Plantele otrăvitoare sunt roz-gălbui, iar cele medicinale, roz-violet, aprins. Singurele care sunt roz-albicioase sunt cele energizante. Unele au un alb murdar, altele un alb strălucitor.

Adevărata diferenţă dintre plante şi celelalte fiinţe organice este locul punctelor lor de asamblare. La plante, acesta se află în partea inferioară a coconului, în timp ce la celelalte fiinţe organice este în partea superioară a coconului.

— Cum stau lucrurile la fiinţele anorganice? Unde se află punctul lor de asamblare?

— La unele este în partea inferioară a recipientelor, a spus el. Acelea sunt străine omului, dar comune plantelor. Altele îl au în partea superioara a recipientelor. Acelea sunt înrudite cu omul şi cu alte creaturi organice.

A adăugat că vechii vizionari erau convinşi că plantele comunica cel mai intens cu fiinţele organice. Ei considerau că cu cât punctul de asamblare este mai jos, cu atât mai uşor le vine plantelor să desfiinţeze bariera percepţiei; copacii foarte mari şi plantele foarte

mici au punctele de asamblare extrem de jos în coconii lor. Din această cauză, un mare număr de tehnici vrăjitoreşti ale vechilor vizionari erau mijloace de a ţine în frâu conştiinţa copacilor şi a plantelor mici, pentru a ghida coborârea până la ce numeau ei cele mai adânci niveluri ale zonelor întunecate.

— Înţelegi, bineînţeles, a continuat don Juan, că, atunci când credeau că coboară în profunzime, ei îşi împingeau, de fapt, punctele lor de asamblare pentru a constitui alte lumi perceptibile prin intermediul celor şapte mari benzi.

Ei au impus o limită conştiinţei lor şi au asamblat lumi cu cinci mari benzi care sunt accesibile vizionarilor numai dacă ei se supun unei transformări periculoase.

— Dar vechii vizionari au reuşit să asambleze acele lumi? am întrebat.

— Au reuşit, mi-a răspuns el. Au crezut în mod aberant că merita să distrugă toate barierele percepţiei, chiar dacă trebuia să se transforme în copaci, în acest scop.

11. *Stalkingul*, intenţia şi poziţia visatului

A doua zi, tot pe la începutul serii, don Juan a venit în camera unde discutam cu Genaro. M-a luat de braţ şi am străbătut împreună casa, până în curtea interioară. Se înnoptase deja. Am luat-o pe un coridor care înconjura curtea.

În timp ce mergeam, don Juan mi-a spus că voia să mă prevină din nou că este foarte uşor să te pierzi în complicaţii şi morbiditate pe cărarea cunoaşterii. Mi-a spus că vizionarii au de înfruntat mari duşmani, care le pot distruge scopul şi slăbi forţele; duşmani creaţi chiar de comportamentul luptătorilor, cum ar fi indolenţa, lenea şi importanţa de sine care fac parte integrantă din lumea de zi cu zi.

A remarcat că greşelile făcute de vechii vizionari, ca rezultat al indolenţei, lenei şi importanţei de sine au fost atât de enorme şi grave, încât noii vizionari nu au avut de ales şi a trebuit să-şi respingă propria tradiţie.

— Cel mai important lucru de care aveau nevoie noii vizionari, a continuat don Juan, erau nişte măsuri practice, pentru a-şi face punctele de asamblare să se deplaseze. Deoarece nu aveau aşa ceva, au început prin a fi deosebit de interesaţi *să vadă* lumina conştiinţei şi, drept rezultai, au elaborat trei seturi de tehnici care au devenit piatra lor de temelie.

Cu aceste trei seturi, a spus don Juan, noii vizionari au realizat cel mai extraordinar şi dificil lucru. Au reuşit să facă, în mod sistematic, ca punctul de asamblare să se deplaseze faţă de poziţia sa obişnuită.

A recunoscut că vechii vizionari au realiza: şi ei acest lucru, dar prin intermediul unor manevre capricioase.

A explicat că ceea ce *au văzut* noii vizionari în lumina conştiinţei a avut drept rezultat ordinea în care au aranjat adevărurile despre conştiinţă ale vechilor vizionari. Aceasta se numeşte măiestria conştiinţei. De aici au dezvoltat trei seturi de tehnici. Prima este măiestria *stalkingului*, a doua măiestria *intenţiei* şi a treia măiestria *visatului.* A susţinut că îmi explicase aceste trei seturi din prima zi în care ne-am cunoscut.

Mi-a spus că mă învăţase măiestria conştiinţei în două feluri, aşa cum recomandau noii vizionari. În învăţăturile sale pentru partea dreaptă, pe care le făcuse în starea de conştiinţă normală, realizase două obiective: mă învăţase căile luptătorilor şi slăbise punctul meu de asamblare din poziţia iniţială. În învăţăturile sale pentru partea stângă, pe care le realizase într-o stare de conştiinţă elevată, îndeplinise, de asemenea, două obiective: făcuse ca punctul meu de asamblare să se deplaseze în tot atâtea poziţii ci: eram capabil să suport şi-mi dăduse o lungă serie de explicaţii.

Don Juan s-a oprit şi m-a privit fix. S-a lăsat o linişte stânjenitoare; pe urmă a început să discute despre *stalking.* A spus că *stalkingul* avea origini foarte umile şi întâmplătoare. El a început cu observaţia făcută de noii vizionari: când luptătorii se comportă în mod constant în moduri neobişnuite pentru ei, emanaţiile nefolosite din interiorul coconilor lor încep să strălucească. Punctele lor de asamblare se deplasează armonios aproape pe neobservate.

Stimulaţi de această observaţie, noii vizionari au începui să practice controlul sistematic al comportamentului lor. Ei au numit această practica arta *stalkingului.* Don Juan a remarcat că, deşi criticabil, numele era potrivit, pentru că *stalkingul* genera un comportament specific care putea fi categorisit drept ascuns.

Noii vizionari, înarmaţi cu această tehnică, au explorat necunoscutul în mod sobru şi fructuos. Printr-un exerciţiu continuu, au făcut ca punctele lor de asamblare să se deplaseze în mod constant.

— *Stalkingul* este una din cele două mari realizări ale noilor vizionari, a spus el. Noii vizionari au hotărât că un nagual modern trebuie să fie instruit în această realizare când punctul său de asamblare s-a deplasat suficient de profund în partea sa stângă. Motivul acestei hotărâri este acela că nagualul trebuie să înveţe principiile *stalkingului* fără să fie împiedicat de inventarul uman. La urma urmei, nagualul este liderul unui grup, aşa ca trebuie să acţioneze rapid, fără să stea pe gânduri.

Alţi luptători pot învăţa *stalkingul* în starea lor normala de conştiinţă, deşi este preferabil s-o facă în starea de conştiinţa elevată

– nu atât pentru valoarea conştiinţei lor elevate, cât pentru faptul că dă *stalkingului* un mister pe care nu-l are; *stalkingul* înseamnă doar comportare în cazul oamenilor.

A spus că acum aş putea să înţeleg că deplasarea punctului de asamblare a fost motivul pentru care noii vizionari au pus atâta preţ pe interacţiunea cu micii tirani. Aceşti tirani mici au forţat vizionarii să folosească principiile *stalkingului* şi, în acest fel, i-au ajutai pe vizionari să-şi deplaseze punctele de asamblare.

L-am întrebat dacă vechii vizionari ştiau ceva despre principiile *stalkingului.*

— *Stalkingul* aparţine exclusiv noilor vizionari, a spus el, zâmbind. Ei sunt singurii vizionari care au avut de-a face cu oameni. Cei vechi erau atât de învăluiţi de sentimentul puterii, încât nici măcar nu ştiau ca există oameni, până când oamenii au început să le dea în cap. Dar ştiai deja toate acestea.

Don Juan a spus apoi ca stăpânirea *intenţiei* împreună cu cea a *stalkingului* sunt cele două capodopere ale noilor vizionari, care marchează sosirea vizionarilor moderni. A explicat că, în eforturile lor de a obţine un avantaj asupra opresorilor lor, noii vizionari au urmărit fiecare posibilitate. Ştiau că predecesorii lor realizaseră lucruri extraordinare manipulând o forţă misterioasă şi miraculoasă, pe care nu o puteau descrie decât drept putere. Noii vizionari deţin puţine informaţii despre acea forţa, aşa că au fost obligaţi s-o examineze sistematic, prin *vedere.* Eforturile lor au fost pe deplin răsplătite când au descoperit că acea forţă este energia alinierii.

Au început *văzând* cum lumina conştiinţei creşte ca mărime şi intensitate pe măsură ce emanaţiile din interiorul coconului se aliniază cu emanaţiile din exterior. Au folosit acea observaţie ca pe o trambulina, la fel cum făcuseră cu *stalkingul*, şi au continuat să dezvolte o serie complexă de tehnici, pentru a manevra acea aliniere de emanaţii.

La început, s-au referit la acele tehnici cum ar fi stăpânirea alinierii. Apoi şi-au dat seama că era vorba de mai mult decât de-o aliniere; şi anume, de energia care provine din alinierea emanaţiilor. Au numit această energie *voinţă.*

Voinţa a devenit cea de-a doua bază. Noii vizionari au înţeles-o ca pe o forţă oarbă, impersonală, izbucnire neîncetată de energie care ne face să ne comportăm ca de obicei. *Voinţa* explică faptul că percepem lumea problemelor obişnuite şi, indirect, prin forţa acelei percepţii, explică plasarea punctului de asamblare în poziţia sa obişnuita.

Don Juan a spus că noii vizionari au examinat felul în care are loc percepţia lumii de zi cu zi şi *au văzut* efectele *voinţei. Au văzut* că acea aliniere este reînnoită neîncetat, pentru a da continuitate percepţiei. Pentru a reînnoi de fiecare dată alinierea cu prospeţimea

de care este nevoie, pentru a alcătui lumea vie, izbucnirea de energie care provine chiar din acele alinieri este reciclată automat, ca să întărească alinierile făcute la alegere.

Această observaţie a servit noilor vizionari drept rampă de lansare suplimentară, care i-a ajutat să ajungă la cea de-a treia bază a setului lor. Au numit-o *intenţie* şi au descris-o drept ghidarea *voinţei* cu un anumit scop, energia alinierii.

— Silvio Manuel, Genaro şi Vicente au fost îndemnaţi de nagualul Julian să înveţe acele trei aspecte ale cunoaşterii vizionarilor, a continuat el. Genaro este maestru în manevrarea conştiinţei, Vicente este maestrul *stalkingului*, iar Silvio Manuel este maestrul *intenţiei.*

Acum vom da o explicaţie finală a stăpânirii conştiinţei; de aceea te ajută Genaro.

Don Juan a discutat mult timp cu ucenicele. Femeile au ascultat serioase. Eram sigur că le dădea instrucţiuni detaliate despre procedurile dificile, judecând după cât erau de concentrate.

Nu am fost admis la discuţia lor, dar le-am urmării în timp ce vorbeau în camera din faţă a casei lui Genaro. Am stat la masa din bucătărie şi am aşteptat până au terminat.

Apoi femeile s-au ridicat să plece, dar înainte de asta, au venit în bucătărie cu don Juan. Omul s-a aşezat cu faţa la mine, în timp ce femeile mi-au vorbit stânjenitor de formal. De fapt, m-au îmbrăţişat. Toate erau neobişnuit de prietenoase, ba chiar vorbăreţe. Au spus că se vor alătura ucenicilor care plecaseră cu Genaro de câteva ore. Acesta urma să le arate tuturor *corpul* său *din vis.*

De îndată ce au plecat femeile, don Juan şi-a reluat explicaţia destul de brusc. A spus că, pe măsură ce a trecut timpul şi noii vizionari au pus bazele practicii lor, şi-au dat seama că, în condiţiile de faţă, *stalkingul* a deplasat puţin punctele de asamblare. Pentru un efect maxim, *stalkingul* avea nevoie de un cadru ideal: erau necesari tirani mici, investiţi cu autoritate şi putere. A devenit din ce în ce mai greu pentru noii vizionari să se pună în asemenea situaţii; sarcina de a le improviza sau de a le căuta a devenit o povară de nesuportat.

Noii vizionari au considerat necesar *să vadă* emanaţiile Vulturului, pentru a găsi o cale mai potrivită de a muta punctul de asamblare. Când au încercat *să vadă* emanaţiile, au fost confruntaţi cu o problema foarte serioasă. Au descoperit că nu au cum *să* le *vadă,* fără să-şi asume un risc mortal, şi totuşi, trebuia *să* le *vadă.* Acela a fost momentul în care au folosit tehnica *visatului* a vechilor vizionari ca pe un scut de protecţie împotriva loviturii mortale a emanaţiilor Vulturului. În felul acesta, şi-au dat seama că *visatul* era în sine cel mai eficient mod de a deplasa punctul de asamblare.

— Una dintre cele mai stricte porunci ale noilor vizionari, a continuat don Juan, era aceea că luptătorii trebuia să înveţe *visatul* în

timp ce se aflau în starea lor normală de conştiinţă. Urmând această poruncă, am început să te învăţ *visatul* aproape din prima zi când ne-am cunoscut.

— De ce noii vizionari cer ca *visatul* să fie învăţat în starea de conştiinţă normală? am întrebat.

— Pentru că *visatul* este foarte periculos, iar visătorii, foarte vulnerabili, a spus el. Este periculos, pentru că are o putere de neconceput; face *visătorii* vulnerabili, pentru că îi lasă la mila forţei de neînţeles a alinierii.

Noii vizionari şi-au dat seama că, în starea noastră normală de conştiinţă, ne putem apăra în nenumărate feluri împotriva forţei emanaţiilor nefolosite care s-au aliniat brusc în *visat.*

Don Juan mi-a explicat că *visatul,* la fel ca *stalkingul,* a început ca o simpla observaţie. Vechii vizionari şi-au dat seama că, în visele lor, punctul de asamblare se deplasează uşor spre stânga, în cel mai natural fel. Acest punct se relaxează într-adevăr când omul doarme şi toate felurile de emanaţii nefolosite încep să strălucească.

Vechii vizionari au fost intrigaţi imediat de acea observaţie şi au început să lucreze cu deplasarea naturală, până când au fost capabili s-o controleze. Au numit acel control *visat,* sau arta manevrării *corpului din vis.*

A remarcat că nu poţi descrie imensitatea cunoaşterii lor despre *visat.* Dar noilor vizionari nu prea le-a folosit acest lucru. Aşa că, atunci când a venit vremea reconstrucţiei, noii vizionari s-au ajutat doar de elementele esenţiale ale *visatului*, pentru *a vedea* emanaţiile Vulturului şi pentru a-i ajuta să deplaseze punctele de asamblare.

A spus că vizionarii, atât cei vechi, cât şi cei noi, înţeleg că *visatul* este controlul deplasării naturale pe care o suporta punctul de asamblare în somn. A subliniat că acest control care realizează deplasarea nu intenţionează în niciun fel s-o dirijeze. Vrea doar să păstreze acest punct de asamblare în poziţia în care se deplasează în mod natural în somn, o manevră deosebit de dificilă, care a necesitat un efort şi o concentrare enormă din partea vechilor vizionari.

Don Juan a explicat că *visătorii* trebuie să realizeze un echilibru foarte subtil, pentru că în vise nu se poate interveni şi nici nu pot fi comandate prin efortul conştient al *visătorului.* Totuşi, deplasarea punctului de asamblare trebuie să asculte de comanda *visătorului* – o contradicţie care nu poate fi supusă raţiunii, dar care trebuie rezolvată din punct de vedere practic.

După ce au studiat *visătorii* în timp ce dormeau, vechii vizionari au sugerat ca soluţie să lase visele să-şi urmeze cursul lor natural. Ei *văzuseră* că, în unele vise, punctul de asamblare al visătorului se deplasa mult mai profund în partea stângă decât în alte vise. Această observaţie a ridicat întrebarea dacă conţinutul visului face punctul de

asamblare să se deplaseze sau dacă mişcarea punctului de asamblare singură generează conţinutul visului, activând emanaţiile nefolosite.

Ei şi-au dat seama în curând că deplasarea punctului de asamblare în partea stângă este cea care produce visele. Cu cât se deplasează mai departe, cu atât mai viu şi mai bizar este visul. Au încercat, în mod inevitabil, să-şi comande visele, încercând să-şi facă punctele de asamblare să se deplaseze mai adânc în partea stângă. Încercând acest lucru, au descoperit că, atunci când visele sunt manipulate conştient sau semiconştient, punctul de asamblare revine imediat la locul său obişnuit. Deoarece ceea ce ei doreau era deplasarea punctului de asamblare, au ajuns la inevitabila concluzie că a interveni în vise însemna să intervii în deplasarea naturală a punctului de asamblare.

Don Juan a spus că vechii vizionari au continuat apoi să-şi dezvolte uimitoarele lor cunoştinţe asupra subiectului – cunoştinţe care aveau un impact deosebit asupra aspiraţiei noilor vizionari în privinţa *visatului*, dar nu le prea erau de folos în forma lor iniţială.

Mi-a spus că, până atunci, înţelesesem *visatul* ca pe un control al viselor şi că fiecare exerciţiu la care mă supusese, cum ar I găsirea mâinilor în vis, nu era, deşi părea să fie, destinat să mă înveţe să-mi comand visele. Acele exerciţii aveau scopul de a ţine fix punctul de asamblare în locul în care se deplasase în vis. Aici trebuie *visătorii* să realizeze un echilibru subtil. Ei nu pot decât dirija fixarea punctelor lor de asamblare. Vizionarii sunt ca nişte pescari dotaţi cu o undiţă care se aruncă singura ori de câte ori este posibil. Singurul lucru pe care îl pot face este să ţină undiţa ancorată în locul în care se scufunda.

— Oriunde se deplasează în vise, punctul de asamblare se numeşte *poziţie de visat*, a continuat el. Vechii vizionari au devenit atât de experţi în păstrarea *poziţiei de visat*, încât au putut chiar să se trezească în timp ce punctele lor de asamblare erau ancorate acolo.

Vechii vizionari au numit acea stare *corpul din vis*, pentru că au controlat-o până într-atâta, încât au creat un nou corp temporar de fiecare dată, când se trezeau într-o noua *poziţie de visat.*

Trebuie să-ţi fie clar că *visatul* are un dezavantaj cumplit, a continuat el. El aparţine vechilor vizionari. El este marcat de caracteristicile lor. Am fost foarte prudent când te-am îndrumat, dar nu poţi fi sigur.

— În ce privinţă vrei să mă previi, don Juan? l-am întrebat.

— Te previn în privinţa capcanelor *visatului*, care sunt cu adevărat enorme, mi-a răspuns el. În *visat*, nu ai cum să dirijezi mişcarea punctului de asamblare; singurul lucru care dictează această mişcare este forţa interioară sau slăbiciunea *visătorilor.* Aici rezidă prima capcană.

A spus că, la început, noii vizionari au ezitat să folosească *visatul.* Au considerat că *visatul*, în loc să întărească luptătorii, îi moleşea, îi făcea capricioşi. Vechii vizionari erau toţi la fel. Pentru a înlătura efectul negativ al *visatului* – deoarece nu aveau altă opţiune decât să-l folosească – noii vizionari au dezvoltat un sistem bogat şi complex de comportament numit drumul luptătorilor sau calea luptătorilor.

Cu acel sistem, noii vizionari s-au întărit şi au dobândit o forţă internă de care aveau nevoie pentru a deplasa punctul de asamblare în vise. Don Juan a subliniat că forţa de care vorbea nu era numai convingerea. Nimeni nu putea avea convingeri mai solide decât vechii vizionari, dar, cu toate acestea, erau slabi până în măduva oaselor. Forţa interioară însemna un sentiment de impasibilitate aproape de indiferenţă, un sentiment de comoditate, dar, mai ales, însemna o tendinţă profundă spre cercetare şi înţelegere. Noii vizionari au numit aceste caracteristici, sobrietate.

— Convingerea noilor vizionari, a continuat el, este aceea că o viaţă impecabilă în sine duce inevitabil la sobrietate, iar aceasta, la rândul ei, duce la mişcarea punctului de asamblare.

Am spus că vechii vizionari credeau că punctul de asamblare se poate deplasa din interior. Ei au făcut un pas mai departe şi au susţinut că oamenii impecabili nu au nevoie de un îndrumător. Ei pot face tot ce fac vizionarii, economisindu-şi energia. Nu au nevoie decât e o şansă minimă – să cunoască posibilităţile dezvăluite de vizionari.

I-am spus că ne întorsesem de unde plecasem în starea mea normală de conştiinţă. Eram convins că impecabilitatea sau economisirea energiei era ceva atât de vag, încât putea fi interpretată de oricine, cum i se năzărea.

Am vrut să spun mai multe, să-mi construiesc argumentaţia, dar m-a cuprins o senzaţie ciudata. Aveam în mod real, fizic senzaţia că treceam prin ceva. Apoi mi-am respins propria argumentaţie. Ştiam fără nici cea mai mică îndoială că don Juan avea dreptate. Se cere doar impecabilitate, energie şi se începe cu un singur act care trebuie să fie voit, precis şi susţinui. Dacă acel act se repetă suficient de mult, se dobândeşte o intenţie solidă, care se poate aplica în orice. Dacă se realizează acest lucru, este totul limpede. Se va merge din etapă în etapă, până când luptătorul va ajunge la potenţialul maxim.

Când i-am spus lui don Juan ca tocmai îmi dădusem seama de acest lucru, a râs încântat şi a exclamat că eram, într-adevăr, un exemplu binevenit al forţei de care vorbea. Mi-a explicat că punctul meu de asamblare se mişcase şi că fusese deplasat de sobrietate într-o poziţie care genera înţelegere. Ar fi putut să fie deplasat la fel de bine de capriciu într-o poziţie care generează numai importanţa de sine, aşa cum s-a întâmplat de atâtea ori.

— Hai să discutăm acum despre *corpul din vis*, a continuat el.

Vechii vizionari şi-au concentrat eforturile asupra explorării şi exploatării *corpului din vis.* Şi au reuşit să-l utilizeze ca pe un corp mai practic, adică s-au recreat în diverse feluri ciudate.

Don Juan a susţinut că era bine ştiut printre vizionari că grupurile de străvechi vrăjitori nu s-au mai întors niciodată după ce s-au trezit într-o *poziţie de visat* pe gustul lor. A spus că e posibil să fi murit în acele lumi de neconceput sau poate că mai trăiesc şi azi în cine ştie ce fel sau formă contorsionată.

S-a oprit, s-a uitat la mine şi a izbucnit în râs.

— Mori de nerăbdare să mă întrebi ce au făcut vechii vizionari cu *corpul din vis*, nu-i aşa? a spus el şi m-a îndemnat să-l întreb, ridicând bărbia.

Don Juan a declarat că Genaro, ca maestru indisputabil al conştiinţei, îmi arătase *corpul din vis* de multe ori, în timp ce eram în starea de conştiinţă normală. Efectul urmărit de Genaro cu demonstraţiile sale era acela de a deplasa punctul meu de asamblare, nu dintr-o poziţie de conştiinţa elevată, ci din starea lui normală.

Don Juan mi-a spus apoi, ca şi când mi-ar fi împărtăşit un secret, că Genaro ne aştepta pe câmp, lângă casă, să-mi arate *corpul* său *din vis.* A repetat la nesfârşit că atunci eram într-o stare perfectă de conştiinţă pentru *a vedea* şi înţelege ce era, de fapt, *corpul din vis.* Pe urmă, m-a pus să mă ridic şi am ieşit din cameră, îndreptându-ne spre uşa casei. Când eram gata s-o deschid, am observat pe cineva zăcând pe preşurile folosite de ucenici drept paturi. Am crezut că unul dintre ucenici se întorsese acasă, în timp ce Juan şi cu mine discutam în bucătărie.

M-am dus la el şi atunci mi-am dat seama că era Genaro. Dormea dus, sforăind în pace, cu faţa-n jos.

— Trezeşte-l, mi-a spus don Juan. Trebuie să mergem. Probabil că este mort de oboseală.

L-am scuturat uşor pe Genaro. S-a întors încet şi a scos sunetele cuiva care se trezeşte dintr-un somn adânc. Şi-a întins braţele, apoi a deschis ochii. Am ţipat fără să vreau şi am sărit înapoi.

Genaro nu avea ochi de om. Erau două puncte intens luminoase, de culoarea chihlimbarului. Mă speriasem atât de tare, încât ameţisem. Don Juan m-a bătut pe spate şi mi-am recăpătat echilibrul.

Genaro s-a ridicat şi mi-a zâmbit. Avea trăsături rigide. Se mişca de parcă era beat sau infirm. A trecut pe lângă mine şi s-a dus direct spre perete. M-am strâmbat în aşteptarea iminentei ciocniri, dar a trecut prin zid ca şi când n-ar fi fost acolo. S-a întors în cameră prin uşa de la bucătărie. Apoi, în timp ce priveam îngrozit, Genaro a început să meargă pe pereţi, cu corpul paralel cu podeaua, continuându-şi drumul pe tavan, cu capul în jos.

Am căzut pe spate când am încercat să-i urmăresc mişcările Din poziţia aceea nu l-am mai văzut pe Genaro; în schimb, mă uitam la o sferă de lumină care se mişca pe tavan şi pe ziduri, deasupra mea, înconjurând camera. Dădea impresia că cineva lumina pereţii şi tavanul cu o lanternă uriaşă. Mingea de lumină s-a stins, în cele din urmă. A dispărut când s-a lovit de perete.

Don Juan a remarcat că teama mea animalică era întotdeauna nemăsurată şi trebuia să lupt s-o înfrânez, dar, în general, mă comportasem foarte bine. *Văzusem corpul din vis* al lui Genaro aşa cum este, ca o sferă luminoasă.

L-am întrebai cum de era atât de sigur că făcusem asta. Mi-a răspuns că *văzuse* punctul meu de asamblare deplasându-se mai întâi către poziţia sa normală, pentru a compensa teama, apoi mai în profunzime, la stânga, dincolo de punctul în care nu mai există îndoieli.

— În acea poziţie se poate *vedea* un singur lucru: sfere de energie, a continuat el. Din starea de conştiinţă elevată până în celălalt punct mai adânc din partea stânga este doar un pas. Adevărata realizare este să faci punctul de asamblare să se deplaseze din poziţia normală în punctul unde nu există îndoieli.

A adăugat că mai trebuia să ne întâlnim cu *corpul din vis* al lui Genaro pe câmpul din jurul casei, în timp ce mă aflam în starea de conştiinţă normală.

Când ne-am întors în casa lui Silvio Manuel, don Juan a spus că realizarea lui Genaro în privinţa *corpului din vis* este nimic în comparaţie cu ce au făcut vechii vizionari.

— Vei *vedea* foarte curând, a spus el pe un ton ameninţător, după care a izbucnit în râs.

L-am întrebat despre asta din ce în ce mai speriat, ceea ce l-a făcut să râdă şi mai copios. În cele din urmă, s-a oprit şi a spus că o să discute despre felul în care noii vizionari au obţinut *corpul din vis* şi felul în care-l folosesc.

— Vechii vizionari urmăriseră realizarea unei replici perfecte a corpului, a continuat el şi aproape au reuşit să obţină una. Singurul lucru pe care n-au reuşit să-l copieze au fost ochii. În loc de ochi, *corpul din vis* are exact lumina conştiinţei. Nu ţi-ai dat seama de asta înainte, când Genaro îţi arăta *corpul* lui *din vis?*

Noilor vizionari puţin le pasă de o replică perfectă a corpului; de fapt, nici nu sunt interesaţi să copieze corpul. Dar au păstrat numele de *corp din vis*, pentru a desemna o senzaţie, o izbucnire de energie care este transportată de mişcarea punctului de asamblare în orice loc din lume sau în orice loc dintre cele cinci lumi accesibile omului.

Don Juan a schiţat apoi procedeul de obţinere a *corpului din vis.*

A spus că începe cu un act iniţial care, întrucât este susţinut, zămisleşte intenţie inflexibilă. Intenţia inflexibilă duce la liniştea interioară, iar aceasta la forţa interioară necesară deplasării punctului de asamblare în vise, în poziţii corespunzătoare.

A numit această ordine fundament. Dezvoltarea controlului se produce după ce s-a realizat fundamentul; acesta constă în menţinerea sistematică a *poziţiei de visat*, prin menţinerea viziunii visului. O practică constantă are drept rezultat o mare uşurinţă în a menţine *poziţiile de visat* cu vise noi, nu atât de mult pentru că prin practică se câştigă un control deliberat, ci pentru că, de fiecare dată când este exercitat acest control, forţa interioară se întăreşte. La rândul ei, o dată întărită, aceasta forţă interioară face ca punctul de asamblare să se deplaseze în *poziţiile de visat*, care sunt mai capabile să genereze sobrietate; cu alte cuvinte, visele în sine devin mai manevrabile, chiar mai ordonate.

— Dezvoltarea *visătorilor* este indirectă, a continuat el. De aceea, noii vizionari au crezut că putem *visa* singuri. Deoarece *visatul* foloseşte o deplasare naturală a punctului de asamblare, n-ar trebui să avem nevoie de nimeni să ne ajute.

Lucrul de care avem nevoie neapărat este sobrietatea, pentru că nimeni nu ne-o poate da şi nici nu ne poate ajuta s-o obţinem, în afară de noi înşine. Fără ea, deplasarea punctului de asamblare este haotică, la fel cum sunt şi visele noastre obişnuite.

În concluzie, procedura prin care se ajunge la *corpul din vis* este o viaţă de zi cu zi impecabilă.

Don Juan a explicat ca, de îndată ce se realizează sobrietatea şi *poziţiile de visat* devin din ce în ce mai puternice, următorul pas este deşteptarea în orice *poziţie de visat.* A remarcat că manevra, deşi pare simplă, este un fenomen foarte complex – atât de complex, încât necesită nu numai sobrietate, ci toate atributele artei luptătorilor, mai ales *intenţia.*

L-am întrebat cum poate *intenţia* să ajute vizionarii să se trezească în *poziţia de visat.* Mi-a răspuns că *intenţia*, fiind cel mai sofisticat control al forţei de aliniere, este ceea ce menţine, prin sobrietatea *visătorului*, alinierea acelor emanaţii care au fost aprinse de mişcarea punctului de asamblare.

Don Juan a spus că mai există o capcană formidabilă a *visatului:* chiar forţa *corpului din vis.* De exemplu, este foarte uşor pentru *corpul din vis* să se uite mult timp, în mod neîntrerupt, la emanaţiile Vulturului, dar este, de asemenea, foarte uşor pentru *corpul din vis* să fie consumat în întregime de acestea. Vizionarii care s-au uitat la emanaţiile Vulturului fără *corpurile* lor *din vis* au murit, iar cei care s-au uitat cu *corpurile* lor *din vis* au fost arşi de focul lăuntric. Noii vizionari au rezolvat problema *văzând* în echipe. În timp ce unul

dintre vizionari se uita la emanaţii, ceilalţi stăteau gata să pună capăt *vederii.*

— Cum *au văzut* noii vizionari în echipe? m-am interesat.

— Au *visat împreună*, a răspuns el. După cum ştii, este perfect posibil ca un grup de vizionari să activeze aceleaşi emanaţii nefolosite. În acest caz, de asemenea, nu există etape cunoscute, se întâmplă, pur şi simplu; n-ai o tehnică după care să te ghidezi. A adăugat că, în *visatul împreună*, ceva din noi preia conducerea şi ne trezim brusc că *vedem* acelaşi lucru cu ceilalţi *visători.* Se întâmplă următorul lucru: condiţia noastră umană ne face să concentram în mod automat lumina conştiinţei asupra aceloraşi emanaţii folosite de celelalte fiinţe umane. Ne ajustăm poziţia punctelor noastre de asamblare, pentru a se potrivi cu celelalte din jurul nostru. Facem acest lucru în partea dreapta, în cadrul percepţiei noastre obişnuite şi o facem şi în partea stângă, în timp ce *visăm împreună.*

12. Nagualul Julian

S-a produs un entuziasm ciudat în casă. Toţi vizionarii grupului lui don Juan păreau atât de bucuroşi, încât se zăpăciseră, lucru pe care nu l-am mai văzut. Se pare că nivelul lor de energie, ridicat în mod obişnuit, crescuse. Am devenit foarte temător. L-am întrebat pe don Juan despre asta. M-a dus în curtea din spate. Preţ de o clipă ne-am plimbat în tăcere. A spus că se apropia ora plecării pentru toţi. Îşi grăbea explicaţia, ca să termine la timp.

— De unde ştii că mai aveţi puţin până la plecare? am întrebat.

— Este o senzaţie interioară, a spus el. O s-o simţi şi tu într-o zi. Nagualul Julian mi-a deplasat de nenumărate ori punctul de asamblare, aşa cum ţi l-am deplasat şi eu pe al tiu. Pe urmă, mi-a lăsat sarcina de a realinia toate acele emanaţii, pe care mă ajutase să le aliniez prin acele schimbări. Aceasta este sarcina pe care trebuie s-o îndeplinească fiecare nagual.

În orice caz, realinierea tuturor acelor emanaţii deschide drumul unei manevre deosebite de luminare a tuturor emanaţiilor în interiorul coconului. Aproape am realizat acel lucru. Sunt gata să ajung la maxim. Deoarece sunt nagual, de îndată ce activez toate emanaţiile din interiorul coconului meu, vom pleca într-o clipă.

Am simţit că ar trebui să fiu trist şi să plâng, dar ceva în mine se bucura atât de mult că nagualul Juan Martus urma să fie liber, încât am ţopăit şi am strigat de încântare. Ştiam că mai curând sau mai târziu aveam să ajung într-o altă stare de conştiinţă şi aveam să plâng de tristeţe. Dar, în ziua aceea, eram plin de fericire şi optimism.

I-am spus lui don Juan cum mă simţeam. El a râs şi m-a bătut pe spate.

Am intrat în camera mare şi ne-am aşezat. Don Juan a ezitat preţ de o clipă. S-a uitat pe fereastră. De pe scaunul meu vedeam curtea. Era devreme, după-amiaza; o zi noroasă. Stătea să plouă. Nori ameninţători înaintau dinspre vest. Mie îmi plăceau zilele noroase, dar nu şi lui don Juan. Părea agitat, în timp ce încerca să găsească o poziţie mai confortabilă.

Don Juan şi-a început explicaţia, spunând că este greu să-ţi aminteşti ce se întâmplă în starea de conştiinţă elevata, datorită infinităţii de poziţii pe care le adopta punctul de asamblare, după ce este deplasat din poziţia sa iniţială. Pe de altă parte, când îţi aminteşti tot ce are loc în starea de conştiinţă normală, punctul de asamblare stă fix în locul său obişnuit.

Mi-a spus că mă înţelege. Mi-a sugerat să accept că este greu să-mi amintesc şi să recunosc că s-ar putea să nu-mi îndeplinesc sarcina şi să nu pot niciodată să realiniez toate emanaţiile pe care el mă ajutase să le aliniez.

— Gândeşte-te puţin, mi-a spus el, zâmbind. Poate că n-o să-ţi aminteşti niciodată de această conversaţie pe care o purtăm acum şi care, în momentul de faţa, ţi se pare obişnuită, aşa că nu-i dai importanţă.

Acesta este, într-adevăr, misterul conştiinţei. Fiinţele umane sunt pline de acest mister, sunt pline de întunecime, de lucruri inexplicabile. A ne privi în alţi termeni este curată nebunie. Aşa ca nu micşora importanţa misterului omului din tine, plângându-ţi de milă sau încercând să-l supui raţiunii. Micşorează prostia omului din tine, înţelegând-o. Dar nu te scuza nici pentru una, nici pentru alta; amândouă sunt necesare.

Una dintre marile manevre ale *stalkerilor* constă în punerea în contradicţie a misterului cu prostia în fiecare din noi.

A explicat că practicile *stalkingului* nu sunt ceva demn de posedat; de fapt, li se pot aduce multe obiecţii. Ştiind acest lucru, noii vizionari şi-au dat seama că ar fi contrar interesului oricui să discute sau să practice principiile *stalkingului* în starea normală de conştiinţă.

I-am scos în evidenţă această nepotrivire. Spusese că luptătorii nu au cum să acţioneze în timp ce se află în starea de conştiinţă elevată şi afirmase, de asemenea, că *stalkingul* înseamnă, pur şi simplu, să te comporţi cu oamenii într-un anumit fel. Cele două afirmaţii se contrazic una pe alta.

— Prin faptul că nu înveţi pe cineva în starea normala de conştiinţă, mă refeream că înveţi un nagual, a spus el. Scopul *stalkingului* cuprinde două aspecte: primul, să deplasezi punctul de asamblare cât mai constant şi sigur posibil şi nimic nu poate face acest lucru mai bine decât *stalkingul;* al doilea, să imprimi principiile la un nivel atât de profund, încât să se evite inventarul uman,

deoarece este o reacţie naturală să refuzi şi să judeci ceva care poate fi contrar raţiunii.

I-am spus că mă îndoiam sincer că aş putea judeca sau refuza aşa ceva. A râs şi a spus că eu nu puteam fi o excepţie, că aş reacţiona ca oricare altul de îndată ce aş auzi de faptele unui maestru *stalker*, cum este nagualul Julian.

— Nu exagerez când îţi spun că nagualul Julian a fost cel mai extraordinar *stalker* din câţi am întâlnit, a zis don Juan. Ai auzit deja de ce este în stare de la ceilalţi. Dar nu ţi-am spus niciodată ce mi-a făcut mie.

Voiam să-i fie clar că nu auzisem de la nimeni despre nagualul Julian, dar, înainte să dau glas protestului meu, m-a cuprins o nesiguranţă ciudată. Se pare că don Juan şi-a dat seama imediat, deoarece a chicotit încântat.

— Nu poţi să-ţi aminteşti, pentru că *voinţa* nu-ţi este încă accesibilă, a spus el. Ai nevoie de o viaţă impecabilă şi un mare surplus de energie, după care e posibil ca *voinţa* să elibereze acele amintiri.

O să-ţi povestesc cum s-a comportat nagualul Julian când l-am întâlnit prima oară. Dacă-l judeci şi ai obiecţii faţă de comportamentul lui în timp ce te afli în starea de conştiinţă elevata, gândeşte-te ce revoltat ai putea fi pe el în starea de conştiinţă normală.

Am protestat, spunând că îmi întinde o cursă. M-a asigurat că, prin povestirea sa, voia doar să ilustreze modul în care acţionează *stalkerii* şi motivele pentru care o fac.

— Nagualul Julian a fost ultimul dintre *stalkerii* de modă veche. A fost un *stalker* nu atât datorită circumstanţelor vieţii sale, ci pentru că aşa îi stătea în fire.

Don Juan a explicat că noii vizionari *au văzut* că există două grupuri principale de fiinţe umane: cei cărora le pasă de alţii şi cei cărora nu le pasă. Între aceste extreme *au văzut* un amestec nesfârşit a celor două. Nagualul Julian aparţinea categoriei de oameni cărora nu le pasă; don Juan l-a categorisit ca aparţinând categoriei opuse.

— Dar nu mi-ai spus tu că nagualul Julian era generos, că îşi dădea şi cămaşa de pe el?

— Da, sigur, mi-a răspuns don Juan. Nu numai că era generos, era, de asemenea, deosebit de fermecător. Te cucerea. Era întotdeauna profund şi sincer interesat de toţi din jurul lui. Era bun, deschis şi dădea tot ce avea oricui avea nevoie sau oricui se întâmpla să-l îndrăgească. Era, ’ la rândul lui iubit de toţi oamenii, pentru că, în calitate de maestru *stalker*, le transmitea adevăratele sale sentimente: nu dădea doi bani pe nimeni.

Nu am spus nimic, dar don Juan şi-a dat seama că nu credeam, ba

chiar eram tulburat de ce spusese. A chicotit şi a clătinat din cap dintr-o parte într-alta.

— Ăsta este *stalkingul*, a spus el. Vezi, nici n-am început să povestesc despre nagualul Julian şi eşti deja tulburat A izbucnit în râs când am încercat să-i explic ce simţeam. Nagualului Julian nu-i păsa de nimeni, a continuat el. De asta putea ajuta oamenii. Şi îi ajuta; le dădea şi cămaşa de pe el, pentru că nu dădea doi bani pe ei.

— Vrei să spui, don Juan, că cei care îşi ajută aproapele sunt aceia cărora nu le pasă de ei? l-am întrebat eu complet uluit.

— Aşa spun *stalkerii*, mi-a răspuns el, zâmbind radios. De exemplu, nagualul Julian era un vindecător celebru. A ajutat mii şi mii de oameni, dar nu s-a lăudat niciodată cu asta. A lăsat oamenii să creadă că o femeie vizionară din grupul său era vindecătorul.

Dacă ar fi fost un om căruia îi păsa de ceilalţi, ar fi cerut să fie înţeles. Cei cărora le pasă de alţii, le pasă şi de ei şi cer recunoaştere, acolo unde este cazul.

Don Juan a spus că el, deoarece aparţinea categoriei celor care le pasă de aproapele lor, n-a ajutat niciodată pe nimeni. Generozitatea i s-a părut stânjenitoare. N-a putut nici măcar să conceapă să fie iubit, aşa cum era nagualul Julian, şi s-ar fi simţit prost să-şi dea cămaşa de pe el.

— Îmi pasă atât de mult de aproapele meu, a continuat, încât nu fac nimic pentru el. Nu aş şti ce să fac. Aş avea mereu senzaţia că îmi impun voinţa asupra lui prin darurile mele.

Evident, am preîntâmpinat asemenea sentimente, cum fac luptătorii. Orice luptător poate avea succes la oameni, aşa cum avea nagualul Julian, cu condiţia să-şi deplaseze punctul de asamblare într-o poziţie în care nu contează dacă oamenii îl plac, nu-l plac sau îl ignoră. Dar nu este acelaşi lucru.

Don Juan a spus că, atunci când şi-a dat seama prima oară de principiile *stalkerilor*, aşa cum făceam eu atunci, a fost cât se poate de tulburat. Nagualul Elias, care semăna foarte mult cu don Juan, i-a explicat că *stalkerii* ca nagualul Julian sunt lideri înnăscuţi. Pot ajuta oamenii să facă orice.

— Nagualul Elias a spus că aceşti luptători pot ajuta oamenii să se vindece, a continuat don Juan, sau îi pot ajuta să se îmbolnăvească. Îi pot ajuta să găsească fericirea sau tristeţea. I-am sugerat nagualului Elias ca, în loc să spună că aceşti luptători ajută oamenii, să afirme că îi influenţează. Dar el a susţinut că nu este doar atât, pentru că oamenii se adună în jurul lui. Don Juan a chicotit şi m-a privit fix. Se citea o sclipire răutăcioasă în ochii lui. E ciudat felul în care *stalkerii* au stabilit ce *văd* la oameni, nu? m-a întrebat el.

Pe urmă, don Juan a început să-mi povestească despre nagualul

Julian. A spus că nagualul Julian şi-a petrecut mulţi ani în aşteptarea unui ucenic nagual. A dat într-o zi peste don Juan, în timp ce se întorcea acasă dintr-o scurtă vizită într-un sat din apropiere. Se gândea, de fapt, la un ucenic nagual în timp ce mergea pe drum, când a auzit o împuşcătură răsunătoare şi a văzut oamenii împrăştiindu-se în toate direcţiile. A alergat cu ei în tufişurile de pe marginea drumului şi a ieşit din ascunzătoare numai când a văzut un grup adunat în jurul cuiva rănit care zăcea jos.

Rănitul era, bineînţeles, don Juan, care fusese împuşcat de un şef de echipă tiranic. Nagualul Julian *a văzut* imediat că don Juan era un om deosebit, al cărui cocon era împărţit în patru părţi, în loc de două; şi-a dat seama, de asemenea că don Juan era grav rănit. A ştiut că nu avea timp de pierdut. I se împlinise dorinţa, dar trebuia să acţioneze repede, înainte să-şi dea seama cineva ce se întâmpla. I-a ridicat capul şi a strigat:

— Mi-au împuşcat fiul!

Călătorea cu una dintre femeile vizionare din grupul său, o indiancă solidă care, în mod public, trecea drept scorpia lui de nevastă. Alcătuiau o excelentă echipă de *stalkeri.* I-a spus femeii ce să facă şi a începui şi ea să plângă şi să-şi jelească fiul care zăcea leşinat şi însângerat. Nagualul Julian i-a rugat pe cei adunaţi să nu anunţe autorităţile, ci să-l ajute să-şi ducă fiul acasă, în oraş, care era departe. A oferit bani unor tineri vânjoşi, să-l ajute să-şi transporte fiul muribund.

Oamenii l-au dus pe don Juan acasă la nagualul Julian. Nagualul a fost foarte generos cu ei şi i-a plătit bine. Tinerii au fost atât de impresionaţi de cei doi soţi îndurerau, care au plâns tot drumul spre casă, încât au refuzat să primească banii. Dar nagualul Julian a insistat ca ei să ia banii, ca să-i aducă noroc fiului său.

Timp de câteva zile, don Juan nu a ştiut ce să creadă despre cei doi oameni cumsecade care îl luaseră la ei acasă. A spus că nagualul Julian i se părea un bătrânel senil. Nu era indian, dar avea o nevastă indiancă tânără, grasă şi irascibilă, care era pe cât de solidă, pe atât de cicălitoare. Don Juan a crezut că era, în mod sigur, o vindecătoare, judecind după felul cum îi îngrijise rana şi cantitatea de plante medicinale din camera în care stătea.

Femeia îl domina pe bătrân şi-l punea să aibă grijă zilnic de rana lui don Juan. Îi făcuseră un pat din preşuri groase şi bătrânului îi venea greu să îngenuncheze ca să ajungă la el. Don Juan de-abia se abţinea să nu izbucnească în râs, când vedea bătrânelul fragil căznindu-se să-şi îndoaie genunchii. Don Juan a spus că, în timp ce-i spăla rana, omul bombănea întruna; avea o privire pierdută; îi tremurau mâinile şi corpul din cap până-n picioare.

Când îngenunchea, nu mai putea să se ridice. Îşi chema soţia,

strigând răguşit şi furios. Femeia intra în cameră şi se luau amândoi la ceartă. De multe ori ea pleca, lăsându-l să se ridice de unul singur.

Don Juan m-a asigurai că nu i-a fost atât de milă de nimeni ca de bietul bătrân bolnav. Îi venea de multe ori să se ridice să-l ajute, dar nu putea nici el să se mişte. O dată, bătrânul a înjurat şi a ţipat vreo jumătate de oră, în timp ce s-a târât ca un melc, înainte să reuşească să se ridice, cu mare greutate.

I-a explicat lui don Juan că starea lui se datora faptului că era bătrân, că avea oase rupte care nu se prinseseră bine şi suferea de reumatism. Don Juan a spus că bătrânul a ridicat ochii spre cer şi i-a mărturisit că era cel mai nefericit om din lume; venise la vindecătoare să-l ajute şi ajunsese să se însoare cu ea şi să devină sclavul ei.

— L-am întrebat de ce n-a plecat, a continuat don Juan, la care bătrânul m-a privit cu ochi mari de groază. S-a înecat cu propria-i salivă, apoi a încremenit şi a căzut ca un buştean pe podea, lângă patul meu, încercând să mă facă să tac.

— Nu ştii ce spui; nu ştii ce spui. Nimeni nu poate fugi de aici, a repetat bătrânul îngrozit.

— L-am crezut. Eram convins că era mai nefericit şi mai distrus decât fusesem eu vreodată. Mă simţeam din ce în ce mai rău în casa aceea, pe zi ce trecea. Mâncarea era delicioasă şi femeia era mereu plecata să vindece oameni, aşa că rămâneam cu bătrânul. Am vorbit mult despre viaţa mea. Îmi plăcea să discul cu el. I-am spus că nu aveam bani să-i răsplătesc bunătatea, dar că eram gata să fac orice să-l ajut. El mi-a declarat că nu mai putea fi ajutat şi că era gata să moară, dar, dacă vorbisem, într-adevăr, serios, mi-ar fi recunoscător dacă m-aş căsători cu soţia lui după ce murea.

În momentul acela am ştiut că bătrânul era nebun. Atunci mi-am dat seama că trebuia să fug cât mai repede.

Don Juan mi-a spus că, atunci când a putut să umble fără ajutor, binefăcătorul său i-a făcut o uluitoare demonstraţie a capacităţii sale de *stalker.* Fără să-l prevină în niciun fel, l-a pus pe don Juan faţă-n faţă cu o fiinţă anorganică. Simţise că don Juan avea de gând să fugă şi profitase de ocazie ca să-l sperie cu un aliat care putea, într-un fel, să arate ca un monstru.

— Când am văzut aliatul, a continuat don Juan, era să înnebunesc. Nu-mi venea să-mi cred ochilor, dar monstrul era acolo, în faţa mea. Bătrânul stătea lângă mine, văicărindu-se şi implorând monstrul să-i cruţe viaţa. Binefăcătorul meu era ca vechii vizionari; putea să-şi distribuie teama câte puţin, iar aliatul reacţiona la aceasta tehnică. Eu nu ştiam asta. Nu vedeam decât o fiinţă oribilă, înaintând spre noi, gata să ne sfâşie.

În momentul în care aliatul s-a năpustit asupra noastră, şuierând ca un şarpe, am leşinat. Când mi-am revenit, bătrânul mi-a spus că

făcuse o înţelegere cu monstrul.

I-a explicat lui don Juan că acceptase să-i lase în viaţă pe amândoi, cu condiţia ca don Juan să devină slujitorul lui. La care don Juan a întrebat imediat ce obligaţii îi reveneau. Bătrânul i-a spus că însemna sclavie, dar i-a subliniat faptul că don Juan fusese cât pe ce să-şi piardă viaţa cu câteva zile în urma, când fusese împuşcat. Dacă el şi soţia lui nu i-ar fi oprit sângerarea, ar fi murit în mod sigur, aşa că nu era timp să se târguiască. Monstrul ştia asta. Bătrânul i-a spus lui don Juan să nu mai ezite şi să accepte înţelegerea, pentru că, dacă refuza, monstrul, care asculta după uşă, o să dea buzna şi o să-i ucidă imediat pe amândoi.

— Am avut destul curaj să-l întreb pe bătrânul care tremura ca o frunza cum o să ne omoare, a continuat don Juan. A spus că monstrul avea de gând să le sfărâme toate oasele, începând cu picioarele, în timp ce noi am fi strigat în agonie, şi că ar fi durat cel puţin cinci zile până să murim.

Am acceptat imediat condiţiile impuse. Bătrânul m-a felicitat cu lacrimi în ochi şi mi-a spus că nu era un târg atât de cumplit. Urma să fim mai mult prizonieri decât sclavii omului, dar aveam să mâncăm de două ori pe zi, cel puţin. Şi, întrucât rămăsesem în viaţă, puteam lupta pentru libertate; puteam complota şi urzi planuri ca să scăpăm din iadul acela. Don Juan a zâmbit şi apoi a izbucnit în râs. Ştiuse dinainte ce părere voi avea despre nagualul Julian. Doar ţi-am spus că vei fi tulburat, a zis el.

— Nu înţeleg, don Juan, zău aşa. Ce rost avea să însceneze asemenea mascaradă?

— Problema este foarte simpla, a spus el, zâmbind. Aceasta este altă metodă de învăţare, una foarte bună. Necesită o extraordinară imaginaţie şi control din partea profesorului. Metoda mea de învăţare este mai apropiata de ceea ce consideri învăţare. Necesită foarte multe cuvinte. Merg până la extrem cu vorbitul. Nagualul Julian mergea până la extrem cu *stalkingul.*

Don Juan a spus că vizionarii aveau două metode de învăţare. Le cunoştea pe amândouă.

O prefera pe cea în care trebuia să explici totul şi să-l laşi pe celălalt să cunoască dinainte cursul acţiunii. Era un sistem care genera libertate, alegere şi înţelegere. Pe de altă parte, metoda binefăcătorului său era mult mai coercitivă şi nu lăsa posibilitatea alegerii sau înţelegerii. Marele său avantaj era acela ca obliga luptătorii să trăiască direct conceptele vizionarilor, fără niciun fel de elucidare intermediară.

Don Juan a explicat că tot ce i-a făcut binefăcătorul său a fost o capodopera de strategie. Fiecare dintre cuvintele şi acţiunile nagualului Julian au fost special alese să provoace un anumit efect.

Arta sa constă în faptul că acţiunile şi cuvintele se potriveau perfect contextului, aşa încât să aibă impactul necesar.

— Aceasta este metoda *stalkerului*, a continuat don Juan. Generează nu numai înţelegere, ci şi o conştientizare totală. De exemplu, mi-a trebuit o viaţă să înţeleg ce îmi făcuse când mă pusese să fac faţă aliatului, deşi mi-am dat seama de toate acestea, fără niciun fel de explicaţie, în timp ce trăiam acea experienţa.

Ţi-am spus că Genaro, de exemplu, nu înţelege ce face, dar îşi dă seama Asta pentru că punctul său de asamblare a fost deplasat prin metoda *stalkerilor.*

A spus că, dacă punctul de asamblare este deplasat din poziţia sa obişnuită prin metoda explicaţiilor, ca în cazul meu, se simte întotdeauna nevoia ca cineva să ajute nu numai la dislocarea punctului de asamblare, ci şi la oferirea explicaţiilor. Dacă punctul de asamblare este deplasat prin metoda *stalkerilor*, ca în propriul său caz, sau în cel al lui Genaro, se simte doar nevoia unui act catalitic iniţial care mută punctul din locul său.

Don Juan a afirmat că, atunci când nagualul Julian l-a făcut să dea ochii cu monstruosul aliat, punctul său de asamblare s-a deplasat sub impactul fricii. O spaimă atât de intensă ca aceea provocată de confruntare, conjugată cu slăbiciunea condiţiei sale fizice, era ideală pentru dislocarea punctului de asamblare.

Pentru a elimina efectele negative ale spaimei, impactul său trebuia amortizat, dar nu minimizat. Dacă se explica ce se întâmplă, se minimiza teama. Nagualul Julian dorea să se asigure că putea folosi teama catalitică iniţială ori de câte ori avea nevoie, dar voia, de asemenea, să se asigure că putea amortiza impactul său devastator. Acesta a fost motivul mascaradei sale. Cu cât poveştile sale erau mai complicate şi dramatice, cu atât efectul de amortizare era mai mare. Dacă el însuşi dădea impresia că este în aceeaşi oală cu don Juan, teama nu era la fel de intensa ca atunci când don Juan ar fi fost singur.

— Datorită înclinaţiei sale pentru efectele emoţionale, a continuat don Juan, binefăcătorul meu a putut să-mi deplaseze punctul de asamblare suficient ca să-mi inspire două calităţi de bază ale luptătorilor: efortul susţinut şi intenţia inflexibilă. Am ştiut că, pentru a fi liber din nou într-o zi, va trebui să muncesc susţinut, împreună cu bătrânul fragil care, după părerea mea, avea nevoie de tot atât ajutor ca şi mine. Am ştiut fără nicio umbră de îndoială că asta voiam să fac, mai mult decât orice pe lume.

Nu am mai ajuns să vorbesc cu don Juan decât peste două zile. Eram la Oaxaca şi ne plimbam în piaţa principală a oraşului, devreme, dimineaţa. Copiii se duceau la şcoală, oamenii, la biserică, câţiva stăteau pe bănci, iar taximetriştii aşteptau turiştii de la hotelul

principal.

— Este de la sine înţeles că cel mai dificil lucru în calea luptătorilor este deplasarea punctului de asamblare, a spus don Juan. Acea mişcare este realizarea scopului luptătorilor. Să mergem mai departe este alt scop.

A repetat că deplasarea punctului de asamblare este totul pentru luptători. Vechii vizionari nu au reuşit să-şi dea seama de acest adevăr. Au crezut că deplasarea punctului era un fel de indiciu care determina poziţia lor pe scara valorii. Nu au conceput că fiecare poziţie determina ceea ce percepeau.

— Metoda *stalkerilor*, a continuat don Juan, în mâinile unu; maestru *stalker*, ca nagualul Julian, justifică uluitoarele deplasări ale punctului de asamblare. Acestea sunt schimbări foarte serioase; întărind ucenicul, *stalkerul*-profesor îşi asigură întreaga sa cooperare şi participare. Obţinerea deplinei cooperări şi participări a cuiva este una dintre cele mai importante consecinţe ale metodei *stalkerilor;* iar nagualul Julian să pricepea cel mai bine să le obţină pe amândouă.

Don Juan a spus că nu putea să descrie frământarea prin care a trecut când a descoperit încet-încet bogăţia şi complexitatea personalităţii şi vieţii nagualului Julian. Atâta timp cât don Juan a avut de-a face cu un bătrânel fragil, neajutorat, s-a simţit în largul lui. Dar, într-o zi, la puţin timp după ce au încheiat pactul cu ceea ce don Juan considera un om cu aspect monstruos, liniştea sa sufletească s-a spulberat, când nagualul Julian i-a făcut altă demonstraţie zguduitoare a talentelor sale de *stalking.*

Deşi don Juan se însănătoşise între timp, nagualul Julian dormea în aceeaşi cameră cu el, ca să-l îngrijească. Când s-a trezit în ziua aceea, l-a anunţat pe don Juan că acela care îi ţinea prizonieri plecase pentru câteva zile, ceea ce însemna că nu mai trebuia să facă pe bătrânul. I-a mărturisit lui don Juan că făcuse pe bătrânul numai ca să-l păcălească pe omul cu aspect monstruos.

Apoi, fără să-i lase timp să se gândească, a sărit cu o incredibilă agilitate; s-a aplecat, şi-a băgat capul într-un vas cu apă şi a stat aşa un timp. Când s-a îndreptat de spate, avea părul negru ca pana corbului. Cel cărunt dispăruse, iar don Juan se uita la un bărbat pe care nu-l mai văzuse niciodată, un bărbat de vreo treizeci şi opt de ani. Acesta şi-a încordat muşchii, a inspirat adânc şi s-a întins, ca şi când ar fi stat prea mult timp într-o cuşcă strâmtă.

— Când am văzut că nagualul Julian era tânăr, am crezut, într-adevăr, că era diavolul, a continuat don Juan. Am închis ochii şi am ştiut că sfârşitul îmi era aproape. Nagualul Julian a râs cu lacrimi.

Don Juan a spus că nagualul Julian l-a liniştit apoi, făcându-l să treacă de la conştiinţa din partea dreapta la cea din partea stângă şi tot aşa.

— Tânărul a ţopăit sprinten prin casă, a continuat don Juan. Mi-a povestit despre viaţa lui şi mi-a spus glume care m-au făcut să hohotesc de râs, dar ceea ce a fost şi mai uimitor, a fost modul în care se schimbase soţia lui. Era suplă şi frumoasă. Am crezut că era cu totul altă femeie. Nu-mi venea să cred ce schimbare completă suferise şi ce frumos arăta. Tânărul a spus că, atunci când stăpânul lor era plecat, devenea altă femeie.

Don Juan a râs şi a spus că împieliţatul lui de binefăcător avea dreptate. Femeia era, de fapt, alt vizionar din grupul nagualului.

Don Juan l-a întrebat pe tânăr de ce se prefăceau că sunt ceea ce nu erau. La care acesta s-a uita înlăcrimat la don Juan şi i-a spus că misterele lumii sunt cu adevărat de nebănuit. El şi tânăra lui soţie fuseseră prinşi de forţe inexplicabile şi trebuia să se protejeze deghizându-se. Motivul pentru care trecea drept un bătrân fragil era acela că stăpânul lor se uita mereu prin crăpăturile uşilor. L-a implorat pe don Juan să-l ierte că-l păcălise.

Don Juan l-a întrebat cine era omul cu aspect monstruos. Tânărul i-a mărturisit cu un oftat adânc că nici prin cap nu i-ar fi trecut. I-a mărturisit că, deşi, în ceea ce-l privea, era un om instruit – un celebru actor al teatrului din Mexico City, nu ştia ce explicaţie să dea. Ştia doar că venise să se vindece de tuberculoza de care suferise mulţi ani. Era aproape pe moarte, când părinţii îl aduseseră la vindecătoare. Îl ajutase să se însănătoşească, iar el se îndrăgostise nebuneşte de tânăra şi frumoasa indiancă şi se căsătorise cu ea. Avea de gând s-o ducă în capitală, unde s-ar fi îmbogăţit cu talentele ei de vindecătoare.

Înainte să pornească spre Mexico City, ea l-a prevenit că trebuia să se deghizeze, ca să scape de un vrăjitor. I-a explicat că şi mama ei fusese vindecătoare, instruită de acest maestru vrăjitor, care îi ceruse drept răsplată fiica pentru tot restul vieţii. Tânărul a susţinut că a refuzat să-şi întrebe soţia în ce a constat acea relaţie. A vrut doar s-o elibereze, aşa că s-a deghizat în bătrân şi pe ea în femeie grasă.

Povestea lor nu a avut un final fericit. Cumplitul om i-a prins şi i-a făcui prizonieri. Nu îndrăzneau să renunţe la deghizare în faţa omului aceluia de coşmar şi în prezenţa lui se purtau ca şi când s-ar fi urât, deşi, în realitate. Uneau unul la celălalt şi trăiau cu adevărat numai în scurtele perioade când omul era plecat.

Tânărul l-a îmbrăţişat şi i-a spus că încăperea în care dormea don Juan era unicul loc sigur din casă. Aşa că l-a rugat să iasă şi să stea de pază, în timp ce făcea dragoste cu soţia lui.

— Casa s-a zguduit de pasiunea lor, a continuat don Juan, în timp ce stăteam la uşă, simţindu-mă vinovat că ascultam şi speriat de moarte să nu se întoarcă monstrul. Chiar atunci l-am auzit venind. Am bătut la uşă şi, văzând că nu primesc niciun răspuns, am intrat. Tânăra dormea, iar bărbatul nu se vedea nicăieri. Nu mai văzusem în

viaţa mea o femeie frumoasă, goală. Eram încă foarte slăbit. Am auzit monstrul mişcându-se pe afară. Stânjeneala şi spaima mea erau atât de mari, încât am leşinat.

Povestea faptelor nagualului Julian m-a uimit extraordinar. I-am spus lui don Juan că nu am reuşit să înţeleg valoarea artei *stalkingului* a nagualului Julian. Don Juan m-a ascultat fără să facă niciun comentariu şi m-a lăsat să trăncănesc mai departe.

Când ne-am aşezat pe o bancă, în cele din urmă, eram foarte obosit. Nu am ştiut ce să spun, când m-a întrebat de ce relatarea metodei de învăţare a nagualului Julian mă tulburase atât de tare.

— Nu pot să-mi alung părerea că-i plăcea să facă pozne, am spus eu, în cele din urmă.

— Acest gen de oameni nu realizează nimic cu poznele lor, a răspuns don Juan. Nagualul Julian a înscenat drame magice care necesitau o mişcare a punctului de asamblare.

— Mi se pare un om foarte egoist, am insistat eu.

— Ţi se pare aşa, pentru că-l judeci, mi-a răspuns el. Eşti un moralist. Şi eu am trecut prin asta. Dacă ai aceste sentimente când auzi de nagualul Julian, gândeşte-te cum m-am simţit eu să trăiesc ani de zile în casa aceea. L-am judecat, m-am temut de el, l-am invidiat, în această ordine.

L-am şi iubit, dar invidia mea era mai mare decât iubirea. Îi invidiam comportamentul natural, misterioasa capacitate de a fi tânăr sau bătrân, după cum dorea; îi invidiam flerul şi, mai ales, puterea de a-i influenţa pe cei din jurul lui. Îmi venea să mă caţăr pe pereţi când îl auzeam angajând oamenii în cea mai interesantă conversaţie. Avea mereu ceva de spus; eu nu aveam niciodată şi mă simţeam pe dinafară, neînţeles.

Dezvăluirile lui don Juan m-au făcut să mă simt prost. Îmi doream să schimbe subiectul, pentru că nu voiam să aud că era la fel ca mine. Eu unul îl consideram inegalabil. Dar era evident că el ştia ce simţeam, pentru că a râs şi m-a bătut pe spate.

— Povestindu-ţi despre invidia mea, a continuat el, încerc să scot în evidenţă ceva foarte important – poziţia punctului de asamblare dictează cum ne comportam şi ce simţim.

Marele meu handicap la vremea aceea era că nu înţelegeam acest principiu. Eram prea neprelucrat. Trăiam prin importanţa de sine, la fel ca tine, pentru că acolo era localizat punctul meu de asamblare. Încă nu învăţasem că, pentru a deplasa punctul de asamblare, trebuie să deprinzi noi obiceiuri, să-i *dai un imbold* să se mişte. Când s-a mişcat cu adevărat, parcă abia atunci descoperisem că singurul mod de a face faţa luptătorilor fără pereche, ca binefăcătorul meu, era să renunţi la importanţa de sine, ca să-i poţi preţui fără prejudecăţi.

A afirmat că aceste conştientizări sunt de două feluri. Unul din ele constă din mari izbucniri emoţionale şi nimic mai mult. Iar celălalt este produsul unei deplasări a punctului de asamblare nu se asociază cu o izbucnire emoţională, ci cu acţiune Conştientizările emoţionale vin după ani de zile, când luptătorii au întărit, prin utilizare, noua poziţie a punctelor lor de asamblare.

— Nagualul Julian ne-a îndrumat neobosit pe toţi spre acel gen de deplasare, a continuat don Juan. A obţinut de la noi toţi o cooperare şi o participare totală în improvizaţiile sale mai mari decât viaţa. De exemplu, mi-a captat complet atenţia cu scena tânărului, a soţiei sale şi a stăpânului lor. Pentru mine, povestea bătrânului care era tânăr mi s-a părut foarte reală. Văzusem omul cu aspect monstruos cu propriii mei ochi, ceea ce însemna că tânărul mă câştigase pe viaţă de partea lui.

Don Juan a spus că nagualul Julian era un magician, un medium care putea manevra forţa *voinţei* într-o măsură de neînţeles pentru un om obişnuit. Improvizaţiile sale includeau personaje magice, chemate prin forţa *intenţiei*, cum ar fi fiinţele anorganice, care puteau lua o înfăţişare umană grotescă.

— Forţa nagualului Julian era atât de impecabila, a continuat don Juan, încât putea forţa punctul de asamblare al oricărei persoane să se deplaseze şi să alinieze emanaţiile care îl făceau să perceapă ceea ce dorea nagualul Julian. De exemplu, putea să pară foarte bătrân sau foarte tânăr pentru vârsta lui, în funcţie de ceea ce dorea să realizeze. Tot ce puteau spune despre vârsta nagualului cei care-l cunoşteau era că varia. În cei treizeci şi doi de ani cât l-am cunoscut, era uneori la fel de tânăr ca tine, iar alte ori atât de bătrân, încât de-abia mai putea să meargă.

Don Juan a spus că, sub îndrumarea binefăcătorului, punctul sau de asamblare s-a deplasat imperceptibil, dar profund. De exemplu, şi-a dat seama într-o zi, ca din senin, că avea o teamă care, pe de-o parte, i se părea lipsită de sens, iar pe de alta, era cât se poate de semnificativă.

— Mă temeam că, din prostie, îmi voi pierde şansa de a fi liber şi voi repeta viaţa tatălui meu.

Să nu-ţi imaginezi că tala a dus o viaţă rea. A trăit şi a murit nici mai bine, nici mai rău decât majoritatea oamenilor, problema importantă este că punctul meu de asamblare se deplasase şi mi-am dat seama într-o zi că viaţa şi moartea tatălui meu nu însemnaseră nimic nici pentru el, nici pentru alţii.

Binefăcătorul meu mi-a spus că tata şi mama trăiseră şi muriseră doar ca să mă aibă pe mine şi că propriii lor părinţi făcuseră acelaşi lucru pentru ei. A spus că luptătorii sunt diferiţi prin aceea că îşi schimba destul de des punctele de asamblare, ca să-şi dea seama de

preţul uriaş plătit pentru viaţa lor. Aceasta schimbare le conferă respectul şi admiraţia pe care părinţii lor nu o simţiseră niciodată pentru viaţa, în general, şi pentru faptul că trăiau, în particular.

Nagualul Julian nu numai că-şi îndruma cu succes ucenicii pentru a-şi deplasa punctele de asamblare, a spus don Juan, ci îi plăcea în mod deosebit ce făcea.

— Se distra minunat cu mine, în mod sigur, a continuat don Juan. Când, după câţiva ani, au început să vină ceilalţi vizionari din grupul meu, chiar şi eu aşteptam cu plăcere situaţiile absurde pe care le crea şi dezvolta cu fiecare dintre ei.

Când nagualul Julian a părăsit această lume, bucuria s-a dus o dată cu el şi nu s-a mai întors. Şi Genaro ne distrează uneori, dar nimeni nu poate lua locul nagualului Julian. Improvizaţiile sale erau întotdeauna mai interesante decât viaţa. Te asigur că n-am ştiut ce înseamnă distracţia până când n-am văzut cum reacţiona când una dintre acele improvizaţii dădea rezultate nedorite. Don Juan s-a ridicat de pe banca lui preferată. S-a întors spre mine. Ochii îi erau strălucitori, liniştiţi. Dacă eşti vreodată atât de prost, încât să nu-ţi împlineşti scopul, a spus el, trebuie să ai cel puţin destula energie să-ţi deplasezi punctul de asamblare pentru a veni pe această bancă. Stai jos aici preţ de o clipă, eliberat de gânduri şi dorinţe. Voi încerca să vin să te iau, oriunde aş fi. Îţi promit că voi încerca. Pe urmă a izbucnit în râs, ca şi când scopul promisiunii sale ar fi fost prea absurd să poată fi crezul. Aceste vorbe ar trebui rostite spre seară, a spus el, râzând încă. Niciodată dimineaţa. Dimineaţa te face să le simţi optimist şi asemenea cuvinte îşi pierd înţelesul.

13. Imboldul pământului

— Să mergem la Oaxaca, mi-a spus don Juan. Genaro ne aşteaptă undeva, pe drum.

Vorbele lui m-au luat prin surprindere. Îl aşteptasem toată ziua să-şi continue explicaţia. Am ieşit din casă şi am străbătut oraşul în linişte, pe şoseaua nepavată. Am mers fără să ne grăbim, un timp. Deodată, don Juan a început să vorbească.

— Ţi-am tot povestit despre marile descoperiri făcute de vechii vizionari, a spus el. Aşa cum au aflat că viaţa organică nu este singura formă de viaţă prezentă pe pământ, au descoperit ca pământul însuşi este o fiinţă vie. A aşteptat o clipă, înainte să continue. Mi-a zâmbit, ca şi când m-ar fi invitat să fac un comentariu. Nu am găsit ce să spun. Vechii vizionari *au văzut* că pământul are un cocon, a continuat el. *Au văzut* că este prins într-o minge, un cocon luminos care cuprinde emanaţiile Vulturului Pământul este o uriaşă fiinţă dotată cu percepţii, supusă aceloraşi forţe ca şi noi.

Mi-a explicat că, atunci când au descoperit acest lucru, vechii vizionari au devenit brusc interesaţi de utilizările practice ale acestui fapt. Rezultatul interesului lor a fost acela ca toate vrăjitoriile complicate au avut de-a face cu pământul. Considerau că pământul reprezintă sursa fundamentală a tot ce suntem.

Don Juan a afirmat din nou că vechii vizionari nu se înşelau în această privinţă, pentru că pământul este, într-adevăr, sursa noastră fundamentală.

N-a mai spus nimic altceva până ne-am întâlnit cu Genaro, după aproape doi kilometri. Ne aştepta aşezat pe o piatră, lângă drum.

M-a salutat cu multă căldură. Mi-a spus că ar trebui să ne suim în vârful unuia dintre munţii cei mici, acoperiţi cu vegetaţie capabilă să reziste în condiţii vitrege.

— O să stăm toţi trei rezemaţi de stâncă, mi-a spus don Juan, şi o să ne uităm cum se reflectă soarele pe munţii dinspre est. Când o să coboare după culmile vestice, poate că pământul o să te lase *să vezi* alinierea.

Când am ajuns în vârful unui munte, ne-am aşezat, aşa cum spusese don Juan, rezemaţi de o stâncă. Don Juan m-a pus să stau între ei.

L-am întrebat ce avea de gând. Afirmaţiile lui laconice şi liniştea prelungită erau rău prevestitoare. Eram foarte nerăbdător.

Dar nu mi-a răspuns. A continuat să vorbească, de parcă nu spusesem nimic.

— Vechii vizionari, când au descoperit că percepţia înseamnă aliniere, au dat peste ceva monumental, a spus el. Din păcate, aberaţiile i-au împiedicat din nou să-şi dea seama ce realizaseră. A arătat spre culmea muntoasă la est de mica vale unde se afla oraşul. Munţii aceia strălucesc suficient ca să-ţi deplaseze punctul de asamblare, mi-a spus el. Înainte să apună soarele în spatele vârfurilor vestice, vei avea la dispoziţie câteva clipe să prinzi ţoală strălucirea de care ai nevoie. Cheia principală care deschide porţile pământului este alcătuită din liniştea interioară, plus orice străluceşte.

— Ce anume ar trebui să fac, don Juan? l-am întrebat.

S-au uitat amândoi la mine şi mi s-a părut că văd în ochii lor un amestec de curiozitate şi repulsie.

— Întrerupe dialogul interior, mi-a spus don Juan.

Eram cuprins de agitaţie şi îndoială. Nu credeam că voi putea face acest lucru la comandă. După câteva clipe de frustrare, la început, m-am resemnat şi mi-am propus să mă relaxez.

M-am uitat în jur şi am observat că ne aflam la o înălţime destul de mare, ca să ne putem uita la valea lungă şi îngusta. Mai mult de jumătate din ea era acoperita de umbrele serii. Soarele mai strălucea

încă la poalele munţilor estici, de cealaltă parte a văii; razele sale făceau munţii erodaţi să pară portocalii, în timp ce vârfurile îndepărtate, albăstrui, căpătaseră o tentă purpurie.

— Îţi dai seama că ai mai făcut asta, nu-i aşa? mi-a şoptit don Juan.

I-am spus că nu-mi dădusem seama de nimic.

— Am mai stat aici cu alte ocazii, a insistat el, dar nu contează, pentru că această ocazie este cea care contează. Azi, cu ajutorul lui Genaro, vei găsi cheia care deschide totul. Încă nu vei putea s-o foloseşti, dar vei şti ce este şi unde este. Vizionarii plătesc un preţ scump ca să ştie acest lucru. Tu însuţi ai plătit destul în toţi aceşti ani.

Mi-a explicat că ceea ce numea el cheia tuturor lucrurilor era faptul că pământul este o fiinţă dotata cu simţuri şi, prin urmare, poate da luptătorilor un extraordinar imbold; este un impuls care vine din conştiinţa pământului însuşi, în momentul în care emanaţiile din interiorul coconilor se aliniază cu emanaţiile corespunzătoare din interiorul coconului pământului. Deoarece atât pământul, cât şi omul sunt fiinţe dotate cu simţuri, emanaţiile lor coincid sau, mai degrabă, pământul deţine toate emanaţiile care sunt prezente în fiinţele dotate cu simţuri, fie organice, fie anorganice. Când are loc alinierea, fiinţele dotate cu simţuri o folosesc în mod limitat şi percep lumea lor. Luptătorii pot folosi acea aliniere fie ca să perceapă, ca toată lumea, fie ca să dea un impuls care le permite să pătrundă în lumi de neimaginat.

— Aştept să-mi pui singura întrebare cu înţeles pe care poţi s-o pui, dar nu mi-o pui niciodată, a continuat el. Te interesează să afli dacă misterul rezidă înăuntrul nostru. Totuşi, te-ai apropiat destul de mult.

Necunoscutul nu se află, de fapt, în interiorul coconului omului, în emanaţiile neatinse de conştiinţă, şi totuşi este acolo, ca să ne exprimăm aşa. Acesta este lucrul pe care nu l-ai înţeles. Când ţi-am spus că putem asambla şapte lumi în afară de cea pe care o cunoaştem, ai luat-o drept o problemă internă, pentru că eşti înclinat să crezi că îţi imaginezi doar ceea ce faci cu noi. Prin urmare, nu m-ai întrebat niciodată unde este, de fapt, necunoscutul. Ani de zile ţi-am arătat lucrurile din jurul nostru şi ţi-am spus că necunoscutul este acolo. Nu ai făcut niciodată legătura.

Genaro a început să rida. După aceea, a tuşit şi s-a ridicat.

— Încă n-a făcut legătura, i-a spus el lui don Juan.

Am recunoscut că, dacă exista vreo legătură, nu am făcut-o.

Don Juan a afirmat de mai multe ori că porţiunea de emanaţii din interiorul coconului omului este acolo numai pentru conştiinţă şi că această conştiinţă potriveşte acea porţiune de emanaţii cu aceeaşi

porţiune din exterior. Se numesc emanaţii libere, pentru că sunt imense. Să afirmi că în afara coconului omului este incognoscibilul, înseamnă să spui că incognoscibilul este în interiorul coconului pământului. Totuşi, în coconul pământului se află, de asemenea, necunoscutul, iar în coconul omului, necunoscutul constă din emanaţiile neatinse de conştiinţă. Când lumina conştiinţei le atinge, ele devin active şi pot fi aliniate cu emanaţiile libere corespunzătoare. De îndată ce se întâmplă acest lucru, necunoscutul este perceput şi devine cunoscut.

— Sunt prea prost, don Juan. Trebuie să-mi explici mai în detaliu, am spus.

— O să-ţi explice Genaro, mi-a răspuns don Juan. Genaro s-a ridicat şi a adoptat aceeaşi ţinută a puterii ca mai înainte, când înconjurase o stâncă enormă într-un lan de porumb, lângă casa sa, în timp ce don Juan se uitase fascinat. De data aceasta, don Juan mi-a şoptit la ureche că ar trebui să încerc să aud mişcările lui Genaro, mai ales cele ale coapselor sale, care se apropiau de piept ori de câte ori păşea.

Am urmărit cu ochii mişcările lui Genaro. În câteva secunde, am simţit că o parte din mine se prinsese în picioarele lui Genaro. Mişcarea coapselor nu mă lăsa să mă desprind. Mă simţeam ca şi când aş fi mers cu el. Ba chiar obosisem. După aceea, mi-am dat seama că îl urmăream pe Genaro. De fapt, mergeam cu el, departe de locul unde stătuse.

Nu l-am văzut pe don Juan care mergea înaintea mea, la fel de ciudat. Am mers ore-n şir. Eram atât de obosit, încât m-a apucat o durere groaznică de cap şi m-am îmbolnăvit brusc. Genaro s-a oprit şi a venit lângă mine. În jurul nostru era o lumină orbitoare care se reflecta pe trăsăturile lui Genaro. Îi luceau ochii.

— Nu te uita la Genaro, mi-a poruncit o voce la ureche. Uită-te în jurul tău!

Am ascultat. Am crezul că eram în iad. Am fost atât de şocat să văd ce vedeam, încât am ţipat îngrozit, dar nu s-a auzit niciun sunet. În jurul meu era cea mai vie imagine a tuturor descrierilor iadului din educaţia mea catolică. Vedeam o lume roşiatică, fierbinte, apăsătoare, întunecata şi cavernoasă, fără cer, fără lumina populata doar de reflecţiile maligne ale luminilor roşcate care se mişcau în mare viteză în jurul nostru.

Genaro a început din nou să meargă şi ceva m-a tras alături de el. Forţa care mă făcea să-l urmez pe Genaro m-a oprit, ca să mă uit în jurul meu. Conştiinţa mea se lipise de mişcările lui Genaro.

L-am văzut aşezându-se, ca şi când ar fi fost epuizat. În clipa în care a atins pământul şi s-a întins să se odihnească, am simţit că se desprinde ceva înăuntrul meu şi am putut din nou să mă uit în jur.

Don Juan mă privea întrebător. Stăteam cu faţa la el. Eram în acelaşi loc ca atunci când ne aşezasem, pe culmea lată, stâncoasă a unui munte tocit. Genaro gâfâia şi eu la fel. Eram plin de transpiraţie. Mi se umezise părul. Hainele erau ude, de parcă aş fi căzut într-un râu.

— Dumnezeule, ce se întâmplă! am exclamat îngrijorat. Exclamaţia părea atât de prostească, încât don Juan şi Genaro au izbucnit în râs.

— Încercăm să te facem să înţelegi alinierea, a spus Genaro. Don Juan m-a ajutat cu blândeţe să stau jos şi s-a aşezat lângă mine.

— Îţi aminteşti ce s-a întâmplat? m-a întrebat el.

Am spus că-mi aminteam, şi a insistat să-i explic exact ce *văzusem.* Cererea lui nu se potrivea cu ce îmi spusese şi anume că singura valoare a experienţelor mele era mişcarea punctului meu de asamblare şi nu conţinutul viziunilor mele.

Mi-a explicat că Genaro încercase să mă ajute cam la fel cum făcuse el, dar că n-am reuşit să-mi amintesc nimic. A spus că, de data aceasta, Genaro îndrumase punctul meu de asamblare, aşa cum făcuse şi altă dată, pentru a realiza o lume cu altă mare banda de emanaţii.

S-a lăsat o linişte profundă. Eram amorţit, şocat, dar conştiinţa mea era mai ascuţită decât oricând. Am crezut că înţelesesem, în sfârşit, ce era alinierea Ceva, înăuntrul meu, pe care-l activasem fără să ştiu cum, mi-a dat siguranţa că înţelesesem un mare adevăr.

— Cred că începi să capeţi avânt, mi-a spus don Juan. Să mergem acasă. A fost destul pe ziua de azi.

— Haide, zău, a spus Genaro. E mai puternic decât un taur. Trebuie împins mai mult.

— Nu! a protestat don Juan. Trebuie să-i economisim forţele. Genaro a insistat să rămânem. S-a uitat la mine şi mi-a făcut cu ochiul.

— Uite, mi-a zis el, arătându-mi culmea muntoasă estica. Soarele de-abia s-a mişcat deasupra munţilor şi tu te-ai târât ore-n şir prin iad. Nu ţi se pare copleşitor?

— Nu-l speria fără rost! a protestat don Juan aproape cu vehemenţă.

Abia atunci *am văzut* manevrele lor. În momentul acela, glasul *vederii* mi-a spus că don Juan şi Genaro erau o echipă de *stalkeri* nemaipomeniţi, care se jucau cu mine. Don Juan era acela care mă împingea întotdeauna dincolo de limite, dar îl lăsa mereu pe Genaro să facă ce era greu. În ziua aceea, acasă la Genaro, când am ajuns într-o stare periculoasă de spaimă isterică, în timp ce Genaro îl întreba pe don Juan dacă ar trebui să fiu împins, şi don Juan m-a asigurat că Genaro se distra pe socoteala mea, Genaro îşi făcea, de

fapt, griji pentru mine.

Ceea ce *vedeam* era atât de şocant, încât am început să rid. Don Juan şi Genaro s-au uitat amândoi la mine surprinşi. Apoi don Juan şi-a dat seama, se pare, imediat ce se petrecea în mintea mea. I-a spus lui Genaro şi au râs amândoi ca nişte copii.

— Începi să te coci, mi-a spus don Juan. Exact la timp; nu eşti nici prea prost, nici prea deştept. Eşti la fel ca mine. Dar nu eşti la fel ca mine în aberaţiile tale. Atunci semeni mai mult cu nagualul Julian, atâta doar că el era sclipitor de inteligent. S-a ridicai şi s-a întins. Apoi s-a uitat la mine cu cei mai pătrunzători şi feroce ochi pe care-i văzusem vreodată. M-am ridicat şi eu. Un nagual nu lasă niciodată pe nimeni să ştie cine este, mi-a spus el. Un nagual vine şi pleacă fără să lase nicio urmă. Tocmai aceasta libertate este cea care-l face nagual.

I-au strălucit ochii preţ de o clipă, după care s-au acoperit de un nor de bunătate, umanism, blândeţe şi au redevenit ochii lui don Juan.

De-abia mă mai ţineam pe picioare. Eram cât pe-aci să leşin. Genaro a venit repede lângă mine şi m-a ajutat să mă aşez. Au stat amândoi lângă mine.

— Vei prinde imboldul pământului, mi-a spus don Juan la ureche.

— Gândeşte-te la ochii nagualului, mi-a spus Genaro la cealaltă ureche.

— Impulsul va veni în momentul în care vei vedea strălucirea în vârful acelui munte, a spus don Juan, arătând spre cel mai înalt vârf al culmii estice.

— N-o să mai vezi niciodată ochii nagualului, mi-a şoptit Genaro.

— Lasă-te purtat de imbold, indiferent unde o să te ducă, a spus don Juan.

— Dacă te gândeşti la ochii nagualului, îţi vei da seama că sunt cele două feţe ale unei monede, a murmurat Genaro.

Am vrut să mă gândesc la ce spuneau amândoi, dar gândurile nu mă ascultau. Mă apăsa ceva. Simţeam că descreşteam. Mi se făcuse greaţă. Am văzut umbrele serii înaintând rapid pe coastele acelor munţi estici. Aveam senzaţia că alergam după ei.

— Gata, îi dăm drumul, mi-a spus Genaro la ureche.

— Uită-te la vârful cel mare, uită-te la strălucire, mi-a spus don Juan la cealaltă.

Era, într-adevăr, un punct de strălucire intensă acolo unde îmi arătase don Juan, pe cel mai înalt vârf de pe culme. Am privit ultima rază de soare reflectându-se asupra sa. Am simţit un gol în stomac, de parcă eram într-o maşinuţă, pe zidul morţii.

Mai mult am simţit decât am auzit un bubuit îndepărtat de cutremur, care m-a surprins brusc. Undele seismice erau atât de sonore şi enorme, încât şi-au pierdui tot înţelesul pentru mine. Eram

un microb lipsit de importanţă, care eram întors şi răsucit pe toate părţile.

Mişcarea s-a potolit treptat. S-a mai produs o zguduitură înainte să se oprească. Am încercat să mă uit în jur. Nu aveam niciun punct de referinţă. Parcă aş fi fost plantat, ca un copac. Deasupra mea era un dom alb, strălucitor, de neconceput. Prezenţa lui îmi dădea aripi. Am zburat spre el sau, mai degrabă, am fost expulzat ca un proiectil. Aveam senzaţia că sunt apărat, protejat; cu cât mă apropiam mai mult de dom, cu atât aceste senzaţii erau mai puternice. În cele din urmă, m-au copleşit şi n-am mai ştiut de mine.

Când mi-am revenit, mă legănam încet în aer, ca o frunză care cade. Eram epuizat. M-am simţit atras de o forţă de absorbţie. Am trecut printr-o gaură neagră şi apoi am ajuns lângă don Juan şi Genaro.

A doua zi, m-am dus cu don Juan şi Genaro la Oaxaca. În timp ce don Juan şi cu mine ne plimbam prin piaţa principală, a început deodată să vorbească despre ce făcuseră cu o zi înainte. M-a întrebat dacă înţelesesem la ce se referea când afirmase că vechii vizionari dăduseră peste ceva monumental.

I-am spus că da, însă nu puteam explica în cuvinte.

— Şi care crezi că a fost principalul lucru pe care am vrut să-l găseşti pe vârful acela de munte? m-a întrebat el.

— Alinierea, mi-a şoptit un glas la ureche, exact în timp ce pronunţam cuvântul în sinea mea.

M-am întors din reflex şi am dat peste Genaro care era chiar în spatele meu. Mă urmărea. Viteza mişcării mele l-a uimit. A izbucnit în râs şi apoi m-a îmbrăţişat.

Ne-am aşezat. Don Juan a zis că nu putea spune decât puţine lucruri despre imboldul pe care-l primisem de la pământ, că luptătorii sunt întotdeauna singuri în asemenea cazuri şi îşi dau seama de ce se întâmplă mult mai târziu, după ani de trudă.

I-am spus lui don Juan că îmi venea greu să înţeleg, pentru că el şi Genaro făceau toată treaba. Eram un subiect pasiv care nu putea decât să reacţioneze la manevrele lor. Nu puteam, pentru nimic în lume, să iniţiez o acţiune, pentru că nu ştiam ce ar trebui să fac, nici cum s-o iniţiez.

— Tocmai asta este problema, a spus don Juan. Nici nu trebuie să ştii încă. Vei fi lăsat de unul singur, să reorganizezi pe cont propriu tot ce îţi facem acum. Aceasta este sarcina pe care trebuie s-o îndeplinească fiecare nagual.

Nagualul Julian a făcut acelaşi lucru cu mine, mult mai brutal decât noi. Ştia ce făcea; era un nagual inteligent, capabil să reorganizeze în câţiva ani tot ce-l învăţase nagualul Elias. A realizat

într-un timp foarte scurt ceva care nouă ne-ar lua o viaţa. Diferenţa a fost că nagualul Julian nu avea nevoie decât de o simplă insinuare. Din momentul acela, conştiinţa lui prelua totul şi deschidea singura uşă care exista.

— Ce vrei să spui prin singura uşă care exista, don Juan?

— Vreau să spun că, atunci când punctul de asamblare al omului se deplasează dincolo de o limită crucială, rezultatele sunt întotdeauna aceleaşi pentru oricine. Tehnicile care-l fac să se deplaseze pot fi cât se poate de diverse, dar rezultatele sunt întotdeauna aceleaşi, ceea ce înseamnă că punctul de asamblare creează alte lumi, ajutai de imboldul pământului.

— Imboldul pământului este acelaşi pentru toţi, don Juan?

— Bineînţeles. Dificultatea pentru omul obişnuit este dialogul interior. Doar când se obţine o stare de linişte totală, putem folosi imboldul. Vei fi mai sigur de adevăr în ziua în care vei încerca să foloseşti singur imboldul.

— Nu te sfătuiesc să încerci, mi-a spus Genaro, cu sinceritate. Durează ani de zile să devii un luptător impecabil. Pentru a rezista impactului provocat de imboldul pământului, trebuie să fii mai bine pregătit decât eşti acum.

— Viteza imboldului va dizolva tot, a spus don Juan. Sub impactul său, ne reducem la zero. Viteza şi sensul existenţei individuale nu se potrivesc. Ieri, pe munte, Genaro şi cu mine te-am susţinut şi am fost ancorele tale; altfel, nu te-ai mai fi întors. Ai fi ca unii oameni care au folosit special imboldul, au pătruns în necunoscut şi mai rătăcesc încă într-o imensitate de neînţeles.

Voiam să-mi explice mai în detaliu, dar a refuzat şi a schimbat brusc subiectul.

— Este un lucru pe care nu l-ai înţeles încă, în legătură cu faptul că pământul este o fiinţă dotată cu simţuri, a spus el. Iar Genaro, acest îngrozitor Genaro, vrea să te forţeze până înţelegi.

Au râs amândoi. Genaro m-a împins în glumă şi mi-a făcut cu ochiul, în timp ce a spus:

— Sunt îngrozitor.

— Genaro îşi urmăreşte scopul fără milă, a continuat don Juan. Puţin îi pasă de spaimele tale şi te împinge de la spate fără milă. Dacă n-aş fi fost eu...

Era întruchiparea gentlemanului în vârstă, cumsecade şi gânditor. Şi-a plecat privirile şi a oftat. Cei doi au izbucnit în râs.

După ce s-au liniştit, don Juan a spus că Genaro voia să-mi arate ce nu înţelesesem încă. Şi anume că suprema conştiinţă a pământului este cea care ne permite să trecem în altă mare bandă de emanaţii.

— Noi, fiinţele vii, suntem receptorii, a spus el. Percepem pentru

că emanaţiile din interiorul coconului omului se aliniază cu unele emanaţii din exterior. Prin urmare, alinierea este coridorul secret, iar imboldul pământului, cheia.

Genaro vrea să urmăreşti momentul alinierii. Fii atent la el!

Genaro s-a ridicat ca un actor, a făcut o plecăciune şi apoi ne-a arătat că nu ascundea nimic în mâneci sau în pantaloni. Şi-a scos pantofii şi i-a scuturat, să ne arate că nici acolo nu era nimic.

Don Juan râdea copios. Genaro şi-a mişcat mâinile în sus şi-n jos. Mişcarea mi-a atras imediat atenţia. Am simţit că noi trei ne-am ridicat şi am plecat din piaţă, ei doi venind după mine.

În timp ce mergeam, mi-am pierdut vederea periferica. Nu mai distingeam casele sau străzile. Nu mai vedeam nici munţi, nici vegetaţie. În momentul acela, mi-am dat seama că-i pierdusem pe don Juan şi Genaro; *am văzut*, în schimb, două grămăjoare luminoase mişcându-se lângă mine.

Pe moment am intrat în panică, dar mi-am revenit imediat. Aveam senzaţia obişnuită, dar binecunoscută, că eram şi nu eram eu însumi. Dar îmi dădeam seama de tot din jurul meu, datorita unei caracteristici ciudate şi, în acelaşi timp, cât se poate de familiară. Mi-a revenit imediat vederea. *Vedeam* prin toţi porii fiinţei mele; eu, cel care eram în starea mea de conştiinţă normală, pe care o putem denumi corp, puteam percepe tot, ca un ochi uriaş. Ceea ce am detectat mai întâi, după ce *am văzut* cele două puncte de lumina, a fost o lume stridenta, violet-purpurie, alcătuită din ceva care semăna cu nişte panouri şi cuverturi colorate. Peste tot erau panouri plate, alcătuite din cercuri concentrice neregulate.

Am simţit o mare presiune şi apoi am auzit un glas la ureche. *Vedeam.* Glasul mi-a spus că presiunea se datora mişcării. Mă mişcam împreună cu don Juan şi Genaro. Am simţit o uşoară smucitură, ca şi când aş fi rupt o bariera de hârtie, şi m-am trezit într-o lume iluminată. Lumina radia de peste tot, fără să fie însă orbitoare. Parcă soarele s-ar fi pregătit să apară după norii albi, diafani. Mă uitam în jos, la sursa luminii. Era o privelişte frumoasa. Nu se vedea pământul, doar norii albi, pufoşi şi lumina. Mergeam pe nori.

Apoi, ceva m-a prins din nou. Mergeam în acelaşi ritm cu cele două sfere de lumina care mă încadrau. Au începui treptat să-şi piardă strălucirea, apoi au devenit opace şi, în cele din urma, au apărut don Juan şi Genaro. Mergeam pe o strada pustie, departe de piaţa principală. Pe urmă, ne-am întors.

— Genaro te-a ajutat doar să-ţi aliniezi emanaţiile cu cele exterioare, care aparţin altei benzi, mi-a spus don Juan. Alinierea trebuie să fie un act paşnic, discret. Nu trebuie să se facă mare caz de ea.

A spus că sobrietatea necesară pentru a lăsa punctul de

asamblare să creeze alte lumi este ceva care nu poate fi improvizat. Sobrietatea trebuie să se maturizeze şi să devină o forţă în sine înainte ca luptătorii să poate sparge bariera percepţiei, fără să fie pedepsiţi.

Ne apropiam de piaţa principală. Genaro nu scosese niciun cuvânt. Înaintase în linişte, ca şi când ar fi fost absorbit de gânduri. Înainte să ajungem în piaţă, don Juan a spus că Genaro voia să-mi arate încă ceva: şi anume că poziţia punctului de asamblare este totul şi că lumea care ne face să percepem este atât de reală, încât nu lasă loc decât realităţii.

— Genaro îşi va lăsa punctul de asamblare să creeze altă lume, doar ca să vezi cum face, mi-a spus don Juan. Pe urmă, îţi vei da seama că, în timp ce o percepe, forţa percepţiei sale nu va lăsa loc pentru nimic altceva.

Genaro a luat-o înaintea noastră şi don Juan mi-a ordonat să-mi rotesc ochii în sens invers acelor de ceasornic în timp ce mă uitam la Genaro, ca să nu fiu tras o dată cu el. L-am ascultat. Genaro se afla la un metru jumătate, doi de mine. Deodată, forma lui a devenit difuză şi s-a evaporat într-o clipă.

M-am gândit la filmele ştiinţifico-fantastice pe care le văzusem şi m-am întrebat dacă ne dăm seama de posibilităţile noastre.

— În momentul de faţă, Genaro este separat de noi prin forţa percepţiei, a spus don Juan încet. Când punctul de asamblare asamblează o lume, lumea aceea este totala. Aceasta este minunea descoperita de vechii vizionari, fără să-şi dea seama: conştiinţa pământului ne poate da un imbold, pentru a alinia celelalte benzi de emanaţii, şi forţa acestei alinieri face lumea să dispară.

De fiecare dată când vechii vizionari făceau o noua aliniere, credeau că se scufundaseră în adâncuri sau se urcaseră la ceruri. Nu au ştiut niciodată că lumea dispare când o nouă aliniere totală ne face să percepem altă lume totala.

14. Forţa de rostogolire

Don Juan tocmai se pregătea să-mi explice măiestria conştiinţei, când s-a răzgândit şi s-a ridicat. Stăteam în camera cea mare, în linişte.

— Vreau să încerci *să vezi* emanaţiile Vulturului, a spus el. Pentru asta trebuie mai întâi să-ţi deplasezi punctul de asamblare până *vezi* coconul omului.

Am ieşit din casă şi ne-am dus în centrul oraşului. Ne-am aşezat pe o bancă goală, roasă, în faţa bisericii. Era devreme după-amiaza; o zi însorită, răcorită de adierea vântului, cu mulţi oameni care mişunau

în jur.

A repetat, ca şi când ar fi încercat să-mi întipărească în memorie, că alinierea este o forţă unică, pentru că fie ajută la deplasarea punctului de asamblare, fie îl păstrează în poziţia sa obişnuită. Aspectul alinierii care păstrează punctul staţionar, a spus el, este *voinţa;* iar aspectul care-l face să se deplaseze este *intenţia.* A afirmat că unul dintre cele mai mari mistere este felul în care *voinţa*, forţa impersonală a alinierii, se transformă în *intenţie*, forţa personalizată care este în slujba fiecărui individ.

— Cea mai ciudată parte a acestui mister este că schimbarea este foarte uşor de realizat, a continuat el. În schimb, nu este la fel de uşor să ne convingem că e posibil. Aici este centura noastră de siguranţă. Trebuie să fim convinşi. Şi niciunul din noi nu vrea să fie.

Mi-a spus atunci că eram în cea mai marcata stare de conştiinţă şi că era posibil să *intenţionez ca* punctul meu de asamblare să se deplaseze mai adânc în partea mea stângă, într-o *poziţie de visat.* A spus că luptătorii nu ar trebui să încerce niciodată *să vadă*, dacă nu sunt ajutaţi de *visat* Am argumentat că nu era punctul meu forte să adorm în public. Dar m-a lămurit imediat, explicându-mi că trebuie să dormi, ca să-ţi poţi deplasa punctul de asamblare din poziţia obişnuită şi ca să-l ţii în noul său loc; prin exerciţiu, vizionarii învaţă să adoarmă şi să se comporte ca şi când nu li s-ar întâmpla nimic.

După o clipă de pauză a adăugat că pentru *a vedea* coconul omului, trebuie să te uiţi la oameni din spate, în timp ce merg. Este inutil să-i priveşti din faţă, pentru că partea frontala a coconului în formă de ou al omului are un scut protector, pe care vizionarii îl numesc placă frontală. Aceasta este aproape de netrecut, ea ne protejează toată viaţa de atacul unei anumite forţe, izvorâte chiar din emanaţii.

M-a prevenit, de asemenea, să nu fiu surprins dacă am corpul ţeapăn, ca şi când ar fi îngheţat; a spus că o să mă simt aidoma cuiva care stă în mijlocul unei camere, uitându-se pe stradă de la fereastră. O să mi se pară că oamenii trec extrem de repede pe lângă fereastra mea *văzătoare.* Mi-a spus apoi să-mi relaxez muşchii, să-mi închid dialogul interior şi să-mi las punctul de asamblare să se deplaseze sub vraja liniştii interioare. M-a îndemnat să mă lovesc uşor, dar ferm, în partea dreaptă, între şold şi piept.

Am făcut acest lucru de trei ori şi am adormit buştean. Era un somn foarte ciudat. Deşi dormeam, eram perfect conştient de tot ce se petrecea. Îl auzeam pe don Juan vorbindu-mi şi-i înţelegeam toate afirmaţiile, ca şi când aş fi fost treaz, deşi nu puteam deloc să mă mişc.

Don Juan mi-a spus că un om va trece pe lângă fereastra mea *văzătoare* şi că ar trebui să încerc *să-l văd.* Am încercat, fără succes,

să-mi mişc capul şi apoi a apărut o formă strălucitoare, asemănătoare unui ou. Era splendidă. Am rămas uimit, şi, până să-mi revin, a dispărut. S-a îndepărtat, plutind în sus şi-n jos.

Totul se petrecuse atât de brusc şi de rapid, încât m-am simţit frustrat. Aveam senzaţia că mă trezesc, Don Juan mi-a vorbit din nou şi m-a îndemnat să mă relaxez. A spus că nu aveam nici dreptul, nici timpul să fiu nerăbdător. Deodată, a apărut o altă fiinţă luminoasă şi s-a îndepărtat. Părea să fie alcătuită dintr-o stofă păroasă albă, fluorescentă.

Don Juan mi-a şoptit la ureche că, dacă doream, ochii mei erau capabili să încetinească mişcările asupra cărora se concentrau. Apoi m-a prevenit că venea alt om. Mi-am dat seama, în momentul acela, că erau două voci. Cea pe care tocmai o auzisem era aceeaşi care mă admonestase să am răbdare. Îi aparţinea lui don Juan. Cealaltă, care-mi spusese să-mi folosesc ochii pentru a încetini mişcarea, era glasul *vederii.*

În după-amiaza aceea am *văzut* zece fiinţe luminoase în mişcare încetinită. Glasul *vederii* m-a îndrumat să observ la ele tot ce-mi spusese don Juan despre lumina conştiinţei. Era o bandă verticală, cu o strălucire mai puternică, gălbuie, pe partea dreaptă a acelor creaturi luminoase, în formă de ou, care avea vreo zece la suta din volumul total al coconului. Vocea mi-a spus că aceea era banda de conştiinţa a omului. Vocea a indicat un punct pe mâna omului, un punct extrem de strălucitor.; era sus pe formele prelungi, aproape în vârful lor, pe suprafaţa coconului; vocea a spus ca era punctul de asamblare.

Când *am văzut* fiecare creatura luminoasă din profil, din punctul de vedere al corpului, forma ovoidală semăna cu un hopa-mitică înclinat pe-o parte sau cu un vas rotund, rezemat pe-o latura, cu capacul pus. Partea care semăna cu un capac era placa frontală; şi era cam o cincime din grosimea coconului.

Aş fi continuat *să văd* acele creaturi, dar don Juan a spus că acum ar trebui să mă uit la oameni din faţă şi să nu-mi plec privirea până nu spărgeam bariera şi *vedeam* emanaţiile.

L-am ascultat. Aproape instantaneu *am văzut* fibre strălucitoare de lumină. Era o privelişte uluitoare care m-a dezechilibrat Am căzut pe poteca de ciment. De acolo, *am văzut* fibrele captivante de lumină multiplicându-se. S-au deschis şi au ieşit din ele alte mii de fire. Dar firele, oricât de captivante erau, nu mi-au tulburat vederea. Zeci de oameni intrau în biserică. Eu nu-i mai *vedeam.* Câţiva bărbaţi şi femei se strânseseră în jurul băncii. Voiam să-mi concentrez privirea asupra lor, dar am observat, în schimb, cum una dintre acele fibre de lumină s-a umflat brusc. S-a transformat într-o minge de foc, care avea diametrul de vreo doi metri şi un sfert. S-a rostogolit spre mine.

Înainte să-mi clintesc măcar un muşchi, mingea m-a lovit. A fost o senzaţie clară, ca şi când mi-ar fi tras cineva un pumn în stomac, nu prea tare. După o clipa m-a lovit altă minge de foc, de data aceasta mai tare, după care don Juan mi-a tras o palmă. Am tresărit involuntar şi n-am mai văzut nici fibrele de lumină, nici baloanele care mă loviseră.

Don Juan a spus că îndurasem cu succes prima mea întâlnire de scurtă durata cu emanaţiile Vulturului, dar că aceste câteva lovituri îmi deschiseseră în mod periculos breşa. A adăugat ca mingile care mă loviseră se numeau forţa de rostogolire sau răsturnătorul.

Ne-am întors la el acasă, deşi nu-mi amintesc cum sau când Mi-am petrecut ore în şir într-o stare de amorţire. Don Juan şi ceilalţi vizionari din grupul său mi-au dat să beau multă apă. M-au băgat, de asemenea, într-o cadă cu apă rece ca gheaţa, pentru scurte perioade de timp.

— Fibrele pe care le-*am văzut* erau emanaţiile Vulturului? l-am întrebat pe don Juan.

— Da, dar nu le-*ai văzut* cu adevărat, a răspuns el. De îndată ce ai început *să vezi*, răsturnătorul te-a oprit. Dacă ai mai fi zăbovit încă o clipă, te-ar fi spulberat.

— Ce este, de fapt, răsturnătorul? am întrebat.

— Este o forţă provenită din emanaţiile Vulturului, a spus el. O forţă neîncetată care ne loveşte în fiecare clipă a vieţii noastre. Este letala când este *văzută*, dar, altfel, nu o sesizăm în viaţa de zi cu zi, pentru că avem scuturi protectoare. Avem interese absorbante care ne pun în joc întreaga conştiinţă. Suntem în permanenţă îngrijoraţi de posesiunile noastre. Dar aceste scuturi nu resping răsturnătorul; ne împiedica, pur şi simplu, *să-l vedem* direct, protejându-ne în acest fel de eventuale răniri, provocate de spaima de *a* ne *vedea* loviţi de mingile de foc. Scuturile sunt un mare ajutor, dar şi un impediment pentru noi. Ne liniştesc şi, în acelaşi timp, ne păcălesc. Ne dau o falsă senzaţie de siguranţă.

M-a prevenit că va veni un moment în viaţa mea când voi rămâne fără scuturi, la mila răsturnătorului. A spus că aceasta este o etapă obligatorie în viaţa unui luptător, cunoscută ca pierderea formei umane.

I-am cerut să-mi explice odată pentru totdeauna ce este forma umana şi ce înseamnă s-o pierzi.

Mi-a răspuns că vizionarii descriu forma umana ca pe o forţă obligatorie de aliniere a emanaţiilor aprinse de lumina conştiinţei în punctul exact în care este fixat în mod obişnuit punctul de asamblare al omului. Este forţa care ne face oameni. Astfel, pentru a fi om, trebuie să fii forţat să te alături forţei alinierii şi, în consecinţă, să te alături punctului exact de unde provine.

Datorită activităţilor lor, la un moment dat punctul de asamblare al luptătorilor se deplasează spre stânga. Este o mişcare permanentă care are drept rezultat o neobişnuită senzaţie de îndepărtare fizică sau emoţională, de control sau chiar de abandon. Această variaţie a punctului de asamblare antrenează o nouă aliniere a emanaţiilor. Este începutul unei serii de mari variaţii. Vizionarii au numit, foarte sugestiv, această variaţie iniţială pierderea formei umane, pentru că marchează o inexorabilă mişcare a punctului de asamblare departe de locul său iniţial, având drept rezultat o pierdere ireversibilă a afiliaţiei noastre la forţa care ne face oameni.

Mi-a cerut apoi să descriu toate detaliile pe care mi le aminteam despre mingile de foc. I-am spus că le *văzusem* atât de puţin, încât nu eram sigur că le-aş putea descrie în detaliu.

A subliniat faptul că *a vedea* este un eufemism pentru deplasarea punctului de asamblare şi că, dacă mi l-aş deplasa pe al meu cu o fracţiune mai mult spre stânga, as obţine o imagine clară a mingilor de foc, imagine pe care aş putea atunci s-o interpretez, pentru că mi le-aş aminti exact.

Am încercat să obţin o imagine clară, dar n-am reuşit, aşa că am descris ce mi-am amintit.

M-a ascultai atent şi apoi m-a îndemnat să-mi amintesc dacă erau mingi sau cercuri de foc. I-am spus că nu-mi amintesc.

Mi-a explicat că acele mingi de foc au o importanţă crucială pentru fiinţele umane, deoarece sunt expresia unei forţe care aparţine tuturor detaliilor vieţii şi morţii, lucru pe care noii vizionari îl numesc forţa de rostogolire.

I-am cerut să lămurească ce înţelegea prin toate detaliile vieţii şi morţii.

— Forţa de rostogolire este mijlocul prin care Vulturul împarte viaţă şi conştiinţă spre păstrare, a zis el. Dar ea este, de asemenea, forţa care, să spunem, strânge chiria. Face ca toate fiinţele vii să moară. Ceea ce *ai văzut* azi era numit de vechii vizionari răsturnătorul.

A spus că vizionarii îl descriu ca pe o linie eternă de inele irizate sau mingi de foc care se rostogolesc neîncetat spre fiinţele umane. Fiinţele organice luminoase înfruntă forţa de rostogolire până în ziua în care se lasă copleşite şi se prăbuşesc. Vechii vizionari au fost uimiţi *să vadă* cum răsturnătorul le rostogoleşte apoi în ciocul Vulturului, pentru a fi devorate. Acesta este motivul pentru care i-au spus răsturnătorul.

— Ai spus că este o imagine uimitoare. Tu *ai văzut-o* rostogolind fiinţe umane? l-am întrebat.

— Bineînţeles că *am văzut-o*, mi-a răspuns el şi, după o pauză, a

adăugat: Noi doi *am văzut-o* de curând, în Mexico City.

Afirmaţia lui era atât de exagerată, încât m-am văzut obligat să-i spun că, de data aceasta, se înşela. A râs şi mi-a reamintit că atunci, în timp ce stăteam amândoi pe o bancă în parcul Alameda din Mexico City, am fost martori la moartea unui om. A spus că am înregistrat evenimentul atât în memoria vieţii de zi cu zi, cât şi în emanaţiile din partea stângă.

În timp ce-mi vorbea don Juan, aveam senzaţia că ceva se limpezea treptat înăuntrul meu şi puteam vedea clar întreaga scenă din parc. Omul era întins pe iarbă, cu trei poliţiştii în jurul lui, care împrăştiau mulţimea de gură-cască. Îmi amintesc clar că don Juan m-a lovit pe spate, ca să mă facă să-mi schimb nivelurile de conştiinţă. Pe urmă, *am văzut. Vederea* mea era imperfecta. Nu am putut să înlătur imaginea lumii de zi cu zi. În final, am obţinut un amestec de filamente în culori superbe, suprapuse pe clădiri şi trafic. Filamentele erau, de fapt, linii de lumină colorată care veneau de sus. Aveau o viaţă proprie; erau strălucitoare şi pline de energie.

Când m-am uitat la muribund, *am văzut* fenomenul la care se referea don Juan; ceva care semăna cu nişte cercuri de foc sau cu nişte buruieni irizate care se rostogoleau oriunde îmi concentram privirea. Cercurile se rostogolea spre oameni, spre don Juan, spre mine. Le-am simţit în stomac şi mi s-a făcut rău.

Don Juan nu-a spus să-mi concentrez privirile asupra muribundului. L-*am văzut* la un moment dat încolăcindu-se la fel cum se încolăceşte o ploşniţă când este atinsă. Cercurile incandescente l-au împins, ca şi când l-ar fi dat la o parte, de pe poteca lor maiestuoasă, inalterabilă.

Nu mi-a plăcut senzaţia. Cercurile de foc nu mă speriaseră; nu erau înspăimântătoare sau sinistre. Nu mă simţeam morbid sau sumbru. Cercurile îmi făcuseră mai mult greaţă. Le simţisem în stomac. Greaţa asta o simţeam zilnic.

Faptul că mi le-am amintit mi-a trezit din nou sentimentul neplăcut pe care-l trăisem atunci. Când mi s-a făcut rău, don Juan a râs până n-a mai putut.

— Eşti aşa de exagerat, a spus el. Forţa de rostogolire nu este atât de rea. De fapt, este încântătoare. Noii vizionari au recomandat să ne deschidem acestei forţe. Vechii vizionari s-au deschis şi ei, dar din motive şi scopuri dictate mai ales de importanţa de sine şi obsesie.

Pe de altă parte, noii vizionari s-au împrietenit cu această forţă. Au devenit familiari, manevrând-o fără să apeleze la importanţa de sine. Rezultatul este uluitor prin consecinţele sale.

A afirmat că deplasarea punctului de asamblare este exact ce este necesar pentru a te deschide forţei de rostogolire. A adăugat că, dacă forţa este *văzută* în mod voit, pericolul este minim. Dar o situaţie

extrem de periculoasă este dată de o deplasare involuntară a punctului de asamblare, datorită oboselii fizice, epuizării emoţionale, bolii sau, pur şi simplu, unei emoţii minore sau crize fizice, cum ar fi spaima sau beţia.

— Când punctul de asamblare se deplasează involuntar, forţa de rostogolire sparge coconul, a continuat el. Am discutat de multe ori despre golul pe care-l are omul sub buric. Nu este, de fapt, sub buric, ci în cocon, la nivelul buricului. Golul este mai mult o scobitură, un defect în coconul neted. Acolo ne loveşte răsturnătorul neîncetat şi acolo se fisurează coconul.

A explicat mai departe că, dacă se produce o deplasare minoră a punctului de asamblare, fisura este foarte mică, coconul se repară singur şi oamenii simt ceea ce a simţit oricine la un moment dat: pete de culoare şi forme contorsionate, care rămân chiar dacă ochii sunt închişi.

Dacă deplasarea este considerabila, fisura este, de asemenea, întinsa şi durează până se repară coconul, ca în cazul luptătorilor care folosesc special plantele energizante pentru a antrena acea schimbare sau oamenii care iau droguri şi obţin neintenţionat acelaşi lucru. În aceste cazuri, oamenii sunt amorţiţi, reci; le vine greu să vorbească sau chiar să gândească; parcă ar fi îngheţaţi pe dinăuntru.

Don Juan a spus că, în cazurile în care punctul de asamblare se deplasează radical, datorita efectelor unui traumatism sau boli letale, forţa de rostogolire produce o fisură pe toată lungimea coconului; coconul se prăbuşeşte şi se încolăceşte, iar omul moare.

— Poate o deplasare voluntară să producă un gol de asemenea natură? am întrebat.

— Uneori, mi-a răspuns el. Suntem fragili. Când răsturnătorul ne loveşte fără încetare, moartea survine prin acel gol. Moartea este forţa de rostogolire. Când găseşte un punct slab în golul unei fiinţe luminoase, o fisurează imediat şi o face să se prăbuşească.

— Fiecare fiinţa are un gol?

— Bineînţeles, mi-a răspuns el. Dacă nu ar avea, n-ar muri. Dar golurile sunt diferite ca mărime şi configuraţie. Golul omenesc este o depresiune în forma de vas, de mărimea unui pumn o configuraţie foarte fragilă şi vulnerabilă. Golurile celorlalte fiinţe organice sunt foarte asemănătoare cu cele ale omului; unele sunt mai puternice decât ale noastre, iar altele, mai slabe. Golul fiinţelor anorganice este complet diferit. Seamănă mai mult cu un fir lung, luminos; în consecinţă, fiinţele anorganice sunt mult mai rezistente decât noi.

Este ceva uluitor în privinţa duratei mari de viaţă a acestor creaturi, şi vechii vizionari s-au lăsat antrenaţi de aceasta atracţie deosebită.

A afirmat că aceeaşi forţă poate produce două efecte diametral opuse. Vechii vizionari au fost încorsetaţi de forţa de rostogolire, iar noii vizionari sunt răsplătiţi pentru strădaniile lor cu darul libertăţii. Familiarizându-se cu forţa de rostogolire prin măiestria *intenţiei*, noii vizionari, la un moment dat, îşi deschid propriii coconi, iar forţa îi inunda, în loc să-i rostogolească aidoma unei ploşniţe încolăcite. Rezultatul final este dezintegrarea lor totală şi instantanee.

I-am pus o mulţime de întrebări despre supravieţuirea conştiinţei după ce fiinţa luminoasă este mistuită de focul lăuntric. Nu mi-a răspuns la ele. Doar a chicotit, a ridicat din umeri şi a continuat să afirme că obsesia vechilor vizionari legată de răsturnător i-a făcut să nu vadă cealaltă parte a acelei forţe. Noii vizionari, constanţi în negarea tradiţiei, au mers în cealaltă extremă. La început au fost complet împotriva concentrării *vederii* lor asupra răsturnătorului; au argumentat că trebuia să înţeleagă forţa emanaţiilor exterioare, ca dătătoare de viaţă şi imbold al conştiinţei.

— Şi-au dat seama că este mult mai uşor să distrugi ceva decât să construieşti şi să menţii. Să rostogoleşti viaţa este nimic în comparaţie cu arta de a o dărui şi hrăni. Bineînţeles, noii vizionari s-au înşelat în această privinţă, dar şi-au corectat greşeala la momentul potrivit.

— Cum s-au înşelat, don Juan?

— Este o greşeala să izolezi ceva de *vedere.* La început, noii vizionari au făcut exact invers faţă de predecesorii lor. S-au concentrat cu aceeaşi atenţie asupra celeilalte laturi a răsturnătorului. Ceea ce li s-a întâmplat a fost la fel de cumplit, dacă nu chiar mai rău decât ce au păţit vechii vizionari. Au murit prosteşte, la fel ca oamenii obişnuiţi. Nu erau înzestraţi cu misterul sau răutatea vechilor vizionari şi nici nu-i pasiona căutarea libertăţii, ca pe vizionarii de azi.

Acei primi noi vizionari au servit pe toată lumea. Deoarece îşi concentrau *vederea* asupra laturii dătătoare de viaţă a emanaţiilor, ei erau plini de iubire şi bunătate. Dar asta nu i-a împiedicat să fie răsturnaţi. Erau la fel de vulnerabili ca vechii vizionari, care erau plini de morbiditate.

A spus că noii vizionari moderni nu admiteau să te împotmoleşti după o viaţă disciplinată, plină de trudă, la fel ca oamenii care nu avuseseră niciun scop în existenţa lor.

Don Juan a spus că aceşti noi vizionari şi-au dat seama, după ce şi-au reluat tradiţia, că vechii vizionari nu cunoscuseră în profunzime forţa de rostogolire; la un moment dat, vechii vizionari ajunseseră la concluzia că erau, de fapt, două aspecte diferite ale aceleiaşi forţe. Aspectul de răsturnare este legat exclusiv de distrugere şi moarte. Pe de altă parte, aspectul circular este cel care menţine viaţa şi conştiinţa, realizarea şi scopul. Ei au decis, oricum, să aibă de-a face

exclusiv cu aspectul de răsturnare.

— Uitându-se în grup, noii vizionari au reuşit *să vadă* separarea dintre aspectul de răsturnare şi cel circular, a explicat el. *Au văzut* că ambele forţe sunt cuplate, dar nu sunt aceleaşi. Forţa circulara vine imediat după forţa de răsturnare; sunt atât de apropiate una de cealaltă, încât par aceleaşi.

Se numeşte forţă circulară pentru că vine în inele, în bucle filiforme irizate – ceva foarte delicat, într-adevăr. Şi, la fel ca forţa de rostogolire, loveşte neîncetat toate fiinţele vii, dar în alt scop, bineînţeles. Le loveşte ca să le dea putere, orientare, conştiinţă; ca să le dea viaţă.

Noii vizionari au descoperit că echilibrul celor două forţe în fiecare fiinţă vie este foarte delicat, a continuat el. Dacă, la un moment dat, un om simte că forţa de răsturnare loveşte mai tare decât cea circulară, înseamnă că s-a tulburat echilibrul; de aici înainte, forţa de răsturnare loveşte din ce în ce mai tare, până când fisurează golul fiinţei şi o face să moară.

A adăugat că din ceea ce numisem eu mingi de foc iese o buclă irizată, exact de aceeaşi mărime cu fiinţele vii, indiferent că sunt oameni, copaci, microbi sau aliaţi.

— Sunt cercuri de mărime diferită? m-am interesat.

— Nu o lua literal, a protestai el. Practic, nu există cercuri, ci o forţă circulară care conferă vizionarilor care o *visează* senzaţia unor inele. Şi nici nu exista mărimi diferite. Este o singură forţă indivizibilă care se potriveşte tuturor fiinţelor vii, organice şi anorganice.

— De ce vechii vizionari s-au concentrat asupra aspectului de rostogolire? am întrebat.

— Pentru că au crezut că viaţa lor depindea de faptul de a-l *vedea*, mi-a răspuns el. Erau siguri că *vederea* lor le va furniza răspunsuri la întrebări vechi de secole. Şi-au imaginat că, dacă dezvăluie secretele forţei de rostogolire, vor fi invulnerabili şi nemuritori. Din păcate, într-un fel sau altul, au dezvăluit, într-adevăr, secretele, şi totuşi nu au fost nici invulnerabili, nici nemuritori.

Noii vizionari au schimbat totul, dându-şi seama că nu ai cum să aspiri la nemurire atâta timp cât omul are un cocon.

Don Juan mi-a explicat că vechii vizionari nu şi-au dat seama, se pare, că coconul uman este un receptor şi nu poate rezista la nesfârşit atacului forţei de rostogolire. În ciuda tuturor cunoştinţelor acumulate, până la urmă ei nu s-au dovedit mai buni, fiind poate chiar mai răi decât omul obişnuit.

— În ce măsură puteau fi mai răi decât omul obişnuit? m-am interesat.

— Uriaşa lor cunoaştere i-a obligat să creadă că opţiunile pe care

le făceau erau infailibile, a spus el. Aşa că au decis să trăiască cu orice preţ. Don Juan m-a privit şi a zâmbit. Prin pauza sa teatrală îmi spunea ceva ce nu puteam desluşi. Au ales să trăiască, a repetat el. La fel cum au ales să devină copaci, pentru a asambla lumi cu acele mari benzi, aproape de neatins.

— Ce vrei să spui cu asta, don Juan?

— Vreau să spun că au folosit forţa de rostogolire pentru a-şi deplasa punctele de asamblare în *poziţii de visat* de neimaginat, în loc să o lase să-i rostogolească în ciocul Vulturului, pentru a fi devoraţi.

15. Cei care sfidează moartea

Am ajuns acasă la Genaro pe la 2:00 după-amiază. Am discutat cu don Juan, apoi acesta m-a făcut să mă transpun în starea de conştiinţă elevata.

— Iată-ne din nou pe toţi trei, la fel cum eram în ziua în care ne-am dus la stânca aceea plată, a spus don Juan. La noapte, vom face încă un drum acolo.

Acum ştii destule ca să tragi concluzii serioase în legătura cu locul acela şi efectele sale asupra conştiinţei.

— Ce este cu locul acela, don Juan?

— La noapte, vei afla lucruri şocante, adunate de vechii vizionari, despre forţa de rostogolire; şi *vei vedea* ce am vrut să spun când ţi-am explicat că vechii vizionari au vrut să trăiască cu orice preţ. Don Juan s-a întors spre Genaro, care era cât pe ce să adoarmă, şi l-a înghiontit. Nu-i aşa, Genaro, că vechii vizionari erau oameni îngrozitori? l-a întrebat don Juan.

— Bineînţeles, a răspuns Genaro vioi, apoi s-a lăsat din nou pradă oboselii.

A început să moţăie vizibil. Într-o clipă şi-a sprijinii capul în piept şi a început să sforăie.

Îmi venea să rid în gura mare, dar apoi am observat că Genaro se uita fix la mine, de parcă ar fi dormit cu ochii deschişi.

— Erau oameni atât de îngrozitori, încât sfidau până şi moartea, a adăugat Genaro printre sforăituri.

— Nu eşti curios să afli cum au sfidat moartea aceşti oameni îngrozitori? m-a întrebat don Juan.

Parcă mă îndemna să le cer să-mi dea un exemplu în legătură cu aceşti oameni oribili. S-a oprit şi s-a uitat la mine, cu ceea ce mi s-a părut a fi o sclipire de nerăbdare în priviri.

— Aştepţi să-ţi cer un exemplu, nu-i aşa? am spus.

— Este un moment măreţ, a zis el, bătându-mă pe spate şi râzând. Binefăcătorul meu m-a ţinut în mare încordare în clipa aceasta. I-am

cerut să-mi dea un exemplu şi mi l-a dat; acum o să-ţi dau şi eu unul, indiferent dacă-mi ceri sau nu.

— Ce ai de gând să faci? l-am întrebat eu atât de înspăimântat, încât simţeam un nod în stomac şi-mi tremura vocea.

A durat ceva până când don Juan s-a potolit din râs. De fiecare dată când începea să vorbească, izbucnea într-un hohot de râs.

— După cum ţi-a spus Genaro, vechii vizionari erau oameni îngrozitori, a spus el, frecându-se la ochi. Era un lucru pe care au încercat să-l evite cu orice preţ: nu voiau să moară. Poţi spune că nici omul obişnuit nu vrea să moară, dar avantajul pe care l-au avut vechii vizionari faţă de omul obişnuit a fost acela că dispuneau de suficienta concentrare şi disciplină pentru a *intenţiona* să izgonească moartea. Şi chiar au izgonit-o.

S-a oprit şi s-a uitat la mine, ridicând din sprâncene. Spunea că nu-l mai urmăresc, pentru că nu puneam întrebări, ca de obicei. Am spus că pentru mine era clar că voia să-l întreb dacă vechii vizionari reuşiseră *să intenţioneze* izgonirea morţii, dar el însuşi îmi spusese deja că cunoştinţele pe care aceştia le aveau despre răsturnător nu-i scutiseră de moarte.

— Au reuşit *să intenţioneze* izgonirea morţii, a spus el, pronunţând cuvintele cu o grijă exagerată. Dar tot au fost nevoiţi să moară.

— Cum *au intenţionat* izgonirea morţii? am întrebat.

— Şi-au studiat aliaţii, a spus el, şi, *văzând* că erau fiinţe cu o rezistenţă mult mai mare la forţa de rostogolire, vizionarii s-au structurat după modelul aliaţilor lor.

Vechii vizionari şi-au dat seama – mi-a explicat don Juan – că numai fiinţele organice au un gol care seamănă cu un vas. Mărimea, forma şi fragilitatea acestuia îl fac o configuraţie ideală pentru a accelera fisurarea şi prăbuşirea carcasei luminoase sub atacurile forţei de răsturnare. Pe de altă parte, aliaţii, care au golul în formă de linie, prezintă forţei de rostogolire o suprafaţă atât de mică, încât sunt, practic, nemuritori. Coconii lor pot rezista la infinit atacurilor răsturnătorului, pentru că golurile sub formă de fir de păr nu sunt o configuraţie ideala pentru fisurare.

— Vechii vizionari au creat cea mai bizară tehnică pentru închiderea ochilor, a continuat don Juan. Au avut dreptate, în esenţă, când au presupus că un gol în formă de fir de păr este mult mai durabil decât unul sub formă de vas.

— Se mai practică acele tehnici? m-am interesat.

— Nu, nu se mai practică, mi-a spus el. Dar mai există vizionari care le-au practicat.

Din motive inexplicabile, această afirmaţie m-a făcut să mă

cutremur de groază. Mi s-a accelerat brusc respiraţia.

— Mai trăiesc şi azi, nu-i aşa, Genaro? am întrebai.

— Absolut, a murmurat Genaro, ca şi când ar fi dormit adânc. L-am întrebat pe don Juan dacă ştie de ce eram atât de înspăimântat. Mi-a amintit o ocazie anterioară, chiar în acea cameră, când mă întrebaseră dacă observasem creaturile ciudate care intraseră în momentul în care Genaro a deschis uşa.

— În ziua aceea, punctul tău de asamblare s-a deplasai foarte adânc pe partea stângă şi a asamblat o lume înspăimântătoare, a continuat el. Dar ţi-am spus deja asta; ceea ce nu-ţi aminteşti este că te-ai dus direct într-o lume foarte îndepărtată şi te-ai speriat îngrozitor. Don Juan s-a întors spre Genaro, care sforăia în pace, cu picioarele întinse în faţa lui. Nu-i aşa că nu mai putea de frică, Genaro? l-a întrebat el.

— Ba da, a murmurat Genaro, spre hazul lui don Juan.

— Să ştii că nu te învinuim că te-ai speriat, a continuat don Juan. Şi noi suntem revoltaţi de unele fapte ale vechilor vizionari. Sunt sigur că ţi-ai dat seama până acum că ceea ce nu-ţi poţi aminti despre noaptea aceea este că *ai văzut* vechii vizionari care mai trăiesc încă.

Am vrut să protestez, spunând că nu-mi dădusem seama de nimic, dar nu am putut da glas gândurilor mele. A trebuit să-mi dreg glasul la nesfârşit, înainte să pot articula un cuvânt. Genaro se ridicase şi mă bătea uşor pe spate şi pe gât, ca şi când m-aş fi înecat.

— Ai o broască în gât, a spus el. I-am mulţumit cu un glas gâtuit. Nu, cred că ai un pui, a adăugat el şi s-a aşezat să doarmă.

Don Juan a spus că noii vizionari se revoltaseră împotriva tuturor acelor practici bizare ale vechilor vizionari şi le declaraseră nu numai inutile, ci şi o adevărată injurie la adresa noastră. Merseseră până într-acolo încât interziseră ca acele tehnici să se predea noilor luptători; de generaţii nu se mai pomenise deloc de asemenea practici.

Abia la începutul secolului al optsprezecelea, nagualul Sebastian, un membru al descendenţei directe de naguali ai lui don Juan, redescoperise existenţa acelor tehnici.

— Cum le-a redescoperit?

— Era un extraordinar *stalker* şi, datorită desăvârşirii sale, a avut şansa să înveţe minuni, mi-a răspuns don Juan.

A spus că, într-o zi, în timp ce nagualul Sebastian se pregătea să-şi înceapă ziua – era paracliser la catedrala din oraşul unde locuia – a întâlnit un indian de vârstă medie care stătea nesigur în uşa bisericii.

Nagualul Sebastian s-a dus la el şi l-a întrebat dacă avea nevoie de ajutor.

— Am nevoie de puţină energie, ca să-mi închid golul, a spus omul

cu glas tare. Poţi să-mi dai din energia ta?

Don Juan a spus că, din câte se povesteşte, nagualul Sebastian a rămas uluit. Nu ştia la ce se referea omul. S-a oferit să-l ducă pe indian la preotul parohiei. Omul şi-a pierdut răbdarea şi l-a acuzat furios pe nagualul Sebastian că vrea să-l inducă în eroare.

— Am nevoie de energia ta, pentru că eşti nagual, a spus el. Să mergem în linişte.

Nagualul Sebastian s-a supus forţei magnetice a străinului şi a plecai cu el, ascultător, spre munţi. A lipsit multe zile. Când s-a întors, nu numai că avea altă părere despre vechii vizionari, dar avea şi cunoştinţe detaliate despre tehnicile lor. Străinul era un străvechi toltec. Unul dintre ultimii supravieţuitori.

— Nagualul Sebastian a descoperit minuni despre vechii vizionari, a continuat don Juan. El a fost cel care a ştiut primul ce groteşti şi aberanţi erau, de fapt. Pentru el, acele cunoştinţe erau doar o erezie.

Într-o noapte, binefăcătorul meu şi nagualul Elias mi-au dat o mostră a acelor aberaţii. Mi-au arătat-o mie şi lui Genaro, aşa că ni se pare normal să-ţi prezentăm aceeaşi mostra.

Voiam să vorbesc, ca să trag de timp; trebuia să mă calmez, să mă gândesc. Dar înainte să pot spune ceva, don Juan şi Genaro m-au târât, pur şi simplu, afară din casă. S-au îndreptat spre aceleaşi dealuri erodate pe care le vizitasem alta dată.

Ne-am oprii la poalele unui deal mare, sterp. Don Juan a arătat spre munţii îndepărtaţi, către sud, şi a spus că, între locul unde stătea şi o crăpătură naturală în munte, care semăna cu o gură deschisa, erau cel puţin şapte locuri în care străvechii vizionari îşi concentraseră întreaga forţă a conştiinţei lor.

Don Juan a spus că acei vizionari nu fuseseră doar îndrăzneţi, ci avuseseră şi succes. A adăugat că binefăcătorul lui le arătase, lui şi lui Genaro, un loc în care vechii vizionari, minaţi de iubirea lor pentru viaţă, se îngropaseră de vii şi izgoniseră efectiv, prin *intenţie*, forţa de rostogolire.

— Nu există nimic care să-ţi atragă privirea în acele locuri, a continuat el. Vechii vizionari au fost foarte atenţi să nu lase urme. Este doar un peisaj. Trebuie *să vezi*, ca să ştii unde se află locurile acelea.

A spus că nu voia să se ducă în locuri îndepărtate, dar o să mă ia până undeva, aproape. Am insistat, ştiind ce urmăream. A spus că urma *să vedem* vizionari îngropaţi şi de aceea trebuia să stăm, până se întuneca, la adăpostul unor tufişuri verzi. Mi le-a arătat; erau la vreun kilometru depărtare, pe o cărare abruptă.

Am ajuns la tufişuri şi ne-am aşezai cât de confortabil am putut.

Pe urmă, a început să-mi explice pe un ton scăzut că, pentru a obţine energie de la pământ, vechii vizionari se îngropau anumite perioade de timp, în funcţie de ceea ce doreau să realizeze. Cu cât sarcina lor era mai dificila, cu atât perioada în care stăteau îngropaţi era mai lungă.

Don Juan s-a ridicat şi, cu un gest melodramatic mi-a arătat un loc, la câţiva metri de unde stăteam.

— Vechii vizionari sunt îngropaţi acolo, a spus el. S-au îngropat acum vreo două mii de ani, să scape de moarte, nu în ideea de a fugi de ea, ci în ideea de a o sfida. Don Juan l-a rugat pe Genaro să-mi arate locul exact în care erau îngropaţi vechii vizionari. M-am întors să mă uit la Genaro şi mi-am dat seama că stătea lângă mine şi adormise din nou. Dar, spre uimirea mea, a sărit, a lătrat ca un câine şi a alergat în patru labe spre locul unde arăta don Juan. O dată ajuns acolo, l-a înconjurat în fuga, mimând perfect mişcările unui câine. Mi s-a părut caraghios ce făcea. Don Juan aproape că se tăvălea de râs. Genaro ţi-a arătat ceva extraordinar, a spus don Juan, după ce Genaro se întorsese unde eram şi adormise la loc. Ţi-a arătat ceva în legătură cu punctul de asamblare şi *visat.* Acum *visează*, dar se poate comporta ca şi când ar fi complet treaz şi ar auzi tot ce spui. Din acea poziţie poate face mai mult decât dacă ar fi treaz.

A tăcut preţ de o clipă, ca şi când s-ar fi gândit ce să mai spună. Genaro sforăia ritmic.

Don Juan a remarcat cât de uşor îi venea să găsească defecte în faptele vechilor vizionari, deşi, ca să fiu cinstit, nu încetase niciodată să spună cât de minunate erau realizările lor. A spus că ei înţelegeau perfect pământul. Nu numai că au descoperit şi s-au folosit de imboldul pământului, dar au constatat, de asemenea, că, dacă rămâneau îngropaţi, punctele lor de asamblare aliniau emanaţii care erau inaccesibile în mod obişnuit şi că o asemenea aliniere angaja ciudata şi inexplicabila capacitate a pământului de a devia neîncetatele lovituri ale forţei de rostogolire. În consecinţă, ei au creat cele mai uluitoare şi complexe tehnici pentru a se îngropa perioade de timp extrem de îndelungate, fără niciun fel de consecinţe negative. În lupta lor împotriva morţii, au învăţat cum să prelungească acele perioade, aşa încât să cuprindă milenii.

Era o zi noroasă şi s-a înnoptat repede. Într-o clipă, totul s-a cufundat în beznă. Don Juan s-a ridicat şi ne-a dus, pe mine şi pe somnambulul de Genaro, la o stâncă enormă, ovală şi plată, care îmi atrăsese atenţia din clipa în care ajunsesem acolo. Semăna cu stânca pe care o vizitasem mai înainte, dar era mai mare. M-am gândit că stânca, aşa enormă cum era, fusese pusă special acolo.

— Acesta este alt loc, a spus don Juan. Această stâncă uriaşă a fost aşezată aici pentru a atrage oamenii. În curând vei şti de ce.

Am simţit că mă cutremur. Credeam că o să leşin. Ştiam că exageram şi aş fi vrut să spun ceva, dar don Juan continua să vorbească în şoaptă. A spus că Genaro, de când *visa*, avea destul control asupra punctului său de asamblare pentru a-l deplasa până ajungea la emanaţiile specifice, care aveau să trezească tot ce se afla în jurul stâncii. Mi-a recomandat să încerc să-mi deplasez punctul de asamblare şi să-l urmez pe cel al lui Genaro. A spus că aş putea s-o fac, mai întâi propunându-mi intenţionat să-l deplasez şi, în al doilea rând, lăsând contextul situaţiei să dicteze unde să-l duc.

După o clipă de gândire mi-a şoptit la ureche să nu mă îngrijorez în privinţa procedurilor, pentru că majoritatea lucrurilor neobişnuite care li se întâmplă vizionarilor, se întâmplă, pur şi simplu, numai cu intervenţia *intenţiei.*

A tăcut o clipă şi apoi a adăugat că pericolul, în cazul meu, consta în aceea că vizionarii îngropaţi vor încerca inevitabil să mă sperie îngrozitor. M-a sfătuit să-mi păstrez calmul şi să nu mă las pradă fricii, ci să urmez mişcările lui Genaro.

Am luptat cu disperare să nu mi se facă rău. Don Juan m-a bătut pe spate şi a spus că îmi place să fac pe observatorul inocent. M-a asigurat că nu refuzam în mod conştient să-mi mut punctul de asamblare, dar că fiecare fiinţă umană o face în mod automat.

— Ceva o să te sperie îngrozitor, a murmurat el. Nu te da bătut, pentru că, dacă o faci, vei muri, şi bătrânii vulturi de aici se vor înfrupta din energia ta.

— Să plecăm de aici, l-am rugat. Nu mă interesează să mi se dea un exemplu despre cât de groteşti puteau fi vechii vizionari.

— Este prea târziu, a spus Genaro complet treaz acum, alături de mine. Chiar dacă am încerca să plecăm, cei doi vizionari şi aliaţii lor te vor secera pe loc. Au făcut deja un cerc în jurul nostru. În momentul de faţă, sunt nu mai puţin de şaisprezece conştiinţe aţintite asupra noastră.

— Cine sunt? am murmurat eu la urechea lui Genaro.

— Cei patru vizionari şi curtea lor, mi-a răspuns el. Ne-au sesizat prezenta de când am venit.

Îmi venea s-o iau la fugă, dar don Juan m-a ţinut de braţ şi a arătat spre cer. Am observat că se produsese o remarcabila schimbare în privinţa vizibilităţii. În locul întunericului predominant, se instalase un amurg plăcut Am stabilit repede punctele cardinale. Cerul era mult mai luminos spre est.

Am simţit o presiune ciudată în jurul capului. Îmi ţiuiau urechile. Mi-era frig şi cald în acelaşi timp. Eram mai speriat decât fusesem vreodată, dar cel mai mult mă deranja că mă simţeam un laş. Mi-era greaţă şi aveam o senzaţie cumplită.

Don Juan mi-a murmurat la ureche. Mi-a spus că trebuia să fiu în alertă, pentru că atacul vechilor vizionari urma să fie simţit de toţi trei, din clipă în clipă.

— Poţi să te agăţi de mine, dacă vrei, a murmurai repede Genaro, ca şi când l-ar fi împuns ceva.

Am ezitat o clipă. Nu voiam ca don Juan să creadă că îmi era atât de frică, încât trebuia să mă ţin de Genaro.

— Iată-i că vin, a murmurat Genaro.

Pentru mine lumea s-a întors brusc cu susul în jos, când ceva m-a apucat de glezna stângă. Am simţit în tot corpul răceala morţii. Mi-am dat seama că am călcat pe un arc de fier, poate o capcană de urs. Doar atât mi-a trecut prin gând înainte să scot un urlet îngrozitor, la fel de intens ca spaima mea.

Don Juan şi Genaro au râs în gura mare. Erau la niciun metru de mine, dar eram atât de îngrozit, încât nici nu i-am observat.

— Cântă! Cântă cât te ţine gura! l-am auzit pe don Juan spunându-mi în şoaptă.

Am încercat să-mi eliberez piciorul. În momentul acela, am simţit o înţepătură, ca şi când pielea mi-ar fi fost înţepată de ace. Don Juan a insistat la nesfârşit să cânt. El şi Genaro au început să cânte un cântec popular. Genaro pronunţa cuvintele în timp ce se uita la mine, de la nici doi centimetri depărtare. Au cântat atât de fals, de răguşit, cât îi ţinea gura, încât am izbucnit în râs.

— Cântă, dacă nu, vei pieri, mi-a spus don Juan.

— Haideţi să facem un trio, a propus Genaro. Vom cânta un bolero.

M-am alăturat trioului lor fals. Am cântat un timp, cât ne ţinea gura, ca nişte beţivi. Am simţit că strânsoarea de fier din jurul gleznei începea treptat să slăbească. Nu îndrăzneam să mă uit la gleznă. La un moment dat, am făcut-o şi mi-am dat seama atunci că nu căzusem în nicio cursă. Mă muşca un cap întunecat!

Am reuşit să nu leşin printr-un suprem efort de voinţă. Am simţit că mi se face rău şi am încercat să mă aplec, dar cineva cu o forţă supraumană m-a apucat blând de coate şi de ceafă şi nu m-a lăsat să mă mişc. Am vomitat pe haine.

Greaţa mea era atât de cumplita, încât am început să mă las pradă leşinului. Don Juan m-a stropit cu apă pe faţă, dintr-o ploscă pe care o purta întotdeauna când mergea pe munte. Apa mi-a intrat sub guler. Răceala m-a făcut să-mi recapăt echilibrul fizic, dar nu a afectat forţa care mă ţinea de coate şi gât.

— Cred că mergi prea departe cu spaima ta, mi-a spus don Juan cu o voce tare şi atât de calm, încât mi-a impus imediat să-mi revin. Să cântăm din nou, a adăugat el. Să cântam un cântec cu miez, nu mai

vreau bolerouri.

I-am mulţumit în gând pentru sobrietatea şi atitudinea lui. Am fost atât de impresionat când i-am auzit cântând „Valentina”, încât am început să plâng.

Din cauza pasiunii mele, spun
că mă urmăreşte ghinionul.
Nu contează
că s-ar putea să fie însuşi diavolul.
Ştiu cum să mor.

Valentina, Valentina.
Mă arunc în calea ta.
Dacă e să mor mâine,
de ce să nu fie azi?

Întreaga mea fiinţă s-a clătinat sub impactul acelei juxtapuneri de neconceput a valorilor. Niciodată un cântec nu mai însemnase atât de mult pentru mine. Când i-am auzit pronunţând acele cuvinte, pe care le consider, în general, de un sentimentalism ieftin, mi s-a părut că înţeleg valorile fundamentale ale luptătorului. Don Juan mi-a insuflat că luptătorii trăiesc în umbra morţii şi, astfel, ştiind că moartea este cu ei, au curajul să înfrunte orice. Don Juan spusese că cel mai rău lucru care ni se putea întâmpla era să murim şi, deoarece aceasta era soarta noastră imuabilă, suntem liberi; cei care au pierdut tot nu mai au de ce să se teamă.

M-am dus la don Juan şi Genaro şi i-am îmbrăţişat, ca să-mi exprim recunoştinţa şi admiraţia pe care le nutream.

Pe urmă, mi-am dat seama că nu mă mai reţinea nimic. Don Juan m-a luat de braţ, fără să spună niciun cuvânt, şi m-a dus să stau jos pe stânca plată.

— Spectacolul de-abia acum începe, a spus Genaro pe un ton jovial, în timp ce încerca să-şi găsească o poziţie confortabilă. De-abia ţi-ai plătit biletul de intrare. Se vede pe pieptul tău. S-a uitat la mine şi au început amândoi să râdă. Nu sta prea aproape de mine, a continuat Genaro. Nu-mi plac cei care vomită. Dar nici nu te îndepărta prea mult Vechii vizionari nu au terminat cu isprăvile lor.

M-am apropiat de ei cât de mult îmi permitea politeţea. Preţ de o clipă, am fost îngrijorat de starea mea, apoi toate temerile mele mi s-au părut absurde, pentru că am observat că veneau nişte oameni spre noi. Nu-i distingeam clar, dar vedeam o masă de figuri umane înaintând spre noi în semiîntuneric. Nu aveau lanterne sau torţe, deşi ar fi avut nevoie la ora aceea. Într-un fel, detaliul acesta m-a

îngrijorat. Nu voiam să mă concentrez asupra lui şi am început în mod deliberat să gândesc raţional. Mi-am spus că am atras probabil atenţia cu cântecele noastre şi acum veneau să vadă ce este. Don Juan m-a bătut pe umăr. A făcut semn cu bărbia spre bărbaţii din faţă.

— Aceia patru sunt vechii vizionari, a spus el. Ceilalţi sunt aliaţii lor.

Înainte să-mi dau seama că erau doar ţărani, am auzit un şuierat chiar în spatele meu. M-am întors repede, alarmat. Mişcarea mea a fost atât de bruscă, încât sfatul lui don Juan a venii prea târziu.

— Nu te întoarce! mi-a strigat el.

Vorbele lui făceau parte din fundal; nu însemnau nimic pentru mine. Când m-am întors, am văzut că cei trei bărbaţi diformi, groteşti se urcaseră pe stânca din spatele meu; se urau spre mine, cu gurile deschise, într-o grimasă de coşmar, cu braţele întinse să mă prindă.

Voiam să ţip cât mă ţinea gura, dar am scos doar un scâncet agonizant, ca şi când mi-ar fi obstrucţionat cineva traheea M-am rostogolit imediat pe pământ, departe de ei.

Când m-am ridicat, don Juan a sărit lângă mine, în aceeaşi clipă în care o mulţime de oameni, condusă de cei pe care mi-i indicase don Juan, s-au năpustit asupra mea ca nişte vulturi. De fapt, scoteau sunete asemănătoare liliecilor sau şoarecilor. Am urlat îngrozit. De data aceasta, am reuşit să urlu.

Don Juan, agil ca un atlet în plină formă, m-a tras din strânsoarea lor, pe stâncă. Mi-a spus pe un ton sever să nu mă întorc să mă uit, indiferent cât de speriat eram. Mi-a explicat că aliaţii nu puteau să împingă, dar puteau să mă sperie şi să mă facă să cad. Iar acolo, puteau imobiliza pe oricine. Dacă aş cădea pe pământ, lângă locul unde erau îngropaţi vizionarii, aş fi la mila lor. M-ar sfâşia, în timp ce aliaţii lor m-ar ţine. A adăugat că nu-mi spusese toate acestea dinainte, pentru ca sperase că voi fi obligat *să văd* şi să înţeleg singur. Hotărârea lui fusese cât pe ce să mă coste viaţa.

Senzaţia că oamenii aceia groteşti se aflau în spatele meu era aproape de nesuportat. Don Juan mi-a poruncit să-mi păstrez calmul şi să-mi concentrez atenţia asupra celor patru din fruntea grupului de zece sau doisprezece oameni. În momentul în care mi-am concentrat privirile asupra lor, au avansat toţi pe marginea stâncii plate. S-au oprit acolo şi au început să şuiere ca nişte şerpi. S-au plimbat înainte şi înapoi. Mişcarea lor părea sincronizată. Era atât de ordonata, încât părea mecanică. Parcă ar fi urmat o structură repetitivă, menită să mă hipnotizeze.

— Nu te uita le ei, dragul meu, mi-a spus Genaro, ca şi când ar fi vorbit unui copil.

Râsul care a urmat a fost la fel de isteric ca spaima mea. Am râs

atât de tare, încât a avut ecou pe dealuri.

Oamenii s-au oprit imediat. Păreau uluiţi. Le-am distins capetele mişcându-se, ca şi când ar fi discutat între ei. Apoi, unul a sărit pe stâncă.

— Atenţie! Acela este un vizionar! a exclamat Genaro.

— Ce ne facem? am strigat eu.

— Am putea începe din nou să cântăm, mi-a răspuns calm don Juan.

Atunci, frica mea a atins culmea. Am început să sar în sus şi în jos şi să rag ca un animal. Omul a sărit pe pământ.

— Nu-i mai băga în seamă pe clovnii ăia, mi-a spus don Juan. Hai să discutăm ca de obicei.

A spus că veniserăm acolo ca să mă instruiască, dar mă purtasem lamentabil. Trebuia să mă reorganizez. Primul lucru era să-mi dau seama că punctul meu de asamblare se deplasase şi acum umbrea lumina emanaţiilor. A-mi duce sentimentele din starea mea obişnuită de conştiinţă în lumea pe care o asamblasem reprezenta într-adevăr un travesti, pentru că teama predomina doar emanaţiile vieţii de zi cu zi.

I-am spus că, dacă punctul meu de asamblare se deplasase aşa cum spunea, aveam noutăţi pentru el. Teama mea era infinit mai mare şi mai devastatoare decât orice trăisem vreodată în viaţa mea de zi cu zi.

— Te înşeli, a spus el. Prima ta atenţie este confuză şi nu vrea să cedeze controlul, atâta tot. Am senzaţia că ai putea să mergi până la acele creaturi şi să le înfrunţi, fără ca ele să-ţi facă ceva.

Am insistat că nu puteam încerca un asemenea lucru.

El a râs şi mi-a declarat că, mai devreme sau mai târziu, trebuia să mă vindec de nebunia mea şi că era mai puţin absurd să iau iniţiativa şi să-i înfrunt pe cei patru vizionari decât să accept că-i vedeam. După părerea lui, era o nebunie să te înfrunte nişte oameni care se îngropaseră de două mii de ani şi erau încă în viaţă, fără să te gândeşti că aceasta era culmea absurdităţii.

Auzeam clar tot ce spunea, dar nu-i dădeam atenţie. Eram îngrozit de oamenii din jurul stâncii. Păreau gata să sară pe noi, pe mine, de fapt. Erau concentraţi asupra mea. A început să-mi tremure braţul drept, de parcă aş fi avut cârcei. După aceea, nu am dat seama că lumina cerului se schimbase. Mai înainte nu observasem că se iviseră zorile. Cel mai ciudat era că-mi venea să mă ridic şi să alerg la grupul acela de oameni.

În momentul acela aveam două senzaţii complet diferite în legătură cu acelaşi eveniment. Cea minoră era de groază neţărmurită. Cea majoră, de totală indiferenţa. Puţin îmi păsa.

Când am ajuns la grupul acela, mi-am dat seama ca don Juan avusese dreptate; nu prea erau oameni. Doar patru dintre ei semănau cu oameni, deşi nici ei nu erau; erau creaturi ciudate, cu ochi galbeni, uriaşi. Ceilalţi erau doar forme susţinute de cei patru cu înfăţişare umană.

Am simţit o tristeţe cumplită faţă de acele creaturi cu ochi galbeni. Am încercat să-i ating, dar nu i-am găsit. Îi măturase vântul.

I-am căutat pe don Juan şi Genaro. Nu erau acolo. Se făcuse din nou beznă. I-am strigat la nesfârşit Timp de câteva minute, am orbecăit prin întuneric. Don Juan a venit alături de mine şi m-a speriat. Pe Genaro nu l-am văzut.

— Să mergem acasă, a spus el. Ne aşteaptă un drum lung. Don Juan a remarcat cât de bine mă comportasem acolo unde se aflau îngropaţi vizionarii, mai ales în ultima parte a întâlnirii noastre cu ei. A spus că o deplasare a punctului de asamblare este marcată de o schimbare a luminii. Ziua se întuneca, iar noaptea se luminează. A adăugat că realizasem două deplasări, ajutat doar de teama animalică. Singurul lucru pe care mi l-a reproşat a fost că m-am lăsat pradă fricii, mai ales după ce îmi dădusem seama că luptătorii nu se temeau de nimic.

— De unde ai ştiut că mi-am dat seama? l-am întrebat.

— Pentru că erai liber. Când dispare frica, toate legăturile care ne încorsetează se dizolvă, a spus el. Ai fost prins de picior de un aliat, pentru că l-a atras groaza ta animalică. I-am spus ce rău îmi părea că nu reuşisem să mă stăpânesc.

— Nu-ţi face griji pentru asta, a râs el. Doar şui că se întâmplă. În viaţa luptătorilor nu înseamnă nimic, pentru că asemenea lucruri sunt considerate deplasări ale punctului de asamblare.

Genaro şi cu mine am vrut să te facem să-ţi deplasezi punctul de asamblare foarte profund. De data aceasta, Genaro se afla acolo ca să-i ademenească pe vechii vizionari. A făcut-o deja o dată şi te-ai dus atât de departe în partea stângă, încât va dura ceva să-ţi aminteşti. Teama ta din seara aceasta a fost la fel de intensă ca prima oară când vizionarii şi aliaţii lor te-au urmat chiar până în aceasta camera, dar prima ta atenţie nu te-a lăsat să-ţi dai seama de ea.

— Explică-mi ce s-a întâmplat în locul unde se aflau vizionarii, l-am rugat.

— Aliaţii au venit *să* te *vadă*, mi-a răspuns el. Deoarece au energie foarte scăzuta, au întotdeauna nevoie de ajutorul oamenilor. Cei patru vizionari au adunat doisprezece aliaţi.

Satele din Mexic, precum şi anumite oraşe, sunt periculoase. Ceea ce ţi s-a întâmplat ţie se poate întâmplă oricărui bărbat sau femeie. Dacă dau peste mormântul acela, este posibil *să*-i *vadă* pe

vizionari şi aliaţii lor, dacă îşi lasă teama să le deplaseze punctele de asamblare; dar un sigur lucru este sigur, pot muri de frică.

— Chiar crezi sincer că acei vizionari tolteci trăiesc? l-am întrebat.

A râs şi a clătinat din cap uimit.

— Este timpul să-ţi deplasezi puţin punctul de asamblare, a spus el. Nu pot vorbi cu tine când te comporţi ca un idiot.

M-a lovit cu palma în trei puncte: pe şoldul drept, în mijlocul spatelui, sub umeri, şi în partea superioară a muşchiului pectoral drept.

Au început imediat să-mi ţiuie urechile. Mi s-a prelins un firicel de sânge din nara dreaptă şi s-a eliberat ceva înăuntrul meu. Era ca şi când un flux de energie ar fi fost blocat şi a început deodată să se mişte din nou.

— Ce urmăreau vizionarii aceia şi aliaţii lor? am întrebat.

— Nimic, mi-a răspuns el. Noi eram cei care îi urmăream. Vizionarii, bineînţeles, remarcaseră deja câmpul tău de energie de prima oară când i-*ai văzut.* Aşa că, atunci când te-ai întors, erau pregătiţi să se înfrupte din tine.

— Susţii că sunt vii, don Juan, am zis. Vrei să spui că sunt vii ca aliaţii lor, nu?

— Exact, a spus el. Nu pot fi la fel de vii ca noi doi. Ar fi absurd.

A continuat să-mi explice că teama de moarte a vechilor vizionari i-a făcut să caute cele mai bizare posibilităţi. Cei care au optat pentru modelul aliaţilor s-au gândit, fără îndoială, la un refugiu. Şi l-au găsit, într-o poziţie fixă, într-una dintre cele şapte benzi ale conştiinţei anorganice. Vizionarii au considerat că se aflau relativ în siguranţă acolo. La urma urmei, erau separaţi de lumea de zi cu zi printr-o barieră aproape insurmontabilă, bariera percepţiei fixată de punctul de asamblare.

— Când cei patru vizionari *au văzut* că-ţi poţi deplasa punctul de asamblare, s-au repezit ca nişte lilieci scăpaţi din iad, a zis el, râzând.

— Vrei să spui că am asamblat una dintre cele şapte lumi? l-am întrebat.

— Nu, nu ai asamblat-o. Dar ai făcut-o înainte, când te-au urmărit vizionarii şi aliaţii lor. Ziua în care te-ai dus până în lumea lor. Problema este că-ţi place să te porţi prosteşte, aşa că nu-ţi aminteşti nimic.

Sunt sigur că prezenţa nagualului este cea care face oamenii să se poarte prosteşte, a continuat el. Când nagualul Julian era în preajma mea, eram mai prost decât acum. Sunt convins că, atunci când n-o să mai fiu aici, vei putea să-ţi aminteşti totul.

Don Juan mi-a explicat că, deoarece a trebuit să mi-i arate pe cei

care sfidează moartea, el şi Genaro îi ademeniseră la marginea lumii noastre. Ceea ce am făcut eu la început a fost o deplasare laterală profundă, care mi-a permis să-i *văd* ca oameni, dar, în cele din urmă, am făcut corect deplasarea care mi-a permis *să-i văd* pe cei care sfidează moartea şi pe aliaţii lor aşa cum sunt.

A doua zi de dimineaţă, foarte devreme, acasă la Silvio Manuel, don Juan m-a chemat în camera mare, să discutam despre evenimentele din noaptea trecută. M-am simţit epuizat şi am vrut să mă odihnesc, să dorm, dar don Juan era presat de timp şi şi-a început imediat explicaţia. A spus că vechii vizionari găsiseră un mod de a utiliza forţa de rostogolire şi de a fi propulsaţi de ea. În loc să cedeze răsturnătorului, s-au lăsat purtaţi de el şi i-au permis să le deplaseze punctele de asamblare la limitele posibilităţilor umane.

Don Juan şi-a exprimat o admiraţie fără rezervă faţă de asemenea realizare. A recunoscut că imboldul dat de răsturnător punctului de asamblare era incomparabil.

L-am întrebat care este diferenţa dintre imboldul pământului şi cel al răsturnătorului. Mi-a explicat că imboldul pământului este forţa de aliniere doar a emanaţiilor chihlimbar. Este un imbold care înalţă conştiinţa pe culmi de neimaginat. Pentru noii vizionari, este o explozie de conştiinţă nelimitată, pe care o numesc libertate totală.

A afirmat că, pe de altă parte, imboldul răsturnătorului este forţa morţii. Sub impactul răsturnătorului, punctul de asamblare se deplasează spre noi poziţii, imprevizibile. Astfel, vechii vizionari au fost întotdeauna singuri în călătoriile lor, deşi se angajaseră în comun la împlinirea scopului lor. Compania altor vizionari în călătoriile lor era întâmplătoare şi însemna de obicei luptă pentru supremaţie.

I-am mărturisit lui don Juan că preocupările vechilor vizionari, oricare or fi fost, erau mai rău decât nişte poveşti morbide de groază pentru mine. Spusele mele l-au făcut să râdă copios. Dădea impresia că se distrează.

— Trebuie să recunoşti, oricât de dezgustat ai fi, că diavolii aceia erau foarte îndrăzneţi, a continuat el. Nici mie nu mi-au plăcut niciodată, după cum ştii, dar nu pot să nu-i admir. Dragostea lor de viaţă mă depăşeşte.

— Cum poate fi asta dragoste de viaţă? Este ceva greţos, am spus.

— Ce altceva ar putea împinge un om până la acele limite, dacă nu dragostea de viaţă? m-a întrebat el. Au iubit viaţa atât de mult, încât nu au vrut să renunţe la ea. În felul acesta *am văzut*-o. Binefăcătorul meu *a văzut* altceva. A crezut că se temeau să moară, ceea ce nu este acelaşi lucru cu faptul că iubeau viaţa. Aş spune că se temeau să moară pentru că iubeau viaţa şi *văzuseră* minuni, nu pentru că erau monştri mici şi lacomi. Nu. Erau absurzi, pentru că nu-i

provocase nimeni niciodată, şi erau răsfăţaţi ca nişte copii, dar îndrăzneala lor era impecabila, la fel ca şi curajul.

Te-ai aventura în necunoscut din lăcomie? Nici vorbă. Lăcomia funcţionează numai în lumea obişnuită. Ca să te aventurezi în înfricoşătoarea singurătate, trebuie să fii mânat de ceva mai măreţ decât lăcomia. Iubire! Trebuie să iubeşti viaţa, secretele, misterele. Trebuie să fii curios şi curajos. Aşa că nu-mi spune că eşti revoltat. Mi se pare stânjenitor!

Lui don Juan îi sclipeau ochii. De-abia se abţinea din râs. Mă punea la locul meu, dar asta îl amuza.

Don Juan m-a lăsat aproape o oră singur în cameră. Am vrut să-mi pun în ordine gândurile şi sentimentele. Dar nu puteam s-o fac. Ştiam, fără nicio îndoială, că punctul meu de asamblare se afla într-o poziţie în care raţiunea nu este dominantă, deşi eram mânat de preocupări raţionale. Don Juan spusese că, din punct de vedere tehnic, de îndată ce punctele de asamblare se deplasează, dormim. M-am întrebat, de exemplu, ce se întâmpla dacă dormeam adânc din punctul de vedere al unui privitor, aşa cum mi se păruse Genaro mie.

L-am întrebat acest lucru pe don Juan, de îndată ce s-a întors.

— Dormi adânc, fără să fie nevoie să te întinzi, mi-a răspuns el. Dacă te-ar vedea acum oamenii aflaţi într-o stare normală de conştiinţă, le-ai părea puţin ameţit, chiar beat.

Mi-a explicat că, în timpul somnului normal, deplasarea punctului de asamblare se produce de-a lungul oricărei margini a benzii omului. Asemenea deplasări se asociază întotdeauna cu somnul. Schimbările induse prin exerciţiu se produc de-a lungul secţiunii mediane a benzii omului şi nu sunt asociate cu somnul, deşi un *visător* doarme.

— Acesta este punctul în care vechii şi noii vizionari şi-au separat concepţiile, a continuat el. Vechii vizionari doreau o copie a corpului lor, dar cu mai multa forţă fizică, pentru a-şi face punctele de asamblare să alunece de-a lungul laturii drepte a benzii omului. Cu cât se deplasau mai adânc de-a lungul marginii drepte, cu atât mai bizar devenea *corpul din vis.* Tu însuţi ai fost martor noaptea trecută la rezultatul monstruos al unei deplasări adânci de-a lungul marginii drepte.

A spus că noii vizionari erau complet diferiţi, fiindcă menţineau punctele lor de asamblare de-a lungul secţiunii lor mediane a benzii omului. Dacă deplasarea nu este profundă, ca în cazul celei într-o stare de conştiinţă elevată, *visătorul* aproape că seamănă cu un om obişnuit, cu deosebirea că este mai vulnerabil la emoţii, cum ar fi teama şi îndoiala. La un anumit grad de profunzime, *visătorul* care se deplasează de-a lungul secţiunii mediane devine o pată de lumină. O pată de lumină este *corpul din vis* al noilor vizionari.

A spus, de asemenea, că un *corp din vis* impersonal duce mai

mult la înţelegere şi examinare, care reprezintă baza tuturor acţiunilor noilor vizionari. *Corpul din vis* intens umanizat al vechilor vizionari i-a determinat să caute răspunsuri care erau personale, umanizate.

Don Juan a părut deodată că-şi caută cuvintele.

— Mai există încă unul care sfidează moartea, a spus el, atât de diferit de cei patru pe care i-*ai văzut*, încât nu se deosebeşte de omul obişnuit de pe stradă. Şi-a realizat scopul prin faptul că este capabil să-şi deschidă şi închidă golul oricând doreşte. A început să-şi mişte degetele nervos. Acesta este străvechiul vizionar găsit de nagualul Sebastian în 1723, a continuat el. Considerăm ziua aceea drept un al doilea început. Acel om care a sfidat moartea şi care a trăit sute de ani a schimbai viaţa tuturor nagualilor pe care i-a întâlnit, unora mai profund decât altora. Şi i-a cunoscut pe toţi nagualii noştri, din acea zi, în 1723.

Don Juan m-a privit fix. M-am simţit stânjenit în mod ciudat. Am crezut că atitudinea mea era rezultatul unei dileme. Aveam mari îndoieli în privinţa conţinutului poveştii şi, în acelaşi timp, simţeam că tot ce spune este adevărat. Mi-am exprimat această nesiguranţă faţă de el.

— Problema neîncrederii raţionale nu te preocupă numai pe tine, a spus don Juan. Binefăcătorul meu a fost şi el chinuit de aceeaşi întrebare. Bineînţeles, mai târziu şi-a amintit totul. Dar i-a luat mult timp s-o facă. Când l-am întâlnit, îşi amintise deja totul, aşa că nu am fost niciodată martorul îndoielilor lui. Doar am auzit despre ele.

Ciudat este că oamenilor care nu l-au văzut niciodată le vine mai uşor să accepte că este unul dintre vizionarii originali. Binefăcătorul meu a spus că nedumerirea lui izvorăşte din faptul că şocul întâlnirii unei asemenea creaturi a adunat un număr de emanaţii şi durează până când se separă.

Don Juan a continuat să explice că, pe măsură ce punctul meu de asamblare continuă să se deplaseze, va veni o clipă când va da peste combinaţia corespunzătoare de emanaţii; în acel moment, dovada existenţei acelui om va deveni mai mult decât evidentă pentru mine.

M-am simţit obligat să vorbesc din nou despre ambivalenţa mea.

— Deviem de la subiectul nostru, a spus el. Poate ţi se pare că încerc să te conving de existenţa acelui om; am vrut, de fapt, să discutam despre faptul că acel vechi vizionar ştie cum să manevreze forţa de rostogolire. Nu este important dacă crezi sau nu că există. Într-o zi, vei şti sigur că a reuşit să-şi închidă golul. Foloseşte energia împrumutatata de la nagualul fiecărei generaţii doar în acest scop.

— Cum a reuşit să-l închidă? am întrebat.

— N-ai cum să ştii asta, a răspuns el. Am vorbit cu alţi doi naguali

care au văzut omul faţă-n faţă: nagualul Julian şi nagualul Elias. Niciunul din ei nu ştia cum. Omul nu a dezvăluit niciodată cum închide acea deschidere, care presupun că începe să se mărească, după un timp. Nagualul Sebastian a spus că, atunci când l-a văzut prima oară pe vechiul vizionar, omul era foarte slăbit, aproape pe moarte. Dar binefăcătorul meu l-a găsit ţopăind vioi, ca un tânăr.

Don Juan a spus că nagualul Sebastian l-a poreclit pe acest om fără nume „chiriaşul”, pentru că au încheiat o înţelegere prin care omului i se dădea energie, adică adăpost, ca să spunem aşa, şi plătea chirie sub formă de favoruri şi împărtăşirea cunoştinţelor.

— A avut vreodată cineva de suferit în acest schimb? m-am interesat.

— Niciunul dintre nagualii care au făcut schimb de energie cu el nu au avut de suferit, a răspuns el. Omul s-a angajat să ia doar o mică parte din energia de prisos de la nagual, oferind, în schimb, daruri şi abilitaţi extraordinare. De exemplu, nagualul Julian a căpătat ţinuta puterii, cu care putea activa sau amorţi emanaţiile din interiorul coconului său, pentru a arăta tânăr sau bătrân la comandă.

Don Juan a explicat că, în general, cei care sfidează moartea au mers până într-acolo, încât au amorţit toate emanaţiile din interiorul coconilor lor, cu excepţia celor care se potriveau cu emanaţiile aliaţilor. Astfel, au putut imita aliaţii într-un anumit fel.

Fiecare dintre cei care sfidează moartea, întâlniţi la stâncă, fuseseră capabili să-şi deplaseze punctul de asamblare într-un anume loc pe coconul lor, pentru a scoate în evidenţă emanaţiile comune cu cele ale aliaţilor şi pentru a interacţiona cu ele. Dar nu au putut să revină în poziţia obişnuită şi să interacţioneze cu oamenii. Pe de altă parte, chiriaşul poate să-şi deplaseze punctul de asamblare pentru a asambla lumea de zi cu zi, ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic.

Don Juan a afirmat, de asemenea, că binefăcătorul lui era convins – iar el era perfect de acord cu acesta – că în timpul împrumutului de energie, vechiul vrăjitor deplasează punctul de asamblare al nagualului, pentru a scoate în evidenţă emanaţiile aliatului în coconul nagualului. Apoi foloseşte marele aflux de energie produs de acele emanaţii care se aliniază brusc, după ce au stat foarte inactive.

A spus că energia închisă înăuntrul nostru, în emanaţiile inactive, are o forţă uriaşă şi o gamă incalculabila de percepţii. Putem evalua doar vag posibilitatea acelei forţe uriaşe, dacă considerăm că energia implicată în percepţie şi care acţionează în viaţa de zi cu zi este produsul alinierii a nici zece la sută din emanaţiile aflate în coconul omului.

— În momentul morţii, toată energia se eliberează deodată, a continuat el. Atunci, fiinţele vii sunt inundate de cea mai de neconceput forţă. Nu este forţa de rostogolire, cea care le-a fisurat

deschiderile, pentru că forţa aceea nu intră niciodată în cocon; îl face doar să se prăbuşească. Sunt inundate de forţa tuturor emanaţiilor care se aliniază brusc, după ce au stat inactive o viaţă. Nu poţi scăpa de acea forţa uriaşă decât prin deschidere.

A adăugat că vechiul vrăjitor a găsit o cale de a capta acea energie. Aliniind un număr limitat de emanaţii inactive şi de un anumit spectru în coconul nagualului, vechiul vizionar captează un imbold limitat, dar uriaş.

— Cum crezi că-şi ia energia în propriul corp? am întrebat.

— Fisurând golul nagualului, a răspuns el. Deplasează punctul de asamblare al nagualului până când golul se deschide puţin Când energia emanaţiilor proaspăt aliniate se eliberează prin acea deschidere, el o preia în propriul său gol.

— De ce face vechiul vizionar acest lucru?

— Cred că este prins într-un cerc din care nu poate ieşi, mi-a răspuns el. Am ajuns la o înţelegere cu el. Face tot ce poate s-o respecte, şi noi la fel. Nu putem să-l judecăm, dar trebuie să ştim că drumul ales de el nu duce la libertate. Ştie acest lucru şi ştie, de asemenea, că nu-l poate schimba. Este prins într-o situaţie fără ieşire. Singurul lucru pe care poate să-l facă este să-şi prelungească existenţa sa asemănătoare celei a unui aliat cât mai mult posibil.

16. Tiparul uman

Imediat după prânz, don Juan şi cu mine am reluat discuţiile. A început fără niciun fel de preambul. M-a anunţat că ajunsese la finalul explicaţiilor sale. A spus că discutase cu mine în detaliu toate adevărurile despre conştiinţa descoperită de vechii vizionari. A subliniat că acum ştiam ordinea în care le aranjaseră vechii vizionari. A afirmat că în ultimele şedinţe ale explicaţiilor sale îmi făcuse o relatare detaliată a celor două forţe care ajută punctele noastre de asamblare să se deplaseze: imboldul pământului şi forţa de rostogolire. Îmi explicase, de asemenea, cele trei tehnici create de noii vizionari – *stalkingul, intenţia* şi *visatul* – şi efectele lor asupra deplasării punctului de asamblare.

— Acum, ultimul lucru pe care-l mai ai de făcut înainte de încheierea măiestriei conştiinţei, a continuat el, este să spargi singur bariera percepţiei. Trebuie să-ţi deplasezi punctul de asamblare neajutat de nimeni şi să aliniezi altă bandă de emanaţii.

Dacă nu faci acest lucru, tot ce ai învăţat şi ai făcut cu mine va fi vorbărie goală.

Mi-a explicat că, atunci când punctul de asamblare se deplasează din poziţia sa obişnuită şi ajunge la o anumită profunzime, el sparge o

barieră care împiedică momentan capacitatea sa de a alinia emanaţii, iar noi îl experimentăm ca pe un moment de opacitate perceptuală. Vechii vizionari au numit acel moment zidul de ceaţă, pentru că apare ceaţa ori de câte ori nu se realizează alinierea emanaţiilor.

A spus că sunt trei moduri de a aborda acest moment. Ar putea fi luat abstract, ca o barieră de percepţie; ar putea fi resimţit ca un act de străpungere a unui ecran de hârtie, cu întregul corp; sau ar putea fi *văzut* ca un zid de ceaţă.

Pe parcursul uceniciei mele cu don Juan, mă îndrumase de nenumărate ori *să văd* bariera percepţiei. La început, mi-a plăcut ideea unui zid de ceaţă. Don Juan m-a prevenit că vechii vizionari preferaseră şi ei *să* o *vadă* în felul acesta. Spusese că era uşor *să* o *vezi* ca pe un zid de ceaţa, dar exista, de asemenea, marele pericol să transformi ceva de neînţeles în ceva sumbru, rău prevestitor, aşa se explică recomandarea sa de a lăsa aşa cum sunt lucrurile de neînţeles, în loc să le incluzi în inventarul primei atenţii.

După o senzaţie de uşurare de scurtă durată, la *vederea* zidului de ceaţă, a trebuit să-l aprob pe don Juan că era mai bine să păstrez perioada de tranziţie ca o abstracţie de neînţeles, dar, între timp, îmi era imposibil să destram fixarea conştiinţei mele. De fiecare dată când eram pus în poziţia de a distruge bariera percepţiei, *vedeam* zidul de ceaţă.

O dată, în trecut, mă plânsesem lui don Juan şi Genaro că deşi voiam *să o văd* ca altceva, nu puteam s-o schimb. Don Juan a spus că era de înţeles, pentru că eram morbid şi sumbru, iar noi doi eram foarte diferiţi în această privinţă. El era un om practic, optimist şi nu preţuia inventarul uman. Eu, pe de altă parte, nu eram dispus să-mi arunc inventarul pe fereastră şi, drept urmare, eram greoi, sinistru şi lipsit de spirit practic. Am fost şocat şi întristai de reproşurile lui şi m-am posomorât. Don Juan şi Genaro au râs cu lacrimi.

Genaro a adăugat că, pe lângă aceste lucruri, eram răzbunător şi predispus la îngrăşare. Au râs cu atâta poftă, încât am fost tentat să le urmez exemplul.

Don Juan mi-a spus apoi că exerciţiile asamblării altor lumi au permis punctului de asamblare să câştige experienţă în tehnica deplasării. Mă întrebasem întotdeauna cum să obţin imboldul iniţial pentru a disloca punctul meu de asamblare din poziţia sa obişnuită. Când îl întrebasem despre asta în trecut, precizase că, deoarece alinierea este forţa implicată în tot, *intenţia* este cea care face să se deplaseze forţa de asamblare.

L-am întrebat din nou.

— Acum poţi să-ţi răspunzi singur la întrebare, mi-a răspuns el. Măiestria conştiinţei este cea care-i dă imbold punctului de asamblare. La urma urmei, noi fiinţele umane nu prea putem face

mare lucru; în esenţă, suntem un punct de asamblare fixat într-o anumită poziţie. Inamicul şi, în acelaşi timp, prietenul nostru este dialogul interior sau inventarul nostru. Fii un luptător; închide-ţi dialogul interior: fă-ţi inventarul şi apoi aruncă-l. Noii vizionari au realizat inventare minuţioase şi apoi au râs de ele. Fără inventar, punctul de asamblare se eliberează.

Don Juan mi-a reamintit că discutase mult despre unul dintre cele mai serioase aspecte ale inventarului nostru: ideea de Dumnezeu. Acel aspect, a spus el, era un adeziv puternic care lega punctul de asamblare de poziţia sa iniţială. Dacă era să asamblez altă lume adevărată cu alte mari benzi de emanaţii, trebuia neapărat să iau masuri pentru a tăia toate legăturile cu punctul meu de asamblare.

— Măsura constă în *a vedea* tiparul omului, a spus el. Trebuie să faci asta azi, de unul singur.

— Ce este tiparul uman? am întrebat.

— Te-am ajutat de multe ori *să*-l *vezi.* Ştii despre ce vorbesc.

M-am abţinut să spun că nu ştiam despre ce vorbea. Dacă a afirmat că *văzusem* tiparul omului, probabil că aşa făcusem, deşi nu aveam nici cea mai vagă idee ce era.

Ştia la ce mă gândeam. Mi-a zâmbit cu subînţeles şi a clătinat încet din cap, dintr-o parte într-alta.

— Tiparul uman este un uriaş ciorchine de emanaţii în marea bandă a vieţii organice, a spus el. Se numeşte tiparul uman pentru că ciorchinele apare numai înăuntrul coconului.

Tiparul omului este acea porţiune din emanaţiile Vulturului pe care vizionarii pot *s*-o *vadă* direct, fără să se pună în pericol. A urmat o lungă pauză înainte să vorbească din nou. Spargerea barierei percepţiei este ultima sarcină a măiestriei conştiinţei, a spus el. Pentru a-ţi deplasa punctul de asamblare în acea poziţie trebuie să aduni suficientă energie. Poate chiar să întreprinzi o călătorie de refacere. Aminteşte-ţi ce ai făcut!

Am încercat, fără succes, să-mi amintesc ce era tiparul uman. Am simţit o frustrare de nesuportat care, în curând, s-a transformat în adevărată furie. Eram furios pe mine însumi, pe don Juan, pe toţi.

Don Juan nu a fost impresionat de furia mea. A spus calm că mânia era o reacţie normală la ei, la ezitarea punctului de asamblare de a se deplasa la comandă.

— Va trece mult timp până când să poţi aplica principiul potrivit căruia comanda ta este comanda Vulturului, a afirmat el. Aceasta este esenţa măiestriei *intenţiei*. Între timp, comandă-ţi acum să nu te mai agiţi nici măcar în cele mai cumplite momente de îndoială. Va dura până când acea comandă va fi auzită şi respectată, ca şi când ar fi comanda Vulturului.

A spus, de asemenea, ca era o zonă incomensurabilă de conştiinţă între poziţia obişnuită a punctului de asamblare şi poziţia în care nu există niciun fel de îndoieli, care este aproape locul unde îşi face apariţia bariera percepţiei. În acea zonă incomensurabilă, luptătorii cad uşor pradă oricărei fapte rele. M-a prevenit să fiu atent şi să nu-mi pierd încrederea, pentru că voi fi cuprins, în mod inevitabil, la un moment dat de senzaţii copleşitoare de înfrângere.

— Noii vizionari au recomandat un act foarte simplu când survine nerăbdarea, disperarea, furia sau tristeţea, a continuat el. Au recomandat ca luptătorii să-şi mişte ochii. Nu contează direcţia; eu prefer în direcţia acelor de ceasornic.

Mişcarea ochilor face punctul de asamblare să se deplaseze momentan. Mişcarea conferă o senzaţie de uşurare. Aceasta este o adevărata măiestrie a *intenţiei.*

M-am plâns că nu avea destul timp să-mi spună mai multe despre *intenţie.*

— O să-ţi aminteşti într-o zi, m-a asigurat el. Amintirile vor decurge una din alta. Un cuvânt cheie şi cade totul, ca atunci când deschizi uşa unui dulap plin până la refuz.

După aceea, a reluat discuţia despre tiparul uman. A spus ca, pentru a-l *vedea* de unul singur, fără ajutorul nimănui, e un pas important, pentru că noi toţi avem anumite idei la care trebuie să renunţam înainte să ne eliberam. Vizionarul care călătoreşte în necunoscut, ca *să vadă* necunoscutul, trebuie să fie într-o stare de sănătate impecabilă.

Mi-a făcut cu ochiul şi mi-a spus că a fi într-o stare impecabilă înseamnă să te eliberezi de prezumţii şi temeri raţionale. A adăugat că atât prezumţiile, cât şi temerile mele raţionale mă împiedică în acel moment să-mi realiniez emanaţiile care m-ar face să-mi amintesc că *am văzut* tiparul uman. M-a îndemnat să mă relaxez şi să-mi mişc ochii, pentru a face punctul de asamblare să se deplaseze. A repetat la nesfârşit că e cu adevărat important să-mi amintesc că *am văzut* tiparul înainte *să*-l *văd* din nou. Şi, deoarece era presat de timp, trebuia să renunţ la obişnuita mea încetineală.

Mi-am mişcat ochii, aşa cum mi-a sugerat. Am uitat aproape instantaneu de senzaţia de disconfort şi apoi mi-am amintit ca prin farmec că *văzusem* tiparul uman. Se întâmplase cu ani în urmă, cu o ocazie memorabilă pentru mine, pentru că, din punctul de vedere al educaţiei mele catolice, don Juan comisese cel mai mare sacrilegiu pe care-l auzisem vreodată prin declaraţiile sale.

Totul începuse ca o conversaţie obişnuită, în timp ce străbăteam dealurile deşertului sonoran. Îmi explica implicaţiile acţiunilor întreprinse de el asupra mea. Ne-am oprit să ne odihnim şi ne-am aşezat pe nişte bolovani mari. A continuat să-mi explice tehnica sa de

învăţare şi acest fapt m-a încurajat să încerc pentru a suta oară să-i povestesc ce părere am. Era evident că nu-l interesa. M-a făcut să-mi schimb nivelurile de conştiinţă şi mi-a spus că, dacă *aş vedea* tiparul uman, aş putea înţelege tot ce făcea şi, astfel, ne-am scuti amândoi de nişte ani de truda.

Mi-a dat o explicaţie detaliată a tiparului uman. Nu a vorbit în termenii emanaţiilor Vulturului, ci în cei ai unei structuri de energie care serveşte la plasarea calităţilor umanităţii pe o masă amorfă de materie biologică. Cel puţin, aşa am înţeles, mai ales după ce mi-a descris mai departe tiparul uman folosind o analogie mecanica. A spus că era ca o matriţă uriaşă care formează la nesfârşit fiinţele umane, ca şi când ar veni pe bandă. A mimat procesul împreunându-şi palmele cu mare forţa, ca şi când matriţa ar fi modelat o fiinţa umană de fiecare dată când se uneau cele două jumătăţi ale sale.

A spus, de asemenea, că fiecare specie are propriul său tipar şi fiecare individ al fiecărei specii modelat de acest proces prezintă caracteristici proprii speciei sale.

A început apoi o elucidare extrem de tulburătoare despre tiparul uman. A spus că vechii vizionari, la fel ca misticii lumii noastre, aveau o trăsătură comună – puteau *să vadă* tiparul uman, dar nu să-l şi înţeleagă. În decursul secolelor, misticii ne-au furnizat relatări mişcătoare ale experienţelor lor, dar aceste relatări, oricât de frumoase ar fi, sunt ciuntite de greşeala de a considera tiparul uman un creator omniscient şi omnipotent; la fel este şi interpretarea vechilor vizionari, care au considerat tiparul uman un spirit prietenos, protector al omului.

A spus că noii vizionari sunt singurii care au sobrietatea de *a vedea* şi înţelege tiparul uman. Ei au ajuns să-şi dea seama că tiparul uman nu este creator, ci reprezintă structura fiecărei însuşiri umane la care ne putem gândi şi, în unele cazuri, pe care nici n-o putem concepe. Tiparul este Dumnezeul nostru, pentru că suntem ceea ce am fost modelaţi să fim, nu pentru că ne-a creat din nimic şi ne-a făcut după chipul şi asemănarea sa. Don Juan a spus că, după părerea lui, căderea în genunchi în prezenţa tiparului uman seamănă a aroganţa şi egocentrism uman.

Când am auzit declaraţia lui don Juan, m-a cuprins îngrijorarea. Deşi nu m-am considerat niciodată un catolic practicant, am fost şocat de implicaţiile sale, care sunau a blasfemie curată. Îl ascultasem politicos, însă aş fi dorit să facă o pauză şi să înceteze cu sacrilegiile sale, pentru a schimba subiectul. Dar îi dădea înainte, fără milă. În cele din urmă, l-am întrerupt şi i-am declarat că eu cred în existenţa lui Dumnezeu.

Mi-a răspuns că această convingere a mea se baza pe credinţă şi, prin urmare, era o convingere de rangul doi, lipsită de valoare;

credinţa mea în existenţa lui Dumnezeu se baza, ca în cazai tuturor, pe auzite şi nu pe actul de *a vedea*, a afirmat el.

M-a asigurat că, deşi puteam *să vad*, puteam să mă înşel, la fel cum făcuseră misticii. Oricine *vede* tiparul uman, presupune în mod automat că este Dumnezeu.

A numit experienţa mistică o *vedere* întâmplătoare, lipsită de semnificaţie, pentru că este rezultatul unei mişcări întâmplătoare a punctului de asamblare. A presupus că noii vizionari sunt, într-adevăr, singurii care pot emite o judecată corectă în această privinţă, pentru că au eliminat *vederile* întâmplătoare şi sunt capabili *să vadă* tiparul uman oricât de des doresc.

În consecinţă, *au văzut* că ceea ce numim Dumnezeu este un prototip static al umanităţii, lipsit de putere. Pentru că tiparul uman nu poate, în nicio circumstanţa, să ne ajute, intervenind în favoarea noastră, să ne pedepsească faptele rele sau să ne răsplătească în vreun fel. Noi suntem, pur şi simplu, produsul matriţei sale; suntem amprenta. Tiparul uman este exact ce-i arată numele, un model, o formă, un şablon care grupează un anumit mănunchi de elemente fibroase pe care-l numim om.

Vorbele sale m-au tulburat foarte mult. Dar nu părea să-i pese de frământarea mea. A continuat să mă împungă cu ceea ce numea el crima de neiertat a vizionarilor întâmplător, care ne face să ne concentram energia noastră de neînlocuit asupra unui lucru care nu are niciun fel de putere. Cu cât vorbeam mai mult, cu atât eram mai tulburat. Când m-am enervat atât de tare, încât era cât pe ce să strig la el, m-a făcut să mă mut într-o stare mai profundă de conştiinţă elevată. M-a lovit în partea dreaptă, între sold şi cutia toracică. Lovitura m-a proiectat într-o lumină radiantă, într-o sursă diafană de beatitudine paşnică şi delicioasa. Lumina aceea era un rai, o oaza în bezna din jurul meu.

Din punctul meu subiectiv de vedere, *am văzut* lumina aceea o perioadă incomensurabilă de timp. Splendoarea ei nu se putea transpune în cuvinte, şi, cu toate acestea, nu-mi dădeam seama ce o făcea atât de frumoasa. Pe urmă mi-a venit ideea că frumuseţea ei izvora din armonie, dintr-o senzaţie de pace şi odihnă, de a fi sosit şi de a fi, în sfârşit, în siguranţa. Ce minunată senzaţie de plenitudine! Am ştiut, fără nicio urmă de îndoiala, că eram faţă-n faţă cu Dumnezeu, sursa tuturor lucrurilor. Şi am ştiut că Dumnezeu mă iubeşte. Dumnezeu era iubire şi iertare. Lumina mă scălda şi mă simţeam curat, izbăvit. Imaginea acelei lumini splendide m-a făcut să mă simt nevrednic, păcătos.

Deodată, am auzit glasul lui don Juan la ureche. A spus că trebuia să mă duc dincolo de tipar, pentru că tiparul era doar o etapă, o haltă care aducea pace şi seninătate temporară celor care călătoresc în

necunoscut, dar era o haltă sterilă, statică. Era, în acelaşi timp, o imagine plată, reflectata în oglindă şi însăşi oglinda. Acea imagine era imaginea omului.

Nu eram de acord cu ce spunea don Juan; m-am revoltat împotriva blasfemiilor sale. Voiam să-l reped, dar nu puteam să înfrâng forţa *vederii* mele. Eram prins în ea. Don Juan părea să ştie exact cum mă simţeam şi ce voiam să-i spun.

— Nu poţi amuţi nagualul, mi-a spus el la ureche. Nagualul este cel care-ţi permite *să vezi.* Este tehnica nagualului, puterea nagualului. Nagualul este ghidul.

În momentul acela, mi-am dat seama de ceva în legătură cu vocea care-mi şoptea. Nu era a lui don Juan, deşi semăna. Şi glasul avea dreptate. Instigatorul acelei *vederi* era nagualul Juan Matus. Tehnica şi puterea lui mă făceau *să*-l *văd* pe Dumnezeu. A spus ca nu era Dumnezeu, ci tiparul omului; ştiam că are dreptate. Dar nu puteam recunoaşte, nu din încăpăţânare, ci din loialitate şi dragoste faţa de divinitatea din faţa mea.

În timp ce priveam fix lumina cu toată pasiunea de care eram capabil, lumina a părut să se condenseze şi am *văzut* un bărbat. Un bărbat strălucitor care degaja farmec, iubire, înţelegere, sinceritate, adevăr, un bărbat care însuma tot ce este bun.

Emoţia intensă pe care am simţit-o când l-*am văzut* pe acel om depăşea tot ce simţisem vreodată în viaţa mea. Am cazul în genunchi. Am vrut să-l venerez pe Dumnezeu întruchipat, dar a intervenit don Juan şi m-a lovit în partea stângă superioara a pieptului, aproape de claviculă, şi nu l-am mai văzut pe Dumnezeu.

Am rămas cu o agitaţie, un amestec de remuşcare, bucurie, siguranţă şi îndoială. Don Juan a râs de mine. M-a făcut pios, nepăsător şi mi-a spus că aş fi bun de preot; acum aş putea chiar să trec drept un lider spiritual care a avut ocazia *să*-l *vadă* pe Dumnezeu. M-a îndemnat, în glumă, să mă apuc să ţin predici şi să descriu tuturor ce *văzusem.*

Foarte detaşat, dar interesat, a făcut o declaraţie care era parţial întrebare, parţial afirmaţie.

— Şi bărbatul? a spus el. Nu poţi uita că Dumnezeu este bărbat.

M-am simţit copleşit de imensitatea unui lucru nedefinit când am început să intru într-o stare de mare claritate.

— Foarte comod, nu? a adăugat don Juan, zâmbind. Dumnezeu este bărbat. Ce uşurare!

După ce i-am povestit ce-mi amintisem, l-am întrebat despre un lucru care mi se păruse deodată teribil de ciudat. Pentru a *vedea* tiparul uman, suferisem evident o deplasare a punctului meu de asamblare. Amintirea acelor senzaţii era atât de vie atunci, încât mă

făcea să mă simt inutil. Acum, simţeam tot ce făcusem şi simţisem în acel moment. L-am întrebat cum era posibil să fi uitat complet, când înţelesesem atât de clar. Parcă nu ar fi contat nimic din ce mi se întâmplase, pentru că trebuia mereu să încep de la început, indiferent cât de mult avansasem în trecut.

— Este numai o impresie emoţională, a spus el. O înţelegere greşită. Tot ce ai făcut cu ani în urmă s-a întipărit în emanaţiile nefolosite. De exemplu, în ziua în care te-am făcut *să vezi* tiparul uman, am presupus şi eu în mod greşit. Am crezut că, dacă l-*ai vedea*, l-ai putea înţelege. A fost o estimare greşită din partea mea.

Don Juan mi-a explicat că s-a considerat întotdeauna un om care înţelege greu. Nu a avut niciodată ocazia să-şi testeze această părere, pentru că nu a avut un punct de referinţă. Când am apărut eu şi a devenit profesor, ceea ce era ceva total nou pentru el, şi-a dat seama că nu poţi grăbi înţelegerea şi că este de ajuns să disloci punctul de asamblare. El crezuse că era de ajuns. În curând, şi-a dat seama ca, deoarece punctul de asamblare se deplasează în mod normal în timpul viselor, uneori în poziţii extraordinar de îndepărtate, ori de câte ori suportăm o deplasare indusă, ştim imediat cum s-o compensăm. Ne reechilibram constant şi activitatea merge mai departe, ca şi când nu ni s-ar fi întâmplat nimic.

A remarcat că valoarea concluziilor noilor vizionari nu devine evidentă până când nu încearcă cineva să deplaseze punctul de asamblare al altcuiva. Noii vizionari au spus că ceea ce contează în această privinţă este efortul de a întări stabilitatea punctului de asamblare în noua sa poziţie. Au considerat acest lucru drept unica procedură de învăţare care merită să fie luată în discuţie. Şi au ştiut că este un proces îndelungat care trebuie realizat puţin câte puţin, în ritmul melcului.

Don Juan a spus apoi că folosise plante energizante la începutul ucenicіei mele, conform recomandării noilor vizionari. Aceştia au ştiut din experienţă şi *văzând* că plantele energizante deplasează mult punctul de asamblare faţă de poziţia sa obişnuită. Efectul plantelor energizante asupra punctului de asamblare este, în principiu, foarte asemănător cu cel al viselor, visele îl fac să se deplaseze; dar plantele energizante îl fac să se deplaseze pe o scară mai mare, mai cuprinzătoare. După aceea, profesorul foloseşte efectele dezorientante ale unei asemenea deplasări, pentru a întări noţiunea că percepţia lumii nu este niciodată finală.

Mi-am amintit atunci că *văzusem* tiparul uman de încă cinci ori, în decursul anilor. Şi de fiecare dată fusesem din ce în ce mai puţin entuziasmat. Cu toate acestea, nu am putut niciodată să trec peste faptul că l-*am văzut* întotdeauna pe Dumnezeu ca pe un bărbat. În cele din urmă, a încetat să mai fie Dumnezeu pentru mine şi a devenit

tiparul uman, nu datorită spuselor lui don Juan, ci faptului că poziţia unui Dumnezeu bărbat a devenit imposibil de susţinut. Atunci am putut înţelege afirmaţiile lui don Juan. Nu fuseseră, în niciun caz, o blasfemie sau un sacrilegiu; nu le făcuse în contextul lumii de zi cu zi. A avut dreptate să spună că noii vizionari aveau un atu prin aceea că puteau *să vadă* tiparul uman oricât de des doreau. Dar pentru mine conta că erau destul de sobri să examineze ce *vedeau.*

L-am întrebat de ce *vedeam* întotdeauna tiparul uman ca pe un bărbat. Mi-a spus că explicaţia era legată de punctul meu de asamblare care nu era atunci destul de stabil ca să rămână complet fixat în noua sa poziţie şi să se deplaseze lateral în banda omului. A fost acelaşi caz cu acela al barierei percepţiei *văzute* ca un zid de ceaţă.

Ceea ce a făcut punctul de asamblare să se deplaseze lateral a fost o dorinţa aproape inevitabilă sau necesitatea de a reda neînţelesul în termenii cei mai familiari nouă: o barieră este un zid, iar tiparul uman nu poate fi altceva decât un om. S-a gândit că, dacă aş fi femeie, aş vedea tiparul ca pe o femeie.

Atunci, don Juan s-a ridicat şi a spus că era timpul să facem o plimbare în oraş, ca *să văd* tiparul uman printre oameni. Am mers în linişte în piaţă, dar, înainte să ajungem acolo, m-a cuprins o energie de nestăvilit şi am luat-o la fugă până la marginea oraşului. Am ajuns la un pod şi chiar acolo, ca şi când m-ar fi aşteptat, *am văzut* tiparul uman sub forma unei lumini splendide, calde, de culoarea chihlimbarului.

Am căzut în genunchi, nu atât din pietate, ci ca o reacţie fizică a uimirii. Imaginea tiparului uman era mai uluitoare decât oricând. Am simţit, fără niciun fel de aroganţă, că trecusem printr-o enormă schimbare, în comparaţie cu prima oară când îl *văzusem.* Cu toate acestea, toate lucrurile pe care le *văzusem* şi învăţasem mă făcuseră să apreciez mai profund miracolul pe care l-am avut în faţa ochilor.

Tiparul uman s-a suprapus mai întâi pe pod, după care mi-am concentrat din nou privirea şi *am văzut* că s-a extins în sus şi-n jos, la infinit. Podul nu era decât un simplu înveliş, o mică schiţă suprapusă peste eternitate. La fel erau oamenii minusculi care se mişcau în jurul meu, privindu-mă cu o curiozitate neruşinată. Dar nu puteau să mă atingă, deşi, în momentul acela, eram cât se poate de vulnerabil. Tiparul uman nu putea să mă protejeze sau să mă cruţe, dar, cu toate acestea, îl iubeam cu o pasiune nelimitată.

Atunci, am crezut că am înţeles un lucru pe care don Juan mi-l spusese în mod repetat: şi anume, faptul că adevărata afecţiune nu poate fi o investiţie. Aş fi rămas bucuros slujitorul tiparului uman, nu pentru ceea ce îmi putea da, pentru că nu-mi putea da nimic, ci, pur şi simplu, pentru afecţiunea pe care o simţeam.

Am avut senzaţia că mă trage ceva şi, înainte să dispar, i-am strigat o promisiune tiparului uman, dar am fost măturat de o mare forţă înainte să termin ce aveam de spus. Am îngenuncheat deodată pe pod, în timp ce nişte ţărani se uitau la mine şi râdeau.

Don Juan a venit lângă mine, m-a ajutat să mă ridic şi m-a dus înapoi, acasă.

— Sunt două modalităţi de *a vedea* tiparul uman, a început să-mi spună don Juan de îndată ce ne-am aşezat. Îl poţi *vedea* ca pe un om sau ca pe o lumina. Depinde de deplasarea punctului de asamblare. Dacă deplasarea este laterală, tiparul este o fiinţă umană; dacă se face pe mediana benzii omului, este o lumină. Singurul lucru valoros pe care l-ai făcut azi este că punctul tău de asamblare s-a deplasat pe mediană.

A spus că poziţia în care *vezi* tiparul uman este foarte apropiată de cea în care apar *corpul din vis* şi bariera percepţiei. Acesta a fost motivul pentru care noii vizionari au recomandat ca tiparul uman să fie *văzut* şi înţeles.

— Eşti sigur că înţelegi cu adevărat ce este tiparul uman? a întrebat el, zâmbind.

— Te asigur, don Juan, că-mi dau seama perfect ce este tiparul uman, am răspuns.

— Te-am auzit strigând inepţii tiparului uman, când am ajuns la pod, mi-a spus el cu un zâmbet maliţios.

I-am explicat că mă simţisem ca un nevrednic slujitor care venera un stăpân lipsit de valoare, şi totuşi, afecţiunea care mă mâna mă făcea să promit iubire veşnică.

I s-a părut caraghios şi a râs până n-a mai putut.

— Promisiunea unui slujitor fără valoare, făcută unui stăpân fără valoare, este lipsită de valoare, a declarat el şi s-a zguduit din nou de râs.

Nu aveam chef să-mi apăr punctul de vedere. Îmi ofeream gratis afecţiunea faţă de tiparul uman, fără să mă gândesc la recompensa. Pentru mine nu conta că promisiunea era lipsită de valoare.

17. Călătoria *corpului din vis*

Don Juan mi-a spus că noi doi urma să mergem cu maşina la Oaxaca pentru ultima oară. Mi-a precizat că nu vom mai fi niciodată împreună acolo. Poate că se va întoarce acolo cu sufletul, dar niciodată în întregime.

La Oaxaca, don Juan şi-a petrecut ore în şir uitându-se la lucruri lumeşti triviale, la zidurile decolorate, la munţii care se profilau în zare, la crăpăturile din ciment, la feţele oamenilor. După aceea, ne-am

dus în piaţă şi ne-am aşezai pe banca lui preferată, care era liberă ca întotdeauna când voia el.

În timpul lungii noastre plimbări prin oraş, m-am străduit să mă transpun într-o stare de tristeţe, dar nu am reuşit, pur şi simplu. Plecarea sa avea ceva festiv. A explicat-o drept forţa neînfrânată a libertăţii totale.

— Libertatea este ca o boală contagioasă, a spus el. Se transmite; purtătorul ei este un nagual impecabil. S-ar putea ca oamenii să nu aprecieze acest lucru şi asta pentru că nu vor să fie liberi. Libertatea este înspăimântătoare, nu uita asta, dar nu pentru noi. M-am pregătit aproape toată viaţa pentru această clipă şi la fel vei face şi tu.

A repetat la nesfârşit că, în faza în care mă aflam, în acţiunile mele nu trebuia să intervină nicio prezumţie raţională. A spus că acest *corp din vis* şi bariera percepţiei sunt poziţiile punctului de asamblare şi că acea cunoaştere este la fel de vitală pentru vizionari ca scrisul şi cititul pentru omul modern. Ambele sunt realizări obţinute după ani de practică.

— Este foarte important să-ţi aminteşti chiar acum momentul în care punctul tău de asamblare a ajuns în acea poziţie şi a creat *corpul din vis*, a insistat el.

Apoi a zâmbit şi a remarcat că timpul este extrem de scurt; a spus că amintirea principalei călătorii a *corpului din vis* pune punctul meu de asamblare într-o poziţie care ar putea străpunge bariera percepţiei, pentru a asambla o altă lume.

— *Corpul din vis* este cunoscut sub nume diferite, a afirmat el după o lungă pauză. Numele care-mi place cel mai mult este celălalt. Termenul şi starea de spirit aparţin vechilor vizionari. Nu prea îmi pasă de starea lor, dar trebuie să recunosc că-mi place termenul. Celalalt. Este misterios şi interzis. Îmi dă senzaţia de întuneric, de umbre, la fel cum le dădea şi vechilor vizionari. Aceştia au spus că celalalt vine întotdeauna învăluit în vânt.

În decursul anilor, don Juan şi alţi membri ai grupului său au încercat să mă facă să-mi dau seama că putem fi în două locuri în acelaşi timp, că putem experimenta un fel de dualism perceptual.

În timp ce vorbea, am început să-mi amintesc ceva uitat de atâta vreme, încât, la început, mi s-a părut că doar auzisem de acest lucru. Apoi, pas cu pas, mi-am dat seama că trăisem eu însumi acea experienţă.

Fusesem în două locuri în acelaşi timp. S-a întâmplat o dată noaptea, pe munte, în nordul Mexicului. Adunasem plante toată ziua cu don Juan. Peste noapte ne-am oprit şi aproape adormisem de oboseală când, deodată, am simţit o rafală de vânt şi don Genaro a ţâşnit din beznă chiar în faţa mea şi m-a speriat de moarte.

La început, am fost suspicios. Am crezut că don Genaro se ascunsese toată ziua în tufişuri, aşteptând lăsarea întunericului, înainte să-şi facă înfricoşătoarea apariţie. Când m-am uitat la el cum ţopăia, am observat ceva cu adevărat ciudat la el, în noaptea aceea. Ceva palpabil, real, deşi nu reuşeam să-l definesc.

A glumit cu mine, s-a agitat în jurul meu şi a făcut lucruri care sfidau raţiunea. Don Juan a râs ca un idiot, spre uimirea mea. Când a considerat că era momentul potrivit, m-a făcut să mă transpun într-o stare de conştiinţă elevată şi, preţ de o clipă, i-*am văzut* pe don Juan şi Genaro ca pe două sfere de lumină. Genaro nu era acel om în carne şi oase pe care-l ştiam în starea mea normala de conştiinţă, ci era doar *corpul* său *din vis.* Mi-am dat seama de acest lucru, pentru că l-*am văzut* ca pe o minge de foc deasupra pământului. Nu era ţintuit locului, ca don Juan. Era ca şi când Genaro, fasciculul de lumină, ar fi fost gata să decoleze, fiind deja în aer, la câţiva metri de pământ, pregătit s-o ia din loc.

Alt lucru pe care-l făcusem în noaptea aceea, care mi-a apărut clar, pe măsură ce-mi aminteam evenimentul, a fost că am ştiut imediat că trebuia să-mi mişc ochii, ca să-mi fac punctul de asamblare să se deplaseze. Am putut, prin intermediul *intenţiei* mele, să-mi aliniez emanaţiile care m-au făcut *să*-l *văd* pe Genaro ca pe o sferă de lumină sau am putut să-mi aliniez emanaţiile care m-au făcut *să*-l *văd* doar ca pe o fiinţă ciudată, necunoscută.

Când l-*am văzut* pe Genaro ca pe o persoană ciudată, ochii lui aveau o strălucire răuvoitoare, ca ochii unui animal în bezna Cu toate acestea, erau ochii lui. Nu i-*am văzut* ca pe nişte puncte luminoase de culoarea chihlimbarului.

În noaptea aceea, don Juan a spus că Genaro mă va ajuta să-mi deplasez punctul de asamblare foarte profund, ca trebuia să-l imit şi să urmăresc tot ce făcea. Genaro şi-a scos fundul în afară şi apoi şi-a împins pelvisul înainte cu mare forţă. A repetat gestul la nesfârşit, mişcându-se în jur, ca şi când ar fi dansat.

Don Juan m-a strâns de braţ, îndemnându-mă să-l imit, şi m-am supus. Am ţopăit amândoi, executând mişcarea grotescă. După un timp, am avut senzaţia că trupul meu executa mişcarea de unul singur, fără contribuţia mea. Separarea dintre trupul meu şi eu cel adevărat a devenit mai pronunţată, apoi, la un moment dat, m-am trezit uitându-mă la o scenă absurda în care doi oameni făceau gesturi obscene unul la celălalt.

Am privit fascinat şi mi-am dat seama că eram unul din cei doi oameni. Din clipa în care mi-am dat seama de acest lucru, am simţit ceva care mă trăgea şi m-am trezit din nou împingându-mi pelvisul înainte şi înapoi, în acelaşi timp cu Genaro. Am observat aproape imediat că lângă don Juan stătea un alt bărbat care ne privea. În jurul

lui sufla vuitul. Îi vedeam părul răvăşit. Era în pielea goală şi părea stânjenit. Vântul se aduna în jurul lui, ca şi când l-ar fi protejai sau, poate, dimpotrivă, ca şi când ar fi încercat să-l spulbere.

Mi-am dat greu seama că eu eram celălalt bărbat. Iar când am înţeles acest lucru, am trăit şocul vieţii mele. O forţă fizică imponderabilă m-a smuls de parcă aş fi fost alcătuit din fibre, şi mă uitam din nou cu gura căscată la un bărbat care eram eu, ţopăind cu Genaro. În acelaşi timp, mă uitam din nou cu gura căscată la un bărbat în pielea goală, care eram eu, în timp ce făceam gesturi obscene cu Genaro. Şocul a fost atât de puternic, încât am întrerupt ritmul mişcărilor şi am căzut.

Când mi-am revenit, don Juan mă ajuta să mă ridic. Genaro şi celălalt, cel în pielea goală, dispăruseră.

Îmi amintisem, de asemenea, că don Juan refuzase să discute despre acest eveniment. Nu l-a explicat. A spus doar că Genaro era expert în crearea dublurii sale sau a celuilalt şi că avusesem îndelungi interacţiuni cu dublura lui Genaro în stările de conştiinţă normală, fără măcar să-mi dau seama.

— În noaptea aceea, aşa cum a făcut de sute de ori, Genaro ţi-a deplasat punctul de asamblare foarte adânc pe partea stângă, mi-a explicat don Juan după ce i-am povestit tot ce mi-am amintit. Puterea lui a fost atât de mare, încât ţi-a târât punctul de asamblare în poziţia în care apare *corpul din vis.* Ţi-*ai văzul corpul din vis* privindu-te. Prin dansul lui s-a realizat acest truc.

L-am rugat să-mi explice cum mişcarea obscenă a lui Genaro produsese un asemenea efect drastic.

— Eşti un pudic, mi-a spus el. Genaro s-a folosit de stânjeneala ta de moment, trezită de faptul că executai un gest obscen. Întrucât era în *corpul* lui *din vis*, avea puterea *să vadă* emanaţiile Vulturului; acea situaţie avantajoasă îi permitea fără probleme să-ţi deplaseze punctul de asamblare.

A afirmat că, indiferent ce mă ajutase Genaro să fac în noaptea aceea, nu era important, că îmi deplasase punctul de asamblare şi-l făcuse de nenumărate ori să producă un *corp din vis*, dar că acele evenimente nu erau ceea ce dorea el să-mi amintesc.

— Vreau să-ţi realiniezi emanaţiile corespunzătoare şi să-ţi aminteşti momentul în care te-ai trezit într-adevăr într-o *poziţie de visat*, a spus el.

Mi s-a părut că o ciudata sursă de energie explodează în corpul meu şi am ştiut ce anume dorea să-mi amintesc. Cu toate acestea, nu am putut să-mi concentrez memoria asupra întregului eveniment. Mi-am amintit doar un fragment.

Mi-am amintit că, într-o dimineaţă, don Juan, Genaro şi cu mine

stătusem pe aceeaşi bancă, în timp ce mă aflam într-o stare normala de conştiinţă. Don Genaro spusese deodată că îşi va face corpul să părăsească banca, fără să se ridice. Declaraţia lui nu avea nicio legătură cu contextul discuţiei noastre. Eram obişnuit cu vorbele şi acţiunile ordonate, didactice ale lui don Juan. Aşa că m-am întors spre el, aşteptând să mă lămurească, dar a rămas impasibil. Se uita drept înainte, ca şi când don Genaro şi cu mine nu am fi fost acolo.

Don Genaro m-a înghiontit ca să-mi atragă atenţia şi apoi am fost martorul unei viziuni cumplit de tulburătoare. L-*am văzut*, practic, pe Genaro de cealaltă parte a pieţei. Îmi făcea semn să merg la el. Dar l-am văzut, de asemenea, stând lângă mine, cu privirile aţintite înainte, la fel ca don Juan.

Am vrut să spun ceva, să-mi exprim uimirea, dar am constatat că amuţisem, încorsetat de o forţă din jurul meu care nu mă lăsa să vorbesc. M-am uitat din nou la Genaro care se afla vizavi. Era tot acolo şi-mi făcea semn cu capul să mă duc la el.

Tulburarea mea emoţională s-a accelerat cu fiecare clipă. Mi se deranja stomacul şi, în cele din urmă, am avut o viziune tunel, un tunel care ducea direct la Genaro, de cealaltă parte a pieţei. Apoi o mare curiozitate, sau o mare teamă, care părea să fie acelaşi lucru în clipa aceea, m-a tras la locul unde era el. M-a făcut să mă întorc şi a arătat spre cei trei oameni care stăteau pe bancă într-o poziţie statica, de parcă s-ar fi oprit timpul în loc.

Am simţit ceva foarte neplăcut, ca un fel de mâncărime internă, ca şi când mi-ar fi luat foc organele interne, apoi m-am întors pe bancă, dar Genaro nu mai era. Mi-a făcut cu mâna, în semn de rămas-bun, şi a dispărut printre oamenii care se duceau la piaţă.

Don Juan a devenit foarte agitat. Continua să mă privească. După aceea s-a ridicat şi s-a învârtit în jurul meu, apoi s-a aşezat la loc. Nu putea să mă privească impasibil în timp ce-mi vorbea.

Mi-am dat seama de ce se comporta aşa. Intrasem într-o stare de conştiinţă elevată, fără să fiu ajutat de don Juan. Genaro reuşise să-mi facă punctul de asamblare să se deplaseze singur.

Am râs fără să vreau când mi-am văzut carneţelul pe care don Juan l-a pus solemn în buzunarul lui. A spus că va folosi starea mea de conştiinţa elevată pentru a-mi arăta că misterul omului şi cel al lumii nu cunosc limite.

Mi-am canalizat întreaga concentrare asupra cuvintelor lui. Cu toate acestea, don Juan a spus un lucru pe care nu l-am înţeles. L-am rugat să repete ce spusese. A început să vorbească foarte încet. Am crezut că îşi coborâse glasul, ca să nu fie auzit de ceilalţi oameni. Am ascultat cu atenţie, dar n-am înţeles niciun cuvânt din ce spunea; fie vorbea în altă limbă, fie debita aiureli. Ciudăţenia era ca ceva îmi captase atenţia, fie ritmul glasului său, fie faptul că mă forţasem să

înţeleg. Aveam senzaţia ca mintea mea era altfel decât de obicei, deşi nu-mi dădeam seama care era diferenţa. M-am gândit mult, încercând să pricep ce se petrecea.

Don Juan mi-a vorbit încet, la ureche. Mi-a spus că, deoarece intrasem în starea de conştiinţa elevata fără niciun ajutor din partea lui, punctul meu de asamblare slăbise, aşa că puteam să-l las să se deplaseze în partea stângă relaxându-mă sau moţăind pe banca aceea. M-a asigurat că nu aveam de ce să mă tem, pentru că veghea asupra mea. M-a îndemnat să mă relaxez, să-mi las punctul de asamblare să se mişte.

Am simţit imediat o greutate, ca atunci când dormi adânc. La un moment dat, mi-am dat seama că visam. Am văzut o casă pe care o mai văzusem. Mă apropiam de ea, ca şi când aş fi mers pe strada. Mai erau şi alte case, dar nu le puteam acorda nicio atenţie. Ceva îmi captase conştiinţa asupra acelei case pe care o vedeam. Era o casă mare, modernă, cu pajişte.

Când m-am apropiat de ea, mi s-a părut că o cunosc, de parcă aş mai fi visat-o. Am mers pe o cărare de pietriş până la uşă; era deschisă şi am intrat înăuntru. Era un hol întunecai şi un salon mare în dreapta, mobilat cu o canapea grena şi fotolii asortate într-un colţ. Era clar ca aveam viziuni tunel. Vedeam numai ce era în faţa ochilor mei.

O tânără stătea lângă canapea, ca şi când tocmai s-ar fi ridicat când am intrat. Era suplă, înaltă, îmbrăcată elegant într-un taior verde. Avea în jur de douăzeci şi opt de ani, păr castaniu închis, ochi căprui, arzători, care păreau să zâmbească, şi un nas fin, ascuţit. Pielea îi era deschisă la culoare, dar se bronzase superb. Mi s-a părut răpitor de frumoasă. Parcă era americancă. Mi-a făcut semn cu capul, mi-a zâmbit şi a întins mâinile cu palmele în jos, ca şi când m-ar fi ajutat să mă ridic.

I-am împreunat mâinile cu o mişcare stângace. M-am speriat şi am încercat să mă dau înapoi, dar mă ţinea ferm şi blând în acelaşi timp. Mi-a vorbit în spaniolă, cu un accent de-abia simţit. M-a implorat să mă relaxez, să-mi concentrez atenţia asupra feţei ei şi să-i urmăresc mişcările gurii. Am vrut s-o întreb cine era, dar nu am putut să rostesc niciun cuvânt.

Pe urmă am auzit glasul lui don Juan la urechea mea. Mi-a spus:, „Ah, aici eşti!”, ca şi când tocmai mă găsise. Dar am auzit şi glasul tinerei femei. Mi-a spus: „Vino să stai cu mine.” M-am supus şi am început cea mai incredibilă schimbare de puncte de vedere. Eram când cu don Juan, când cu tânăra femeie.

Don Juan m-a întrebat dacă o găseam atrăgătoare, capabilă să aline un om. Nu puteam să vorbesc, dar am reuşit, într-un fel, să-i transmit că o plăceam foarte mult. M-am gândit, fără niciun motiv anume, că era culmea bunătăţii, că don Juan nu se putea lipsi de ea în

ceea ce-mi făcea.

Don Juan mi-a vorbit din nou la ureche şi mi-a spus că ar trebui să mă trezesc în casa ei, dacă o plăceam atât de mult, că sentimentele de căldură şi afecţiune pe care le nutream faţă de ea ar trebui să mă ghideze. Nu-mi mai găseam astâmpărul. Mă cuprinsese o agitaţie copleşitoare. Aveam senzaţia ca o să mă dezintegrez. Nu-mi păsa ce se întâmplă cu mine. M-am aruncat de bunăvoie într-un întuneric de nedescris, apoi m-am trezit în casa tinerei femei. Stăteam cu ea pe canapea.

După o clipă de pură panica animalică, mi-am dat seama ca, într-un fel, nu eram întreg. Îmi lipsea ceva, dar situaţia nu mi se părea ameninţătoare. Mi-a trecui prin minte că *visez* şi că o să mă trezesc pe banca din Oaxaca, cu don Juan, unde mă aflam, de fapt, unde era locul meu.

Tânăra femeie m-a ajutat să mă ridic şi m-a dus la o baie unde era o cadă mare, plină cu apă. Atunci mi-am dat seama ca eram gol puşcă. M-a băgat în cada, cu blândeţe, şi mi-a ţinui capul în timp ce aproape că pluteam.

După un timp, m-a ajutat să ies din cadă. Mă simţeam slăbit. M-am întins pe canapeaua din salon şi ea s-a apropiat de mine. Îi auzeam bătăile inimii şi-i simţeam presiunea sângelui în vene. Ochii ei radiau, dar nu răspândeau nici lumină, nici căldură, ci ceva intermediar. Am ştiut că *vedeam* forţa vieţii proiectându-se în afara corpului ei, prin ochi. Întregul ei corp era ca un cuptor viu; strălucea.

Am simţit un tremur ciudat care mi-a agitat întreaga fiinţa. Era ca şi când mi s-ar fi dezgolit nervii şi cineva i-ar fi zgândărit. Senzaţia era dureroasă. Pe urmă, fie am leşinat, fie am adormit.

Când m-am trezii, cineva îmi punea prosoape muiate în apa rece pe faţă şi la gât. Am văzut-o pe tânăra femeie stând la capul meu, pe patul în care zăceam. Pusese o găleată cu apă pe noptieră. Don Juan stătea la picioarele patului, cu hainele mele pe braţ.

Atunci m-am trezit şi m-am ridicat. Mă acoperiseră cu o pătură.

— Ce mai face călătorul nostru? a întrebat don Juan, zâmbind. Acum ţi-ai revenit?

Este tot ce mi-am mai amintit. I-am povestit episodul lui don Juan şi, în timp ce vorbeam, mi-am amintit alt fragment. Mi-am adus aminte că don Juan mă tachinase că o să mă găsească goi în patul femeii. M-au enervat rău remarcile lui. M-am îmbrăcat şi am ieşit din casă furios.

Don Juan m-a ajuns pe pajişte. Mi-a spus pe un ton foarte serios că redevenisem acelaşi om oribil şi prost ca de obicei şi mă simţisem stânjenit, dovedindu-i prin asta că importanţa de sine era nemărginită în ceea ce mă privea. Dar a adăugat pe un ton împăciuitor că asta nu

era important în momentul de faţă; conta faptul că-mi deplasasem punctul de asamblare foarte profund pe partea stângă şi, în consecinţă, străbătusem o distanţa enormă.

A vorbii de minuni şi mistere, dar n-am putut să-l ascult, pentru ca eram prins într-un foc încrucişat, între teamă şi importanţa de sine. De fapt, clocoteam de furie. Eram sigur că don Juan mă hipnotizase în parc şi mă dusese în casa acelei femei, unde îmi făcuseră amândoi lucruri cumplite.

Furia mea a fost întreruptă. Ceva acolo, pe strada, era atât de oribil, atât de şocant, încât furia mea s-a oprit instantaneu. Înainte să-mi ordonez gândurile, don Juan m-a lovit pe spate şi n-a mai rămas nimic din tot ce se întâmplase. M-am trezit în binecuvântata mea banalitate de zi cu zi, ascultându-l fericit pe don Juan şi făcându-mi griji dacă mă place sau nu.

În timp ce-i povesteam despre noul fragment de care îmi amintisem, mi-am dat seama că o metodă de a-mi controla agitaţia emoţională era să mă transpun în starea de conştiinţă normala.

— Singurul lucru care-i alină pe cei care călătoresc în necunoscut este uitarea, a spus el. Ce uşurare să fii într-o lume obişnuita!

În ziua aceea ai realizat ceva extraordinar. Mie îmi revenea datoria să nu te las să le concentrezi deloc asupra acestui fapt. Imediat ce ai început să intri într-adevăr în panică, te-am făcut să te transpui în starea de conştiinţa normală; ţi-am deplasat punctul de asamblare dincolo de poziţia în care nu mai există îndoieli. Exista două asemenea poziţii pentru luptători. Într-una din ele nu mai ai îndoieli, pentru că ştii tot. În cealaltă, care este conştiinţa normală, nu mai ai îndoieli pentru că nu ştii tot.

Atunci era prea devreme să ştii ce se întâmplase cu adevărat. Dar cred că acum este momentul potrivit. Uitându-te pe stradă, vei afla unde a fost *poziţia* ta *de visat*. În ziua aceea, ai străbătut o distanţă enormă.

Don Juan m-a privit cu un amestec de bucurie şi tristeţe. Mă străduiam să-mi stăpânesc agitaţia ciudată care mă cuprinsese. Am simţit că ceva teribil de important pentru mine se pierduse în memoria mea sau, după cum se exprimase don Juan, în nişte emanaţii nefolosite care fuseseră aliniate cândva.

Strădania mea de a-mi păstra calmul s-a dovedit o greşeală. Mi s-au înmuiat brusc genunchii şi m-au cuprins spasme nervoase prin secţiunea mediană. Am mormăit ceva, nefiind în stare să pun o întrebare. A trebuit să înghit în sec şi să inspir adânc, ca să mă liniştesc.

— Când ne-am aşezat prima oară aici, să discutăm, am spus că niciun fel de prezumţii raţionale nu trebuie să intervină în acţiunile unui vizionar, a continuat el pe un ton serios. Am ştiut că, pentru a

repara ce ai făcut, trebuie să te dispensezi de raţionalitate, dar ar trebui să faci acest lucrul la nivelul de conştiinţa la care te afli acum.

Trebuia să înţeleg – mi-a explicat el – că raţionalitatea este o condiţie a alinierii, rezultatul poziţiei punctului de asamblare. A subliniat că trebuia să înţeleg acest lucru când eram într-o stare de vulnerabilitate generală, ca în acel moment. Era inutil să-l înţeleg când punctul meu de asamblare ajunsese în poziţia în care nu mai existau îndoieli, pentru că înţelegerea de asemenea natură este obişnuită în acea poziţie. Era la fel de inutil s-o înţelegi într-o stare de conştiinţă normală; în acea stare, asemenea înţelegere este o izbucnire emoţională valabilă doar atâta timp cât ţine respectiva emoţie.

— Am spus că ai străbătui o mare distanţa în ziua aceea, a spus el calm. Şi am spus acest lucru pentru că ştiu că a fost aşa. Eram acolo, îţi aminteşti? Transpiram din abundenţă, pentru că eram nervos şi agitat. Ai călătorit pentru ca te-ai trezit într-o *poziţie de visat* îndepărtată, a continuat el. Când Genaro te-a tras vizavi de piaţă, chiar de pe banca aceasta, a deschis drum punctului tău de asamblare să se deplaseze din starea de conştiinţă normală până în poziţia în care apare *corpul din vis. Corpul* tău *din vis* a zburat practic o mare distanţă, cât ai clipi din ochi. Dar nu asta este important. Misterul constă în *poziţia de visat.* Dacă este destul de puternică să te tragă, poţi merge până la capătul acestei lumi şi dincolo de el, aşa cum au făcut vechii vizionari. Au dispărut din lumea aceasta, pentru ca s-au trezit într-o *poziţie de visat* aflată dincolo de limitele cunoscutului. *Poziţia* ta *de visat* din ziua aceea a fost pe lumea aceasta, dar departe de oraşul Oaxaca.

— Cum are loc asemenea călătorie? m-am interesat.

— Nu poţi şti cum se petrece, a spus el. Emoţii puternice sau o atenţie intransigenta, sau un mare interes pot servi drept ghid; apoi punctul de asamblare se fixează puternic în *poziţia de visat,* un timp suficient de îndelungat ca să tragă acolo toate emanaţiile din interiorul coconului.

Don Juan a spus ca mă făcuse *să văd* de nenumărate ori de când eram împreună, fie în starea normală de conştiinţa, fie în cea de conştiinţă elevata; *văzusem* o mulţime de lucruri pe care acum începeam să le înţeleg mai coerent. Aceasta coerenţă nu era logică sau raţională, dar clarifica, în orice caz, oricât de ciudat ar fi făcut-o, tot ce mi se făcea şi tot ce *văzusem* în acei ani cu el. A spus că acum aveam nevoie de o singura clarificare: să înţeleg coerent, dar iraţional, că tot ce am învăţat să percepem este inexorabil legat de poziţia în care se află punctul de asamblare. Dacă punctul de asamblare este deplasai din acea poziţie, lumea va înceta să mai fie ceea ce este pentru noi.

Don Juan a afirmat că deplasarea punctului de asamblare dincolo de linia mediană a coconului omului face întreaga lume pe care o cunoaştem să dispară într-o clipă, ca şi când ar fi fost ştearsă – pentru că stabilitatea, substanţialitatea care aparţin, se pare, lumii noastre perceptibile constau doar în forţa alinierii. Anumite emanaţii se aliniază în mod obişnuit, datorita fixării punctului de asamblare într-un anumit punct; doar în asta constă lumea noastră.

— Trăinicia lumii nu este mirajul, a continuat el. Mirajul consta în fixarea punctului de asamblare într-un anumit loc. Când vizionarii îşi deplasează punctele de asamblare, nu se confruntă cu o iluzie, ci cu altă lume; acea nouă lume este la fel de reală ca aceea pe care o privim acum, dar noua fixare a punctului de asamblare, care produce acea nouă lume, este un miraj în aceeaşi măsură ca vechea localizare.

Ia-te pe tine drept exemplu; acum te afli într-o stare de conştiinţă elevată. Indiferent ce eşti capabil să faci într-o asemenea stare nu este o iluzie; este la fel de reală ca lumea căreia îi vei face faţă mâine, în viaţa cotidiană, şi totuşi, mâine, lumea pe care o vezi acum nu va mai exista Există numai când punctul tău de asamblare se deplasează în acel punct în care te afli acum.

A adăugat că sarcina pe care o au de îndeplinit luptătorii, după ce termină instruirea, este una de integrare. Pe parcursul instruirii, luptătorii, mai ales nagualii, sunt făcuţi să se deplaseze în toate punctele posibile. A spus că, în cazul meu, mă deplasasem în nenumărate poziţii pe care va trebui să le integrez într-o zi într-un întreg coerent.

— De exemplu, dacă ţi-ai deplasa punctul de asamblare într-o anumită poziţie, ţi-ai aminti cine este acea femeie, a continuat el, cu un zâmbet ciudat. Punctul tău de asamblare a fost în locul acela de sute de ori. Ţi-ar fi foarte uşor să-l integrezi.

Ca şi când mi s-ar fi adâncit aducerea aminte o dată cu sugestia lui, am început să am amintiri vagi, tot felul de trăiri. Se părea că eram atras de o senzaţie de neţărmurită afecţiune; o dulceaţa plăcută umplea aerul, ca şi când ar fi venit cineva în spatele meu şi ar fi revărsat mireasma aceea asupra mea. Ba chiar m-am întors. Atunci mi-am amintit. Era Carol, femeia nagual! Fusesem cu ea doar cu o zi înainte. Cum am putut s-o uit?

Am trăit un moment de nedescris în care cred că mi-au trecut prin minte toate senzaţiile din repertoriul meu psihologic. Era posibil, m-am întrebat eu, să mă fi trezit în casa ei din Tucson, Arizona, la trei mii de kilometri depărtare? Oare fiecare dintre clipele de conştiinţă elevată sunt atât de izolate, încât nu ţi le poţi aminti?

Don Juan a venit lângă mine şi mi-a pus braţul pe umăr. A spus că ştia exact ce simţeam. Binefăcătorul lui îl făcuse să treacă printr-o experienţă similară. Şi la fel cum încerca el să facă acum cu mine,

încercase şi binefăcătorul lui cu el: îl alinase prin cuvinte. Apreciase încercarea binefăcătorului său, dar apoi se îndoise, la fel cum se îndoia şi acum că puteai alina pe cineva care-şi dă seama de călătoria *corpului din vis.*

Acum, nu mai exista nicio îndoiala în mintea mea. Ceva dinăuntrul meu străbătuse distanţa dintre oraşele Oaxaca, Mexic, şi Tucson, Arizona. Am simţit o uşurare ciudată, ca şi când aş fi fost izbăvit, în sfârşit, de vină.

În anii petrecuţi cu don Juan, avusesem discontinuităţi de memorie. Faptul că fusesem cu el la Tucson în ziua aceea era una dintre ele. Ştiu că n-am pulul să-mi amintesc cum ajunsesem la Tucson. Dar nu am dat importanţă acestui fapt. Am crezut că fenomenul se datora activităţilor mele cu don Juan. Avea întotdeauna grijă să nu-mi trezească suspiciuni raţionale în starea de conştiinţa normală, dar, dacă suspiciunile erau inevitabile, le explica sugerând că natura activităţilor noastre genera grave inadvertenţe de memorie.

I-am spus lui don Juan că, deoarece amândoi ajunseserăm în acelaşi loc în ziua aceea, m-am întrebai dacă era posibil ca doi sau mai mulţi oameni să se trezească în aceeaşi *poziţie de visat.*

— Bineînţeles, a spus el. Este singurul mod în care vechii vrăjitori tolteci s-au avântat în necunoscut. L-au urmat unul pe celălalt. Nu poţi şti cum îl urmează unul pe celălalt. Aşa se întâmplă, pur şi simplu, datorită *corpului din vis.* Acţiunea este generată de prezenţa altui *visător*. În ziua aceea m-ai tras cu tine. Iar eu te-am urmat, pentru că am vrut să fiu cu tine.

Voiam să-i pun atâtea întrebări, dar mi se păreau toate de prisos.

— Cum este posibil să nu-mi amintesc de femeia nagual? am murmurat eu şi m-a cuprins un dor cumplit.

Încercam să nu mai fiu trist, dar tristeţea m-a săgetat brusc, ca o durere.

— Tot nu-ţi aminteşti de ea, a spus el. Doar când se va deplasa punctul de asamblare, vei putea să-ţi aminteşti de ea. Este ca o fantomă pentru tine şi tu eşti la fel pentru ea. Ai văzut-o o dată, când erai în starea de conştiinţa normală, dar ea nu te-a văzut niciodată în această stare.

Pentru ea nu eşti decât un personaj, la fel cum este şi ea pentru tine. Cu diferenţa că tu poţi să te trezeşti într-o zi şi să integrezi totul. Poate vei avea destul timp să faci asta, dar ea nu va avea. Timpul ei în această lume este scurt.

Am vrut să protestez împotriva unei asemenea nedreptăţi. Am pregătit în gândul meu mai multe obiecţii, dar nu le-am dat glas niciodată. Don Juan jubila. Îi străluceau ochii vesel şi maliţios. Am avut senzaţia ca aştepta să vorbesc, pentru că ştia ce o să spun. Dar

senzaţia aceea m-a oprit sau n-am spus nimic, pentru că punctul meu de asamblare se deplasase din nou singur. Atunci am ştiut că femeia nagual nu putea fi compătimită că nu avea destul timp de stat pe acest pământ şi nici eu nu mă puteam bucura că aveam.

Don Juan mă citea ca pe o carte. M-a îndemnat să-mi termin procesul de înţelegere şi să dau glas motivului pentru care nu-mi părea rău sau pentru care nu mă bucuram. Am simţit preţ de o clipă că ştiam de ce, dar apoi am pierdut firul.

— Este la fel de palpitant să ai sau să nu ai timp, a spus el. Este acelaşi lucru.

— Să fii trist nu este acelaşi lucru cu să-ţi pară rău, am spus. Iar eu mă simt cumplit de trist.

— Cui îi pasă de tristeţe, a spus el. Gândeşte-te numai la mistere; doar misterul contează. Suntem fiinţe vii. Trebuie să murim şi să renunţăm la conştiinţa noastră. Dar, dacă am putea schimba măcar un pic acest fapt, ce mistere ne-ar aştepta! Ce mistere!

18. Spargerea barierei percepţiei

Târziu, după-amiaza, tot la Oaxaca, don Juan şi cu mine ne-am plimbat prin piaţă. Când ne-am apropiat de banca lui preferată, oamenii care stăteau acolo s-au ridicat şi au plecat. Ne-am grăbit să ne aşezam.

— Am ajuns la sfârşitul explicaţiei mele despre conştiinţa, a afirmat el. Iar azi vei asambla singur altă lume şi vei lăsa deoparte pentru totdeauna toate îndoielile.

Nu trebuie să existe nicio greşeală în legătură cu ce vei face. Azi, profitând de avantajul conştiinţei elevate, îţi vei face punctul de asamblare să se deplaseze şi vei alinia într-o clipă emanaţiile altei lumi.

Peste câteva zile, când Genaro şi cu mine ne vom întâlni cu tine pe un vârf de munte, vei face acelaşi lucru, de data aceasta din poziţia dezavantajoasă a conştiinţei normale. Va trebui să aliniezi pe loc emanaţiile altei lumi; dacă nu, vei muri ca un om obişnuit care cade într-o prăpastie.

Făcea aluzie la faptul că mă va pune să execut ultima dintre tehnicile sale pentru partea dreaptă: salt în prăpastie de pe vârful unui munte.

Don Juan a afirmat că luptătorii îşi încheiau instruirea când erau în stare să spargă bariera percepţiei fără ajutor, pornind de la o stare de conştiinţă normală. Nagualul conducea luptătorii până la acel prag, dar succesul depindea de fiecare individ în parte. Nagualul îi testa doar, îndemnându-i să se apere singuri.

— Singura forţă care poate anula temporar alinierea este chiar alinierea, a continuat el. Va trebui să anulezi alinierea care te face să percepi lumea de zi cu zi. *Intenţionând* o nouă poziţie pentru punctul tău de asamblare şi *intenţionând* s-o păstrezi fixă destul timp, vei asambla altă lume şi vei scăpa de aceasta.

Vechii vizionari sfidează încă moartea, chiar şi în ziua de azi, procedând exact aşa. Prin forţa *intenţiei* fac ca punctele lor de asamblare să rămână fixe pe poziţiile care le plasează în oricare dintre cele şapte lumi.

— Ce se va întâmpla dacă aş reuşi să aliniez altă lume? m-am interesat.

— Te vei duce acolo, mi-a răspuns el, aşa cum s-a dus Genaro într-o seară, chiar în locul unde îţi arăta misterul alinierii.

— Unde voi fi, don Juan?

— În altă lume, bineînţeles, unde în altă parte?

— Dar ce se întâmplă cu oamenii din jurul meu, cu clădirile, cu munţii şi toate celelalte?

— Vei fi separat de toate, chiar de bariera pe care ai spart-o: bariera percepţiei. Şi la fel ca vizionarii care s-au îngropat pentru a sfida moartea, nu vei mai fi pe lumea aceasta.

Când i-am auzit afirmaţiile, s-a dat o mare bătălie în sufletul meu. O parte din mine îmi spunea că poziţia lui don Juan era imposibil de păstrat, în timp ce altă parte ştia fără nicio umbră de îndoială că avea dreptate.

L-am întrebat ce s-ar întâmpla dacă mi-aş deplasa punctul de asamblare când sunt pe strada, în plin trafic, la Los Angeles.

— Los Angeles-ul va dispărea, mi-a răspuns el serios. Dar tu vei rămâne.

Acesta este misterul pe care am încercat să ţi-l explic. L-ai experimentat, nu l-ai înţeles încă, dar o să-l înţelegi azi.

A spus că încă nu puteam folosi imboldul pământului pentru a mă transpune în alta bandă de emanaţii, dar, deoarece simţeam nevoia imperioasă să mă deplasez, această nevoie avea să-mi servească drept rampă de lansare.

Don Juan s-a uitat la cer. Şi-a întins braţele deasupra capului, ca şi când ar fi înţepenit, şi şi-a împins conştiinţa fizică afară din corp. Mi-a ordonat să-mi închid dialogul interior şi să intru în starea de linişte interioară. Pe urmă s-a ridicat, a plecat din piaţă şi mi-a făcut semn să-l urmez. A luat-o pe o stradă laterala pustie. Am recunoscut-o. Era aceeaşi stradă pe care Genaro îmi demonstrase alinierea. În clipa în care mi-am amintit acest lucru, m-am trezit mergând cu don Juan într-un loc care fusese până atunci foarte familiar pentru mine: o câmpie pustie, cu dune galbene de ceea ce părea a fi sulf.

Atunci mi-am amintit că don Juan mă făcuse să percep lumea aceea de sute de ori. Mi-am amintit, de asemenea, că dincolo de peisajul pustiu al dunelor, se găsea o altă lume care strălucea într-o lumină albă superbă, uniformă, pură.

Când don Juan şi cu mine am intrat în acest timp, am simţii ca lumina care venea de peste tot nu te înviora, dar te alina atât de mult, încât îmi dădea senzaţia că era sacră.

Când m-a scăldat acea lumină sacră, un gând raţional a explodat în liniştea mea interioară. Mi s-a părut posibil ca misticii şi sfinţii să fi întreprins această călătorie a punctului de asamblare. L-au văzut pe Dumnezeu în tiparul uman. Au văzut iadul în dunele de sulf. Şi apoi au văzut gloria raiului în lumina diafană.

Gândul meu raţional a ars aproape instantaneu sub agresiunea lucrurilor pe care le percepeam. Conştiinţa îmi era asaltata de o multitudine de forme, figuri de bărbaţi, femei şi copii de toate vârstele, şi apariţii de neînţeles care străluceau într-o lumină alba, orbitoare.

L-am văzut pe don Juan mergând alături de mine, uitându-se fix la mine, nu la acele apariţii, dar apoi l-*am văzut* ca o minge de luminozitate sărind în sus şi-n jos, la câţiva paşi de mine. Mingea a făcut o mişcare bruscă, înfricoşătoare, s-a apropiat de mine şi i-am *văzut* interiorul.

Don Juan îşi lăsase conştiinţa să strălucească pentru mine. Acea strălucire a luminat brusc patru sau cinci filamente filiforme în stânga lui şi a rămas unde se afla. Întreaga mea putere de concentrare era concentrata acolo; ceva mă trăgea încet, ca printr-un tub, şi *am văzut* aliaţii – trei figuri întunecate, lunguieţe, rigide, agitate de tremur, ca frunzele în bătaia vântului. Erau pe un fundal roz fosforescent. Din clipa în care mi-am concentrat privirile asupra lor, au venit unde eram, nu mergând, plutind sau zburând, ci trăgându-se singure de-a lungul unor fibre albe care ieşeau din mine. Albeaţa nu era o lumină sau o strălucire, ci nişte linii care păreau trase cu creta. S-au dezintegrat repede, deşi nu destul de repede. Aliaţii au tăbărât pe mine înainte ca liniile să dispară.

M-au înghesuit. M-am supărat şi aliaţii s-au dat imediat la o parte, ca şi când i-aş fi certat. Mi-a părut rău pentru ei şi acest sentiment i-a adus imediat înapoi. Au venit din nou să se frece de mine. Atunci *am văzut* un lucru pe care-l *văzusem* în oglinda de la pârâu. Aliaţii nu aveau strălucire interioară, nu aveau mobilitate interioară. Erau lipsiţi de viaţă. Cu toate acestea, era evident că trăiau. Erau forme ciudate, groteşti care semănau cu nişte saci de dormit cu fermoarul tras. Linia subţire din porţiunea mediană a formelor lor alungite îi făcea să pară cusuţi.

Nu aveau un aspect plăcut. Senzaţia că îmi erau complet străini

mă făcea să mă simt stânjenit, agitat. *Am văzut* ca cei trei aliaţi se mişcau de parcă ar fi sărit în sus şi-n jos; înăuntrul lor era o strălucire palidă. Strălucirea a crescut în intensitate până când, la cel puţin unul dintre ei, a devenit destul de puternică.

Din clipa în care *am văzut-o*, m-am cufundat în beznă. Nu era întuneric ca noaptea. Mai curând tot ce se afla în jurul meu era negru ca smoala. M-am uitat în sus, la cer, şi nu am găsit nicio urmă de lumină. Cerul era, de asemenea, negru, acoperit literalmente cu linii şi cercuri neregulate, în diverse grade de întunecime. Cerul semăna cu o bucată neagră de lemn, la care textura se vedea în relief.

M-am uitat în jos, la pământ. Era pufos. Părea alcătuit din fulgi de alge marine gelatinoase; nu erau întunecaţi, dar nici strălucitori. Era ceva intermediar, cum nu mai văzusem în viaţa mea: alge negre.

Am auzit apoi glasul *vederii.* Mi-a spus că punctul meu de asamblare crease o lume completă, cu alte mari benzi de emanaţii: o lume neagră.

Voiam să absorb fiecare cuvânt pe care-l auzeam; pentru a face asta, trebuia să-mi divid concentrarea. Glasul s-a oprit; privirea mi s-a focalizat din nou. Stăteam cu don Juan la câteva străzi de piaţă.

Am simţit imediat că nu aveam timp să mă odihnesc, că era inutil să mă las şocat. Mi-am adunat toate puterile şi l-am întrebat pe don Juan dacă făcusem ce se aşteptase.

— Ai făcut exact ce trebuia, m-a asigurat el. Hai să ne întoarcem în piaţă şi să-i dăm ocolul pentru ultima oară pe lumea aceasta.

Am refuzat să mă gândesc la plecarea lui don Juan, aşa că i-am pus întrebări despre lumea neagră. Îmi aminteam vag ca o mai *văzusem.*

— Este lumea cel mai uşor de asamblat, mi-a spus el. Dintre toate experienţele tale, doar lumea neagră merita luată în considerare. Este singura aliniere adevărată a altei mari benzi pe care ai făcut-o vreodată. Restul a fost o deplasare laterală de-a lungul benzii umane, dar tot în cadrul aceleiaşi mari benzi. Zidul de ceaţă, câmpia cu dune galbene, lumea apariţiilor – sunt toate alinieri laterale pe care le fac punctele noastre de asamblare când se apropie de o poziţie crucială.

Mi-a explicat, în timp ce ne întorceam în piaţă, că una din calităţile ciudate ale lumii negre este aceea că nu are aceleaşi emanaţii care reprezintă timpul în lumea noastră. Sunt emanaţii diferite care produc un rezultat diferit. Vizionarii care călătoresc în lumea neagră simt că sunt în ea de când se ştiu, dar, în lumea noastră, constaţi că n-a trecut decât o clipă.

— Lumea neagră este o lume îngrozitoare, pentru că îmbătrâneşte corpul, a spus el pe un ton autoritar.

L-am rugat să mă lămurească. A încetinit pasul şi m-a privit. Mi-a

reamintit că Genaro, în maniera lui directă, încercase o dată să-mi sublinieze acest fapt, când mi-a spus că am stat o eternitate în iad, în timp ce, în lumea pe care o cunoaştem, nu a trecut niciun minut.

Don Juan a spus că, în tinereţea lui, fusese obsedat de lumea neagră. Se întrebase, de faţă cu binefăcătorul lui, ce i s-ar întâmpla dacă s-ar duce acolo şi ar sta un timp. Dar, deoarece binefăcătorul lui nu era omul explicaţiilor, l-a trimis, pur şi simplu, pe don Juan în lumea neagră, să afle singur răspunsul.

— Puterea nagualului Julian a fost atât de extraordinară, a continuat don Juan, încât mi-a trebuit zile întregi să mă întorc din acea lume neagră.

— Vrei să spui că ţi-a trebuit zile întregi să-ţi întorci punctul de asamblare în poziţia sa normală, nu-i aşa?

— Da, asta vreau să spun, a recunoscut el.

Mi-a explicat că în cele câteva zile cât s-a pierdut în lumea neagră a îmbătrânit cu cel puţin zece ani, dacă nu chiar mai mult. Emanaţiile din coconul său au simţit încordarea anilor de lupta solitară.

Silvio Manuel a fost un caz complet diferit. Nagualul Julian l-a aruncat şi pe el în necunoscut, dar Silvio Manuel a asamblat altă lume, cu alt set de benzi, o lume de asemenea fără emanaţiile temporale, dar care avea un efect opus asupra vizionarilor. A dispărut timp de şapte ani, dar a simţit că a lipsit doar o clipă.

— Să asamblezi alte lumi nu ţine de exerciţiu, ci de *intenţie*, a continuat el. Şi nu constă doar într-un exerciţiu de a ieşi din acele lumi, ca şi când ai fi tras de o bandă elastică. Un vizionar trebuie să fie îndrăzneţ. De îndată ce spargi bariera percepţiei, nu este necesar să te întorci în acelaşi loc din lume. Înţelegi ce vreau să spun?

Treptat, am priceput ce spunea. Mi-a venit să râd de o asemenea idee absurdă, dar, înainte ca ideea să se transforme în siguranţă, don Juan mi-a vorbit şi mi-a zburat din minte ce era cât pe ce să-mi amintesc.

A spus că, pentru luptători, pericolul asamblării altor lumi constă în aceea că celelalte lumi sunt la fel de posesive ca a noastră. Forţa de aliniere face ca de îndată ce punctul de asamblare se desprinde de poziţia sa normală, el se fixează în alte poziţii, prin intermediul altor alinieri. Iar pe luptători îi paşte riscul să se împotmolească într-o unicitate de neconceput.

Partea mea raţională, cercetătoare, mi-a spus că-l *văzusem* în lumea neagră ca pe o minge luminoasă. Prin urmare, era posibil să fii în acea lume cu oameni.

— Doar dacă oamenii te urmează, deplasându-şi punctele lor de asamblare când ţi-l deplasezi tu pe al tău, mi-a răspuns el. Eu mi l-am deplasat pe al meu ca să fiu cu tine; altfel, ai fi fost singur cu aliaţii.

Ne-am oprit din mers şi don Juan a spus că era timpul să plec. Vreau să eviţi toate deplasările laterale, a spus el şi să te duci direct în următoarea lume totală. Peste câteva zile, va trebui să faci singur acelaşi lucru. Nu vei avea timp să zăboveşti. Va trebui s-o faci, ca să scapi cu viaţă.

A afirmat că spargerea barierei percepţiei este culmea activităţii unui vizionar. Din clipa în care acea barieră este spartă, omul şi soarta lui capătă un alt înţeles pentru luptători. Datorită importanţei transcendentale a spargerii acelei bariere, noii vizionari folosesc respectivul act al spargerii ca pe un test final. Testul constă în a sări din vârful unui munte într-o prăpastie, în starea de conştiinţă normală. Dacă luptătorul care sare în prăpastie nu şterge lumea cotidiană şi nu asamblează alta înainte să ajungă jos, moare.

— Trebuie să faci această lume să dispară, a continuat el, dar vei rămâne, într-un fel, tu însuţi. Acesta este ultimul bastion al conştiinţei, cel pe care se bazează noii vizionari. Ei ştiu că, după ce îi arde conştiinţa, rămân într-un fel ei înşişi. A zâmbit şi mi-a arătat o strada pe care o vedeam din locul în care stăteam – strada unde Genaro îmi arătase misterele alinierii. Strada aceea, ca oricare alta, duce spre eternitate, a spus el. Nu trebuie decât s-o urmezi în cea mai mare linişte. E timpul. Hai, du-te acum, du-te!

S-a întors şi s-a despărţit de mine. Genaro îl aştepta la colţ. Mi-a făcut cu mâna şi apoi a gesticulat, îndemnându-mă să continuu. Don Juan a mers mai departe, fără să se întoarcă. Genaro i s-a alăturat. Am început să-i urmez, dar am ştiut că nu trebuia. Aşa că am luat-o în direcţia opusă. Strada era întunecată, pustie, posomorită. Nu m-am lăsat pradă sentimentelor de nereuşita sau nepotrivire. Am mers în starea de linişte interioara. Punctul meu de asamblare se mişca în mare viteză. I-*am văzut* pe cei trei aliaţi. Linia lor mediană dădea impresia că zâmbeau pieziş. Am avut senzaţia că sunt neserios. Atunci, o forţa asemănătoare unei rafale de vânt a spulberat lumea.

Epilog

Peste câteva zile, întreg grupul nagualilor şi toţi ucenicii s-au adunat în vârful muntelui de care-mi povestise don Juan.

Don Juan a spus că fiecare ucenic îşi luase deja la revedere de la toată lumea şi ca noi toţi eram într-o stare de conştiinţă care excludea sentimentalismul. Pentru noi, a spus el, exista doar acţiune. Eram luptători, într-o stare de război total.

Toţi, cu excepţia lui don Juan, Genaro, Pablito, Nestor şi cu mine, s-au îndepărtat puţin de vârful muntelui, ca să ne lase, pe Pablito, pe Nestor şi pe mine să ne transpunem în starea de conştiinţa normală.

Înainte să facem acest lucru, don Juan ne-a luat de braţ şi am

înconjurat împreună vârful muntelui.

— Într-o clipă veţi *intenţiona* mişcarea punctelor voastre de asamblare, a spus el. Şi n-o să vă ajute nimeni. Acum sunteţi singuri. Trebuie să vă amintiţi ca *intenţia* începe cu o comanda.

Vechii vizionari spuneau că, dacă luptătorii vor să aibă un dialog interior, ar trebui să aibă unul aşa cum se cuvine. Pentru vechii vizionari, acest lucru însemna un dialog despre vrăjitorie şi accentuarea autoreflecţiei lor. Pentru noii vizionari, nu înseamnă dialog, ci manevrarea detaşată *a intenţiei* prin intermediul unor comenzi serioase.

A repetai la nesfârşit că manevrarea *intenţiei* începe cu o comanda data ţie însuţi; comanda este apoi repetată până devine comanda Vulturului, după care punctele de asamblare se deplasează corespunzător în clipa în care luptătorii ating starea de linişte interioară.

Faptul că o asemenea manevra este posibilă, a spus el, este ceva deosebit de important pentru vizionarii vechi şi noi deopotrivă, dar din motive diametral opuse. Cunoaşterea acestui fapt le-a permis vechilor vizionari să-şi deplaseze punctul de asamblare în *poziţii de visare* inimaginabile în necunoscutul incomensurabil; pentru noii vizionari aceasta înseamnă refuzul de a fi hrană, înseamnă scăparea de Vultur prin mişcarea punctelor lor de asamblare într-o *poziţie de visat* specială, numită libertate totală.

El a explicat că vechii vizionari au descoperit că este posibil să misie punctul de asamblare până la limita cunoscutului şi să-l lase fixat acolo, într-o stare de primă conştiinţa elevată. Din acea poziţie, ei *au văzut* posibilitatea de a-şi deplasa încet şi permanent punctele de asamblare în alte poziţii, dincolo de acea limită – o realizare uimitoare, îndrăzneaţă, dar lipsita de sobrietate, pentru că nu şi-au retras niciodată mişcarea punctelor lor de asamblare sau poate nu au vrut s-o facă.

Don Juan a spus că aventurieri care au de ales între a muri în lumea obişnuita sau în lumi necunoscute, le vor prefera inevitabil pe acestea, iar noii vizionari, dându-şi seama că predecesorii lor aleseseră doar să-şi schimbe locul morţii, au ajuns să înţeleagă ce inutil era totul. Era inutil să lupţi pentru a-ţi domina aproapele, să asamblezi alte lumi şi, mai ales, să preţuieşti importanţa de sine.

Una dintre cele mai inspirate decizii luate de noii vizionari, a afirmai el, a fost aceea că nu au permis niciodată ca punctele lor de asamblare să se deplaseze permanent în orice altă poziţie decât conştiinţa elevată. De pe acea poziţie au rezolvat practic dilema inutilităţii şi au descoperit că soluţia nu constă doar în a alege o alta lume în care să mori, ci în a opta pentru conştiinţa şi libertatea totală.

Don Juan a spus că, alegând libertatea totala, noii vizionari au

continuat, fără să-şi dea seama, tradiţia predecesorilor lor şi au devenit chintesenţa celor care sfidează moartea.

Ne-a explicat că noii vizionari au descoperit că, dacă punctul de asamblare este făcut să se deplaseze constant pe tărâmul necunoscutului, pentru a se întoarce apoi într-o poziţie la limita cunoscutului, atunci, când este eliberat brusc, se deplasează ca fulgerul de-a lungul întregului cocon uman, aliniind imediat toate emanaţiile din interiorul coconului.

— Noii vizionari sunt înflăcăraţi de forţa alinierii, a continuat don Juan, de forţa *voinţei*, pe care au transformat-o în forţa *intenţiei* printr-o viaţă impecabilă. *Intenţia* constă în alinierea tuturor emanaţiilor conştiinţei de culoarea chihlimbarului, aşa că este corect să se afirme că libertatea totală înseamnă conştiinţă totală.

— Asta veţi face voi toţi, don Juan? l-am întrebat.

— Da, în mod sigur, dacă avem suficientă energie, mi-a răspuns el. Libertatea este darul făcut de Vultur omului. Din păcate, foarte puţini oameni înţeleg că nu avem nevoie decât de suficientă energie, pentru a accepta asemenea dar grandios.

Dacă nu avem nevoie decât de atât, atunci trebuie să devenim neapărat nişte harpagoni ai energiei.

După aceea, don Juan ne-a făcut să ne transpunem într-o stare de conştiinţa normală. Pe înserate, Pablito. Nestor şi cu nune am sărit în prăpastie. Don Juan şi grupul nagualilor au fost mistuiţi de focul lăuntric. Au intrat în starea de conştiinţă totală, pentru că au avut suficientă energie să accepte răscolitorul dar al libertăţii.

Pablito, Nestor şi cu mine nu am murit în prăpastia aceea – şi nici ceilalţi ucenici care au sărit mai devreme – pentru că nu am ajuns niciodată jos. Noi toţi, sub impactul unui asemenea act cumplit, de neînţeles, ne-am deplasat punctele de asamblare şi am asamblat alte lumi.

Acum ştim că am fost lăsaţi să ne amintim de conştiinţa elevată şi să regăsim totalitatea eurilor noastre. Ştim, de asemenea, că, cu cât ne amintim mai mult, cu atât bucuria şi mirarea noastră sunt mai intense, dar şi îndoielile şi zbaterea sunt mai mari.

Până acum, este ca şi când am fi fost lăsaţi doar să fim ademeniţi de cele mai cutezătoare întrebări despre natura şi soarta omului, până când vom avea suficienta energie, nu numai ca să verificăm tot ce ne-a învăţat don Juan, dar şi ca să acceptăm noi înşine darul Vulturului.

RAO International Publishing Company
Grupul Editional RAO

C.P. 2-124 Bucureşti. ROMÂNIA

CARLOS CASTANEDA
The Fire from Within

Traducere din limba engleză
ALEXANDRA PETREA

Copcia
DONE STAN

Ediţia I

Tiparul executat de
ALFOLDI NYOMDA AG
Debrecen, Ungaria

Decembrie 1999

ISBN 975-576-213-7